

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK VŠEOBECNÉHO SÚDU (druhá komora)

zo 16. júna 2015*

„Hospodárska súťaž — Kartely — Európsky trh s banánmi v Taliansku, Grécku a Portugalsku — Koordinácia pri určovaní cien — Prípustnosť dôkazov — Právo na obhajobu — Zneužitie právomoci — Dôkaz o porušení — Výpočet výšky pokuty“

Vo veci T-655/11,

FSL Holdings, so sídlom v Antverpách (Belgicko),

Firma Léon Van Parys, so sídlom v Antverpách,

Pacific Fruit Company Italy SpA, so sídlom v Ríme (Taliansko),

v zastúpení: P. Vlaemminck, C. Verdonck, B. Van Vooren a B. Gielen, advokáti,

žalobkyne,

proti

Európskej komisii, v zastúpení: M. Kellerbauer a A. Biolan, splnomocnení zástupcovia,

žalovanej,

ktorej predmetom je návrh na zrušenie rozhodnutia Komisie K(2011) 7273 v konečnom znení z 12. októbra 2011 týkajúceho sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] [vec COMP/39482 – Exotické ovocie (banány)] a subsidiárne návrh na zníženie pokuty,

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora),

v zložení: predsedníčka komory M. E. Martins Ribeiro (spravodajkyňa), sudcovia S. Gervasoni a L. Madise,

tajomník: L. Grzegorzcyk, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 4. novembra 2014,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: angličtina.

Rozsudok

Skutkové okolnosti

- 1 Touto žalobou sa spoločnosti FSL Holdings (ďalej len „FSL“), Firma Léon Van Parys (ďalej len „LVP“) a Pacific Fruit Company Italy SpA (ďalej len „PFCI“) (ďalej spoločne len „žalobkyne“ alebo „Pacific“) domáhajú zrušenia rozhodnutia Komisie K(2011) 7273 v konečnom znení z 12. októbra 2011 týkajúceho sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] [vec COMP/39482 – Exotické ovocie (banány)] a subsidiárne návrh na zníženie pokuty (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“).
- 2 Žalobkyne dovážajú, uvádzajú na trh a predávajú banány značky Bonita v Európe (odôvodnenie 14 napadnutého rozhodnutia). Spoločnosti LVP, PFCI a subjekty, ktoré sú súčasťou tej istej skupiny a spojili sa pri produkcii banánov v Európe, možno v závislosti od zdroja informácií označiť ako „Pacific“, „Pacific Fruit“, „Bonita“ alebo tiež „Noboa“ z dôvodu, že značka Bonita patrí skupine Noboa (odôvodnenia 15 a 16 napadnutého rozhodnutia).
- 3 Dňa 8. apríla 2005 spoločnosť Chiquita Brands International Inc. (ďalej len „Chiquita“) podala žiadosť o oslobodenie na základe oznámenia Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov (Ú. v. ES C 45, 2002, s. 3; Mim. vyd. 08/002, s. 155, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 2002“), pokiaľ ide o distribúciu a obchodovanie s banánmi, ako aj s ananásmi a ďalším čerstvým ovocím dovážaným do Európy. Táto žiadosť bola zaregistrovaná pod číslom COMP/39188 – Banány (odôvodnenie 79 napadnutého rozhodnutia).
- 4 Dňa 3. mája 2005 Komisia Európskych spoločenstiev udelila spoločnosti Chiquita podmienené oslobodenie od pokút na základe bodu 8 písm. a) oznámenia o spolupráci z roku 2002 pre údajný tajný kartel, ktorý sa týkal predaja banánov a ananásov v Európskom hospodárskom priestore (EHP) (odôvodnenia 79 a 345 napadnutého rozhodnutia).
- 5 Dňa 15. októbra 2008 prijala Komisia rozhodnutie K(2008) 5955 v konečnom znení týkajúce sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] (vec COMP/39188 – Banány) (zhrnuté v Ú. v. EÚ C 189, 2009, s. 12, ďalej len „rozhodnutie vo veci COMP/39188 – Banány“), v ktorom sa konštatuje, že spoločnosť Chiquita, skupina Dole a spoločnosť Internationale Fruchtimport Gesellschaft Weichert & Co. KG (ďalej len „Weichert“) v čase, keď mala na ne rozhodujúci vplyv skupina Del Monte, porušili článok 81 ES tým, že uplatňovali zosúladený postup, na základe ktorého koordinovali referenčné ceny banánov, ktoré určovali každý týždeň pre Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Nemecko, Luxembursko, Holandsko a Švédsko v rokoch 2000 až 2002 (odôvodnenie 80 napadnutého rozhodnutia).
- 6 V rámci vyšetrovania vo veci COMP/39188 – Banány vykonala Komisia inšpekcie v priestoroch viacerých významných dovozcov banánov, najmä v priestoroch spoločnosti LV v Antverpách (Belgicko) a 20. júla 2007 zaslala oznámenie o výhradách viacerým dovozcom banánov, vrátane spoločností FSL a LVP, avšak týmto posledným uvedeným spoločnostiam nebolo napokon určené rozhodnutie vo veci COMP/39188 – Banány.
- 7 Dňa 26. júla 2007 boli Komisii doručené kópie dokumentov od talianskej daňovej polície, ktoré boli získané pri inšpekcii vykonanej v bydlisku a v kancelárii zamestnanca spoločnosti Pacific v rámci vnútroštátneho vyšetrovania (odôvodnenie 81 napadnutého rozhodnutia).
- 8 Dňa 26. novembra 2007 generálne riaditeľstvo (GR) Komisie pre hospodársku súťaž ústne informovalo spoločnosť Chiquita, že zamestnanci Komisie vykonajú 28. novembra 2007 inšpekciu v priestoroch spoločnosti Chiquita Italia SpA. Spoločnosť Chiquita bola pri tejto príležitosti informovaná, že vyšetrovanie týkajúce sa južnej Európy bude vedené pod číslom veci COMP/39482 – Exotické ovocie (banány) a Komisia jej pripomenula, že jej bolo udelené podmienené oslobodenie od pokút pre celé Európske spoločenstvo a že je povinná spolupracovať (odôvodnenie 82 napadnutého rozhodnutia).

- 9 Od 28. do 30. novembra 2007 Komisia viedla inšpekcie v kanceláriách dovozcov banánov v Taliansku a Španielsku na základe článku 20 ods. 4 nariadenia Rady (ES) č. 1/2003 zo 16. decembra 2002 o vykonávaní pravidiel hospodárskej súťaže stanovených v článkoch 101 [ZFEÚ] a 102 [ZFEÚ] (Ú. v. ES L 1, 2003, s. 1; Mim. vyd. 08/002, s. 205) (odôvodnenie 83 napadnutého rozhodnutia).
- 10 Komisia v priebehu vyšetrovania zaslala niekoľko žiadostí o informácie účastníkom konania a zákazníkom, ako aj ďalším účastníkom na trhu, najmä prístavom a prístavným orgánom, účastníci konania boli vyzvaní, aby opätovne predložili určité informácie a dôkazy, ktoré sa nachádzali vo vyšetrovacom spise vo veci COMP/39188 – Banány, a spoločnosť Chiquita bola vyzvaná, aby označila tie časti svojich ústnych vyhlásení v uvedenej veci, ktoré podľa nej súvisia aj s prejednávanou vecou (odôvodnenie 84 napadnutého rozhodnutia). Dňa 9. februára 2009 GR „pre hospodársku súťaž“ zaslalo spoločnosti Chiquita list, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002 (odôvodnenie 85 napadnutého rozhodnutia).
- 11 Dňa 10. decembra 2009 prijala Komisia oznámenie o výhradách vo veci COMP/39482 – Exotické ovocie (banány) vo vzťahu k spoločnostiam Chiquita, Fruit Shippers Ltd a žalobkyniam. Po tom, ako im bol sprístupnený spis, všetky spoločnosti, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie určené, oznámili Komisii svoje pripomienky a zúčastnili sa na vypočutí, ktoré sa konalo 18. júna 2010 (odôvodnenia 87 a 88 napadnutého rozhodnutia).
- 12 Dňa 12. októbra 2011 Komisia prijala napadnuté rozhodnutie.

Napadnuté rozhodnutie

- 13 Komisia uvádza, že napadnuté rozhodnutie sa týka kartelu spoločností Chiquita a Pacific v oblasti dovozu, uvádzania na trh a predaja banánov v Grécku, Taliansku a Portugalsku („oblasť južnej Európy“) počas obdobia od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 (odôvodnenia 1, 73, 93 až 95, 306 a 330 napadnutého rozhodnutia).
- 14 Výrobkom, ktorý bol predmetom konania vedeného Komisiou, je banán (čerstvé ovocie), pričom napadnuté rozhodnutie zahŕňa nedozreté (zelené) banány, ako aj dozreté (žlté) banány. Banány sa považujú za výrobok dostupný počas celého roka, ktorý je uvádzaný na trh týždenne a dopyt po ktorom sa mierne mení v závislosti od sezóny, keďže je silnejší počas prvých šiestich mesiacov v roku a slabší počas teplých letných mesiacov. Banány sa predávajú pod značkovým názvom alebo bez značky a pochádzajú buď z Európskej únie, alebo z krajín Afriky, Karibiku a Tichomorja (AKT), alebo tiež z krajín mimo AKT. Banány z krajín mimo AKT sa vo všeobecnosti dovážajú do Únie z Karibiku, strednej Ameriky a Južnej Ameriky, ako aj z niektorých afrických krajín, a prepravujú sa v chladiarenských lodiach do európskych prístavov (odôvodnenia 2 a 3 napadnutého rozhodnutia).
- 15 Počas obdobia, ktorého sa napadnuté rozhodnutie týka, bol dovoz banánov do Európskeho spoločenstva upravený nariadením Rady (EHS) č. 404/93 z 13. februára 1993 o spoločnej organizácii trhu s banánmi (Ú. v. ES L 47, s. 1; Mim. vyd. 03/013, s. 388), ktoré stanovilo režim založený na dovozných kvótach a clách. Dovozné kvóty banánov boli stanovené ročne a pridelené na štvrtročnom základe s určitou obmedzenou flexibilitou medzi štvrtrokmi kalendárneho roka (odôvodnenie 53 napadnutého rozhodnutia).
- 16 V banánovom odvetví sa zaviedlo rozlišovanie troch kategórií banánov: banány prvej triedy značky Chiquita, banány druhej triedy značky Dole a Del Monte a banány tretej triedy nazvané „treťotriedne“, ktoré zahŕňali viaceré ďalšie značky, najmä značku Bonita od spoločnosti Pacific alebo tiež značku Consul od spoločnosti Chiquita. Toto rozdelenie podľa značiek sa odrážalo v stanovení cien banánov (odôvodnenie 27 napadnutého rozhodnutia).

- 17 Pokiaľ ide o ceny, v banánovom odvetví sa rozlišovalo medzi cenami „T1“ a „T2“, pričom „T1“ znamená ceny „s nezaplatenými poplatkami“, t. j. ceny, ktoré nezahŕňajú clá a licencie, kým „T2“ znamená ceny „so zaplatenými poplatkami“ (odôvodnenie 29 napadnutého rozhodnutia).
- 18 Banánové odvetvie v Taliansku, Grécku a Portugalsku fungovalo na dvoch úrovniach, a to na „zelenej“ úrovni, na ktorej dovozcovia predávali nedozreté banány subjektom zaoberajúcim sa dozrievaním a veľkoodberateľom, a na „žltej úrovni“, na ktorej subjekty zaoberajúce sa dozrievaním, dovozcovia predávajúci žlté banány a veľkoodberatelia predávali dozreté banány ďalším veľkoodberateľom, supermarketom alebo maloobchodníkom. Spoločnosti Chiquita a Pacific predávali počas dotknutého obdobia v oblasti južnej Európy takmer výlučne zelené banány, avšak bez toho, aby uzatvorili dlhodobú alebo rámcovú zmluvnú dohodu s veľkoodberateľmi alebo subjektmi zaoberajúcimi sa dozrievaním (odôvodnenia 31, 32 a 39 napadnutého rozhodnutia).
- 19 Komisia uvádza, že cena za „žltý“ banán sa skladala z ceny za „zelený“ banán, ktorá bola stanovená o jeden alebo dokonca dva týždne skôr a navýšená o poplatok fakturovaný za dozretie a o ďalšie náklady, pričom tento poplatok nebol v oblasti južnej Európy jednotný, keďže súvislosť medzi zelenými a žltými cenami tu bola menšia ako v ostatných častiach Únie (odôvodnenie 33 napadnutého rozhodnutia).
- 20 Pojem „cena“ použitý bez ďalšej špecifikácie v napadnutom rozhodnutí odkazuje na zelenú cenu T2 (pred rabatmi a zľavami) v prípade prvej značky každého účastníka, teda spoločnosti Chiquita alebo Bonita (odôvodnenie 42 napadnutého rozhodnutia).
- 21 Hlavnými účastníkmi, ktorí sa podieľali na určovaní cien v spoločnosti Chiquita v južnej Európe, boli pán C1, ktorý v čase skutkových okolností zastával najmä funkciu [dôverné]¹, a pán C2 [dôverné]. V spoločnosti Pacific boli hlavnými účastníkmi páni P1 [dôverné] a P2 [dôverné]. Okrem toho v priebehu dotknutého obdobia [dôverné] boli páni P3 [dôverné] a P4 [dôverné] (odôvodnenia 12 a 18 napadnutého rozhodnutia).
- 22 Komisia vysvetľuje, že počas obdobia od 28. júla 2004 prinajmenšom do „15. obchodného týždňa“ roku 2005 spoločnosti Chiquita a Pacific koordinovali svoju cenovú stratégiu v Grécku, Taliansku a Portugalsku, pokiaľ ide o budúce ceny, cenové úrovne a cenové pohyby a/alebo trendy, a vymieňali si informácie o budúcom správaní trhu, pokiaľ ide o ceny (odôvodnenia 94 a 187 napadnutého rozhodnutia).
- 23 Predmetné skutočnosti predstavujú podľa Komisie dohodu v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ v tom zmysle, že dotknuté podniky sa výslovne dohodli na určitom správaní na trhu s cieľom vedome nahradiť riziká hospodárskej súťaže vzájomnou praktickou spoluprácou. Komisia sa okrem toho domnieva, že aj keby sa nepreukázalo, že účastníci výslovne súhlasili so spoločným plánom, ktorý predstavoval dohodu, predmetné správanie alebo jeho časti predstavovali prinajmenšom zosúladený postup v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, a že komunikácia medzi účastníkmi ovplyvnila, ako sa títo účastníci správali pri určovaní cien banánov pre južnú Európu (odôvodnenia 188 až 195 napadnutého rozhodnutia).
- 24 Komisia sa domnieva, že správanie účastníkov predstavuje jediné a pokračujúce porušenie článku 101 ZFEÚ, keďže dohody a/alebo dodržiavané zosúladené postupy boli súčasťou celkového systému, ktorého cieľom bolo stanoviť smerovanie ich pôsobenia na trhu a obmedziť ich individuálne obchodné

1 — Skryté dôverné údaje. Na účely ochrany ich anonymity boli mená osôb nahradené počiatočným písmenom názvu podniku, pre ktorý pracovali („C“ v prípade spoločnosti Chiquita a „P“ v prípade spoločnosti Pacific), a ďalej číslom. Okrem toho mená dvoch advokátov, ktorí zastupovali spoločnosť Chiquita počas správneho konania, boli nahradené označeniami A1 a A2, a meno právneho poradcu spoločnosti Pacific bolo nahradené označením A3.

správanie s cieľom sledovať rovnaký protisúťažný cieľ a jediný hospodársky cieľ, a to obmedzenie alebo skreslenie bežného pohybu cien v banánovom odvetví v Taliansku, Grécku a Portugalsku a výmenu s tým súvisiacich informácií (odôvodnenia 209 až 213 napadnutého rozhodnutia).

- 25 Komisia konkrétne uvádza, že nariadenie Rady č. 26 [zo 4. apríla 1962] uplatňujúce určité pravidlá hospodárskej súťaže vo výrobe a obchode s poľnohospodárskymi produktmi (Ú. v. ES 30, s. 993; Mim. vyd. 03/001, s. 6) účinné v čase skutkových okolností, ktoré stanovovalo, že článok 101 ZFEÚ sa uplatňuje na všetky dohody, rozhodnutia a postupy, ktoré sa týkajú výroby alebo obchodu s rôznymi výrobkami zahŕňajúcimi banány, uvádzalo v článku 2 výnimky z uplatnenia článku 101 ZFEÚ. Keďže podmienky uplatnenia týchto výnimiek neboli v prejednávanej veci splnené, Komisia na základe toho dospela k záveru, že predmetné postupy nemohli byť vyňaté podľa článku 2 nariadenia č. 26 (odôvodnenia 172 až 174 napadnutého rozhodnutia).
- 26 Pokiaľ ide o výpočet sumy pokút, Komisia v napadnutom rozhodnutí uplatnila ustanovenia usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 23 ods. 2 písm. a) nariadenia č. 1/2003 (Ú. v. EÚ C 210, 2006, s. 2, ďalej len „usmernenia z roku 2006“) a oznámenia o spolupráci z roku 2002.
- 27 Komisia stanovila základnú sumu pokuty, ktorá sa mala uložiť a ktorá zodpovedá sume, ktorá sa môže pohybovať až do 30 % dotknutého predaja podniku v závislosti od stupňa závažnosti porušenia, vynásobenej počtom rokov účasti podniku na porušení, a dodatočnej sume od 15 do 25 % hodnoty predaja nezávislej na dĺžke trvania účasti na porušení (odôvodnenie 319 napadnutého rozhodnutia).
- 28 Výsledkom týchto výpočtov boli základné sumy pokuty, ktoré sa mali uložiť, vo výške:
- 47 922 000 eur pre spoločnosť Chiquita,
 - 11 149 000 eur pre spoločnosť Pacific (odôvodnenie 334 napadnutého rozhodnutia).
- 29 Vzhľadom na tieto osobitné okolnosti veci COMP/39188 – Banány (pozri bod 5 vyššie) bola základná suma pokuty v uvedenej veci znížená o 60 %, aby sa zohľadnil osobitný režim právnej úpravy odvetvia banánov a z dôvodu, že koordinácia sa týkala referenčných cien. Keďže všetky tieto skutočnosti v prejednávanej veci neexistujú, Komisia rozhodla, že v prípade všetkých dotknutých podnikov treba uplatniť zníženie základnej sumy pokuty iba o 20 %. Komisia teda uviedla, že napriek veľkej zhode režimov právnych úprav uplatniteľných v čase porušenia vo veci COMP/39188 – Banány a v prejednávanej veci, sa v prejednávanej veci stanovenie cien netýkalo referenčných cien, ktoré v južnej Európe neexistovali, a že existovali tiež dôkazy, že zosúladené konania zahŕňali aj ceny, ktoré boli na úrovni skutočných cien (odôvodnenia 336 až 340 napadnutého rozhodnutia).
- 30 Základné sumy pokút, ktoré sa mali uložiť, boli po tejto úprave stanovené takto:
- 38 337 600 eur pre spoločnosť Chiquita,
 - 8 919 200 eur pre spoločnosť Pacific (odôvodnenie 341 napadnutého rozhodnutia).
- 31 Spoločnosť Chiquita získala oslobodenie od pokút na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002 (odôvodnenia 345 až 352 napadnutého rozhodnutia). Keďže v prípade spoločnosti Pacific nedošlo k žiadnej ďalšej úprave, konečná zaokrúhlená suma pokuty, ktorá sa jej týka, je 8 919 000 eur.

32 Výrok napadnutého rozhodnutia znie takto:

„Článok 1

Nasledujúce podniky porušili článok 101 zmluvy tým, že sa od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 zúčastňovali na jedinej a pokračujúcej dohode a/alebo zosúladenom postupe, ktorý sa týkal určovania predajných cien banánov v troch krajinách južnej Európy, a to v Taliansku, Grécku a Portugalsku:

- a) Chiquita Brands International, Inc., Chiquita Banana Company BV, Chiquita Italia SpA,
- b) FSL Holdings NV, Firma Leon Van Parys NV, Pacific Fruit Company Italy SpA.

Článok 2

Za porušenie alebo porušenia uvedené v článku 1 sa ukladajú tieto pokuty:

- a) spoločnostiam Chiquita Brands International, Inc., Chiquita Banana Company BV, Chiquita Italia SpA, zodpovedným spoločne a nerozdielne: 0 eur,
- b) spoločnostiam FSL Holdings NV, Firma Leon Van Parys NV, Pacific Fruit Company Italy SpA, zodpovedným spoločne a nerozdielne: 8 919 000 eur.

...“

Konanie a návrhy účastníkov konania

33 Žalobkyne návrhom podaným do kancelárie Všeobecného súdu 22. decembra 2011 podali žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.

34 Na základe správy sudcu spravodajcu Všeobecný súd (druhá komora) rozhodol o otvorení ústnej časti konania a v rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania upravených v článku 64 svojho rokovacieho poriadku písomne položil Komisii otázku a vyzval účastníkov konania, aby predložili dokumenty. Účastníci konania vyhovelí týmto výzvam v stanovenej lehote. Komisia však odmietla predložiť určité požadované dokumenty, ktoré označila za dôverné.

35 Uznesením z 24. októbra 2014 Všeobecný súd v súlade s článkom 65 písm. b), článkom 66 ods. 1 a článkom 67 ods. 3 druhý pododsek rokovacieho poriadku nariadil Komisii, aby predložila dokumenty, ktoré označila za dôverné. Komisia tomuto uzneseniu vyhovela v stanovenej lehote. Vzhľadom na to, že Všeobecný súd konštatoval, že uvedené dokumenty nie sú nevyhnutné na rozhodnutie sporu, tieto dokumenty boli vyňaté zo spisu a neboli oznámené žalobkyniam.

36 Prednesy účastníkov konania a ich odpovede na ústne otázky, ktoré im položil Všeobecný súd, boli vypočuté na pojednávaní 4. novembra 2014.

37 Žalobkyne navrhujú, aby Všeobecný súd:

- zrušil napadnuté rozhodnutie v rozsahu, v akom sa v ňom tvrdí, že porušili článok 101 ZFEÚ (zrušenie článkov 1 a 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ich týkajú),
- subsidiárne zrušil článok 2 napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom sa v ňom žalobkyniam ukladá pokuta vo výške 8 919 000 eur, a znížil pokutu v súlade s tvrdeniami uvedenými v žalobe,
- uložil Komisii povinnosť nahradiť trovy konania.

38 Komisia navrhuje, aby Všeobecný súd:

- zamietol žalobu,
- uložil žalobkyniam povinnosť nahradiť trovy konania.

Právny stav

- 39 Na podporu svojej žaloby uvádzajú navrhovateľky štyri žalobné dôvody. Prvý dôvod je založený na porušení podstatných formálnych náležitostí a práva na obhajobu. Druhý dôvod je založený na zneužití právomoci. Tretí dôvod je založený na nesprávnom napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom nie je v tomto rozhodnutí z právneho hľadiska dostatočne preukázané, že žalobkyne sa dopustili porušenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ, na nesprávnom posúdení dôkazov, ako aj na tom, že predložené dôkazy nie sú spôsobilé potvrdiť konštatovanie porušenia. Napokon štvrtý dôvod je založený na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a usmernení z roku 2006 z dôvodu nesprávneho posúdenia závažnosti a dĺžky trvania porušenia, ako aj poľahčujúcich okolností, a na porušení zásady nediskriminácie pri výpočte pokuty.
- 40 V úvodnej časti nazvanej „Opis dotknutého odvetvia“ uvádzajú žalobkyne pripomienky týkajúce sa európskeho trhu s banánmi vo všeobecnosti a osobitne juhoeurópskeho trhu. Žalobkyne na pojednávaní uviedli, že časti ich písomných vyjadrení, ktoré sú venované týmto úvahám, majú Všeobecnému súdu objasniť kontext veci a neobsahujú konkrétne výhrady vo vzťahu k napadnutému rozhodnutiu, čo bolo zaznamenané do zápisnice z pojednávania.

I – O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia

A – O žalobnom dôvode založenom na porušení podstatných formálnych náležitostí a práva na obhajobu

- 41 V rámci svojho prvého žalobného dôvodu žalobkyne uvádzajú porušenie podstatných formálnych náležitostí a práva na obhajobu z dôvodu, že Komisia použila dokumenty získané iba na účely vnútroštátneho daňového vyšetrovania, ako aj dokumenty pochádzajúce z iných spisov, a z dôvodu nezákonného ovplyvňovania spoločnosti, ktorá požiadala o oslobodenie. Skutkové okolnosti uvádzané na podporu tejto poslednej uvedenej výhrady sú však rovnaké ako okolnosti určené na podporu žalobného dôvodu založeného na zneužití právomoci, čo žalobkyne potvrdili na pojednávaní, takže týmito okolnosťami sa treba zaoberať v rámci preskúmania uvedeného žalobného dôvodu.

1. Úvodné pripomienky

- 42 Po prvé je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry v práve Únie prevažuje zásada voľného hodnotenia dôkazov a jediným rozhodujúcim kritériom pri hodnotení predložených dôkazov je ich vierohodnosť (rozsudky Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, JFE Engineering a i./Komisia, T-67/00, T-68/00, T-71/00 a T-78/00, Zb. II-2501, bod 273; Dalmine/Komisia, T-50/00, Zb. II-2395, bod 72, a z 12. decembra 2012, Almamet/Komisia, T-410/09, bod 38).
- 43 Ako však vyplýva tiež z ustálenej judikatúry, dodržiavanie základných práv je podmienkou zákonnosti aktov Únie a v Únii nemožno prijať opatrenia nezlučiteľné s dodržiavaním týchto práv (pozri rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, Zb. I-6351, bod 284 a tam citovanú judikatúru; rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. októbra 2009, Bank Melli Iran/Rada, T-390/08, Zb. II-3967, bod 70, a Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 39).

- 44 Podľa práva Únie nemožno teda pripustiť získané dôkazy, keď nebol vôbec dodržaný postup stanovený pre ich zaobstaranie, ktorého cieľom je chrániť základne práva dotknutých subjektov. Použitie tohto postupu treba preto považovať za podstatnú formálnu náležitosť v zmysle článku 263 ods. 2 ZFEÚ. Podľa judikatúry pritom porušenie podstatných formálnych náležitostí vyvoláva následky bez ohľadu na to, či toto porušenie spôsobilo ujmu tomu, kto sa ho dovoľáva (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 6. apríla 2000, Komisia/ICI, C-286/95 P, Zb. I-2341, body 42 a 52, a rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 39).
- 45 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že Súdny dvor už rozhodol, že zákonnosť odovzdania informácií získaných na základe vnútroštátneho trestného práva vnútroštátnym prokurátorom alebo príslušnými orgánmi v oblasti hospodárskej súťaže Komisii je otázkou, ktorá je upravená vnútroštátnym právom (pozri rozsudok Súdneho dvora z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, C-407/04 P, Zb. I-829, bod 62, a rozsudok z 8. júla 2004, Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 86 a tam citovanú judikatúru).
- 46 Teda vzhľadom na to, že vnútroštátny súd nevyhlásil odovzdanie predmetných dokumentov za nezákonné, nemožno tieto dokumenty považovať za neprípustné dôkazy, ktoré je potrebné vyňať zo spisu (rozsudok z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 63).
- 47 Po druhé je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút alebo penále, akým je konanie upravené v nariadení č. 1/2003, je právo na obhajobu základným právom, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou všeobecných právnych zásad, ktorých dodržiavanie zabezpečuje súd Únie (pozri rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 21 a tam citovanú judikatúru).
- 48 V tejto súvislosti je potrebné poznamenať, že správne konanie upravené nariadením č. 1/2003, ktoré predbieha pred Komisiou, sa delí na dve odlišné po sebe nasledujúce fázy, z ktorej každá má vlastnú vnútornú logiku, a síce na fázu predbežného vyšetrovania a na kontradiktórnu fázu. Fáza predbežného vyšetrovania, počas ktorej Komisia využíva vyšetrovacie právomoci vymedzené v tomto nariadení a ktorá trvá až do oznámenia o výhradách, je určená na to, aby Komisia mohla zistiť všetky relevantné skutočnosti potvrdzujúce, resp. nepotvrdzujúce existenciu porušenia súťažných pravidiel a zaujať prvý postoj k smerovaniu, ako aj ďalšiemu pokračovaniu konania. Naproti tomu kontradiktórna fáza, ktorá trvá od oznámenia o výhradách až do prijatia konečného rozhodnutia, má Komisii umožniť, aby s konečnou platnosťou rozhodla o vytýkanom porušení (pozri rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, C-534/07 P, Zb. I-7415, bod 27, a rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 24 a tam citovanú judikatúru).
- 49 Pokiaľ ide o fázu predbežného vyšetrovania, táto fáza sa začína dňom, keď Komisia pri výkone svojich právomocí, ktoré sú jej zverené v článkoch 18 a 20 nariadenia č. 1/2003, prijme opatrenia, ktoré zahŕňajú výhradu, že došlo k porušeniu, a ktoré majú vážny dosah na situáciu podozrivých podnikov (rozsudky Súdneho dvora z 15. októbra 2002, Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P až C-252/99 P a C-254/99 P, Zb. I-8375, bod 182, a z 21. septembra 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, C-105/04 P, Zb. I-8725, bod 38; rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 25).
- 50 Z judikatúry ďalej vyplýva, že dotknutý podnik je prostredníctvom oznámenia o výhradách informovaný o všetkých podstatných skutočnostiach, z ktorých Komisia v tomto štádiu konania vychádza, až pri začatí kontradiktórnej fázy správneho konania, a že tento podnik má právo prístupu k spisu na účely zabezpečenia účinného výkonu svojho práva na obhajobu. V dôsledku toho sa dotknutý podnik môže domáhať svojho práva na obhajobu v celom rozsahu až po zaslaní oznámenia o výhradách. Ak by sa totiž toto právo vzťahovalo aj na fázu pred zaslaním oznámenia o výhradách, účinnosť vyšetrovania Komisie by bola ohrozená, keďže dotknutý podnik by bol už vo fáze predbežného vyšetrovania

schopný identifikovať informácie, ktoré sú Komisii známe, a teda aj tie, ktoré jej ešte známe nie sú (rozsudok z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 60, a rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 25).

- 51 Nič to nemení na tom, že z povahy vyšetrovacích opatrení, ktoré prijme Komisia v štádiu predbežného vyšetrovania, najmä zo žiadostí o informácie a inšpekcií podľa článkov 18 a 20 nariadenia č. 1/2003, vyplýva výhrada týkajúca sa porušenia, a tieto opatrenia môžu mať vážny dosah na situáciu podozrivých podnikov. Preto je potrebné zabrániť tomu, aby mohlo byť právo na obhajobu v tomto štádiu správneho konania nenapraviteľne ohrozené, keďže opatrenia prijaté na vykonanie vyšetrovania môžu mať rozhodujúci význam na zaistenie dôkazov o protiprávnej povahe správania podnikov, ktoré môžu zakladať ich zodpovednosť (pozri rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 26 a tam citovanú judikatúru).
- 52 Článok 20 ods. 4 nariadenia č. 1/2003 teda ukladá Komisii povinnosť odôvodniť rozhodnutie o nariadení inšpekcie uvedením predmetu a účelu tejto inšpekcie, čo je základnou požiadavkou na to, aby sa preukázala dôvodnosť zamýšľaného zásahu v dotknutých podnikoch, ale aj na to, aby tieto podniky mohli pochopiť rozsah svojej povinnosti spolupracovať, pričom sa zároveň v plnej miere zachová ich právo na obhajobu (rozsudky Súdneho dvora z 21. septembra 1989, Hoechst/Komisia, 46/87 a 227/88, Zb. 2859, bod 29, a z 22. októbra 2002, Roquette Frères, C-94/00, Zb. I-9011, bod 47; rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. decembra 2003, Minoan Lines/Komisia, T-66/99, Zb. II-5515, bod 54; z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, T-339/04, Zb. II-521, bod 57, a Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 28).
- 53 Komisia je teda povinná uviesť čo najpresnejšie, čo sa inšpekciou hľadá, a skutočnosti, ktorých sa inšpekcia má týkať. Taká požiadavka má chrániť právo dotknutých podnikov na obhajobu, keďže také právo by bolo vážne ohrozené, ak by sa Komisia mohla vo vzťahu k podnikom odvolávať na dôkazy, ktoré síce boli získané počas inšpekcie, ale nesúvisia s predmetom alebo účelom tejto inšpekcie (rozsudky Súdneho dvora zo 17. októbra 1989, Dow Benelux/Komisia, 85/87, Zb. 3137, bod 18, a Roquette Frères, už citovaný v bode 52 vyššie, bod 48; rozsudky Minoan Lines/Komisia, už citovaný v bode 52 vyššie, bod 55, a Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 29).
- 54 Aj keď teda z judikatúry vyplýva, že informácie, ktoré Komisia získa počas kontrol, nesmú byť použité na iné účely než na tie, ktoré sú uvedené v poverení na kontrolu alebo v rozhodnutí o kontrole, nemožno však z toho vyvodiť, že by Komisia nemohla začať vyšetrovanie na účely overenia správnosti alebo doplnenia informácií, o ktorých sa náhodou dozvedela počas predchádzajúcej inšpekcie, v prípade, že tieto informácie poukazujú na existenciu správania, ktoré sú v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže uvedenými v Zmluve, keďže taký zákaz by išiel nad rámec toho, čo je potrebné na zachovanie profesijného tajomstva a práva na obhajobu, a predstavoval by pre Komisiu neopodstatnenú prekážku pri plnení jej úlohy dohliadať na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže na vnútornom trhu a odhaľovať porušenia článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ (rozsudky Dow Benelux/Komisia, už citovaný v bode 53 vyššie, body 17 až 19, a Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, body 298 až 301; rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 30).
- 55 V rámci takého nového vyšetrovania je Komisia oprávnená požadovať nové kópie dokumentov získaných počas prvého vyšetrovania a použiť ich tak ako dôkazy vo veci, ktorej sa týka druhé vyšetrovanie, bez toho, aby tým bolo dotknuté právo predmetných podnikov na obhajobu (pozri v tomto zmysle rozsudok Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, body 303 až 305, a rozsudok Almamet/Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 30).
- 56 Po tretie je potrebné poznamenať, že rozhodnutie rozdeliť konanie, ktoré znamená to isté, ako začať jedno alebo viacero nových vyšetrovacích konaní, patrí do diskrečnej právomoci Komisie pri vykonávaní jej výhradných právomocí, ktoré jej priznáva zmluva v oblasti práva hospodárskej súťaže

(pozri v tomto zmysle rozsudky Dow Benelux/Komisia, už citovaný v bode 53 vyššie, body 17 až 19; Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, body 446 až 449, a rozsudok Všeobecného súdu z 19. mája 2010, Wieland-Werke a i./Komisia, T-11/05, bod 101).

57 Komisia je teda z objektívnych dôvodov oprávnená konania rozdeliť, ako aj spojiť (rozsudky Súdu prvého stupňa z 12. septembra 2007, Prym a Prym Consumer/Komisia, T-30/05, neuverejnený v Zbierke, bod 64, a z 13. júla 2011, Polimeri Europa/Komisia, T-59/07, Zb. II-4687, bod 100).

58 Práve vo svetle týchto zásad je potrebné preskúmať žalobný dôvod, ktorý uviedli žalobkyne.

2. O výhrade založenej na použití dokumentov odovzdaných talianskym daňovým orgánom ako dôkazov

59 Žalobkyne pripomínajú, že tvrdenia Komisie sa z veľkej časti zakladajú na dokumentoch odovzdaných talianskym daňovým orgánom Guardia di Finanza (finančný dozor), ktoré tento orgán zabavil počas vnútroštátneho daňového vyšetrovania, a to ručne písané poznámky pána P1.

60 Žalobkyne tvrdia, že neboli informované o postúpení týchto dokumentov, ktoré boli ponechané v spise Komisie počas približne dvoch rokov pred tým, ako im boli oznámené, takže sa nemohli dovoliť talianskych procesných záruk, aby zabránili oznámeniu uvedených dokumentov Komisii a ich použitiu v priebehu vyšetrovania, ani vykonávať svoje právo na obhajobu.

61 Podľa žalobkýň minimálne procesné záruky ustanovené v článku 12 ods. 1 nariadenia č. 1/2003, ktoré treba uplatniť analogicky v prejednávanej veci, bránia tomu, aby boli predmetné dokumenty použité v rámci tohto konania. Okrem toho povolenie použiť uvedené dokumenty na účely správneho konania, ktoré získal Guardia di Finanza pri Procuratore della Repubblica (prokurátor Republiky) v Ríme (Taliansko), nemôže zahŕňať toto konanie, keďže pokuty, ktoré Komisia ukladá v oblasti hospodárskej súťaže, majú trestnoprávny charakter v zmysle článku 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „EDLP“).

62 Žalobkyne teda žiadajú, aby predmetné dokumenty boli odstránené zo spisu a neboli zohľadnené ako dôkazy v rámci prejednávanej veci.

63 Komisia tvrdí, že zákonnosť odovzdania dokumentov vnútroštátnymi orgánmi na základe vnútroštátneho trestného práva závisí od vnútroštátnej právnej úpravy, pričom dokument možno považovať za neprípustný iba vtedy, ak vnútroštátny súdny orgán vyhlásil jeho odovzdanie za protiprávne. V prejednávanej veci však Procuratore della Repubblica v Ríme naopak povolil, aby boli predmetné dokumenty použité na účely správneho konania. Komisia v tejto súvislosti spochybňuje tvrdenie, že konania podľa práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže majú trestnoprávny charakter.

64 Komisia okrem toho tvrdí, že článok 12 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 sa týka iba výmeny informácií v rámci Európskej siete pre hospodársku súťaž (ESHS) a nezakazuje Komisii prijať dokumenty pochádzajúce z iných zdrojov.

65 Je potrebné odlišovať otázku prípustnosti dokumentov odovzdaných talianskymi orgánmi ako dôkazov v prejednávanej veci od otázky záruky práva žalobkýň na obhajobu. Z argumentácie žalobkýň totiž vyplýva, že spochybňujú prípustnosť uvedených dokumentov ako dôkazov, a ďalej že namietajú porušenie práva na obhajobu.

a) O dokumentoch, ktoré boli spochybnené ako neprípustné dôkazy

- 66 Na úvod je potrebné poznamenať, že spomedzi dokumentov, ktoré Guardia di Finanza odovzdal Komisii, použila Komisia ako dôkazy v prejednávanej veci štyri strany poznámok pána P1, a to dve strany poznámok týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004 a dve strany poznámok z augusta 2004. Okrem týchto štyroch strán Komisia odkázala na niekoľko ďalších strán poznámok pána P1, ktoré jej odovzdal Guardia di Finanza, aby podporila dôveryhodnosť dôkazov o porušení, teda dôveryhodnosť poznámok pána P1 (pozri bod 210 nižšie) a jeho priamu účasť na riadení spoločnosti Pacific (pozri bod 296 nižšie), ale bez toho, aby z týchto strán vychádzala ako z dôkazov o porušení.
- 67 Vzhľadom na štyri strany poznámok použitých ako dôkazov o porušení treba poukázať na to, že zo spisu vyplýva, že dve strany poznámok týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004 Komisia našla aj počas inšpekcií, ktoré vykonala v spoločnosti Pacific v Ríme.
- 68 Treba teda konštatovať, že dve strany poznámok týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004 sa nachádzajú v spise v prejednávanej veci bez ohľadu na to, či sú dokumenty, ktoré odovzdal Guardia di Finanza, prípustné. Žalobkyne pritom na pojednávaní tvrdili, že nespochybňujú zákonnosť inšpekcií, ktoré Komisia vykonala v rámci prejednávanej veci, čo bolo zaznamenané v zápisnici z pojednávania, a teda ani prípustnosť dokumentov získaných ako dôkazov počas týchto inšpekcií.
- 69 V každom prípade z judikatúry citovanej v bodoch 54 a 55 vyššie vyplýva, že aj keď informácie, ktoré Komisia získa počas kontrol, nesmú byť použité na iné účely než na tie, ktoré sú uvedené v poverení na kontrolu alebo v rozhodnutí o kontrole, nemožno však z toho vyvodiť, že by Komisia nemohla začať vyšetrovanie na účely overenia správnosti alebo doplnenia informácií, o ktorých sa náhodou dozvedela počas predchádzajúcej inšpekcie, v prípade, že tieto informácie poukazujú na existenciu správania, ktoré sú v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže uvedenými v zmluve, a že v rámci takého nového vyšetrovania je Komisia oprávnená požadovať nové kópie dokumentov získaných počas prvého vyšetrovania a použiť ich tak ako dôkazy vo veci, ktorej sa týka druhé vyšetrovanie, bez toho, aby tým bolo dotknuté právo predmetných podnikov na obhajobu.
- 70 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že dokumentmi, ktoré odovzdal Guardia di Finanza, z ktorých Komisia vychádzala ako z dôkazov o porušení v rámci prejednávanej veci a ktorých prípustnosť je spochybnená, sú iba dve strany poznámok z augusta 2004.

b) O prípustnosti dokumentov, ktoré odovzdal taliansky daňový orgán, ako dôkazov

- 71 Žalobkyne tvrdia, že záruky chránené v článku 12 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, ktorý stanovuje, že informácie, ktoré si vymenia Komisia a orgány hospodárskej súťaže členských štátov, sa môžu použiť ako dôkaz iba „vo vzťahu k predmetnej záležitosti, na ktorú boli získané od oznamujúceho orgánu“, bránia tomu, aby boli dokumenty odovzdané talianskymi daňovými orgánmi uplatnené ako dôkazy v prejednávanej veci.
- 72 Hoci je podľa žalobkýň nariadenie č. 1/2003 v zásade uplatniteľné iba v rámci ESHS, zavádza súbor noriem a minimálnych procesných záruk, ktorých oblasť pôsobnosti treba rozšíriť na všetky informácie, ktoré Komisia použije ako dôkaz vo vyšetrovaní v oblasti hospodárskej súťaže. Akýkoľvek iný výklad by viedol k neodôvodniteľnému rozdielu a oprávňoval by Komisiu spolupracovať s vnútroštátnymi orgánmi, ktoré nie sú súčasťou ESHS, na účely získania dôkazov menej obmedzujúcim a regulovaným spôsobom, pričom by jej umožnil obísť procesné záruky a obmedzenia stanovené v nariadení č. 1/2003.

- 73 Žalobkyne tvrdia, že v dôsledku toho možno predmetné dokumenty v prejednávanej veci použiť ako dôkazy iba vo vnútroštátnom daňovom vyšetrovaní, na účely ktorého boli získané, a nie vo vyšetrovaní v oblasti hospodárskej súťaže na účely preukázania porušenia článku 101 ZFEÚ. Akýkoľvek iný výklad by znamenal zásadné porušenie ich práva na obhajobu, ako aj interných procesných pravidiel uplatniteľných osobitne na vyšetrovania v oblasti hospodárskej súťaže.
- 74 Túto argumentáciu treba zamietnuť. Nemožno tvrdiť, že skutočnosť, že Komisia použije ako dôkazy v konaní upravenom nariadením č. 1/2003 dokumenty, ktoré získali ktorékoľvek vnútroštátne orgány na iné účely, než je uplatnenie článkov 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ a než sú účely, ktoré sleduje vyšetrovanie vedené Komisiou, predstavuje porušenie záruk ustanovených v článku 12 ods. 2 nariadenia č. 1/2003.
- 75 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že nariadenie č. 1/2003 zrušuje predchádzajúci centralizovaný systém a v súlade so zásadou subsidiarity organizuje širšie združenie vnútroštátnych orgánov hospodárskej súťaže, pričom ich na tento účel oprávňuje vykonávať právo Únie v oblasti hospodárskej súťaže. Systematika nariadenia spočíva na vyzývanej úzkej spolupráci, ktorá sa má rozvinúť medzi Komisiou a orgánmi hospodárskej súťaže členských štátov organizovanými v sieti (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. marca 2007, France Télécom/Komisia, T-339/04, Zb. II-521, bod 79).
- 76 Cieľom článku 12 nariadenia č. 1/2003, ktorý patrí do kapitoly IV nazvanej „Spolupráca“, je teda regulovať výmenu informácií v rámci siete, ktorú tvorí Komisia a orgány hospodárskej súťaže členských štátov, aby sa umožnil obeh informácií vo vnútri tejto siete, pričom sa podnikom zároveň zabezpečí dodržanie primeraných procesných záruk.
- 77 V dôvodovej správe pripojenej k návrhu nariadenia č. 1/2003 Komisia vysvetlila, že:
„Odsek 1 [článku 12] vytvára právny základ pre akúkoľvek výmenu informácií medzi Komisiou a orgánmi hospodárskej súťaže členských štátov a ich používanie ako dôkazov v konaniach podľa práva Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže... Cieľom je umožniť postúpenie vecí z jedného orgánu ochrany hospodárskej súťaže na druhý orgán v záujme účinného rozdeľovania vecí. Odsek 2 zavádza obmedzenia používania informácií odovzdaných na základe odseku 1, aby sa zabezpečilo, že dotknuté podniky budú mať primerané procesné záruky.“
- 78 Zákaz používať informácie, ktoré získa Komisia a orgány hospodárskej súťaže členských štátov na základe ich vyšetrovacích právomocí, ako dôkazy na iné účely než sú tie, na ktoré boli získané, stanovený v článku 12 ods. 2 nariadenia č. 1/2003, zodpovedá konkrétnej potrebe, a to potrebe zabezpečiť dodržiavanie procesných záruk pri zbieraní informácií Komisiou a orgánmi hospodárskej súťaže členských štátov v rámci ich úloh, pričom sa medzi týmito orgánmi zároveň umožní výmena informácií. Z tohto zákazu však nemožno automaticky vyvodiť, že Komisia vo všeobecnosti nesmie použiť ako dôkaz informácie, ktoré získal vnútroštátny orgán v rámci výkonu svojich funkcií.
- 79 Okrem toho je zrejmé, že existencia takého všeobecného zákazu by spôsobila, že dôkazné bremeno preukázania správania, ktoré sú v rozpore s článkami 101 ZFEÚ a 102 ZFEÚ, ktoré znáša Komisia, by bolo neudržateľné, a bola by teda nezlučiteľná s úlohou dohliadať na správne uplatňovanie týchto ustanovení, ktorú jej zverujú zmluvy.
- 80 Z judikatúry citovanej v bodoch 45 a 46 vyššie vyplýva, že zákonnosť odovzdania informácií získaných na základe vnútroštátneho trestného práva vnútroštátnym prokurátorom alebo príslušnými orgánmi v oblasti hospodárskej súťaže Komisii je otázkou, ktorá je upravená vnútroštátnym právom. Okrem toho súd Únie nemá právomoc preskúmať vo vzťahu k vnútroštátnemu právu zákonnosť aktu prijatého vnútroštátnym orgánom. Teda vzhľadom na to, že vnútroštátny súd nevyhlásil odovzdanie predmetných dokumentov za nezákonné, nemožno tieto dokumenty považovať za neprípustné dôkazy, ktoré je potrebné vyňať zo spisu.

- 81 V tomto ohľade stačí poznamenať, že v prejednávanej veci žalobkyne neuvádzajú skutočnosti, ktoré by mohli preukázať, že odovzdanie predmetných dokumentov vyhlásil vnútroštátny súd za nezákonné. Z ich argumentácie okrem iného nevyplýva ani skutočnosť, že by bol príslušnému talianskemu súdu predložený návrh na posúdenie zákonnosti odovzdania a použitia predmetných dokumentov z hľadiska práva Únie (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 63, a z 8. júla 2004, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 87).
- 82 Pre úplnosť je potrebné zamietnuť tvrdenie žalobkýň, že povolenie od *Procuratore della Repubblica* v Ríme bolo získané iba na účely správneho konania. Konanie týkajúce sa kartelu nemožno podľa žalobkýň kvalifikovať ako „správne konanie“, keďže pokuty ukladané Komisiou majú v zmysle článku 6 EDLP trestnoprávny charakter. Povolenie, ktoré *la Guardia di Finanza* získal od *Procuratore della Repubblica*, nemôže teda zahŕňať konanie, ktoré *Komisia* viedla v prejednávanej veci.
- 83 Po prvé je potrebné poznamenať, že je pravda, že Európsky súd pre ľudské práva v bode 44 svojho rozsudku z 27. septembra 2011 *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Taliansko* (sťažnosť č. 43509/08), ktorý uvádzajú žalobkyne, rozhodol, že „vzhľadom na rôzne aspekty veci... sa domnieva, že pokuta uložená sťažujúcej sa spoločnosti má trestnoprávny charakter, takže v tomto prípade sa uplatní trestnoprávna časť článku 6 ods. 1“.
- 84 Táto skutočnosť však nemôže znamenať, že povolenie od *Procuratore della Repubblica* v Ríme, v ktorom tento povolil použitie predmetných dokumentov na „účely správneho konania“, treba vykladať v tom zmysle, že *Procuratore della Repubblica* chcel vylúčiť použitie dokumentov v konaní, na ktoré sa vzťahuje právo hospodárskej súťaže, pokiaľ sa právo hospodárskej súťaže v talianskom práve považuje za súčasť správneho práva. Ide pritom o taký prípad, ako vyplýva najmä zo samotného znenia rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Taliansko*, už citovaného v bode 83 vyššie (body 11 a nasl. a 60).
- 85 V tejto súvislosti treba totiž poukázať na to, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva dodržiavanie článku 6 EDLP nevyklučuje, aby v správnom konaní bol „trest“ najprv uložený správnym orgánom. Predpokladá však, že rozhodnutie správneho orgánu, ktoré samo osebe nespĺňa podmienky stanovené v článku 6 ods. 1 EDLP, podlieha neskoršiemu preskúmaniu orgánom s neobmedzenou súdnou právomocou (rozsudok Súdneho dvora z 10. júla 2014, *Telefónica a Telefónica de España/Komisia*, C-295/12 P, bod 51).
- 86 Okrem iného je potrebné poznamenať, že je nesporné, že *Guardia di Finanza* odovzdal predmetné dokumenty Komisii 25. júla 2007 po tom, čo získala od *Procuratore della Repubblica* v Ríme povolenie použiť uvedené dokumenty na účely správneho konania (odôvodnenie 81 napadnutého rozhodnutia), kým rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Taliansko*, už citovaný v bode 83 vyššie, ktorý uvádzajú žalobkyne, bol vydaný 27. septembra 2011. Rozhodnutie *Procuratore* nemožno teda vykladať vzhľadom na prípadnú kvalifikáciu sankcií v práve hospodárskej súťaže uvedenú v tomto rozsudku.
- 87 Po druhé treba poukázať na to, že zo spisu vyplýva, že nemožno tvrdiť, že keď *Procuratore della Repubblica* vydával predmetné povolenia v prejednávanej veci, nevedel, že dotknuté dokumenty sa majú použiť vo vyšetrovaní v oblasti práva hospodárskej súťaže.
- 88 Žalobkyne v bode 466 svojej odpovede na oznámenie o výhradách v tejto súvislosti tvrdia, že rozhodnutím z 13. júla 2007 *Procuratore della Repubblica* v Ríme povolil, aby boli dokumenty zaistené v bydlisku pána P1 interne postúpené v rámci *Guardia di Finanza* z *Nucleo Polizia Tributaria di Roma* (jednotka finančnej polície v Ríme), ktorá ich zaistila, na *Nucleo Speciale Tutela Mercati* (špeciálna jednotka pre ochranu trhov). Z poznámky pod čiarou č. 2 v liste pripojenom k zásielke dokumentov, ktoré *Guardia di Finanza* poslal Komisii však vyplýva, že *Nucleo Speciale Tutela Mercati*, ktorá je hierarchicky začlenená pod „*Comando tutela dell'Economia*“ (veliteľstvo pre hospodársku ochranu), je odborom *Guardia di Finanza* špecializovaným na oblasť ochrany hospodárskej súťaže na celom

vnútroštátnom území. Nucleo Speciale Tutela Mercati je oprávnená prijímať oznámenia od iných oddelení inštitúcie a po posúdení ich postúpiť príslušnému orgánu. Procuratore della Repubblica musel teda vedieť, že povolením postúpenia dokumentov, ktoré zaistila Nucleo Polizia Tributaria di Roma z finančného orgánu Guardia di Finanza v rámci daňového vyšetrovania na Nucleo Speciale Tutela Mercati z toho istého orgánu, povoľuje používanie dokumentov na účely vyšetrovania v oblasti hospodárskej súťaže.

- 89 Okrem toho je potrebné poznamenať, že z bodu 467 odpovede žalobkyní na oznámenie o výhradách, ako aj z odôvodnenia 81 napadnutého rozhodnutia a bodu 21 vyjadrenia k žalobe vyplýva, že po tom, ako Komisia 21. decembra 2007 zaslala žiadosť Guardia di Finanza a ako Guardia di Finanza 3. januára 2008 zaslal list Komisii, Procuratore della Repubblica vyhlásil, že oznámením predmetných dokumentov Komisiou účastníkom konania nedochádza k mareniu vnútroštátneho vyšetrovania vedeného v Taliansku. V dôsledku toho treba konštatovať, že najneskôr v tomto čase Procuratore della Repubblica musel vedieť, že Komisia disponovala dokumentmi na účely vyšetrovania v oblasti práva hospodárskej súťaže.
- 90 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že výhradu založenú na tom, že Komisia použila ako dôkazy dokumenty, ktoré jej odovzdal taliansky Guardia di Finanza, treba zamietnuť.

c) O zaručení práva žalobkyní na obhajobu Komisiou

- 91 Pokiaľ ide o otázku, či mala Komisia sprístupniť dokumenty žalobkyniam skôr, v bode 47 vyššie bolo už pripomenuté, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že v každom konaní, ktoré môže viesť k uloženiu sankcií, najmä pokút alebo penále, akým je konanie upravené v nariadení č. 1/2003, je právo na obhajobu základným právom, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou všeobecných právnych zásad, ktorých dodržiavanie zabezpečuje súd Únie.
- 92 Rešpektovanie práva na obhajobu vyžaduje, aby mal dotknutý podnik v rámci správneho konania možnosť účinne vyjadriť svoje stanovisko k pravdivosti a relevantnosti uvádzaných skutočností a okolností, ako aj dokumentov, o ktoré Komisia oprela svoje zistenie existencie porušenia (pozri rozsudok z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 44 a tam citovanú judikatúru).
- 93 V tejto súvislosti predstavuje oznámenie o výhradách procesnú záruku uplatňujúcu základnú zásadu práva Únie, ktorá vyžaduje dodržanie práva na obhajobu v každom konaní. Ako totiž bolo pripomenuté v bode 48 vyššie, pokiaľ ide o konanie podľa článku 101 ZFEÚ, je potrebné rozlišovať dve fázy správneho konania, a to fázu predbežného vyšetrovania pred oznámením o výhradách a fázu zodpovedajúcu zvyšnej časti správneho konania. Každý z týchto po sebe nasledujúcich časových úsekov má vlastnú vnútornú logiku, pričom prvý časový úsek umožňuje Komisii, aby zaujala postoj k smerovaniu konania, a druhý úsek, aby s konečnou platnosťou rozhodla o vytýkanom porušení (pozri rozsudok z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 27 a tam citovanú judikatúru).
- 94 Pokiaľ ide o otázku, či mala Komisia informovať žalobkyne skôr, teda ešte pred zaslaním oznámenia o výhradách, že má k dispozícii dokumenty, ktoré jej odovzdali talianske orgány, je potrebné pripomenúť, že práve zaslanie oznámenia o výhradách, ako aj prístup k spisu umožňujúci adresátovi tohto oznámenia oboznámiť sa s dôkazmi obsiahnutými v spise Komisie, zaručujú právo na obhajobu, na ktoré sa žalobkyne odvolávajú v rámci tohto žalobného dôvodu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. januára 2007, Dalmine/Komisia, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 58).

- 95 Práve prostredníctvom oznámenia o výhradách je totiž dotknutý podnik informovaný o všetkých dôležitých skutočnostiach, z ktorých Komisia v tomto štádiu konania vychádza. V dôsledku toho sa dotknutý podnik môže domáhať svojho práva na obhajobu v celom rozsahu až po zaslaní uvedeného oznámenia (pozri rozsudok z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 59 a tam citovanú judikatúru).
- 96 Ak by sa však vyššie uvedené právo vzťahovalo aj na obdobie pred zaslaním oznámenia o výhradách, ako navrhujú žalobkyne, účinnosť vyšetrovania Komisie by bola ohrozená, keďže podnik by bol už v prvej fáze vyšetrovania Komisie schopný identifikovať informácie, ktoré sú Komisii známe, a teda aj tie, ktoré jej ešte známe nie sú (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 60).
- 97 Z toho vyplýva, že v prejednávanej veci nebola Komisia pred zaslaním oznámenia o výhradách povinná informovať žalobkyne, že *Guardia di Finanza* jej odovzdal dokumenty.
- 98 Stačí teda konštatovať, že Komisia v bode 86 oznámenia o výhradách výslovne uviedla, že vychádzala z uvedených dokumentov ako z dôkazov. Okrem toho z listu, ktorý žalobkyne zaslali Komisii 13. júla 2009, vyplýva, že Komisia odovzdala žalobkyniam dokumenty, ktoré dostala od *Guardia di Finanza*, 6. júla 2009, teda ešte pred zaslaním oznámenia o výhradách 10. decembra 2009. Túto skutočnosť žalobkyne potvrdili na pojednávaní a bolo to zaznamenané do zápisnice z tohto pojednávania.
- 99 Okrem iného treba poukázať na to, že žalobkyne netvrdia, že skutočnosť, že ich Komisia počas fázy vyšetrovania neinformovala, že mala k dispozícii dokumenty, ktoré jej odovzdali talianske orgány, mohla mať vplyv na ich neskoršie možnosti obhajoby vo fáze správneho konania, ktorá sa začala zaslaním oznámenia o výhradách (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. januára 2007, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 45 vyššie, bod 61).
- 100 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že výhradu založenú na tom, že dokumenty, ktoré odovzdal taliansky daňový orgán, boli použité ako dôkazy, treba zamietnuť.

3. O výhrade založenej na použití dokumentov pochádzajúcich z iných spisov

- 101 Žalobkyne kritizujú, že Komisia použila dokument pochádzajúci zo spisu vo veci COMP/39188 – *Banány*, získaný od spoločnosti LVP počas neoznámených inšpekcií vykonaných v rámci uvedenej veci, a to interný e-mail, ktorý zaslal pán P1 pánovi P2 11. apríla 2005 o 9.57 hod. (ďalej len „e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod.“).
- 102 Žalobkyne vytykajú Komisii jednak, že použila dokument v súvislosti so žiadosťou spoločnosti *Chiquita* o oslobodenie, a ďalej že ho použila ako dôkaz v prejednávanej veci. Keďže prvá skutočnosť sa týka výhrady založenej na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie, bude preskúmaná v tomto rámci (pozri body 162 a nasl. nižšie).
- 103 Pokiaľ ide o použitie uvedeného dokumentu ako dôkazu v prejednávanej veci, je potrebné konštatovať, že zo spisu vyplýva, že Komisia požiadala žalobkyne, aby tento dokument predložili v prejednávanej veci. Žalobkyne teda predložili dokument 14. augusta 2008 ako prílohu odpovede na žiadosť Komisie o informácie a v septembri 2008 ako prílohu ďalšej žiadosti Komisie o informácie.
- 104 Z judikatúry citovanej v bodoch 54 a 55 vyššie pritom vyplýva, že hoci informácie, ktoré Komisia získa počas kontrol, nesmú byť použité na iné účely než na tie, ktoré sú uvedené v poverení na kontrolu alebo v rozhodnutí o kontrole, nemožno však z toho vyvodiť, že by Komisia nemohla začať vyšetrovanie na účely overenia správnosti alebo doplnenia informácií, o ktorých sa náhodou dozvedela počas predchádzajúcej inšpekcie, v prípade, že tieto informácie poukazujú na existenciu správania, ktoré sú v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže uvedenými v zmluve, a že v rámci takého nového

vyšetrovania je Komisia oprávnená požadovať nové kópie dokumentov získaných počas prvého vyšetrovania a použiť ich tak ako dôkazy vo veci, ktorej sa týka druhé vyšetovanie, bez toho, aby tým bolo dotknuté právo predmetných podnikov na obhajobu.

105 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že výhradu založenú na tom, že dokument pochádzajúceho z iného spisu bol použitý ako dôkaz v prejednávanej veci, treba zamietnuť, a teda zamietnuť aj prvý žalobný dôvod v celom rozsahu.

B – O žalobnom dôvode založenom na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie a na zneužití právomoci

106 Žalobkyne rozlišujú, prinajmenšom z formálneho hľadiska, výhradu založenú na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie, ktorú uvádzajú na podporu prvého žalobného dôvodu založeného na porušení podstatných formálnych náležitostí a práva na obhajobu (pozri bod 41 vyššie), a žalobný dôvod založený na zneužití právomoci.

107 Žalobkyne na pojednávaní vysvetlili, že skutočnosti, ktoré majú podporiť výhradu založenú na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie uvedenú v rámci prvého žalobného dôvodu (pozri bod 41 vyššie), majú tiež podporiť žalobný dôvod založený na zneužití právomoci, ktorý inak nie je nijako podporený. Je teda potrebné konštatovať, že žalobkyne v podstate tvrdia, že predmetné skutočnosti dokazujú, že Komisia nezákonne ovplyvňovala žiadateľa o oslobodenie, čo tiež zakladá zneužitie právomoci, a preskúmať všetky uvedené skutočnosti ďalej v rámci preskúmania druhého žalobného dôvodu.

108 Na úvod treba poznamenať, že žalobkyne vo svojej argumentácii uvedenej na podporu tohto žalobného dôvodu uvádzajú viaceré tvrdenia, ktoré sa prelínajú s tvrdeniami uvedenými v rámci tretieho žalobného dôvodu na účely spochybnenia pravdivosti a dôveryhodnosti vyhlásení spoločnosti Chiquita alebo záverov, ktoré z toho vyvodila Komisia. Vzhľadom na to, že tieto tvrdenia sa netýkajú zákonnosti konania, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia, ale otázky, či Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu porušenia, je potrebné ich preskúmať v rámci tretieho žalobného dôvodu založeného na tom, že Komisia dostatočne nepreukázala, že došlo k porušeniu článku 101 ods. 1 ZFEÚ, a že teda neuniesla dôkazné bremeno, ktoré jej ukladá článok 2 nariadenia č. 1/2003 (body 173 a nasl. nižšie).

1. Úvodné pripomienky

a) O programe zhovievavosti

109 Komisia v rámci svojej činnosti vyšetrovania porušenia článku 101 ZFEÚ zaviedla program zhovievavosti, ktorým sa má poskytnúť zvýhodnené zaobchádzanie so spoločnosťami, ktoré s ňou spolupracujú pri vyšetovaní tajných kartelových dohôd týkajúcich sa Únie (rozsudok Všeobecného súdu z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, T-12/06, Zb. II-5639, bod 103, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora z 12. júna 2014, Deltafina/Komisia, C-578/11 P).

110 Tento program zhovievavosti, ktorý bol pôvodne stanovený v oznámení Komisie o neuložení pokút alebo o ich znížení v prípade kartelov (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 1996“), bol následne rozšírený v oznámení o spolupráci z roku 2002, ktoré sa uplatňuje na prejednávanú vec, a neskôr v oznámení Komisie o oslobodení od pokút a znížení pokút v kartelových prípadoch (Ú. v. EÚ C 298, 2006, s. 17, ďalej len „oznámenie o spolupráci z roku 2006“) (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 104).

- 111 Podniky zúčastnené na tomto programe ponúkajú aktívnu a dobrovoľnú spoluprácu pri vyšetrovaní, čo Komisii uľahčuje jej úlohu spočívajúcu v zisťovaní a potláčaní porušení pravidiel hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 25. októbra 2005, *Groupe Danone/Komisia*, T-38/02, Zb. II-4407, bod 505, a z 12. decembra 2007, *BASF a UCB/Komisia*, T-101/05 a T-111/05, Zb. II-4949, bod 90). Za túto spoluprácu im môže byť poskytnuté zvýhodnené zaobchádzanie s ohľadom na pokuty, ktoré by im boli v opačnom prípade uložené, pod podmienkou, že splnia podmienky stanovené v príslušnom oznámení o spolupráci (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 108).
- 112 Program zhovievavosti upravený v oznámení o spolupráci z roku 2002 stanovuje možnosť, aby Komisia priznala úplné oslobodenie od pokút podniku, ktorý ako prvý začne spolupracovať pri vyšetrovaní, ako aj zníženie pokuty podnikom, ktoré začnú spolupracovať neskôr. V prvom prípade sa dotknutému podniku poskytne úplná výnimka zo zásady osobnej zodpovednosti, ktorá stanovuje, že ak podnik porušuje pravidlá hospodárskej súťaže, zodpovedá za toto porušovanie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 24. septembra 2009, *Erste Group Bank a i./Komisia*, C-125/07 P, C-133/07 P, C-135/07 P a C-137/07 P, Zb. I-8681, bod 77). V ostatných prípadoch sa miera uplatnenia tejto výnimky líši v závislosti od chronologického poradia, v akom boli žiadosti o spoluprácu podané, a od kvality poskytnutej spolupráce (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 109).
- 113 Z oznámenia o spolupráci z roku 2002 vyplýva, že v rámci programu zhovievavosti upraveného v tomto oznámení, ktorý bol v podstate prebratý do oznámenia o spolupráci z roku 2006, sa postup poskytovania úplného oslobodenia od pokút určitému podniku skladá z troch rôznych fáz (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 111).
- 114 V rámci prvej fázy musí podnik, ktorý chce spolupracovať s Komisiou, kontaktovať Komisiu a predložiť jej dôkazy o údajnom karteli, ktorý má vplyv na hospodársku súťaž v Únii. Na základe týchto dôkazov musí byť Komisia schopná buď prijať rozhodnutie o vykonaní vyšetrovania v prípade stanovenom v bode 8 písm. a) oznámenia o spolupráci z roku 2002, alebo zistiť porušenie článku [101 ZFEÚ] v prípade stanovenom v bode 8 písm. b) oznámenia o spolupráci z roku 2002 (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 112).
- 115 V druhej fáze, t. j. po prijatí žiadosti o oslobodenie od pokút, Komisia preskúma dôkazy predložené na podporu uvedenej žiadosti, aby overila, či príslušný podnik spĺňa podmienky stanovené v bode 8 písm. a) alebo v bode 8 písm. b) oznámenia o spolupráci z roku 2002. Ak je tento podnik prvým podnikom, ktorý tieto podmienky spĺňa, Komisia mu písomne udelí podmienené oslobodenie od pokút, ako je stanovené v bodoch 15 a 16 oznámenia o spolupráci z roku 2002 (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 113).
- 116 Udelenie podmieneného oslobodenia od pokút sa teda vytvára osobitné procesné postavenie v priebehu správneho konania v prospech podniku spĺňajúceho podmienky stanovené v bode 8 oznámenia o spolupráci z roku 2002, čo vyvoláva určité právne účinky. Toto podmienené oslobodenie však nie je nijako porovnateľné s konečným oslobodením od pokút, ktoré sa udelí až na konci správneho konania (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 114).
- 117 Presnejšie, udelenie podmieneného oslobodenia od pokút svedčí jednak o tom, že dotknutý podnik ako prvý splnil podmienky uvedené v bode 8 písm. a) alebo b) oznámenia o spolupráci z roku 2002, takže Komisia nezaujme stanovisko k iným žiadostiam, kým nerozhodne o jeho žiadosti (bod 18 oznámenia o spolupráci z roku 2002), a jednak dáva uvedenému podniku záruku, že mu Komisia udelí oslobodenie od pokút, ak na konci správneho konania dospeje k záveru, že tento podnik splnil podmienky uvedené v bode 11 písm. a) až c) oznámenia o spolupráci z roku 2002 (rozsudok z 9. septembra 2011, *Deltafina/Komisia*, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 115).

118 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že bod 11 písm. a) až c) oznámenia o spolupráci z roku 2002 stanovuje:

„Okrem podmienok stanovených v bode 8 písm. a) a v bode 9 alebo prípadne v bode 8 písm. b) a bode 10 musia byť v každom prípade splnené tieto kumulatívne podmienky s cieľom oprávnenia na oslobodenie od pokuty:

- a) podnik spolupracuje plne, trvalo a účinne počas celého správneho postupu Komisie a poskytne Komisii všetky dôkazy, ktoré vlastní, alebo ktoré má k dispozícii, pokiaľ ide o porušenie, pre ktoré existuje podozrenie. Je najmä k dispozícii Komisii s cieľom rýchleho zodpovedania akejkoľvek požiadavky, ktorá môže prispieť k stanoveniu daných skutočností;
- b) podnik skoncuje so svojim zapojením sa do porušovania, pre ktoré existuje podozrenie, najneskôr v čase, keď predkladá dôkaz podľa bodu 8 písm. a) alebo prípadne bodu 8 písm. b);
- c) podnik neprijal žiadne opatrenia na prinútenie iných podnikov, aby sa podieľali na tomto porušovaní.“

119 Napokon až v tretej fáze, t. j. na konci správneho konania pri prijímaní konečného rozhodnutia Komisia v tomto rozhodnutí oslobodí alebo neoslobodí od pokút v pravom zmysle slova podnik, ktorému bolo udelené podmienené oslobodenie. Práve v tomto momente sa skončia aj účinky procesného postavenia vyplývajúceho z podmieneného oslobodenia od pokút. V bode 19 oznámenia o spolupráci z roku 2002 sa však uvádza, že konečné oslobodenie od pokút sa udelí len vtedy, ak uvedený podnik splňal počas celého správneho konania až do prijatia konečného rozhodnutia tri kumulatívne podmienky stanovené v bode 11 písm. a) až c) tohto oznámenia (rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 117).

120 Zo systému stanoveného v oznámení o spolupráci z roku 2002 teda vyplýva, že podniku, ktorý žiada o oslobodenie od pokút, sa do prijatia konečného rozhodnutia neudelí oslobodenie od pokút v pravom zmysle slova, ale sa mu len prizná procesné postavenie, ktoré môže na konci správneho konania viesť k oslobodeniu od pokút, ak sú splnené požadované podmienky (rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 118, a rozsudok Všeobecného súdu z 18. júna 2013, Fluorsid a Minmet/Komisia, T-404/08, bod 134).

b) O rozsahu povinnosti spolupráce

121 Zo samotného znenia bodu 11 písm. a) oznámenia o spolupráci z roku 2002 (pozri bod 118 vyššie), a najmä z označenia požadovanej spolupráce za „plnú, trvalú a účinnú“, vyplýva, že povinnosť spolupráce zo strany podniku, ktorý žiada o oslobodenie od pokút, predstavuje veľmi všeobecnú povinnosť, ktorej hranice nie sú presne vymedzené a ktorej presný rozsah možno chápať iba vzhľadom na súvislosti, za akých sa vykonáva, teda v rámci programu zhovievavosti (rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 124).

122 Udelenie úplného oslobodenia od pokút predstavuje výnimku zo zásady osobnej zodpovednosti podniku za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ktorá je odôvodnená cieľom odhaľovania, vyšetrovania, sankcionovania a odrádzania od praktík, ktoré predstavujú najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže. Za týchto okolností je teda logické požadovať, aby podnik, ktorý žiada o oslobodenie od pokút, výmenou za udelenie úplného oslobodenia za protiprávne správanie, ktorého sa dopustil, spolupracoval s Komisiou, pričom táto spolupráca musí byť podľa oznámenia o spolupráci z roku 2002 „plná, trvalá a účinná“ (rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 125).

- 123 Z označenia spolupráce za „plnú“ vyplýva, že na to, aby mu oslobodenie bolo udelené, spolupráca žiadateľa o oslobodenie od pokút s Komisiou musí byť úplná, absolútna a bezvýhradná. Označenie tejto spolupráce za „trvalú“ a „účinnú“ znamená, že táto spolupráca musí trvať počas celého správneho konania a musí byť v zásade okamžitá (rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 126).
- 124 Navyše z ustálenej judikatúry vyplýva, že zníženie pokuty na základe príslušného oznámenia o spolupráci môže byť odôvodnené len vtedy, ak poskytnuté informácie a vo všeobecnosti správanie predmetného podniku môžu byť v danej súvislosti považované za preukazujúce skutočnú spoluprácu z jeho strany (k oznámeniu o spolupráci z roku 1996 pozri rozsudky Súdneho dvora z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. I-5425, bod 395; z 29. júna 2006, Komisia/SGL Carbon, C-301/04 P, Zb. I-5915, bod 68, a Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 112 vyššie, bod 281; k oznámeniu o spolupráci z roku 2002 pozri rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 127).
- 125 Ako totiž vyplýva zo samotného pojmu spolupráca použitého v texte oznámenia o spolupráci z roku 2002, zníženie pokuty na základe príslušného oznámenia o spolupráci môže byť priznané jedine vtedy, ak konanie dotknutého podniku svedčí o takom duchu spolupráce (k oznámeniu o spolupráci z roku 1996 pozri v tomto zmysle rozsudky Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, bod 396, a Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 112 vyššie, bod 282; k oznámeniu o spolupráci z roku 2002 pozri rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, bod 128).
- 126 To platí o to viac v prípade spolupráce, ktorá je nevyhnutná na odôvodnenie udelenia úplného oslobodenia od pokút, pretože oslobodenie od pokút predstavuje ešte priaznivejšie zaobchádzanie než obyčajné zníženie pokuty. Pojem „plná, trvalá a účinná“ spolupráca, ktorý odôvodňuje udelenie úplného oslobodenia od pokút, teda znamená, že spolupráca musí byť skutočná a úplná a musí sa vyznačovať skutočným duchom spolupráce (pozri v tomto zmysle rozsudok z 9. septembra 2011, Deltafina/Komisia, už citovaný v bode 109 vyššie, body 129 a 130).

2. Napadnuté rozhodnutie

- 127 Je potrebné pripomenúť, ako už bolo uvedené nižšie v bodoch 3 a nasl., že 8. apríla 2005 spoločnosť Chiquita požiadala o udelenie oslobodenia od pokút a alternatívne o zníženie pokuty v súlade s oznámením o spolupráci z roku 2002 za distribúciu a obchodovanie s banánmi, ako aj ananásmi a iným čerstvým ovocím dovážaným do Európy. Táto žiadosť bola zaregistrovaná pod číslom COMP/39188 – Banány a spoločnosti Chiquita bolo 3. mája 2005 udelené podmienené oslobodenie od pokút za údajný tajný kartel, aký bol opísaný v informáciách, ktoré predložila spoločnosť Chiquita v dňoch 8., 14., 21. a 28. apríla 2005, a ktorý mal vplyv na predaj banánov a ananásov v EHP. Vyšetrovanie vo veci COMP/39188 – Banány viedlo k prijatiu rozhodnutia Komisie K(2008) 5955 v končnom znení z 15. októbra 2008 týkajúceho sa konania podľa článku [101 ZFEÚ] (vec COMP/39188 – Banány), v ktorom sa konštatuje, že spoločnosť Chiquita, skupina Dole a spoločnosť Weichert, v čase, keď mala na ne rozhodujúci vplyv skupina Del Monte, porušili článok 81 ES tým, že uplatňovali zosúladený postup, na základe ktorého koordinovali referenčné ceny banánov, ktoré určovali každý týždeň pre Rakúsko, Belgicko, Dánsko, Fínsko, Nemecko, Luxembursko, Holandsko a Švédsko v rokoch 2000 až 2002 (odôvodnenia 79 a 80 napadnutého rozhodnutia).
- 128 V bodoch 7 a 8 vyššie bolo tiež uvedené, že Komisia začala vyšetrovania v južnej Európe v rámci veci COMP/39482 – Exotické ovocie (banány) po tom, ako jej 26. júla 2007 boli doručené kópie dokumentov od talianskej daňovej polície, ktoré boli získané pri inšpekcii vykonanej v bydlisku a v kancelárii zamestnanca spoločnosti Pacific v rámci vnútroštátneho vyšetrovania (odôvodnenie 81 napadnutého rozhodnutia).

- 129 V odôvodneniach 82 a 83 napadnutého rozhodnutia Komisia vysvetlila, že GR „pre hospodársku súťaž“ 26. novembra 2007 ústne informovalo spoločnosť Chiquita, že 28. novembra 2007 zamestnanci Komisie vykonajú inšpekciu v priestoroch spoločnosti Chiquita Italia v Ríme a že počítajú s prítomnosťou pána C1, aby ho v ten deň vypočuli. Spoločnosť Chiquita bola pri uvedenej príležitosti upozornená, že jej bolo udelené podmienené oslobodenie od pokút pre celé Spoločenstvo, že na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002 je povinná spolupracovať a že vyšetrowanie v južnej Európe bolo vedené pod číslom COMP/39482 – Exotické ovocie. Napokon zamestnanci Komisie vykonali v spoločnosti Chiquita Italia inšpekciu v súlade s článkom 20 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 a vypočuli pána C1.
- 130 Ako už bolo uvedené v bode 10 vyššie, Komisia v odôvodneniach 84 a 85 napadnutého rozhodnutia poznamenala, že v priebehu vyšetrowania zaslala účastníkom konania niekoľko žiadostí o informácie, že účastníci konania boli vyzvaní, aby opätovne predložili určité informácie a dôkazy, ktoré pochádzali od nich a nachádzali sa vo vyšetrowacom spise vo veci COMP/39188 – Banány, a že spoločnosť Chiquita bola vyzvaná, aby označila tie časti svojich ústnych vyhlásení v uvedenej veci, ktoré podľa nej súvisia aj s prejednávanou vecou. Dňa 9. februára 2009 GR „pre hospodársku súťaž“ zaslalo spoločnosti Chiquita list, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002.
- 131 Predmetné porušenie v prejednávannej veci bolo považované za zjavne odlišné od porušenia konštatovaného vo veci COMP/39188 – Banány. Komisia v tomto ohľade uviedla, že prejednávaná vec sa týka odlišného (jediného a pokračujúceho) porušenia najmä z dôvodu, že územná pôsobnosť zmlúv, zúčastnení zamestnanci, obdobie, ktorého sa údajné porušenie týka, fungovanie odvetvia a povaha postupov, ktoré boli predmetom vyšetrowania v prejednávannej veci, sa zjavne odlišovali od toho, čo bolo konštatované vo veci COMP/39188 – Banány (odôvodnenia 80, 316 a 345 napadnutého rozhodnutia).
- 132 Pokiaľ ide o žiadosť spoločnosti Chiquita o zhovievavosť, Komisia konkrétne uviedla, že pred touto žiadosťou nevykonala žiadnu inšpekciu v súvislosti s údajným kartelom a nemala na to k dispozícii žiadny dôkaz, že 3. mája 2005 bolo spoločnosti Chiquita udelené podmienené oslobodenie od pokút za údajný tajný kartel, aký bol opísaný v informáciách, ktoré tento podnik predložil 8., 14., 21. a 28. apríla 2005, a ktorý mal vplyv na predaj banánov a ananásov v EHP, a že z dôvodu, že postupy, ktoré sú predmetom prejednávannej veci, sa odlišovali od postupov, ktorých sa týkala vec COMP/39188 – Banány, bolo pôvodné vyšetrowanie rozdelené na dve veci, a to vec COMP/39482 – Exotické ovocie a vec COMP/39188 – Banány. Komisia spresnila, že v takom prípade musel každý žiadateľ o oslobodenie spolupracovať na oboch odlišných vyšetrowaniach, ktoré mohli vyplývať z tej istej žiadosti o oslobodenie, a pokračovať v spolupráci aj po udelení konečného oslobodenia za porušenie alebo porušenia, ktorých sa týka jedno z vyšetrowaní (odôvodnenie 345 napadnutého rozhodnutia).
- 133 Komisia okrem toho vysvetlila, že na základe určitých vyhlásení, ktoré urobila spoločnosť Chiquita v priebehu konania, dospela v oznámení o výhradách z 10. decembra 2009, ktoré jej zaslala v prejednávannej veci, k predbežnému záveru, že žiadosť o oslobodenie, ktorú podnik podal 8. apríla 2005, sa netýka porušenia, ktoré je predmetom napadnutého rozhodnutia, a že v takom prípade si podnik nesplnil povinnosti, ktoré mu vyplývajú z bodu 11 písm. a) (povinnosť spolupráce) a písm. b) (skončenie porušovania v čase podania žiadosti) oznámenia o spolupráci z roku 2002. Ako už bolo uvedené v bode 130 vyššie, pred oznámením o výhradách zaslala Komisia spoločnosti Chiquita list, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002 (odôvodnenie 85 napadnutého rozhodnutia).
- 134 Komisia ďalej vo svojom vyjadrení uviedla, že vzhľadom na všetky tvrdenia, ktoré spoločnosť Chiquita uviedla najmä po oznámení výhrad, dospela k záveru, že žiadosť o oslobodenie, ktorú podnik podal, sa týkala porušenia konštatovaného v napadnutom rozhodnutí. Komisia však pripomenula, že žiadatelia o oslobodenie sa majú usilovať, aby jasne uviedli informácie, na ktorých zakladajú svoje tvrdenia, keď žiadajú o oslobodenie (odôvodnenie 349 napadnutého rozhodnutia).

135 Komisia napokon na záver pripomenula, že spoločnosť Chiquita jej poskytla niekoľko vyhlásení, v ktorých vysvetlila svoju úlohu, ktorú zohrávala v odvetví banánov v južnej Európe, vrátane tajných kontaktov, ktoré udržiavala so spoločnosťou Pacific, a že spoločnosť Chiquita na začiatku prispela k spusteniu vyšetrovania Komisie, takže je potrebné konštatovať, že tento podnik si splnil povinnosť trvalo spolupracovať a že vzhľadom na osobitné okolnosti prejednávanej veci nie je dôvodné, aby mu bolo oslobodenie odňaté (odôvodnenia 351 a 352 napadnutého rozhodnutia).

3. O skutočnostiach, ktoré uvádzajú žalobkyne

136 Žalobkyne tvrdia, že Komisia s cieľom ovplyvniť spoločnosť Chiquita uplatnila nezákonné postupy, aby podporila svoje vlastné podozrenia a domnienky v rozpore s duchom oznámenia o spolupráci z roku 2002. Dôkazom toho je skutočnosť, že spoločnosť Chiquita neuviedla vo svojej žiadosti o oslobodenie žiadnu skutočnosť týkajúcu sa prejednávanej veci a že Komisia okrem toho nevychádzala z tejto žiadosti, aby potvrdila porušenie, ku ktorému došlo v prejednávanej veci. Komisia mala od začiatku predpojatý názor na spornú vec, keď najprv založila spis o protisúťažnom karteli pred tým, ako využila žiadateľa o oslobodenie v inej veci, aby podporila svoje tvrdenia.

137 Komisia teda podľa žalobkýň tým, že zneužívajúcim spôsobom ovplyvnila spoločnosť, ktorá požiadala o oslobodenie, nielenže zjavne prekročila právomoc, ktorú jej zveruje oznámenie o spolupráci z roku 2002 a vyšetrovacie a sankčné právomoci, ktoré jej priznáva nariadenie č. 1/2003, ale tiež použila svoje právomoci na odlišné ciele, než sú tie, na ktoré jej boli zverené.

138 Komisia spochybňuje tvrdenia žalobkýň a tvrdí, že žiadne z jej konaní v priebehu správneho konania nemožno vykladať ako vykonávanie neoprávneného nátlaku na spoločnosť Chiquita alebo ako konanie, ktorého cieľom by bolo usmerňovanie žiadateľa o oslobodenie.

139 Po prvé je potrebné pripomenúť, že zneužitie právomoci predstavuje prijatie aktu inštitúciou Únie výlučne alebo prinajmenšom v rozhodujúcej miere s úmyslom dosiahnuť iné ako uvádzané ciele alebo vyhnúť sa postupu osobitne predvídanému Zmluvou na riešenie okolností daného prípadu. Súd Únie sa teda domnieva, že akt obsahuje vady vyplývajúce zo zneužitia právomoci iba v prípade, ak sa na základe objektívnych, relevantných a zhodujúcich sa dôkazov javí, že bol prijatý výlučne alebo prinajmenšom v rozhodujúcej miere s úmyslom dosiahnuť iné ako uvádzané ciele (rozsudky Súdneho dvora z 13. novembra 1990, Fedesa, C-331/88, Zb. I-4023, bod 24; z 11. novembra 2004, Ramondín a i./Komisia, C-186/02P a C-188/02 P, Zb. I-10653, bod 44, a zo 16. apríla 2013, Španielsko a Taliansko/Rada, C-274/11 a C-295/11, bod 33; rozsudky Všeobecného súdu z 27. septembra 2012, Koninklijke Wegenbouw Stevin/Komisia, T-357/06, bod 246, a zo 16. januára 2014, BP Products North America/Rada, T-385/11, bod 120).

140 Ďalej je potrebné pripomenúť, že nariadenie č. 1/2003 zveruje Komisii právomoci s cieľom umožniť jej plniť úlohu dbať na dodržiavanie pravidiel hospodárskej súťaže na vnútornom trhu, ktorú jej zveruje zmluva (k nariadeniu č. 17 pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora z 26. júna 1980, National Panasonic/Komisia, 136/79, Zb. 2033, bod 20, a uznesenie Súdneho dvora zo 17. novembra 2005, Minoan Lines/Komisia, C-121/04 P, neuvverejnené v Zbierke, bod 34).

141 Napokon oznámenie o spolupráci z roku 2002, ktorého logika bola uvedená v bodoch 111 až 126 vyššie, stanovuje všeobecným a abstraktným spôsobom metodológiu, ktorú sa Komisia zaviazala uplatňovať na účely uplatnenia jej programu zhovievavosti, a v dôsledku toho zaisťuje právnu istotu podnikov (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, body 211 a 213).

142 Hoci uvedené oznámenie o spolupráci nemôže byť kvalifikované ako právne pravidlá, ktoré by bola Komisia povinná dodržiavať v každom prípade, vyjadrujú však konvenčné pravidlá postupu, ktorých sa Komisia musí vo svojej praxi pridržať a od ktorých sa nemôže v individuálnom prípade odkloniť bez

udania dôvodov, ktoré by neboli v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, bod 209 a tam citovanú judikatúru, a rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. októbra 2008, Carbone-Lorraine/Komisnia, T-73/04, Zb. II-2661, bod 70).

- 143 Komisia sa prijatím takýchto pravidiel postupu a zverejnením, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel odchýliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, bod 211 a tam citovanú judikatúru, a rozsudok Carbone-Lorraine/Komisnia, už citovaný v bode 142 vyššie, bod 71).
- 144 Okrem toho je potrebné poznamenať, že hoci na základe vyššie uvedenej judikatúry môže Komisia vychádzať z nepriamych dôkazov iných vyšetrovaní, aby začala nové vyšetrovanie (pozri body 54 a 55 vyššie) a spojila alebo rozdelila konanie (pozri body 56 a 57 vyššie), a hoci v súlade s judikatúrou citovanou v bodoch 121 až 126 vyššie musí byť spolupráca žiadateľa o oslobodenie „plná“, Komisia musí „ostať nestranná a zdržať sa vplyvu na žiadateľa o oslobodenie“, ako sama tvrdí v bode 351 napadnutého rozhodnutia.
- 145 Na rozdiel od tvrdení žalobkýň však skutočnosti, ktoré žalobkyne uvádzajú na podporu výhrady založenej na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie a na podporu žalobného dôvodu založeného na zneužití právomoci, nemôžu preukázať, že Komisia v prejednávanej veci porušila tieto zásady. Žalobkýňami uvádzané skutočnosti teda neumožňujú potvrdiť tvrdenia, že „Komisia s cieľom ovplyvniť spoločnosť Chiquita, ktorá požiadala o oslobodenie, uplatnila nezákonné postupy, aby podporila svoje vlastné podozrenia a domnienky v rozpore s duchom oznámenia o [spolupráci]“, tým, že „najprv... založila spis o protisúťažnom karteli na základe špekulatívneho výkladu osobných a vlastnoručných poznámok a neskôr [využila]... žiadateľa o oslobodenie v inej veci, aby sa pokúsila podporiť uvedený spis“.
- 146 V prvom rade žalobkyne nemôžu vo všeobecnosti zakladať tvrdenie na tom, že Komisia sa najprv domnievala, že žiadosť spoločnosti Chiquita o zhovievavosť sa netýkala prejednávanej veci, aby neskôr v napadnutom rozhodnutí „zmenila názor“. Ako bolo totiž konkrétne uvedené v judikatúre citovanej v bodoch 113 až 120 vyššie, postup spolupráce, aký upravuje oznámenie o spolupráci z roku 2002, je procesom, na konci ktorého iba Komisia s konečnou platnosťou udelí alebo neudelí žiadateľovi oslobodenie od pokút v závislosti od spolupráce, ktorú jej tento žiadateľ o oslobodenie poskytoval v priebehu celého konania. Komisia teda nie je povinná zaujať konečné stanovisko k žiadosti o oslobodenie už od štádia oznámenia o výhradách (pozri v tomto zmysle rozsudok Fluorsid a Minmet/Komisnia, už citovaný v bode 120 vyššie, body 134 až 136).
- 147 Ani skutočnosť, že Komisia nevychádza z pôvodnej žiadosti spoločnosti Chiquita o zhovievavosť, ktorá sa týkala EHP v celom rozsahu (pozri body 3, 4 a 127 vyššie), ako z dôkazu o porušení v prejednávanej veci, nemôže preukázať, že Komisia v priebehu ďalšieho konania zneužila svoje právomoci s cieľom prinútiť spoločnosť Chiquita, aby potvrdila skutočnosti týkajúce sa prejednávanej veci. Z judikatúry citovanej v bodoch 121 až 126 vyššie totiž vyplýva, že povinnosť spolupráce podniku, ktorý žiada o úplné oslobodenie od pokút, zahŕňa povinnosť plne, trvalo a účinne spolupracovať počas celého konania, čo môže zahŕňať tiež rešerše a vyhlásenia v súvislosti so skutočnosťami, ktoré nie sú obsiahnuté v pôvodnom vyhlásení, v nadväznosti na otázky položené Komisiou, keďže ako Komisia správne tvrdí v bode 31 svojho vyjadrenia k žalobe, odpovedanie na tieto otázky je dôležitou súčasťou povinnosti spolupráce žiadateľov o oslobodenie.
- 148 Okrem toho z judikatúry citovanej v bodoch 56 a 57 vyššie vyplýva, že Komisia je z objektívnych dôvodov oprávnená konania rozdeliť, ako aj spojiť. Žalobkyne v prejednávanej veci neuvádzajú skutočnosti, ktoré by mali spochybniť Komisiou uvádzané dôvody rozhodnutia, že v prejednávanej veci

bolo potrebné zohľadniť, že skutočnosti týkajúce sa veci COMP/39482 – Exotické ovocie a skutočnosti týkajúce sa veci COMP/39188 – Banány treba považovať za dve zjavne odlišné porušenia (pozri bod 131 vyššie).

- 149 Za týchto okolností sa Komisia mohla oprávnenne domnievať, že v takom prípade musel každý žiadateľ o oslobodenie spolupracovať na oboch odlišných vyšetrovaniach, ktoré mohli vyplývať z tej istej žiadosti o oslobodenie, ktorá sa týkala EHP v celom rozsahu (pozri body 3, 4 a 127 vyššie), a pokračovať v spolupráci aj po udelení konečného oslobodenia za porušenie alebo porušenia, ktorých sa týka jedno z vyšetrovaní (pozri bod 132 vyššie).
- 150 Z toho vyplýva, že argumentáciu žalobkyní založenú na všeobecnom názore, že spoločnosť Chiquita „prispôsobila“ svoju argumentáciu skutočnostiam, aké uviedla Komisia, nemožno prijať.
- 151 V tejto súvislosti je potrebné okrem toho pripomenúť, že vyhlásenia, ktoré sú v rozpore so záujmami toho, kto ich robí, treba v zásade považovať za zvlášť vierohodné dôkazy (rozsudok Súdu prvého stupňa z 26. apríla 2007, Bolloré a i./Komisia, T-109/02, T-118/02, T-122/02, T-125/02, T-126/02, T-128/02, T-129/02, T-132/02 a T-136/02, Zb. II-947, bod 166).
- 152 Aj keď je však pravda, že podnik, ktorý požiadal o udelenie oslobodenia od pokút, môže v dôsledku toho predložiť čo najviac usvedčujúcich dôkazov, nemení to nič na tom, že taký podnik si je vedomý aj prípadných nepriaznivých dôsledkov predloženia nepresných dôkazov, ktoré môžu viesť najmä k odňatiu oslobodenia, ak bolo udelené. Okrem toho riziko, že nepresné vyhlásenia budú identifikované a budú viesť k uvedeným následkom, zvyšuje skutočnosť, že také vyhlásenia musia byť potvrdené ďalšími dôkazmi (rozsudok Súdneho dvora z 19. decembra 2013, Siemens a i./Komisia, C-239/11 P, C-489/11 P a C-498/11 P, bod 138).
- 153 Okrem toho Súdny dvor už mal príležitosť zdôrazniť, že vyhlásenie, v ktorom spoločnosť uznáva, že sa dopustila porušenia, nesie so sebou významné právne a hospodárske riziká, medzi ktoré patrí najmä riziko žalôb o náhradu škody na vnútroštátnych súdnych orgánoch, v rámci ktorých sa možno odvolávať na skutočnosť, že Komisia zistila porušenie, ktorého sa spoločnosť dopustila (pozri rozsudok Siemens a i./Komisia, už citovaný v bode 152 vyššie, body 140 a 141 a tam citovanú judikatúru).
- 154 V druhom rade vzhľadom na povinnosti, ktoré spoločnosti Chiquita vyplývajú z procesného postavenia žiadateľa o oslobodenie (pozri body 120 až 126 vyššie), nemožno konštatovať, že samotná skutočnosť, že bola upozornená na toto postavenie, predstavuje nezákonný nátlak, ako tvrdia žalobkyne. Rovnako tvrdenie žalobkyní, že Komisia „pohrozila spoločnosti Chiquita, že jej neudelí oslobodenie vo veci týkajúcej sa severnej Európy [(vec COMP/39188 – Banány)], aby sa ubezpečila o spolupráci tohto podniku pri hľadaní presvedčivých dôkazov a ovplyvnila povahu vyhlásení spoločnosti Chiquita o skutkových okolnostiach v prejednávanej veci“, sa nijako nepotvrdilo.
- 155 Napokon vyhlásenie pána A1, advokáta spoločnosti Chiquita, na pojednávaní, na ktoré žalobkyne odkazujú v replike v poznámke pod čiarou č. 43 a z ktorého vyplýva, že Komisia na pojednávaní požiadala advokátov spoločnosti Chiquita, aby vysvetlili pánovi C1, že je potrebné byť viac komunikatívny, nepreukazuje, že Komisia žiadala od spoločnosti Chiquita viac, ako sa vyžaduje od očakávanej spolupráce žiadateľa o oslobodenie (pozri body 120 až 126 vyššie). Časť citovaných žalobkyňami je okrem toho potrebné zaradiť do kontextu celého vyhlásenia, v rámci ktorého sa páni A1 a A2 bránili postojom Komisie, ktorý spočíval v spochybnení vôle spoločnosti Chiquita spolupracovať, a vysvetlili, že Komisia nemohla očakávať, že pán C1 bude počas inšpekcií príliš prívetivý, zatiaľ čo Komisia výslovne požiadala, aby nebol upozornený vopred, aby sa zachoval určitý efekt prekvapenia. Vyhlásenia advokátov spoločnosti Chiquita, ako aj najmä samotného pána C1, týkajúce sa tejto situácie, svedčia teda o tom, že pán C1 sa ako osoba cítil napadnutý a vnímal inšpekciu ako „nepriateľskú“, až kým mu advokáti nevysvetlili, že spoločnosť Chiquita sa rozhodla spolupracovať s Komisiou a že teda môže byť vo svojich vyjadreniach prívetivý.

- 156 Žalobkyne v treťom rade tvrdia, že Komisia použila nátlakové mechanizmy viackrát, keďže v niekoľkých listoch naznačila spoločnosti Chiquita, že vykoná inšpekcie v jej priestoroch a bude vypočúvať jej zamestnancov, požiadala ju, aby v prejednávanej veci predložila dokumenty, ktoré už predložila vo veci týkajúcej sa severnej Európy (vec COMP/39188 – Banány), a potvrdila, že dokumenty z uvedenej veci pripojila k spisu v prejednávanej veci.
- 157 Po prvé je potrebné konštatovať, že bez toho, aby to žalobkyne v tomto ohľade v replike spochybnili, Komisia v bode 34 vyjadrenia k žalobe tvrdila, že tvrdenie žalobkýň, že Komisia poslala niekoľko listov spoločnosti Chiquita, aby ju informovala o nadchádzajúcich inšpekciách, je skutkovo nepresné. Komisia v tomto ohľade opätovne tvrdí, ako už uviedla v odôvodnení 82 napadnutého rozhodnutia, že 26. novembra 2007 iba ústne informovala spoločnosť Chiquita, že navštívi priestory tejto spoločnosti o dva dni neskôr a že chce vypočuť pána C1. Taký postup sa javí ako odôvodnený, aby mohla spoločnosť Chiquita zabezpečiť v ten deň prítomnosť pána C1, a nemôže sám osebe predstavovať zneužívajúci nátlakový mechanizmus na žiadateľa o oslobodenie. Ďalej požiadanie spoločnosti Chiquita, aby opätovne predložila dokumenty, ktoré už predložila vo veci COMP/39188 – Banány, nie je neoprávnené, ale je nevyhnutnou podmienkou použitia uvedených dokumentov v rámci prejednávanej veci, ako vyplýva z judikatúry citovanej v bodoch 54 a 55 vyššie. Napokon tvrdenie žalobkýň, že Komisia informovala spoločnosť Chiquita, že dokumenty z veci COMP/39188 – Banány pripojila k spisu v prejednávanej veci, sa nijako nepotvrdila, takže ani toto tvrdenie nemôže preukázať zneužitie právomoci, ktorého by sa Komisia dopustila.
- 158 V štvrtom rade ani skutočnosti zo spisu, ktoré žalobkyne citujú bez ich kontextu, nie sú spôsobilé preukázať, že Komisia vykonávala zneužívajúci nátlak na žiadateľa o oslobodenie.
- 159 Po prvé závery, ktoré predložila spoločnosť Chiquita vo veci COMP/39188 – Banány a ktoré uvádzajú žalobkyne, že „ceny pre SK/Írsko, južnú Európu a Francúzsko neboli oznámené konkurentom“, opisujú spôsob, akým spoločnosť Chiquita vo štvrtok ráno oznamovala svoje referenčné ceny svojim konkurentom. Vec COMP/39482 – Exotické ovocie sa však netýkala referenčných cien, takže vyhlásenia spoločnosti Chiquita v prejednávanej veci nie sú v rozpore s jej závermi, ktoré predložila vo veci COMP/39188 – Banány.
- 160 Po druhé vyhlásenia pána A2, advokáta spoločnosti Chiquita, na pojednávaní, z ktorých vychádzajú aj žalobkyne, v rámci ktorých tento pán tvrdil, že pripomienky k obdobiu pred 8. aprílom 2005 „nepodporujú nevyhnutne argumentáciu Komisie“, sa týkajú možnosti, aby Komisia znova vypočula pána C1 v nadväznosti na odpoveď spoločnosti Chiquita na oznámenie o výhradách, skutočností, ktoré mohol pán C1 počas takého vypočúvania vysvetliť, a všeobecne potreby spoločnosti Chiquita vysvetliť skutočnosti týkajúce sa obdobia do 8. apríla 2005, keď podala žiadosť o oslobodenie. Pán A2 teda vyhlásil, že spoločnosť Chiquita sa domnievala, že skutočnosť, že dvakrát navrhla Komisii, aby vypočula pána C1, bola vzhľadom na povinnosti spoločnosti Chiquita ako žiadateľa o oslobodenie dostačujúca, navyše keďže spoločnosť Chiquita sa rozhodla vysvetliť iba skutočnosti po 8. apríli 2005 uvedené v oznámení o výhradách. Skutočnosť, že sa v takom kontexte uvádza, že pripomienky k predchádzajúcemu obdobiu „nepodporujú nevyhnutne argumentáciu Komisie“, nemožno vykladať ako vyhlásenie, že pred 8. aprílom 2005 nedošlo k porušeniu. Pán A2 na pojednávaní naopak jasne uviedol, že spoločnosť Chiquita nespochybňuje skutočnosť, že k porušeniu došlo pred 8. aprílom 2005, ale že spochybňuje skutočnosť, že porušovanie trvalo aj po tomto dátume.
- 161 Po tretie vyhlásenie pána A2 na pojednávaní, uvedené v replike v poznámke pod čiarou č. 25, že „podľa spoločnosti Chiquita sa zdalo, že GR pre hospodársku súťaž malo najprv predpojatý názor“, „aby GR pre hospodársku súťaž podporilo svoju teóriu v súvislosti s touto vecou, vyžadovalo od spoločnosti Chiquita [spoluprácu], aby našla presvedčivé informácie a dôkazy“, „bolo však úlohou Komisie, aby potvrdila svoje závery prostredníctvom dôkazov, ktoré jej boli poskytnuté, a nie aby vytvorila závery a použila žiadateľa o oslobodenie, aby sa pokúsila tieto závery potvrdiť“, a „aj keď informácie, ktoré získala a poskytla spoločnosť Chiquita, nezodpovedajú predpojatému názoru, ktorý má na túto vec GR pre hospodársku súťaž, spoločnosť Chiquita nemôže byť za to zodpovedná“, je potrebné zaradiť do jeho

kontextu, a to obhajoby spoločnosti Chiquita v nadväznosti na oznámenie o výhradách v spornej veci proti prípadnému neudeleniu oslobodenia v uvedenej veci. Posledná veta, ktorú žalobkyne citujú, sa totiž končí takto: „aj keď informácie, ktoré získala a poskytla spoločnosť Chiquita, nezodpovedajú predpojatému názoru, ktorý má na túto vec GR pre hospodársku súťaž, spoločnosť Chiquita nemôže byť za to zodpovedná a GR pre hospodársku súťaž to nepochybne nemôže využiť na to, aby jej neudelilo oslobodenie.“ To isté platí o vyhláseniach pána A2 citovaných v replike v poznámkach pod čiarou č. 45 a 46, ktoré sú súčasťou argumentácie smerujúcej k spochybneniu rozdelenia vecí na dve konania, keďže výsledkom tohto rozdelenia malo byť odňatie oslobodenia spoločnosti Chiquita pre časť vnútorného trhu, zatiaľ čo táto spoločnosť dosiahla podmienené oslobodenie pre celý vnútorný trh.

- 162 Žalobkyne v piatom rade kritizujú, že Komisia použila dokument pochádzajúci zo spisu vo veci COMP/39188 – Banány, získaný od spoločnosti LVP počas neoznámených inšpekcí vykonaných v rámci uvedenej veci, a to e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. v rámci riadenia spolupráce spoločnosti Chiquita Komisiou.
- 163 Po prvé počas inšpekcí vykonaných v spoločnosti Chiquita Italia v novembri 2007 zástupcovia Komisie informovali zamestnancov tohto podniku o existencii dokumentu – e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. –, ktorý dokazuje protiprávne správanie spoločnosti Chiquita a žalobkýň, zatiaľ čo tento dokument nebol zaradený do vyšetrovacieho spisu v prejednávanej veci.
- 164 Komisia tvrdí, že počas inšpekcí v novembri 2007 nebola spoločnosti Chiquita odovzdaná žiadna kópia e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod., pričom jej zamestnanci iba uviedli skutočnosť, že spoločnosť Chiquita môže nájsť dokument, v ktorom sú uvedené tajné kontakty okolo 11. apríla 2005 v spise vo veci COMP/39188 – Banány (odôvodnenie 248 napadnutého rozhodnutia). Spoločnosť Chiquita bola však ako adresát oznámenia o výhradách v uvedenej veci oprávnená oboznámiť sa s predmetným dokumentom, pričom jeho sprístupnenie spoločnosti Chiquita bolo zákonné a tiež povinné na základe článku 27 ods. 2 nariadenia č. 1/2003. Komisia ďalej tvrdí, že uvedený dokument mohla použiť na účely pokračovania v konaní, ktoré viedlo k prijatiu napadnutého rozhodnutia, keďže na základe judikatúry mohla zhromažďovať nepriame dôkazy z iných vyšetrovaní, pričom článok 28 ods. 1 nariadenia č. 1/2003 nezakazuje, aby sa začalo konanie na účely overenia alebo doplnenia informácií, o ktorých sa náhodou dozvedela počas predchádzajúcej kontroly.
- 165 Je potrebné poznamenať, že tvrdenie Komisie, že počas inšpekcí v novembri 2007 nebola spoločnosti Chiquita odovzdaná žiadna kópia predmetného dokumentu, pričom jej zamestnanci poverení vypočúvaním iba uviedli skutočnosť, že spoločnosť Chiquita môže nájsť dokument, v ktorom sú uvedené tajné kontakty okolo 11. apríla 2005 v spise vo veci týkajúcej sa severnej Európy, potvrdila na pojednávaní spoločnosť Chiquita a pán C1 a žalobkyne ho nespochybnili. Vzhľadom na vyššie citovanú judikatúru, podľa ktorej Komisia môže z nepriamych dôkazov v jednej veci vychádzať ako z východiskového bodu vo vyšetrovaniach v inej veci (pozri body 54 a 55 vyššie), ako aj vzhľadom na judikatúru, podľa ktorej povinnosť spolupráce žiadateľa o oslobodenie trvá počas celého konania a zahŕňa povinnosť reagovať na nové okolnosti (pozri body 121 až 126 vyššie), sa skutočnosť, že Komisia vychádzala z dokumentu uvedeného v spise v inej veci, aby položila otázku žiadateľovi o oslobodenie, nejaví ako nezákonná.
- 166 Žalobkyne po druhé kritizujú skutočnosť, že Komisia neskôr ukázala zamestnancom spoločnosti Chiquita dve verzie e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod., pričom tvrdila, že tieto listy predstavovali dôkaz o protiprávnych kontaktoch medzi pánmi P1 a C1.
- 167 V tejto súvislosti treba poznamenať, že Komisia v odôvodnení 248 napadnutého rozhodnutia tvrdila, že kópia predmetného e-mailu bola odovzdaná spoločnosti Chiquita po zaslaní listu, v ktorom bol zhodnotený stav, aby sa spoločnosť Chiquita mohla vyjadriť k tomuto dokumentu, ktorý mohol preukázať, že pokračovala v porušovaní aj po podaní žiadosti o zhovievavosť.

- 168 Z vyhlásenia spoločnosti Chiquita z 5. marca 2009, ako aj z jej vyhlásenia na pojednávaní však vyplýva, že spoločnosť Chiquita pred zaslaním listu, v ktorom bol zhodnotený stav, dostala nedôvernú verziu e-mailu, v ktorom bolo uvedené, že všetky cenzurované mená patrili zamestnancom spoločnosti Pacific, a že až po zaslaní tohto listu, dostala verziu, z ktorej vyplývalo, že jedno z cenzurovaných mien odkazovalo na pána C1, takže až vtedy pochopila, že dokument mohol byť dôkazom o tom, že spoločnosť Chiquita pokračovala v porušovaní po podaní žiadosti o zhovievavosť.
- 169 Zo spojeného výkladu listov, ktoré si vymenili žalobkyne s Komisiou 17. októbra a 6 a 14. novembra 2008, a odpovedí žalobkýň zo 14. augusta 2008 a septembra 2008 na žiadosti Komisie o informácie, vyplýva, že Komisia požiadala spoločnosť Pacific, aby predložila nedôvernú verziu predmetného e-mailu.
- 170 Z toho, čo bolo preskúmané vyššie v bodoch 103 a nasl., ako aj z vyššie uvedených písomností zo spisu, vyplýva, že v čase, keď Komisia predložila predmetný e-mail spoločnosti Chiquita, žalobkyne predložili dokument v rámci prejednávanej veci, takže Komisia bola oprávnená použiť ho voči spoločnosti Chiquita. Komisii nemožno v tomto smere vytýkať, že dokument predložila spoločnosti Chiquita v nedôvernej verzii, v ktorej boli mená zamestnancov spoločnosti Pacific cenzurované, aby bolo chránené ich utajenie.
- 171 Tiež sa však zdá byť odôvodnené, že po tom, ako Komisia ukázala spoločnosti Chiquita verziu dokumentu, v ktorej boli všetky mená cenzurované a v ktorej bolo omylom uvedené, že všetky tieto mená patrili zamestnancom spoločnosti Pacific, predložila spoločnosti Chiquita verziu, z ktorej vyplývalo, že jedno z týchto mien odkazovalo na pána C1, keďže iba tak mohla spoločnosť Chiquita jednak pochopiť, že dokument mohol prípadne potvrdiť protisúťažné kontakty medzi spoločnosťami Pacific a Chiquita po tom, ako spoločnosť Chiquita podala žiadosť o oslobodenie, ako aj vyjadriť sa ku skutočnosti, ktorá mohla odôvodniť neudelenie oslobodenia v prejednávanej veci. Zdá sa byť odôvodnené, že Komisia dala túto možnosť spoločnosti Chiquita v rámci správy jej žiadosti oslobodenie, a žalobkyne jej teda nemôžu vytýkať, že v tomto smere nezákonne ovplyvňovala žiadateľa o oslobodenie.
- 172 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že druhý žalobný dôvod treba zamietnuť.

C – O žalobnom dôvode založenom na neexistencii dostatočných dôkazov o porušení článku 101 ods. 1 ZFEÚ

- 173 Žalobkyne tvrdia, že Komisia dostatočne nepreukázala, že ich správanie predstavovalo porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ, a teda že neuniesla dôkazné bremeno, ktoré jej ukladá článok 2 nariadenia č. 1/2003.
- 174 Tento žalobný dôvod je rozdelený na dve časti. V rámci prvej časti žalobkyne tvrdia, že dôkazy, ktoré uvádza Komisia, nepotvrdzujú skutočnosti, aké táto inštitúcia opísala. V rámci druhej časti žalobkyne tvrdia, že skutkové okolnosti v prejednávanej veci nezakladajú porušenie článku 101 ZFEÚ. Po prvé Komisii sa nepodarilo preukázať, že sa žalobkyne zúčastnili na dohode a/alebo zosúladenom postupe, po druhé Komisia nepreukázala, že správanie, na ktorom sa zúčastnili, malo protisúťažný cieľ alebo následok, a po tretie Komisia nepreukázala, že toto správanie predstavovalo jediné a pokračujúce porušenie.

1. O prvej časti založenej na nesprávnom posúdení dôkazov

a) Úvodné pripomienky

O zásadách týkajúcich sa dôkazného bremena

- 175 Z článku 2 nariadenia č. 1/2003, ako aj z ustálenej judikatúry vyplýva, že v oblasti hospodárskej súťaže v prípade sporu o existencii porušenia je Komisia povinná preukázať porušenia, ktoré konštatuje, a zaobstarať dôkazy, ktorými môže z právneho hľadiska dostatočne preukázať existenciu skutočností zakladajúcich porušenie (rozsudky Súdneho dvora zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisia, C-185/95 P, Zb. I-8417, bod 58; zo 6. januára 2004, BAI a Komisia/Bayer, C-2/01 P a C-3/01 P, Zb. I-23, bod 62, a z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisia, C-89/11 P, bod 71; rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. septembra 2007, Microsoft/Komisia, T-201/04, Zb. II-3601, bod 688).
- 176 V tejto súvislosti musí na odôvodnenie pevného presvedčenia, že došlo k uvádzanému porušeniu, zhromaždiť dostatočne presné a zhodujúce sa dôkazy (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 28. marca 1984, Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink/Komisia, 29/83 a 30/83, Zb. 1679, bod 20, a z 31. marca 1993, Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, C-89/85, C-104/85, C-114/85, C-116/85, C-117/85 a C-125/85 až C-129/85, Zb. I-1307, bod 127; Súdu prvého stupňa z 21. januára 1999, Riviera Auto Service a i./Komisia, T-185/96, T-189/96 a T-190/96, Zb. II-93, bod 47; z 27. septembra 2006, Dresdner Bank a i./Komisia, T-44/02 OP, T-54/02 OP, T-56/02 OP, T-60/02 OP a T-61/02 OP, Zb. II-3567, bod 62, a z 15. decembra 2010, E.ON Energie/Komisia, T-141/08, Zb. II-5761, bod 48).
- 177 Treba však zdôrazniť, že každý dôkaz predložený Komisiou nemusí nevyhnutne zodpovedať týmto kritériám vo vzťahu ku každému bodu porušenia. Postačuje, ak súbor dôkazov, na ktoré sa táto inštitúcia odvoláva, zodpovedá v celom posúdení tejto požiadavke (pozri rozsudok Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, body 513 až 523, a rozsudok Dresdner Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 63 a tam citovanú judikatúru).
- 178 V tejto súvislosti treba poukázať na to, že Komisia môže zohľadniť preukázané skutočnosti mimo obdobia porušovania, ak tieto skutočnosti tvoria súčasť súboru nepriamych dôkazov, na ktoré sa Komisia odvoláva, aby preukázala uvedené porušenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu z 2. februára 2012, Denki Kagaku Kogyo a Denka Chemicals/Komisia, T-83/08, bod 193) a že môže použiť skutkové okolnosti, ktoré nastali až po protisúťažnom správaní, na účely potvrdenia objektívneho dôkazu (rozsudok Všeobecného súdu z 27. septembra 2012, Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, T-82/08, bod 55).
- 179 Vzhľadom na všeobecnú známosť zákazu protisúťažných dohôd nemožno od Komisie požadovať, aby predložila dokumenty, ktoré by zjavne dokazovali nadviazanie kontaktu medzi dotknutými hospodárskymi subjektmi. Neúplné a nesúrodé dôkazy, ktorými môže Komisia disponovať, musí byť v každom prípade možné doplniť závermi, ktoré umožňujú rekonštrukciu relevantných okolností. Existenciu protisúťažného postupu alebo dohody je teda možné vyvodiť z určitého počtu zhodujúcich sa skutočností a nepriamych dôkazov, ktoré ako celok môžu predstavovať dôkaz o porušení pravidiel hospodárskej súťaže, pokiaľ neexistuje iné logické vysvetlenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Zb. I-123, body 55 až 57, a rozsudok Dresdner Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, body 64 a 65).
- 180 Pokiaľ sa Komisia opiera výlučne o správanie predmetných podnikov na trhu, aby dospela k záveru o existencii porušenia, stačí, aby tieto podniky preukázali existenciu okolností, ktoré stavajú skutkový stav zistený Komisiou do iného svetla, a umožňujú tak nahradiť vysvetlenie Komisiou zisteného skutkového stavu, na základe ktorého Komisia dospela k záveru, že došlo k porušeniu pravidiel Únie

v oblasti hospodárskej súťaže, iným prijateľným vysvetlením (pozri rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 186 a tam citovanú judikatúru). Ak teda Komisia konštatuje porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, pričom sa opiera o domnienku, že preukázané skutočnosti nemožno objasniť inak než z hľadiska existencie protisúťažného správania, súd Únie musí zrušiť predmetné rozhodnutie, pokiaľ dotknuté podniky predložia argumentáciu, ktorá stavia skutočnosti preukázané Komisiou do iného svetla a ktorá tak umožňuje nahradiť objasnenie týchto skutočností iným prijateľným vysvetlením, než je to, ktoré si zvolila Komisia na vyvodenie záveru o existencii porušenia. V takom prípade sa totiž nedá dospieť k záveru, že Komisia predložila dôkaz o existencii porušenia práva hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudky *Compagnie royale asturienne des mines a Rheinzink/Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 16; *Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, body 126 a 127, a z 22. novembra 2012, *E.ON Energie/Komisia*, už citovaný v bode 175 vyššie, bod 74).

- 181 Pokiaľ však Komisia vychádza v rámci preukazovania porušenia práva hospodárskej súťaže z listinných dôkazov, nestačí, ak dotknuté podniky predložia iba prijateľnú alternatívu k stanovisku Komisie, ale musia preukázať, že dôkazy uvedené v napadnutom rozhodnutí na účely preukázania existencie porušenia sú nepostačujúce (rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. apríla 1999, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, T-305/94 až T-307/94, T-313/94 až T-316/94, T-318/94, T-325/94, T-328/94, T-329/94 a T-335/94, Zb. II-931, body 725 až 728; *JFE Engineering a i./Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 187, a z 15. decembra 2010, *E.ON Energie/Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 55).
- 182 Pokiaľ ide o dôkazy, na ktoré sa možno odvolávať na účely preukázania porušenia článku 101 ZFEÚ, treba opätovne poznamenať, že v práve Únie prevažuje zásada voľného hodnotenia dôkazov (pozri bod 42 vyššie a tam citovanú judikatúru). Predovšetkým žiadne ustanovenia, ani všeobecná zásada práva Únie nezakazuje Komisii, aby voči podniku použila vyhlásenia iných obvinených podnikov. Ak by nešlo o tento prípad, dôkazné bremeno, ktoré nesie Komisia na preukázanie správania, ktoré je v rozpore s článkom 101 ZFEÚ, by bolo neudržateľné a nezlučiteľné s úlohou dohliadať na správne uplatňovanie týchto ustanovení, ktorú jej zverujú zmluvy (pozri v tomto zmysle rozsudok *JFE Engineering a i./Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 192).
- 183 Pokiaľ ide totiž o dôkaznú hodnotu, ktorú je potrebné priznať rôznym dôkazom, treba zdôrazniť, že jediným relevantným kritériom na posúdenie predložených dôkazov je ich vierohodnosť (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2004, *Mannesmannröhren-Werke/Komisia*, T-44/00, Zb. II-2223, bod 84 a tam citovanú judikatúru; rozsudky z 8. júla 2004, *Dalmine/Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 72, a *JFE Engineering a i./Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 273). Podľa pravidiel všeobecne uplatňovaných v oblasti dokazovania vierohodnosť a z nej vyplývajúca dôkazná hodnota dokumentu závisia od jeho pôvodu, okolností jeho vyhotovenia, jeho adresáta a rozumnej a vierohodnej povahy jeho obsahu (rozsudok Súdu prvého stupňa z 15. marca 2000, *Cimenteries CBR a i./Komisia*, T-25/95, T-26/95, T-30/95 až T-32/95, T-34/95 až T-39/95, T-42/95 až T-46/95, T-48/95, T-50/95 až T-65/95, T-68/95 až T-71/95, T-87/95, T-88/95, T-103/95 a T-104/95, Zb. II-491, bod 1053). Osobitne treba priznať veľký význam okolnosti, že dokument bol vyhotovený v bezprostrednej súvislosti so skutkovými okolnosťami (rozsudky Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, *Ensidesa/Komisia*, T-157/94, Zb. II-707, bod 312, a zo 16. decembra 2003, *Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied a Technische Unie/Komisia*, T-5/00 a T-6/00, Zb. II-5761, bod 181) alebo priamo svedčí o týchto okolnostiach. Okrem toho vyhlásenia, ktoré sú v rozpore so záujmami toho, kto ich robí, treba v zásade považovať za zvlášť vierohodné dôkazy (rozsudok *JFE Engineering a i./Komisia*, už citovaný v bode 42 vyššie, body 207, 211 a 212).
- 184 Pochybnosti súdu pri hodnotení dôkazov zhromaždených Komisiou musia svedčiť v prospech podniku, ktorému je určené rozhodnutie, ktorým sa konštatuje porušenie. Súd preto nemôže dospieť k záveru, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu daného porušenia, ak pochybnosť v tomto ohľade naďalej trvá, najmä v rámci žaloby smerujúcej k zrušeniu rozhodnutia ukladajúceho

pokutu (rozsudky JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 177; Dresdner Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 60, a z 15. decembra 2010, E.ON Energie/Komisnia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 51).

185 V tejto poslednej uvedenej situácii treba totiž zohľadniť zásadu prezumpcie neviny, ktorá je v súčasnosti uvedená v článku 48 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie a vzťahuje sa na konania o porušení pravidiel hospodárskej súťaže uplatniteľných na podniky, ktoré môžu viesť k uloženiu pokút alebo penále (rozsudky Súdneho dvora z 8. júla 1999, Hüls/Komisnia, C-199/92 P, Zb. I-4287, body 149 a 150; Montecatini/Komisnia, C-235/92 P, Zb. I-4539, body 175 a 176, a z 22. novembra 2012, E.ON Energie/Komisnia, už citovaný v bode 175 vyššie, body 72 a 73; rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 178).

186 Výhrady, ktoré uvádzajú žalobkyne, je potrebné preskúmať práve s ohľadom na tieto pripomienky.

Pripomenutie dôkazov predložených Komisiou v prejednávanej veci

187 Treba pripomenúť, že v odôvodneniach 94 a 95 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že počas obdobia od 28. júla 2004 prinajmenšom do „15. obchodného týždňa“ roku 2005 spoločnosti Chiquita a Pacific koordinovali svoju obchodnú stratégiu v Grécku, Taliansku a Portugalsku tým, že koordinovali svoju cenovú stratégiu, pokiaľ ide o budúce ceny, cenové úrovne a cenové pohyby a/alebo trendy, a vymieňali si informácie o budúcom správaní trhu, pokiaľ ide o ceny. Komisia tvrdí, že zosúladené konanie sa začalo na stretnutí spoločností Chiquita a Pacific 28. júla 2004 a že po tomto stretnutí účastníci konania okamžite začali udržiavať ďalšie tajné kontakty. Dôkazy teda poukazujú na to, že v období od februára do začiatku apríla 2005 udržiavali spoločnosti Chiquita a Pacific také kontakty takmer na týždennom základe.

188 V odôvodnení 96 napadnutého rozhodnutia Komisia uvádza, že hlavné dôkazy zosúladeného postupu sa skladajú z týchto podkladov:

- dokumenty získané počas inšpekcii vykonaných talianskym Guardia di Finanza v rámci vnútroštátneho vyšetrovania (poznámky pána P1),
- dokumenty získané počas inšpekcii vykonaných Komisiou od 28 do 30. novembra 2007 a vyhlásenia uskutočnené počas týchto inšpekcii,
- podnikové vyhlásenia predložené žiadateľom o oslobodenie spoločnosťou Chiquita,
- odpovede na žiadosti o informácie a následné tvrdenia spoločnosti Chiquita.

189 Komisia ďalej rozlišuje medzi dôkazmi týkajúcimi sa porušenia ako celku, ktoré sú tvorené vyhláseniami spoločnosti Chiquita (odôvodnenia 97 až 101 napadnutého rozhodnutia), dôkazmi týkajúcimi sa stretnutia z 28. júla 2004, ktoré sú tvorené vyhláseniami spoločnosti Chiquita a poznámkami pána P1 (odôvodnenia 102 až 120 napadnutého rozhodnutia), dôkazmi týkajúcimi sa následných kontaktov z augusta 2004, ktoré pozostávajú z vyhlásení spoločnosti Chiquita a poznámok pána P1 (odôvodnenia 121 až 125 napadnutého rozhodnutia), a napokon dôkazmi týkajúcimi sa ďalších kontaktov, ku ktorým došlo vo februári až apríli 2005, ktoré tvorí interný e-mail, ktorý zaslal pán P1 pánovi P2 v pondelok 11. apríla 2005 o 9.57 hod. a obsahuje tabuľku s názvom „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“, v ktorej sú uvedené informácie o cenách spoločnosti Chiquita na 9. až 15. týždeň roku 2005, ako aj podobná tabuľka bez uvedenia dátumu nájdená v kancelárii pána P2 obsahujúca informácie o 6. až 13. týždni roku 2005 (odôvodnenia 126 až 139).

b) O posúdení dôkazov v prejednávanej veci

- 190 Žalobkyne tvrdia, že napriek značnému úsiliu, ktoré vynaložila Komisia a spoločnosť Chiquita s cieľom nájsť dôkazy o údajom porušení, ktoré je predmetom prejednávanej veci, listinné „dôkazy“ o tajných kontaktoch medzi konkurentmi, o ktoré sa opierajú tvrdenia Komisie, pozostávajú len zo skromného súboru troch rukou písaných poznámok a jedného interného e-mailu, ktoré napísal pán P1, bývalý zamestnanec spoločnosti PFCI zosnulý viac ako rok pred začiatkom vyšetrovania zo strany Komisie. Žalobkyne sa tak odvolávajú na poznámky pána P1 týkajúce sa obeda z 28. júla 2004 a na dve strany jeho poznámok z augusta 2004, ako aj na interný e-mail, ktorý zaslal pán P1 pánovi P2 11. apríla 2005 o 9.57 hod.
- 191 Vzhľadom na to, že neexistujú nijaké ďalšie priame listinné dôkazy ani odôvodnené a riadne podložené priznania žiadateľa o oslobodenie, tvrdenia Komisie sa zakladajú len na jej výklade vyššie uvedených rukou písaných poznámok a e-mailu. Komisia si však tieto dokumenty vyložila úplne nesprávnym spôsobom, vytrhla ich z kontextu a zovšeobecnila ich nezrozumiteľnú, nepresnú a kusú formuláciu, v dôsledku čoho nevzala do úvahy mnohé dokumenty a výpovede, ktoré by mohli žalobkyne zbaviť viny a ktoré Komisii predložili spoločnosti Chiquita a PFCI.
- 192 Žalobkyne na základe toho tvrdia, že rukou písané poznámky, ani e-mail nepredstavujú dostatočný dôkaz údajného súťažného správania a že je možné poskytnúť alternatívny a úplne prijateľný výklad každého z týchto dokumentov.
- 193 Žalobkyne okrem toho tvrdia, že výklad týchto dokumentov navrhovaný Komisiou je vo výslovnom rozpore s vyhláseniami spoločnosti Chiquita, najmä pána C1, ako aj s dokumentmi založenými do spisu.

O poznámkach pána P1 a pracovnom obede z 28. júla 2004

– O vierohodnosti poznámok pána P1

- 194 Žalobkyne tvrdia, že vierohodnosť poznámok pána P1 je obmedzená z dôvodu samotnej ich povahy, ako aj z dôvodu osoby ich autora, že v čase obeda z 28. júla 2004 mali pán C1 a pán P1 viacero legitímnych dôvodov kontaktovať sa a že poznámky napísané po predmetnom stretnutí nemôžu predstavovať jeho „súčasné“ dôkazy.
- 195 V prvom rade žalobkyne pripomínajú, že poznámky pána P1 boli nájdené v osobných poznámkových blokoch zaistených uňho doma počas vnútroštátneho daňového vyšetrovania, že tieto poznámky neboli nikdy nikomu poskytnuté ani s nikým diskutované a že na to ani neboli určené. V rámci spoločnosti PFCI bolo všeobecne známe, že pán P1 „mal vo zvyku po odchode z kancelárie dať si v bare zopár pohárikov, premýšľať nad udalosťami dňa a dať na papier svoje nápady, myšlienky, a osobné úvahy týkajúce sa jeho pracovného i súkromného života“. Žalobkyne zdôrazňujú, že pán P1 zomrel v júli 2006 vo veku 32 rokov, a že je teda potrebná mimoriadna opatrnosť pri vyvodzovaní záverov z jeho osobných poznámok, ktoré sa dajú vykladať najrôznejšími spôsobmi, a to tým viac, že sú veľmi nezrozumiteľné, nekonzistentné a kusé a je v nich mnoho pravopisných a gramatických chýb, ktoré dokazujú, že materinským jazykom ich autora nebola angličtina.
- 196 Žalobkyne ďalej poukazujú na to, že pán P1 mal len 26 rokov, keď ho prijali do spoločnosti Pacific, a že bol nový v odvetví banánov, ktorému vládnu skúsení podnikatelia, ktorí z neho mali pocit, že je „stratený“ a má „trocha strach“. Bol „pracovitý, presný“ a „dobře zorganizovaný“ vo finančných otázkach, no zároveň aj „citlivý, puntičkársky a domýšľavý“. V čase, keď sa uskutočnil pracovný obed z 28. júla 2004, pán P1 pracoval v spoločnosti PFCI len sedem mesiacov a predtým bol preložený z kancelárií spoločnosti LVP v Antverpách do Ríma; toto preloženie neprebehlo hladko a pán P1 nemal dobré vzťahy s omnoho skúsenejšími kolegami z obchodného tímu, takže bol v práci pomerne

izolovaný. Bol „veľmi ambiciózný“, no napriek tomu sa usiloval získať si dôveru pána P2 [dôverné] v nádeji, že získa v rámci spoločnosti PFCI alebo LVP významnejšie miesto, „o ktorom ho často počuli fantazírovať“. Tieto skutočnosti mohli podľa názoru žalobkýň spôsobiť, že pán P1 vo svojom písomnom prejave veľmi zveličoval.

- 197 V bode 183 vyššie je uvedené, že jediným relevantným kritériom na posúdenie voľne predložených dôkazov je ich vierohodnosť, ktorá závisí od ich pôvodu, okolností ich vypracovania, ich adresáta a zmysluplnosti a spoľahlivosti ich obsahu. Ďalej bolo uvedené, že treba pripisovať veľký význam skutočnosti, že určitý dokument bol vypracovaný v bezprostrednej súvislosti s udalosťami alebo priamym svedkom týchto udalostí.
- 198 Vzhľadom na tieto zásady argumentácia žalobkýň nemôže vo všeobecnosti spochybniť vierohodnosť poznámok pána P1.
- 199 Po prvé skutočnosť, že išlo o osobné poznámkové bloky obsahujúce informácie týkajúce sa nielen pracovného života ich autora, ale aj jeho súkromného života, ani skutočnosť, že tieto bloky boli nájdené uňho doma, nemôže spochybniť vierohodnosť uvedených dokumentov.
- 200 Osobná povaha poznámok pána P1, ktoré neboli určené na zverejnenie, nesvedčí proti ich vierohodnosti, ale, naopak, v jej prospech. Súd prvého stupňa síce okrem iného zohľadnil skutočnosť, že autor mohol mať osobný záujem na prikráslení skutočností s cieľom predložiť svojim nadriadeným výsledok zodpovedajúci ich očakávaniam, a na základe toho konštatoval, že je potrebné znížiť dôkaznú hodnotu určitého dokumentu (pozri v tomto zmysle rozsudok *Dresdner Bank a i./Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 132), no taký spôsob uvažovania nemožno použiť v prejednávanej veci, v ktorej skutočnosť, že poznámky pána P1 neboli určené na to, aby ich niekto čítal, predstavuje prvok podporujúci názor, že pravdivým spôsobom odrážajú realitu vnímanú ich autorom.
- 201 Argumentácia žalobkýň, podľa ktorej pán P1 usilujúci sa „získať rešpekt svojich nadriadených“ mohol mať z dôvodu svojej osobnosti a svojho postavenia v rámci spoločnosti PFCI a vo svete obchodovania s banánmi sklon veľmi zveličovať vo svojom písomnom prejave, teda nemôže presvedčiť Všeobecný súd.
- 202 Po druhé je síce pravda, že zo stručnosti predmetných poznámok, ktoré sa skladajú z kľúčových slov, ako aj zo skutočnosti, že ich autor zomrel v júli 2006 (odôvodnenie 18 napadnutého rozhodnutia), t. j. krátko po inšpekcii, ktorú Guardia di Finanza uskutočnil uňho doma 30. mája 2006 a počas ktorej boli nájdené predmetné dokumenty, a pred predložením uvedených dokumentov Komisii v júli 2007, a teda nemohol vysvetliť ich obsah, vyplýva potreba určitej opatrnosti pri výklade týchto poznámok, no tieto skutočnosti nemôžu vo všeobecnosti spochybniť ich vierohodnosť.
- 203 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že predmetné dôkazy sa týkajú utajeného správania, ktoré zahŕňa tajne organizované stretnutia a minimálnu dokumentáciu. Keďže je ťažké získať priame dôkazy takého správania, akými sú poznámky alebo zápisnice zo stretnutí, ktoré sa uskutočnili v čase porušenia, ich dôkazná hodnota nemôže byť spochybnená len tým, že sú písané rukou alebo kusé, že obsahujú skratky a symboly, v dôsledku čoho si môžu vyžadovať dodatočné spresnenia alebo ich je potrebné posúdiť v kontexte ďalších informácií, ktoré má Komisia k dispozícii (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu zo 16. júna 2011, *Solvay/Komisia*, T-186/06, Zb. II-2839, body 405 a 406).
- 204 V prejednávanej veci treba ďalej poukázať na to, že na rozdiel od tvrdení žalobkýň poznámky pána P1 nie sú nejasné, protirečivé alebo nekonzistentné. Skutočnosť, že materinským jazykom pána P1 nie je angličtina, okrem toho nemôže vo všeobecnosti spochybniť vierohodnosť jeho poznámok. Súd prvého stupňa síce zobral do úvahy, do akej miery autor zápisnice ovládal jazyk používaný počas konverzácií, ktoré boli predmetom uvedenej zápisnice, pri posudzovaní jej vierohodnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok *Dresdner Bank a i./Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 132), no v prejednávanej

veci poznámky pána P1 nielenže svedčia o tom, že vedel dobre po anglicky, ale Komisia navyše bez protirečenia žalobkyní uviedla, že pán P1 mal titul z Kalifornskej univerzity (Spojené štáty), kde získal diplom z obchodu (odôvodnenie 169 napadnutého rozhodnutia), čo počas vypočutia potvrdil aj pán P2 zo spoločnosti Pacific. V každom prípade treba pripomenúť, že Všeobecný súd už rozhodol, že absencia dátumu alebo podpisu na dokumente alebo skutočnosť, že je zle čitateľný, tomuto dokumentu neodoberá nijakú dôkaznú silu, najmä ak možno s dostatočnou presnosťou určiť jeho pôvod, približný dátum jeho vzniku a jeho obsah (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu z 11. júla 2014, Sasol a i./Komisia, T-541/08, bod 232 a tam citovanú judikatúru).

- 205 Po tretie ani mladý vek pána P1, ani jeho postavenie v rámci spoločnosti PFCI a všeobecnejšie v odvetví banánov nepredstavujú tvrdenia, ktoré by mohli spochybniť vierohodnosť jeho poznámok. Vyhlásenia pána C1, ktoré žalobkyne v tomto smere citujú, nemôžu toto konštatovanie vyvrátiť. Ako bez protirečenia žalobkyní uviedla Komisia, vyhlásenie pána C1, ktorý bol najmenej o pätnásť rokov starší než pán P1 a ktorého prvý dojem z pána P1 bol taký, že je to „trocha stratený mladý človek“, ktorý má „trocha strach“, sa vzťahuje na prvé stretnutie týchto dvoch mužov na zasadnutí profesijného združenia Associazione Nazionale Importatori Prodotti Ortofrutticoli (Národné združenie dovozcov ovocia a zeleniny, ďalej len „ANIPO“), na ktorom sa zúčastnili skúsení podnikatelia, ktorých pán C1 označil za „bandu starých lišiakov“. Komisia správne tvrdí, že v takom kontexte nie je prekvapivé, ak mladý a menej skúsený človek nie je pri svojej prvej účasti vo svojej koži.
- 206 Žalobkyne okrem toho skresľujú slová pána C1, keď tvrdia, že „pripustil, že [pána P1] nepovažuje za skutočne logického človeka a že si nevie predstaviť, že by s ním uzatváral obchodné transakcie“. Také negatívne hodnotenie osoby pána P1, ktoré sa vôbec nenachádza v pasáži vypočutia, na ktorú žalobkyne odkazujú, v skutočnosti nemožno *a contrario* vyvodiť z jediného pozitívneho hodnotenia osoby pána P2 uvedeného pánom C1.
- 207 Pokiaľ ide o tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého „mnohé osoby potvrdili, že okrem toho, že bol [(pán P1)] pracovitý, presný vo finančných otázkach a dobre zorganizovaný, bol zároveň aj citlivý, puntičkársky a domýšľavý“, treba poukázať na to, že žalobkyne tu odkazujú na jediné vyhlásenie pána P2 počas vypočutia, ktoré bolo uvedené v súlade so spôsobom obrany spoločnosti Pacific pripraveným jej právnymi poradcami, ktorý spočíval v spochybnení vierohodnosti osoby pána P1 zdôraznením skutočnosti, že mal sklon zveličovať vo svojich poznámkach vlastnú úlohu. Okrem toho aj keby bol pán P1 „domýšľavý“, v bodoch 199 až 201 vyššie už bolo uvedené, že v dôsledku toho, že jeho poznámky boli osobné a neboli určené na to, aby ich niekto čítal, je nepravdepodobný predpoklad, podľa ktorého vo svojich poznámkach zveličoval vlastný význam, aby si získal rešpekt nadriadených. Napokon samotnými žalobkyniami zdôraznená skutočnosť, že pán P1 bol „presný vo finančných otázkach“, hovorí skôr v prospech spoľahlivosti jeho poznámok.
- 208 Po štvrté ako správne zdôrazňuje Komisia v tom istom duchu, údajná izolovanosť pána P1 v práci a jeho údajné problémy vo vzťahoch s kolegami ani jeho údajné pracovné ambície, ktoré sa, napokon, zdajú byť úplne normálne u zamestnanca v takom veku, nemôžu oslabiť vierohodnosť jeho poznámok. Okrem toho je potrebné poukázať na to, že žalobkyne chcú tieto tvrdenia podložiť odkazom na dokument s obmedzenou dôkaznou hodnotou, a to list, ktorý ich právny poradca pán A3 napísal na účely ich odpovede na oznámenie o výhradách.
- 209 Napokon po piate treba konštatovať, že z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žalobkyne nepredložili konkrétny dôkaz, ktorý by mohol spochybniť vierohodnosť poznámok pána P1, na druhej strane však treba poukázať na to, že Komisia uvádza niekoľko dôkazov v prospech vierohodnosti uvedených poznámok (odôvodnenia 115 až 119 napadnutého rozhodnutia), ktoré sa žalobkyniam nepodarilo vyvrátiť. Komisia tak tvrdí, že spoľahlivosť poznámok pána P1 a to, že si písal poznámky usilovne a rozumne, je potvrdené skutočnosťou, že informácie, ktoré v nich uviedol, sú potvrdené z ďalších zdrojov.

- 210 Po prvé porovnanie poznámok týkajúcich sa jedného stretnutia zo 14. januára 2004, ktoré si urobil pán P1 na jednej strane a pán P2 na druhej strane, ukazuje, že sa zhodujú vo viacerých bodoch (odôvodnenie 167 napadnutého rozhodnutia).
- 211 Po druhé poznámky pána P1 týkajúce sa Portugalska správne odkazujú na to, že v čase, keď sa uskutočnil obed z 28. júla 2004, mala spoločnosť Chiquita v Portugalsku obchodného zástupcu, a na to, že spoločnosť Chiquita mala v pláne zmeniť túto štruktúru, čo potvrdzujú viaceré odpovede spoločnosti Chiquita, ako aj schéma organizačnej štruktúry a dokument o strategických prioritách tejto spoločnosti na rok 2005; okrem toho portugalský trh je v poznámkach pána P1 opísaný ako „menej stabilný“ trh s „najnižšími“ cenami v porovnaní s dvoma ďalšími dotknutými trhmi, t. j. Gréckom a Talianskom, na ktorom banány spoločnosti Chiquita nemajú postavenie „prvej triedy“, pričom tieto informácie potvrdzuje aj odpoveď a cenová tabuľka predložené spoločnosťou Chiquita a odpoveď na žiadosti o informácie poskytnutá spoločnosťou Pacific. Toto pretínanie sa poznámok pána P1 a ďalších listín v spise možno konštatovať bez toho, aby bolo dotknuté ďalšie preskúmanie argumentácie žalobkyní spočívajúce v spochybňovaní vierohodnosti vyhlásení spoločnosti Chiquita.
- 212 Po tretie v poznámkach pána P1 týkajúcich sa Grécka je správne opísaná hierarchická štruktúra spoločnosti Chiquita na tomto trhu (pozri odôvodnenie 10 napadnutého rozhodnutia) a spomínajú sa v nich diskusie o spolupráci v oblasti odosielania medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific, pokiaľ ide o prístavy Salerno (Taliansko) a Aigion (Grécko). Spoločnosť Pacific však pripúšťa, že spoločnosti Pacific a Chiquita diskutovali o spolupráci pri odosielaní do týchto prístavov. Interný e-mail z 23. februára 2005 predložený spoločnosťou Chiquita svedčí aj o diskusiách v oblasti spoločného nakladania, ktoré podľa vyhlásení spoločnosti Chiquita prebiehali do júna 2006. Pokiaľ ide o interný e-mail z 23. februára 2005, treba poukázať na to, že napriek tomu, že účastníci konania ho vykladajú rozdielne, a bez ohľadu na to, aký druh dohody a ktorý trh boli predmetom diskusií v tejto súvislosti, z uvedeného e-mailu jasne vyplýva, že sa týkal (možnej) spolupráce v oblasti spoločného nakladania medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific, čo svedčí o tom, že obaja konkurenti diskutovali o tejto téme, a z predmetného e-mailu sa tak stáva dôkaz, ktorý môže potvrdiť vierohodnosť poznámok pána P1.
- 213 Pán P1 okrem toho odkazuje na to, že spoločnosť Chiquita (možno) zníži zásobovanie Grécka banánmi značky Consul, a z jednej tabuľky spoločnosti Chiquita vyplýva, že uvedená spoločnosť skutočne znížila predaj banánov tejto značky od 18. týždňa roku 2005.
- 214 Po štvrté pokiaľ ide o poznámky pána P1 týkajúce sa strategických rozhovorov medzi spoločnosťami Pacific a Chiquita v súvislosti s talianskym trhom (v ktorých je najmä spomenuté „zníženie Consul: 15 000/týždeň“, zameranie sa na zvýšenie objemu Chiquita, ako aj to, že „Bonita dostane priestor“ a „Bonita tlačí na ceny“), z cenových tabuliek spoločnosti Chiquita vyplýva, že táto spoločnosť skutočne začala zvyšovať objemy predaja banánov svojej lepšej značky Chiquita od druhého polroka 2004 a chystala sa výrazne znížiť predaj banánov svojej horšej značky Consul v Taliansku v priebehu roku 2005.
- 215 Poznámky pána P1 o stratégii spoločnosti Chiquita v Taliansku navyše potvrdzuje aj interná správa spoločnosti Chiquita, ktorú vypracoval pán C2 pre pána C1 po ukončení systému licencií, ku ktorému došlo na konci roku 2005 (pozri odôvodnenie 35 a poznámku pod čiarou 60 napadnutého rozhodnutia), a ktorá obsahuje analýzu talianskeho trhu na začiatku obdobia nasledujúceho po uvedenom systéme, v ktorej je uvedené toto:

„Na začiatku nového systému by bolo vhodné očakávať ‚tesný‘ trh značiek Chiquita a Bonita. Je to jeden z dôvodov, pre ktoré spoločnosť Chiquita upustila od vývozu značky Consul. Žiaľ, hoci boli konštatované opatrenia značky Chiquita v segmente najvyššej triedy, k vedeniu trhu značkou Bonita v segmente ‚najnižšej triedy‘ vôbec nedošlo.“

- 216 Je možné uznať, že tento dokument potvrdzuje pravdivosť jednej z informácií uvedených v poznámkach pána P1, a to úmyslu spoločnosti Chiquita znížiť predaj značky Consul v prospech značky Chiquita, pričom nie je potrebné vyjadriť sa k otázke – ktorá je pre účastníkov konania sporná (odôvodnenia 118 a 119 napadnutého rozhodnutia)– či je tento dokument dôkazom protisúťažného správania spoločností Chiquita a Pacific. Z odôvodnení 118 až 120 napadnutého rozhodnutia totiž vyplýva, že Komisia sa na predmetný dokument odvoláva len ako na dôkaz potvrdzujúci vierohodnosť poznámok pána P1, a nie ako na dôkaz potvrdzujúci uzatvorenie dohody počas obeda z 28. júla 2004 alebo vykonávanie takej dohody (pozri v tomto smere aj body 257 až 260 nižšie).
- 217 Okrem toho na rozdiel od tvrdenia žalobkyň skutočnosť, že táto správa bola vypracovaná po dátume poznámok pána P1, neuberá nič z jej dôkaznej hodnoty. Z judikatúry citovanej v bode 178 vyššie totiž vyplýva, že Komisia môže zobrať do úvahy skutočnosť preukázanú mimo obdobia porušenia, pokiaľ sú tieto skutočnosti súčasťou súboru dôkazov predložených Komisiou s cieľom preukázať uvedené porušenie, a správa odkazuje aj na minulosť, teda na obdobie systému licencií.
- 218 Žalobkyne v replike nevyvracajú vyššie uvedené informácie a tvrdia len to, že „iba vďaka tomu, že poznámky [pána P1] obsahujú určité riadky odkazujúce na témy, ktoré boli naozaj predmetom diskusií, alebo že istý počet vecných tvrdení týkajúcich sa odvetvia banánov sa dá overiť pomocou verejne dostupných informácií, nemožno považovať všetky poznámky za vierohodný dôkaz“. Za týchto okolností treba konštatovať, že žalobkyne nevyvrátili dôkazy navrhnuté Komisiou a uvedené v bodoch 210 až 217 vyššie.
- 219 V druhom rade žalobkyne tvrdia, že v čase, keď sa uskutočnil pracovný obed z 28. júla 2004, mali páni C1 a P1 viacero legitímnych dôvodov na to, aby sa kontaktovali, najmä v súvislosti s budúcnosťou združenia ANIPO a s možnosťou dojednaní v oblasti využívania spoločných zdrojov a skupinového odosielania, čo potvrdzujú vyhlásenia pána C1. Keďže spoločnosti Chiquita chýbali licencie a hľadala ďalšie zdroje zásobovania prostredníctvom viacerých svojich konkurentov, prijala také dojednania s inými konkurentmi a obrátila sa na pána P2 zo spoločnosti PFCI s cieľom prijať také dojednanie so spoločnosťou PFCI. Keďže pán P2 nevyhovel uvedenému návrhu, ktorý považoval za nevýhodný z obchodného hľadiska, žalobkyne tvrdia, že by nebolo prekvapivé, keby sa o to pán C1 pokúsil znova, tentoraz návrhom podobného dojednania priamo nováčikovi bez skúseností pánovi P1.
- 220 Túto argumentáciu treba zamietnuť a nie je potrebné skúmať, či mali páni C1 a P1 legitímne dôvody stretnúť sa. Stačí totiž poukázať na to, že také legitímne dôvody by síce mohli poskytnúť alternatívne vysvetlenie príčiny ich stretnutia, no nič by napokon nezmenili na tajnej povahe ich kontaktov – pokiaľ by sa dokázala. Ako Komisia uviedla v odôvodnení 147 napadnutého rozhodnutia, tvrdenie, podľa ktorého došlo medzi konkurentmi k údajne legitímnym kontaktom, v nijakom prípade nevyklučuje, že mali aj tajné kontakty. Súdny dvor už poukázal na to, že dohodu možno považovať za obmedzujúcu aj vtedy, ak jej jediným cieľom nebolo obmedziť hospodársku súťaž, ale sledovala aj iné, legitímne ciele (pozri rozsudok Súdneho dvora zo 6. apríla 2006, General Motors/Komisia, C-551/03 P, Zb. I-3173, bod 64 a tam citovanú judikatúru). Ako Komisia správne tvrdí, ak chcú žalobkyne spochybniť zistenia uvedené v napadnutom rozhodnutí, nestačí preukázať, že kontakty sledovali aj legitímny cieľ, ale musia preukázať, že sledovali len legitímny cieľ.
- 221 V treťom rade žalobkyne tvrdia, že poznámky pána P1 nemôžu predstavovať vierohodný prepis konverzácie počas obeda z 28. júla 2004, ktorý napokon trval len 40 až 45 minút a uskutočnil sa pri hlučnom hotelovom bazéne, lebo ako potvrdil pán C1, pán P1 si nerobil počas tohto obeda nijaké poznámky, ktoré by sa dali považovať za jeho „súčasný“ dôkaz. Tieto poznámky boli pravdepodobne napísané nejaký čas po stretnutí, a teda predstavujú osobné úvahy o diskutovaných témach a odrážajú nápady pána P1 týkajúce sa spôsobu fungovania využívania spoločných zdrojov a skupinového odosielania so spoločnosťou Chiquita, ako uviedol aj pán C1.

- 222 Ako už bolo uvedené v bodoch 183 a 197 vyššie, pri posudzovaní dôkaznej hodnoty určitého dokumentu je potrebné a pripísať veľký význam skutočnosti, že bol vypracovaný v bezprostrednej súvislosti s udalosťami alebo priamym svedkom týchto udalostí. V prejednávanej veci je nesporné, že pán P1 sa zúčastnil obeda z 28. júla 2004, a teda ho možno považovať za jeho priameho svedka. Okrem toho vzhľadom na nízky počet účastníkov tohto obeda – ktorými boli páni P1, C1 a C2 –, ako aj vzhľadom na to, že pán P1 bol jediným zástupcom spoločnosti Pacific, bol nielen nemým svedkom, ale aj aktívnym účastníkom konverzácií, čo dáva jeho svedectvu vysokú dôkaznú hodnotu. Zo skutočnosti, že teda išlo o priamu konverzáciu medzi tromi protagonistami, vyplýva nepravdepodobnosť predpokladu naznačovaného žalobkyňami, podľa ktorého môže byť dôkazná hodnota svedectva pána P1 znížená tým, že obed sa uskutočnil v hlučnom prostredí, v dôsledku čoho mohol pán P1 ťažšie rozumieť konverzácií.
- 223 V dôsledku toho možno poznámky pána P1 považovať za súčasné dôkazy obeda z 28. júla 2004 napriek tomu, že neboli napísané počas obeda, ale krátko po ňom. Stačí totiž konštatovať, ako správne uviedla Komisia v odôvodnení 166 napadnutého rozhodnutia, že nie je v rozpore s povahou súčasného dokumentu, ak zachytáva vyhlásenia uskutočnené krátko pred skutkovými okolnosťami, a v poznámkach pána P1 nič nenaznačuje, že aj keby boli napísané po uskutočnení udalosti, nezodpovedajú obsahu diskusií, ku ktorým došlo počas tejto udalosti (pozri v tomto zmysle rozsudok Guardian Industries a Guardian Europe/Komisia, už citovaný v bode 178 vyššie, bod 39). Skutočnosť, že poznámky sledujú chronologické a riadne poradie udalostí a dátumov, napokon svedčí v prospech názoru, podľa ktorého boli napísané počas jednotlivých udalostí alebo nanajvýš krátko po nich. Okrem toho treba pripomenúť, že v bode 210 vyššie je uvedené, že prinajmenšom v prípade jednej udalosti, a to stretnutia zo 14. januára 2004, spis obsahuje na jednej strane poznámky pána P1 a na druhej strane poznámky pána P2, ktoré sa zhodujú vo viacerých bodoch (odôvodnenie 167 napadnutého rozhodnutia).
- 224 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že tvrdenia žalobkyň smerujúce k všeobecnému spochybneniu vierohodnosti poznámok pána P1 treba zamietnuť.
- O výklade poznámok o pracovnom obede z 28. júla 2004 navrhovanom žalobkyňami
- 225 Žalobkyne tvrdia, že Komisia sa usiluje preukázať uzatvorenie protisúťažnej dohody medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI na základe vlastného výkladu niekoľkých riadkov rukou písaných poznámok pána P1 (odôvodnenie 105 napadnutého rozhodnutia), ktoré prezentuje ako „súčasné listinné dôkazy“ pracovného obeda pánov C1 a C2 zo spoločnosti Chiquita a pána P1 zo spoločnosti PFCI z 28. júla 2004 v reštaurácii Shangri la Corsetti v Ríme, ktorý bol „východiskom tajného dojednaní medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific“, hoci dôkazná hodnota týchto poznámok je nielen mimoriadne obmedzená, ale Komisia si ich navyše vyložila úplne nesprávne vzhľadom na kontext a na okolnosti, za akých ich pán P1 napísal.
- 226 V napadnutom rozhodnutí Komisia vysvetľuje, že obed pánov C1 a C2 zo spoločnosti Chiquita a pána P1 zo spoločnosti PFCI z 28. júla 2004 v reštaurácii Shangri la Corsetti v Ríme bol východiskom tajnej dohody medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific a že po tomto stretnutí si páni C1 a P1 začali pravidelne telefonovať. Komisia sa domnieva, že súčasné listinné dôkazy spojené s týmto stretnutím – konkrétne poznámky pána P1 (odôvodnenie 105 napadnutého rozhodnutia) – ukazujú, ako spoločnosti Chiquita a Pacific využili toto stretnutie na vytvorenie systému koordinácie cien, ktorý sa neskôr ďalej rozvíjal (odôvodnenia 102 až 104 napadnutého rozhodnutia).
- 227 Komisia tvrdí, že z týchto poznámok vyplýva, že spoločnosť Chiquita a spoločnosť Pacific – označovaná ako „Bonita“ – diskutovali o svojich aktivitách v Portugalsku, Grécku a Taliansku a pripravili trojfázový „akčný plán“ vzájomnej pokračujúcej spolupráce. Podľa tohto plánu sa malo v prvej fáze nasledujúci týždeň uskutočniť stretnutie oboch strán, počas ktorého sa mali dohodnúť na cenách v Portugalsku a rozhodnúť, či treba „zostať“ na tej istej úrovni, „zvýšiť“ alebo „znížiť“. Tento bod je v súlade s vyhlásením spoločnosti Chiquita, podľa ktorého páni C1 a P1 po stretnutí z 28. júla 2004 z času na

- čas diskutovali o konkrétnejších cenových trendoch na nasledujúci týždeň, pričom používali výrazy, ktoré obom stranám umožňovali chápať, či sa majú ceny zvýšiť, znížiť alebo zostať na rovnakej úrovni. V druhej fáze akčný plán ukazoval, že obe strany pripisujú určitú prioritu svojej stratégii týkajúcej sa Talianska (použitím výrazu „pozeráť sa v prvom rade na Taliansko“), a napokon v tretej fáze bola zdôraznená ich spoločná stratégia pre Grécko (použitím výrazu „potom Grécko“) (odôvodnenie 106 napadnutého rozhodnutia).
- 228 Žalobkyne, naopak, tvrdia, že tieto poznámky pána P1 týkajúce sa obeda z 28. júla 2004 sú jeho vlastnými úvahami na tému, ktorá bola predmetom konverzácie počas tohto obeda a ktorú potvrdil pán C1, t. j. „možnosť spoločnosti Chiquita zaobstaráť si banány u skupiny Noboa v Ekvádore“. Poznámky teda treba vykladať ako osobné úvahy pána P1 týkajúce sa spôsobu praktického fungovania dojednania o využívaní spoločných zdrojov.
- 229 Treba pripomenúť, že z úvah uvedených v bodoch 194 až 224 vyššie vyplýva, že tvrdenia, ktorými žalobkyne vo všeobecnosti spochybňujú vierohodnosť poznámok pána P1, nemožno prijať a že uvedeným poznámkam treba, naopak, pripísať vysokú dôkaznú hodnotu vzhľadom na to, že ich napísal priamy svedok udalostí a ich vierohodnosť je potvrdená ďalšími dôkazmi. Za týchto okolností nemožno prijať predpoklad žalobkyní, podľa ktorého tieto poznámky treba vykladať ako odraz osobných myšlienok pána P1, a nie ako konverzáciu, ktorá sa naozaj uskutočnila počas obeda z 28. júla 2004.
- 230 Po prvé treba poukázať na to, že tvrdenie pána C1 citované žalobkyňami, podľa ktorého bola predmetom konverzácie počas obeda „možnosť spoločnosti Chiquita zaobstaráť si banány u skupiny Noboa v Ekvádore“, nevyvracia výklad Komisie vzhľadom na to, že Komisia nepopiera, že počas predmetného obeda sa diskutovalo aj o možnostiach spoločného zásobovania (odôvodnenie 151 napadnutého rozhodnutia). Z citácie uvedenej žalobkyňami však nevyplýva, že to bola jediná téma, o ktorej sa na stretnutí diskutovalo, a v bode 220 vyššie už bolo uvedené, že ak chcú žalobkyne spochybníť zistenia uvedené v napadnutom rozhodnutí, nestačí preukázať, že kontakty sledovali aj legitímny cieľ, ale musia preukázať, že sledovali len legitímny cieľ.
- 231 Tento výklad rovnako ako výklad spočívajúci v tvrdení, že poznámky sú len odrazom osobných myšlienok pána P1, však treba zamietnuť vzhľadom na to, že poznámky sú jasné, pokiaľ ide o úmysel spoločností Pacific a Chiquita koordinovať ceny.
- 232 Komisia tak správne uvádza, že výklad, podľa ktorého sú poznámky týkajúce sa obeda z 28. júla 2004 osobnými úvahami pána P1 o možnosti spoločnosti Chiquita zásobovať sa banánmi u skupiny Noboa v Ekvádore, nie je v súlade s tým, že z týchto poznámok jasne vyplýva, že spoločnosti Chiquita a Pacific diskutovali o svojich aktivitách v Portugalsku, Grécku a Taliansku, naplánovali „každotýždennú spoluprácu na udržanie cien“ a vytvorili trojfázový „akčný plán“, podľa ktorého „[pán P1]“ a „[pán C1]“ „budú hovoriť o Portugalsku [nasledujúci] týždeň“, aby prijali „rozhodnutie o cene“, t. j. či treba zostať na rovnakej úrovni, „zvýšiť“ alebo „znížiť“. Toto poňatie je v súlade s vyhlásením spoločnosti Chiquita z 22. mája 2008, podľa ktorého páni C1 a P1 po stretnutí z 28. júla 2004 z času na čas diskutovali o konkrétnejších cenových trendoch na nasledujúci týždeň, pričom používali výrazy, ktoré obom stranám umožňovali chápať, či sa majú ceny zvýšiť, znížiť alebo zostať na rovnakej úrovni (odôvodnenie 100 napadnutého rozhodnutia), čo možno konštatovať s výhradou neskoršieho preskúmania argumentácie žalobkyní z hľadiska vyhlásení spoločnosti Chiquita (pozri bod 336 a nasl. nižšie).
- 233 Po druhé výklad navrhovaný žalobkyňami, podľa ktorého poznámky ukazujú, že pán C1 predstavil pánovi P1 stručný celkový pohľad na portugalský trh, aby tohto nováčika informoval o obchodnej štruktúre, ktorej súčasťou bude spoločnosť PFCI, pokiaľ bude dodávať banány spoločnosti Chiquita, nemožno prijať, lebo neberie do úvahy skutočnosť, že po zmienke, že portugalský trh je „najmenej

stabilný z 3 trhov T2“, nasleduje výraz „každotýždenná spolupráca na udržanie cien“, ktorý, ako uvádza Komisia, nemožno vysvetliť úmyslom informovať nováčika o štruktúre predaja spoločnosti Chiquita v Portugalsku.

- 234 Žalobkyne však tvrdia, že výklad, podľa ktorého výraz „každotýždenná spolupráca na udržanie cien“ svedčí o tom, že spoločnosti Chiquita a Pacific sa dohodli na spolupráci v oblasti cien, je spochybnený vysvetleniami spoločnosti Chiquita a cenou, ktorú chcela spoločnosť PFCI dosiahnuť v Portugalsku. Vierohodnejší výklad v dôsledku toho spočíva v tom, že pán C1 vysvetlil pánovi P1, že práca s obchodným zástupcom znamená, že spoločnosť Chiquita s týmto obchodným zástupcom spolupracuje na každotýždennom základe s cieľom rozhodnúť, aká cena sa stanoví pre portugalský trh. Okrem toho mohol mať pán P1 na mysli aj to, že dojednanie o skupinovom odosielení so spoločnosťou Chiquita by pre spoločnosť PFCI znamenalo možnosť udržať si ceny, pokiaľ by v Portugalsku využila každotýždennú službu.
- 235 Tento výklad v prvom rade nie je presvedčivý, lebo vzhľadom na fázu akčného plánu vyjadrenú použitím výrazu „hovoriť o Portugalsku budúci týždeň: rozhodnutie o cene: status quo, zvýšiť, znížiť. [Pán P1]/[pán C1]“ sa zdá, že slovné spojenie „každotýždenná spolupráca na udržanie cien“ týkajúce sa Portugalska odkazuje na dvojstrannú spoluprácu medzi pánmi C1 a P1.
- 236 Vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1, na ktoré odkazujú žalobkyne a ktoré potvrdzujú, že počas obeda sa diskutovalo o využívaní spoločných zdrojov a o spoločnom odosielení, ďalej nie sú v rozpore so závermi, ktoré Komisia vyvodila z poznámok pána P1 (pozri v tomto smere už bod 230 vyššie).
- 237 Žalobkyne napokon tvrdia, že výraz „každotýždenná spolupráca na udržanie cien“ nemožno vykladať v tom zmysle, že odkazuje na spoluprácu medzi konkurentmi. V opačnom prípade by páni P1 a C1 museli byť vzhľadom na „akčný plán“ pre Portugalsko vyjadrený použitím výrazu „hovoriť o Portugalsku budúci týždeň: rozhodnutie o cene: status quo, zvýšiť, znížiť“ v každotýždennom kontakte na „udržanie cien“ od 32. týždňa, čo Komisia nepreukázala. Dôkazy vložené do spisu, a to poznámky pána P1 z 2. augusta 2004 a týždenná správa o cenách za 32. týždeň roku 2004, okrem toho výslovne preukazujú, že spoločnosť PFCI očakávala, že bude musieť znížiť svoje ceny v Portugalsku počas 32. týždňa. Komisia navyše ignoruje skutočnosť, že slovo „zvýšiť“ je v poznámkach pána P1 preškrtnuté, lebo sa jej to hodí.
- 238 Túto argumentáciu treba zamietnuť.
- 239 Na jednej strane slovné spojenie „každotýždenná spolupráca na udržanie cien“ nemožno vykladať v tom zmysle, že znamená, že ceny musia v nasledujúcom týždni nevyhnutne zostať na rovnakej úrovni, ale odkazuje na spoluprácu zameranú na všeobecné udržanie určitej cenovej stability prostredníctvom každotýždenných diskusií, počas ktorých sa malo rozhodovať o tom, či má cena v príslušnom týždni zostať na rovnakej úrovni, zvýšiť sa alebo znížiť (prostredníctvom výrazu „akčný plán: hovoriť o Portugalsku budúci týždeň: rozhodnutie o cene: status quo, zvýšiť, znížiť“). Skutočnosť, že spoločnosť Pacific mala v úmysle znížiť svoje ceny v Portugalsku v týždni nasledujúcom po obede z 28. júla 2004, v dôsledku toho nepreukazuje, že účastníci konania sa počas tohto obeda nedohodli na spolupráci v oblasti cien. Rovnako skutočnosť, že slovo „zvýšiť“ bolo v poznámkach pána P1 preškrtnuté, nemôže spochybniť výklad Komisie a dokonca treba poukázať na to, že to, že pán P1 preškrtnol toto slovo vo svojich poznámkach týkajúcich sa „akčného plánu“ pre Portugalsko na nasledujúci týždeň, je v súlade so skutočnosťou uvádzanou žalobkyňami, že spoločnosť Pacific mala naozaj v úmysle znížiť počas predmetného týždňa svoje ceny pre Portugalsko.
- 240 Na druhej strane bez ohľadu na to, či mala Komisia povinnosť preukázať uskutočňovanie spolupráce, o ktorej sa hovorí v poznámkach týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004, a bez ohľadu na preskúmanie dôkazov o neskorších kontaktoch medzi stranami stačí konštatovať, že to, že Komisia nepredložila

dôkaz, ktorý by konkrétne preukazoval, že páni P1 a C1 boli v kontakte od týždňa nasledujúceho po obede z 28. júla 2004, nepredstavuje dôkaz skutočnosti, že títo dvaja muži počas predmetného obeda nezosúladovali svoje postupy.

- 241 Po tretie žalobkyne tvrdia, že z poznámok týkajúcich sa Grécka vyplýva, že pán C1 poskytol pánovi P1 stručný prehľad o činnosti spoločnosti Chiquita v Grécku, aby ho presvedčil o výhodách dojednania o využívaní spoločných zdrojov. Výraz „pomôže podporiť kombináciu Chiquita/Bonita“ tak možno chápať v tom zmysle, že pán C1 oboznámil pána P1 s myšlienkou poskytovania ovocia a licencií konkurenčnej spoločnosti v rámci dojednania o využívaní spoločných zdrojov. Keďže spoločnosti Chiquita chýbali licencie, rozhodla sa znížiť predaj banánov svojej značky Consul v prospech banánov svojej značky Chiquita, za ktoré mohla získať vyššiu cenu, čo vysvetľuje toto slovné spojenie: „znížiť aj Consul. Myšlienka Chiquita: všetko Chiquita, len značka prvej triedy“. V tomto kontexte výraz „pomôže podporiť kombináciu Chiquita/Bonita“ odkazuje na zníženie konkurencie značky Bonita spoločnosti Pacific v dôsledku jednostranného rozhodnutia spoločnosti Chiquita o zvýšení objemu jej lepšej značky Chiquita a znížení objemu jej horšej značky Consul. Okrem toho možno tento výraz chápať aj v tom zmysle, že zodpovedá pokynom pána C1 týkajúcim sa podmienok kvality banánov získaných od spoločnosti PFCI.
- 242 Slovné spojenia „cena Chiquita v Grécku = v Taliansku“ a „myslia si, že by to malo byť = pre značku Bonita v Taliansku a Grécku“, nemajú zmysel, lebo ani ceny spoločnosti Chiquita, ani ceny spoločnosti PFCI neboli rovnaké v Taliansku a Grécku. Príslušné riadky teda treba analyzovať z hľadiska diskusií o využívaní spoločných zdrojov, takže znamenajú, že pán C1 sa pokúsil presvedčiť pána P1 o uzavretí dojednania o využívaní spoločných zdrojov tým, že mu vysvetlil, že keby spoločnosť PFCI dovážala pod svojimi licenciami banány značky Chiquita, ktoré by sa následne predali za vysokú cenu, spoločnosť Chiquita by časť tejto ceny poukázala spoločnosti Pacific, aby jej nahradila zisk ušlý v dôsledku poklesu objemu dovozu banánov jej značky Bonita. Tieto výrazy teda nepreukazujú, že dve konkurenčné spoločnosti diskutovali o svojich cenových stratégiách, a tým menej o skutočnej trhovej cene.
- 243 V dôsledku toho v poznámkach nič nenaznačuje, že spoločnosti Chiquita a PFCI uzavreli protisúťažnú dohodu, pokiaľ ide o cenové stratégie v Grécku, a Komisia nepreukázala ani uplatňovanie takej dohody. V tomto smere skutkové okolnosti jednoznačne preukazujú, že rozdiely medzi cenami spoločnosti PFCI v Grécku a v Taliansku sa nijako neznížili, k čomu by v prípade uzatvorenia a vykonávania tvrdenej dohody došlo.
- 244 Komisia tvrdí, že pokiaľ ide o stanovovanie cien v Grécku, poznámky pána P1 ukazujú, že spoločnosť Chiquita uviedla cieľ dostať svoje ceny v Grécku na úroveň svojich cien v Taliansku, ktorá bola vyššia (ako vyplýva z použitia výrazu „cena Chiquita v Grécku = v Taliansku“), a vysvetlila, že podľa jej názoru by sa mal rovnaký prístup uplatniť v prípade banánov značky Bonita spoločnosti Pacific v Grécku a v Taliansku (ako vyplýva z použitia slovného spojenia „[Chiquita] si myslí, že by to malo byť = pre značku Bonita v Taliansku a Grécku“). Komisia sa okrem toho domnieva, že otázka prepojenia cien spoločností Chiquita a Pacific v Grécku a Taliansku predstavuje veľmi citlivú problematiku týkajúcu sa stratégie oboch konkurentov v oblasti stanovovania cien (odôvodnenia 109 a 110 napadnutého rozhodnutia).
- 245 Komisia ďalej spresňuje, že v napadnutom rozhodnutí nie je uvedené, že zníženie predaja značky Consul alebo „podporiť kombináciu Chiquita/Pacific“ bolo súčasťou dohody o stanovovaní cien. Nie je teda potrebné preskúmať argumentáciu, ktorou sa žalobkyne usilujú preukázať, že rozhodnutie znížiť predaj značky Consul v prospech značky Chiquita bolo jednostranným rozhodnutím spoločnosti Chiquita.
- 246 Bez ohľadu na to, či poznámky týkajúce sa Grécka svedčia o dohode alebo o zosúladenom postupe a či mala Komisia nevyhnutne rozlišovať medzi týmito dvoma podobami protizákonného správania (pozri v tomto smere bod 437 a nasl. nižšie), treba konštatovať, že tieto poznámky neobsahujú náznaky

podporujúce výklad uvedený žalobkyňami, podľa ktorého sú odrazom diskusií o rozdelení vyššej ceny získanej za banány značky Chiquita dovezené vďaka licenciám spoločnosti Pacific. Z týchto poznámok, naopak, vyplýva, že páni C1 a P1 diskutovali o zámeroch a stratégiách v oblasti stanovovania cien a že pán C1 oboznámil pána P1 so svojím stanoviskom, podľa ktorého sa mala spoločnosť Pacific usilovať dostať úroveň svojich cien v Grécku na úroveň Talianska (ako vyplýva z použitia výrazu „myslia si, že by to malo byť = pre značku Bonita v Taliansku a Grécku“). To, či potom skutočné ceny presne zodpovedali uvedeným zámerom, je v tomto smere nepodstatné a skutočnosť, že ceny neboli v súlade s plánmi, v každom prípade nemôže vyvrátiť záver, podľa ktorého poznámky svedčia o diskusiách spoločností Chiquita a Pacific o cenových zámeroch v Grécku.

247 Po štvrté žalobkyne v prvom rade tvrdia, že výraz „vytlačiť Dole a Del Monte von“ v poznámkach týkajúcich sa Talianska nemôže odrážať diskusiu medzi páni C1 a P1, keďže vzhľadom na to, že kumulovaný trhový podiel spoločností Dole a Del Monte v Taliansku dosahoval približne 40 %, je úplne zjavné, že nie je vierohodné, aby spoločnosti Chiquita a PFCI, ktorých podiel na talianskom trhu bol len okolo 10 %, diskutovali o takej stratégii, a tým menej sa na nej mohli dohodnúť, čo napokon potvrdil pán C1, ktorý na pojednávaní z 18. júna 2010 na margo poznámok pána P1, v ktorých je vyjadrená myšlienka „vytlačiť Dole a Del Monte von“, vyhlásil, že „je to len týpek, ktorý nevie, o čom hovorí“, a že „je to úplne nerozumné“.

248 Žalobkyne ďalej pokračujú tvrdením, že výrazy použité v nasledujúcich riadkoch týkajúcich sa poklesu objemu banánov značky Consul a nárastu objemu značky Chiquita treba opäť chápať ako vysvetlenia poskytnuté pánom C1 v súvislosti s jednostranným zámerom spoločnosti Chiquita sústrediť sa z dôvodu nedostatku licencií na ziskovejší predaj banánov značky Chiquita, z ktorých pán P1 vyvodil záver, že táto stratégia spoločnosti Chiquita dá priestor značke Bonita. Rovnako výrazy „regulovať ponuku (Ekvádor)“ a „Bonita tlačí na ceny“ sú odrazom myšlienky pána P1, podľa ktorej ak spoločnosť Pacific zaobstará v Ekvádore banány aj pre spoločnosť Chiquita, umožní jej to stlačiť ceny ponuky v tejto krajine smerom nadol. Spoločnosť Chiquita však v Taliansku znížila objem banánov značky Consul až takmer rok po obede z 28. júla 2004, takže toto zníženie v nijakom prípade nemôže súvisieť s témou, o ktorej sa diskutovalo počas uvedeného obeda, ani nemôže ísť o účinok protisúťažného postupu a v každom prípade platí, že osobné závery vyvedené pánom P1 z vysvetlení pána C1 v nijakom prípade neznamenajú ani nepreukazujú, že došlo k uzatvoreniu protisúťažnej dohody zameranej na rozdelenie trhov alebo na koordináciu cien.

249 Žalobkyne napokon tvrdia, že informácie uvedené vo výrazoch „lokálna dohoda (Taliansko/Portugalsko/Grécko)“ a „príliš veľké (sídlo). Nemožné“ treba tiež vykladať v rámci využívania spoločných zdrojov v tom zmysle, že pán P1 sa domnieval, že by bolo príliš zložité uzatvoriť dohodu o využívaní spoločných zdrojov, pokiaľ by boli zapojené sídla spoločností Chiquita a PFCI, o čom svedčí skutočnosť, že predchádzajúce diskusie medzi sídlami spoločností Chiquita a LVP sa skončili neúspechom, takže by bolo lepšie uzatvoriť dohodu na lokálnej úrovni.

250 V prvom rade treba poukázať na to, že z odôvodnenia 112 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že Komisia netvrdí, že účastníci konania uzatvorili dohodu s cieľom „vytlačiť Dole a Del Monte von z [talianskeho] trhu“, ani že taký úmysel bol založený na „dohode uzatvorenej s cieľom ohroziť postavenie dvoch silných konkurentov na trhu znížením objemu banánov značky ‚Consul‘, ich nahradením banánmi značky ‚Bonita‘ a zvýšením cien“. Nie je teda potrebné preskúmať otázku, či poznámky preukazujú tento bod, ani sa vyjadrovať k prijateľnosti možných vysvetlení predmetných riadkov uvádzaných v písomných vyjadreniach Komisie, ktoré sú podľa názoru žalobkyň „založené na čistých špekuláciách“.

251 V rozsahu, v akom možno argumentáciu žalobkyň chápať v tom zmysle, že opätovne súvisí s úsilím oslabiť vierohodnosť poznámok pána P1 odkazom na tvrdenie pána C1 uvedené počas vypočutia z 18. júna 2010, podľa ktorého je myšlienka „vytlačiť Dole a Del Monte von“ „úplne nerozumn[á]“ a svedčí o tom, že jej autor „[je] len typ, ktorý nevie, o čom hovorí“, stačí poukázať na jednej strane na to, že argumentácia založená na údajnej nevierohodnosti poznámok pána P1 už bola zamietnutá

v bode 194 a nasl. vyššie, a na druhej strane na to, že s výhradou neskoršieho preskúmania argumentácie žalobkyní týkajúcej sa vyhlásení pána C1 ako celku (pozri bod 336 a nasl. nižšie) samotné vyhlásenie pána C1, podľa ktorého je myšlienka „vytlačiť Dole a Del Monte von z trhu“ nerozumná a ktoré je napokon nejednoznačné, keď sa vykladá vzhľadom na svoj kontext a ako celok, nemôže preukázať, že účastníci konania sa nezaoberali touto témou, ani to, že poznámky ako celok nie sú odrazom diskusie počas obeda z 28. júla 2004.

- 252 Nezhody účastníkov konania, pokiaľ ide o výklad slovných spojení „zníženie značky Consul 15 000/týždeň... Sústrediť sa na zvýšenie objemu značky Chiquita... Dať priestor značke Bonita... Reguluje ponuku (Ekvádor)“, sa ďalej týkajú otázky, či treba konštatovať, že tieto slovné spojenia odrážajú vlastné úvahy pána P1 založené na vysvetleniach pána C1 o jednostrannej stratégii spoločnosti Chiquita týkajúcej sa zvýšenia objemu banánov jej značky Chiquita alebo spoločnú stratégiu konkurenčných spoločností zameranú na podporu nárastu cien, ako aj na regulovanie zásobovania v Ekvádore zmenami v dovozných stratégiách jednotlivých ich značiek. V tomto smere treba bez toho, aby bolo potrebné vyjadriť sa k argumentácii účastníkov konania týkajúcej sa otázky, či regulácia trhu marketingovým riaditeľom umožňovala alebo neumožňovala flexibilitu v oblasti dovezených objemov, konštatovať, že výklad žalobkyní, podľa ktorého sú poznámky odrazom jednostranných vysvetlení a úvah, nemožno prijať, lebo je spochybnený výrazom „lokálna dohoda“, ktorý nasleduje bezprostredne po predmetných pasážach, ako aj všetkými pasážami poznámok, ktoré svedčia o tom, že sú odrazom dvojstranných rozhodnutí (pozri body 231, 232 a 235 vyššie).
- 253 Skutočnosť, že žalobkyne pripomínajú, že spoločnosť Chiquita začala uplatňovať stratégiu spočívajúcu v znižovaní objemov značky Consul a zvyšovaní objemov značky Chiquita až rok po obede z 28. júla 2004, a odvolávajú sa na vyhlásenia pána C1 potvrdzujúce, že táto stratégia vychádzala len z interných obchodných úvah, sa až tak netýkajú otázky, čo bolo predmetom diskusie počas obeda z 28. júla 2004, ale skôr prípadných následkov tohto obeda, a teda súvisia s účinkami koncentrácie, ako správne zdôrazňuje Komisia.
- 254 Nakoniec vzhľadom na všetky poznámky a na predchádzajúce úvahy treba konštatovať, že tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého je aj výrazy „lokálna dohoda (Talianско/Portugalsko/Grécko)“ a „príliš veľké (sídlo). Nemožné“ potrebné vykladať v rámci využívania spoločných zdrojov v tom zmysle, že pán P1 sa domnieval, že by bolo príliš zložité uzatvoriť dohodu o využívaní spoločných zdrojov, pokiaľ by boli zapojené sídla spoločností Chiquita a PFCI, o čom svedčí skutočnosť, že predchádzajúce diskusie medzi sídlami spoločností Chiquita a LVP sa skončili neúspechom, takže by bolo lepšie uzatvoriť dohodu na lokálnej úrovni, možno len zamietnuť.
- 255 Po piate argumentáciu žalobkyní, podľa ktorej ani jedna z viet uvedených v poznámkach pod nadpisom „Akčný plán“ nie je dostatočne jasná na to, aby sa dalo konštatovať, že spoločnosti Chiquita a PFCI skutočne uzatvorili dohodu a vypracovali trojfázový akčný plán ďalšej spolupráce, rovnako nemožno prijať. Naopak, prvky, z ktorých sa skladá „akčný plán“ na konci poznámok pána P1 týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004, predstavujú zhrnutie konverzácie, ktorá sa uskutočnila počas uvedeného obeda, a stratégiu, na ktorej sa strany pri tejto príležitosti dohodli.
- 256 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že alternatívne vysvetlenia uvedené žalobkyňami nemôžu spochybníť závery, ktoré Komisia vyvodila z poznámok pána P1 týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004.
- O existencii usvedčujúcich dôkazov, ktoré môžu potvrdiť existenciu protisúťažnej dohody
- 257 Žalobkyne tvrdia, že Komisia nepredložila nijaký dôkaz preukazujúci, že spoločnosti Chiquita a Pacific uzatvorili počas pracovného obeda protisúťažnú dohodu. Všetky skutočnosti, ktorými sa Komisia usiluje preukázať, že „poznámky [pána P1] sú dobre zakotvené v realite“, sú zlučiteľné s alternatívnymi výkladmi uvedenými žalobkyňami. Jediný dodatočný dokument, ktorý podľa názoru Komisie potvrdzuje

„poznámky [pána P1] týkajúce sa stratégie“, je interný dokument spoločnosti Chiquita vypracovaný pánom C2 po ukončení systému licencií, ktorý obsahuje analýzu trhu s banánmi po ukončení uvedeného systému.

- 258 Podľa názoru žalobkyní výklad uvedený Komisiou v odôvodneniach 118 a 119 napadnutého rozhodnutia, podľa ktorého slovné spojenie „k vplyvu na trh ‚zdola‘ značkou Bonita vôbec nedošlo“ potvrdzuje, že spoločnosť Chiquita očakávala, že trh bude viesť značka Bonita, a že bola sklamaná výsledkami, je potrebné zamietnuť vzhľadom na to, že dokument sa nevzťahuje na skúmané obdobie. Nemožno konštatovať, že spoločnosť Chiquita očakávala, že spoločnosť PFCI sa bude na trhu správať určitým spôsobom na základe dohody uzatvorenej počas obeda z 28. júla 2004, a prijateľnejšie vysvetlenie spočíva v tom, že spoločnosť PFCI jednoducho konala inak, než spoločnosť Chiquita jednostranne očakávala. Okrem toho samotná skutočnosť, že v dokumente je uvedené, že k vplyvu spoločnosti PFCI „vôbec nedošlo“, rozhodne spochybňuje vyhlásenia Komisie týkajúce sa vykonávania dohody, ktorou spoločnosti Chiquita a PFCI koordinovali svoje správanie na trhu.
- 259 Argumentáciu žalobkyní treba zamietnuť.
- 260 Na jednej strane už bolo uvedené vyššie, že Komisia sa na predmetný dokument odvoláva len ako na dôkaz potvrdzujúci vierohodnosť poznámok pána P1, a nie ako na dôkaz potvrdzujúci uzatvorenie dohody počas obeda z 28. júla 2004 alebo vykonávanie takej dohody (pozri bod 216 vyššie).
- 261 Na druhej strane bez ohľadu na to, že Komisia uviedla, že zo súboru dôkazov, o ktoré sa v prejednávanej veci opiera, vyplýva, že strany pokračovali v zosúlaďovaní postupov z 28. júla 2004 počas svojich následných kontaktov až do 8. apríla 2005 (odôvodnenia 187 až 195 napadnutého rozhodnutia), treba len vzhľadom na poznámky týkajúce sa obeda z 28. júla 2004 pripomenúť, že ak existuje listinný dôkaz preukazujúci protisúťažnú dohodu, Komisia nie je povinná predložiť dôkazy potvrdzujúce uvedenú dohodu alebo jej vykonávanie a žalobkyniam, naopak, prináleží preukázať, že dôkazy predložené Komisiou sú nepostačujúce.
- 262 V tomto smere totiž z judikatúry citovanej v bode 181 vyššie vyplýva, že pokiaľ sa Komisia v rámci preukazovania porušenia práva hospodárskej súťaže opiera o listinné dôkazy, dotknutým podnikom prináleží nielen predložiť prijateľnú alternatívu k stanovisku Komisie, ale aj preukázať, že dôkazy uvedené v napadnutom rozhodnutí na účely preukázania existencie porušenia sú nepostačujúce.
- 263 Tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého samotná skutočnosť, že v dokumente je uvedené, že k vplyvu spoločnosti PFCI „vôbec nedošlo“, rozhodne spochybňuje vyhlásenia Komisie týkajúce sa uplatňovania dohody o koordinácii správania spoločností Chiquita a PFCI na trhu, teda nemôže spochybniť vierohodnosť poznámok týkajúcich sa obeda z 28. júla 2004.
- 264 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že je potrebné zamietnuť argumentáciu žalobkyní týkajúcu sa neexistencie dôkazov, ktoré môžu potvrdiť existenciu protisúťažnej dohody, a teda aj argumentáciu týkajúcu sa poznámok pána P1 a obeda z 28. júla 2004 v celom rozsahu.

O následných kontaktoch medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI po 28. júli 2004

- 265 Žalobkyne spochybňujú tvrdenie Komisie, podľa ktorého kontakty súvisiace s cenami boli častejšie, než uviedla spoločnosť Chiquita, a začali sa takmer bezprostredne po stretnutí z 28. júla 2004 (odôvodnenie 121 napadnutého rozhodnutia). Nemôžu to preukázať zoznamy telefonických hovorov predložené spoločnosťou PFCI ani dve poznámky pána P1, na ktoré sa odvoláva Komisia.

– O výpisoch telefonátov pána P1

- 266 Treba pripomenúť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že po stretnutí z 28. júla 2004 si páni C1 a P1 začali pravidelne telefonovať, spolu približne 15- až 20-krát od septembra 2004 do júna 2006, a v tomto smere sa odvolala na výpisy hovorov, ktoré pán P1 uskutočnil zo svojho mobilného telefónu, a na vyhlásenia pána C1 a spoločnosti Chiquita počas inšpekcií v novembri 2007, ako aj 15. februára a 22. mája 2008 (odôvodnenie 101, poznámka pod čiarou 160 napadnutého rozhodnutia).
- 267 Komisia uviedla, že z výpisov hovorov, ktoré pán P1 uskutočnil zo svojho mobilného telefónu počas obdobia od februára do júla 2004, od októbra do decembra 2004 a od januára do novembra 2005, vyplýva, že pánovi C1 volal 14-krát a začal dva telefonáty so spoločnosťou Chiquita Italia. Komisia ďalej uviedla, že spoločnosť Pacific tvrdila, že nemá výpisy hovorov uskutočnených z pevnej linky, a že pokiaľ ide o mobilný telefón, môže predložiť len výpisy za rok 2005, takže výpisy, ktoré sa v každom prípade týkajú len odchádzajúcich telefonátov pána P1 pánovi C1 alebo do spoločnosti Chiquita, sú čiastkové a neposkytujú úplný obraz (odôvodnenie 101 a poznámka pod čiarou 159 napadnutého rozhodnutia).
- 268 Žalobkyne tvrdia, že hoci Komisia mala k dispozícii výpisy hovorov pána P1 uskutočnených z mobilného telefónu za obdobia od februára do júla 2004, od októbra do decembra 2004 a od januára do novembra 2005, zistila len štrnásť telefonátov pána P1 pánovi C1, ktoré sa uskutočnili po 20. januári 2005 (poznámka pod čiarou 159 napadnutého rozhodnutia), ako aj to, že sa uskutočnili len dva hovory s trvaním 20 sekúnd a jedna minúta a päť sekúnd medzi 20. januárom a 8. aprílom 2005. Komisia v dôsledku toho nemôže o tieto zoznamy hovorov oprieť svoj záver, podľa ktorého páni P1 a C1 vykonávali od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 protisúťažnú dohodu.
- 269 V prvom rade treba poukázať na to, že ako Komisia správne tvrdí, vzhľadom na neúplnosť výpisov telefonátov (pozri bod 267 vyššie) nemožno neexistenciu ďalších výpisov preukazujúcich kontakty medzi stranami vykladať v tom zmysle, že k takým kontaktom nedošlo. Tvrdenie žalobkýň, že Komisia využíva neúplnosť výpisov na odôvodnenie hypotézy, podľa ktorej sa také hovory uskutočnili, a tým prevracia dôkazné bremeno, treba v tomto smere zamietnuť vzhľadom na to, že Komisia svoj záver, podľa ktorého mali strany súdržný systém komunikácie, neodôvodňuje neúplnosťou výpisov, ale súborom dôkazov (pozri body 187 až 189 vyššie), medzi ktoré patria výpisy svedčiace o dvoch telefonických kontaktoch medzi páni P1 a C1 od januára do apríla 2005.
- 270 Krátke trvanie týchto dvoch telefonátov ďalej nemôže byť dôkazom toho, že konverzácia nemala protisúťažný obsah, lebo v rámci zaužívaného systému komunikácie je možné poskytnúť informáciu o budúcom cenovom zámere za krátky čas.
- 271 Nakoniec argumentáciou žalobkýň, podľa ktorej ani jeden z dôkazov predložených Komisiou nepodporuje hypotézu, podľa ktorej strany od 28. júla 2004 pravidelne komunikovali, sa treba zaoberať po preskúmaní následných tvrdení žalobkýň, najmä tvrdenia o tom, že vyhlásenia pána C1 výslovne spochybňujú jeho pravidelnú komunikáciu s pánom P1, v súvislosti s otázkou, či Komisia správne kvalifikovala porušenie, ktoré je predmetom prejednávanej veci, za „jediné a pokračujúce“ (pozri bod 475 a nasl. nižšie).
- 272 Z predchádzajúcich úvah s výhradou preskúmania ďalšej argumentácie žalobkýň vyplýva, že tvrdenia založené len na výpisoch telefonátov pána P1 je potrebné zamietnuť.

– O poznámkach pána P1 z augusta 2004

- 273 Treba poukázať na to, že v napadnutom rozhodnutí Komisia uviedla, že z poznámok pána P1 vyplýva, že v dvoch samostatných prípadoch v auguste 2004, a to približne jeden týždeň a dva týždne po stretnutí z 28. júla 2004, bol v kontakte s páni C1 a C2 zo spoločnosti Chiquita, aby s nimi diskutoval o budúcich cenách v Grécku a Taliansku a o vývoji na portugalskom trhu. Podľa názoru Komisie sú tieto poznámky dôkazom prvých následných kontaktov medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific po

stretnutí z 28. júla 2004 a potvrdzujú, že nešlo o ojedinelú udalosť, ale že v súlade s tajným systémom vytvoreným pri tejto príležitosti vykonávali strany následné činnosti s cieľom realizovať uvedený systém (odôvodnenia 122 a 124 napadnutého rozhodnutia).

- 274 Komisia na jednej strane uvádza, že z prvej z dvoch poznámok vyplýva (odôvodnenie 123 napadnutého rozhodnutia), že v piatok 6. augusta 2004 (32. týždeň) došlo medzi pánmi P1 a C1 ku kontaktu, počas ktorého si vymenili informácie o stanovovaní cien, a že hoci vzhľadom na čas, ktorý ubehol, nie je možné interpretovať všetky podrobnosti, táto poznámka preukazuje, že spoločnosti Pacific a Chiquita najprv diskutovali o svojich časových harmonogramoch príchodu lodí a potom diskutovali a vymieňali si informácie o cenách, ako potvrdzuje skutočnosť, že ceny uvedené pánom P1 (ako vyplýva z použitia výrazu „Bonita: 10,75 €... Chiquita 10,75 € [aktuálne] nie pod \/\... Grécko 15,50 € – 16,25 € – rovnak[é] úrovn[e]“) presne zodpovedajú cene T2, ktorú spoločnosti Chiquita a Pacific naozaj dosiahli u svojich hlavných zákazníkov v čase, keď došlo k tomuto kontaktu (odôvodnenie 124 napadnutého rozhodnutia).
- 275 Komisia na druhej strane tvrdí, že druhá poznámka pána P1 svedčí o ďalšom kontakte medzi spoločnosťami Pacific a Chiquita krátko po 11. auguste 2004, počas ktorého páni P1 a C2 diskutovali prinajmenšom o trhových podmienkach [stabilné] na portugalskom trhu, lebo v poznámke je uvedené „Chiquita [pán C2] [sic]... Portugalsko stabilné“, a že stabilitu portugalského trhu potvrdzujú skutočné ceny, ktoré spoločnosť Chiquita získala za zelené banány v Portugalsku počas obdobia od 6. do 20. augusta 2004 (odôvodnenie 125 napadnutého rozhodnutia).
- 276 Žalobkyne tvrdia, že Komisia ignoruje skutočný obsah poznámok pána P1 zo 6. augusta 2004 (bod 274 vyššie) a vykladá ich tak, aby zodpovedali jej tvrdeniam. Komisia tak z troch jednoduchých riadkov v týchto poznámkach vyvodila záver, že strany diskutovali o cenových informáciách, lebo sa zdá, že ceny, ktoré sú v nich uvedené, zodpovedajú cene T2, ktorú spoločnosti Chiquita a PFCI skutočne dosiahli v Grécku a Taliansku, ale vôbec nezohľadňuje ďalšie ceny a informácie uvedené v týchto poznámkach.
- 277 Na podporu svojej argumentácie žalobkyne na jednej strane spochybňujú tvrdenie Komisie, podľa ktorého ceny uvedené v poznámkach zodpovedajú cenám, ktoré spoločnosti Chiquita a Pacific skutočne dosiahli počas predmetného obdobia, a na druhej strane tvrdia, že ďalšie informácie uvedené v poznámkach nie sú správne, nezodpovedajú skutočným udalostiam, boli verejne dostupné a nezodpovedajú „akčnému plánu“, ktorý páni C1 a P1 údajne vytvorili 28. júla 2004.
- 278 Po prvé treba poukázať na to, že vzhľadom na cenníky predložené účastníkmi konania (príloha A.26.1, s. 2840; prílohy B.41; B.42, s. 314 až 318; B.43, a B.44, s. 365 až 368) argumentáciu žalobkyní, podľa ktorej ceny uvedené v poznámkach nezodpovedajú cene skutočne fakturovanej spoločnosťami Chiquita a Pacific, nemožno prijať. V poznámkach je tak uvedené „Bonita: 10,75 €... Chiquita 10,75 € [aktuálne] nie pod \/\... Grécko 15,50 € – 16,25 € – rovnak[é] úrovn[e]“ a cenníky potvrdzujú, že:
- pokiaľ ide o spoločnosť Chiquita, skutočná zelená cena T2 za kartón fakturovaná jej hlavným gréckym zákazníkom počas týždňa 33/2004 bola 15,00 – 15,50 eura a skutočná zelená cena T2 za kartón fakturovaná väčšine jej talianskych zákazníkov počas týždňa 33/2004 bola 16,00 – 16,25 eura;
 - pokiaľ ide o spoločnosť Pacific, skutočná cena T2 za kartón fakturovaná jej hlavným gréckym zákazníkom počas týždňa 31/2004 (keď loď spoločnosti Pacific priplávala do Grécka) bola 10,50 – 10,75 eura a skutočná cena T2 za kartón fakturovaná jej hlavným gréckym zákazníkom počas týždňa 34/2004 (keď do Grécka priplávala ďalšia loď spoločnosti Pacific) bola 10,25 eura (odôvodnenie 124, poznámka pod čiarou 192 napadnutého rozhodnutia).

- 279 V prvom rade argumentácia žalobkýň, podľa ktorej ceny uvedené v poznámkach nezodpovedajú skutočným cenám spoločnosti Chiquita, vychádza zo zohľadnenia všetkých číselných odkazov uvedených za slovom „Chiquita“ (11,50 – 11,75 eura, 10,50 – 10,75 eura, 10,75 eura a nakoniec 15,50 – 16,25 eura); všetky tieto čísla však nevyhnutne nezodpovedajú cenám spoločnosti Chiquita. Keďže sumy od 10 do 11 eur zodpovedajú cenám fakturovaným spoločnosťou Pacific, uvedenie týchto čísel po slove „Chiquita“ môže znamenať, že zodpovedajú cenám, ktorých fakturovanie odporučila spoločnosť Chiquita spoločnosti Pacific, čo podľa všetkého potvrdzuje zmienka „nie pod“. V tomto smere tvrdenie, podľa ktorého keďže spoločnosť PFCI v 33. týždni neuskutočnila v Grécku nijaký predaj, nemohla počas uvedeného týždňa koordinovať svoje ceny so spoločnosťou Chiquita, treba zamietnuť, lebo poznámky sa môžu celkom dobre týkať 31. alebo 34. týždňa, počas ktorých napokon ceny spoločnosti Pacific zodpovedali cenám uvedeným v poznámkach. Žalobkyniam sa ďalej nepodarilo vyvrátiť konštatovanie, že čísla 15,50 a 16,25 zodpovedajú cenám, ktoré spoločnosť Chiquita fakturovala svojim gréckym a talianskym zákazníkom počas predmetného obdobia. Nakoniec tvrdenie žalobkýň, podľa ktorého poznámky neodkazujú na Taliansko, treba zamietnuť, lebo hoci sa v nich táto krajina menovite nespomína, výraz „Grécko 15,50 € – 16,25 € – rovnak[é] úrovň[e]“ a skutočné cenové úrovne uvedené v bode 278 vyššie preukazujú, ako Komisia správne tvrdí, že v poznámkach sú porovnané predajné ceny spoločnosti Chiquita pre Grécko a Taliansko.
- 280 Po druhé žalobkyne ako podporné dôkazy uvádzajú, že výrazy „ideme na to budúci týždeň. 93 000 kartónov za 2 týždne“ pod nadpisom „Grécko“ a „Bonita: 10,75 € 0,25 (doprava)“ nemôžu zodpovedať skutočnosti vzhľadom na určité údaje o množstvách banánov, ktoré dodala do Grécka spoločnosť PFCI v rokoch 2004 a 2005, a na náklady na dopravu banánov do Grécka a odmietajú vysvetlenia navrhnuté v tomto smere Komisiou ako špekulácie, ktoré nie sú vierohodné ani možné, zatiaľ čo Komisia rovnako ako podporný dôkaz tvrdí to isté o výklade navrhnutom žalobkýňami.
- 281 Treba konštatovať, že Komisia v napadnutom rozhodnutí len uviedla, že z dotknutých poznámok vyplýva, že páni P1 a C1 sa kontaktovali v piatok 6. augusta 2004, že je na základe mnohých odkazov na budúce ceny zjavné, že došlo k výmene informácií o budúcom správaní oboch podnikov v oblasti stanovovania cien, že diskutované údaje o cenách sa týkali cien v Grécku a Taliansku, čo potvrdzuje skutočnosť, že ceny uvedené v poznámkach zodpovedajú skutočne dosiahnutým cenám, a že vzhľadom na čas, ktorý uplynul, nedokáže interpretovať všetky ostatné informácie (pozri bod 274 vyššie). Vzhľadom na to, že nie je preukázané a dokonca ani tvrdené, že tieto ďalšie informácie umožňujú zamietnuť tento výklad uvedený Komisiou, a žalobkyne len tvrdia a pokúšajú sa preukázať, že tieto informácie „nie sú správne a nezodpovedajú skutočným udalostiam“, teda nie je nevyhnutné, aby sa Všeobecný súd vyjadril k argumentácii a k dôkazom, ktoré v súvislosti s týmito informáciami uvádzajú účastníci konania.
- 282 Po tretie žalobkyne tvrdia, že poznámky okrem nepresných informácií obsahujú aj informácie, ktoré boli v 32. týždni verejne dostupné. Treba však rovnako ako Komisia konštatovať, že to môže znamenať len to, že strany si pri príležitosti protisúťažných kontaktov vymieňali aj informácie, ktoré mohli získať z iných zdrojov. V tomto smere treba okrem toho poukázať na to, že názor konkurenta na takú či onakú informáciu významnú pre podmienky ponuky a dopytu, ktorá mohla byť získaná inak ako prostredníctvom rokovaní s dotknutými podnikmi, a na jej vplyv na vývoj trhu nepredstavuje vzhľadom na svoju povahu verejne dostupnú informáciu (rozsudok Všeobecného súdu zo 14. marca 2013, Dole Food a Dole Germany/Komisia, T-588/08, bod 279).
- 283 Po štvrté žalobkyne v súvislosti s druhou poznámkou z augusta 2004 tvrdia (odôvodnenie 125 napadnutého rozhodnutia) (pozri bod 275 vyššie), že Komisia neobjasnila, akým spôsobom táto poznámka preukazuje akýkoľvek kontakt medzi páni P1 a C2 alebo uplatňovanie akejkoľvek dohody, a že tvrdenie, podľa ktorého pán C2 oznámil, že v Portugalsku sa cena nezmení, môže byť chýr, ktorý pán P1 počul v kanceláriách spoločnosti PFCI.

- 284 Túto argumentáciu však treba zamietnuť, lebo vzhľadom na všetky už preskúmané dôkazy sa javí dôvodné vyvodiť z výrazu „Chiquita [pán C2] [sic]... Portugalsko stabilné“ uvedeného v druhej poznámke z augusta 2004 záver, že došlo ku kontaktu medzi pánmi P1 a C2, počas ktorého pán C2 oznámil pánovi P1, že ceny v Portugalsku sa nezmenia, a to tým viac, že žalobkyne nepredložili nijaký dôkaz podporujúci ich tvrdenie, podľa ktorého to, že pán C2 oznámil, že ceny sa nezmenia, je „chýr“, ktorý si pán P1 vypočul, a že stabilitu skutočných cien získaných spoločnosťou Chiquita za zelené banány v Portugalsku v období od 6. do 20. augusta 2004 potvrdzuje cenník obchodného zástupcu spoločnosti Chiquita v Portugalsku.
- 285 Nakoniec po piate žalobkyne tvrdia, že také kontakty zamerané na zabezpečenie pokračovania spolupráce, aké Komisia vyvodila z poznámok zo 6. augusta 2004, by nezodpovedali „akčnému plánu“ údajne vytvorenému 28. júla 2004 pánmi C1 a P1, lebo podľa výkladu Komisie týkajúceho sa tohto „akčného plánu“ sa spoločnosti Chiquita a PFCI len dohodli na spoločnej stratégii pre Grécko po tom, čo naplánovali spoločné stratégie pre Portugalsko a Taliansko. Komisia však nepredložila nijaký dôkaz možných následných kontaktov týkajúcich sa týchto dvoch krajín.
- 286 Túto argumentáciu treba zamietnuť. Obe poznámky z augusta 2004 totiž nielenže preukazujú, že strany diskutovali ako o Portugalsku (pozri body 283 a 284 vyššie) a výslovne o Taliansku (pozri body 278 a 279 vyššie), tak aj o Grécku, no Komisia navyše správne tvrdí že vierohodnosť týchto dôkazov nemôže byť spochybnená len tým, že zosúladený postup účastníkov sa striktné neodržiaval poradia stanoveného v „akčnom pláne“ z 28. júla 2004.
- 287 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že argumentáciu, ktorou sa žalobkyne usilujú spochybniť dôkazy súvisiace s následnými kontaktmi medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI po 28. júli 2004, treba zamietnuť.

O dodatočných kontaktoch od februára 2005 do apríla 2005

- 288 Žalobkyne tvrdia, že Komisia sa na základe jediného interného e-mailu, ktorý poslal pán P1 pánovi P2 11. apríla 2005 o 9.57 hod. (odôvodnenie 127 napadnutého rozhodnutia), a tabuľky bez uvedenia dátumu nazvanej „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“ (odôvodnenie 130 napadnutého rozhodnutia) usiluje preukázať „takmer každotýždenné tajné dohody o cenách od 6. týždňa do 15. týždňa roku 2005“, zatiaľ čo tieto dokumenty treba chápať ako zmes poznámok, ktoré si urobil pán P1, na jednej strane, jeho úloh finančného kontrolóra v rámci spoločnosti PFCI na druhej strane a napokon jeho sklonu zveličovať, aby získal rešpekt nadriadených.
- 289 Žalobkyne po prvé poukazujú na dôkazy, ktoré majú preukázať, že pán P1 nemal v rámci spoločnosti PFCI nijakú zodpovednosť v oblasti cien a že uskutočňoval porovnávanie na základe verejne dostupných informácií, po druhé uvádzajú vlastný výklad e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod., v rámci ktorého najmä tvrdia, že nič nenaznačuje, že v ňom uvedené informácie pochádzajú od spoločnosti Chiquita, a nakoniec po tretie tvrdia, že tento výklad potvrdzujú vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1.

– Napadnuté rozhodnutie

- 290 Treba pripomenúť, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že pokračovanie a uplatňovanie systému koordinácie cien, ktorý vytvorili spoločnosti Pacific a Chiquita na stretnutí z 28. júla 2004, sú preukázané interným e-mailom spoločnosti Pacific, ktorý pán P1 zaslal svojmu nadriadenému pánovi P2 ([*dôverne*]) v pondelok 11. apríla 2005 (15. týždeň roku 2005) o 9.57 hod., a tabuľkou bez uvedenia dátumu nazvanou „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“, ktorá obsahovala informácie o cenách spoločnosti Chiquita v 6. až 13. týždni roku 2005. Podľa názoru Komisie tieto dokumenty spoločne

preukazujú, že k zosúladenému postupu v oblasti cien medzi pánom P1 zo spoločnosti Pacific a pánom C1 zo spoločnosti Chiquita dochádzalo takmer každý týždeň od februára 2005 do začiatku apríla 2005 (týždeň 6/2005 až 15/2005) (odôvodnenie 126 napadnutého rozhodnutia).

291 Komisia objasňuje, že v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. pán P1 oboznamuje pána P2 s obsahom svojich nedávnych kontaktov s pánom C1 týkajúcich sa dohody o cenách (ako vyplýva z použitia vety „Nižšie sú uvedené najnovšie informácie o cenách diskutovaných s [pánom C1]“) vrátane citlivých informácií o stanovovaní cien týkajúcich sa spoločnosti Chiquita (odôvodnenie 127 napadnutého rozhodnutia). Komisia ďalej tvrdí, že tabuľka uvedená v e-maile obsahuje ceny banánov spoločnosti Chiquita (ako vyplýva z použitia výrazu „ceny spoločnosti Chiquita – 2005... cena brutto v eurách“) za 9. až 15. týždeň roku 2005 vykázané samostatne podľa značky (Chiquita a Consul) a krajiny (Taliano, Grécko a Portugalsko). Pokiaľ ide o týždeň, ktorý sa začal 11. apríla 2005, t. j. 15. týždeň, ceny sú označené písmenom „(f)“ ako „forecast“ (predpoveď), čo svedčí o zosúladenom postupe týkajúcom sa budúcich cien. Očakávané ceny značky Chiquita v Taliansku, Grécku a Portugalsku okrem toho zodpovedajú cenám T2, ktoré spoločnosť Chiquita skutočne získala od svojich hlavných zákazníkov počas uvedeného týždňa (odôvodnenie 128 napadnutého rozhodnutia).

292 Komisia ďalej s odvolaním sa na ceny spoločnosti Chiquita uvedené v tabuľke za jednotlivé týždne uvádza, že séria vysvetliviek pod tabuľkou ukazuje obsah takmer každotýždenných tajných kontaktov pánov P1 a C1 v súvislosti s budúcimi cenami. Vo vysvetlivkách je uvedené: „10. týždeň: zvýši P & S [Portugalsko a Španielsko] na našu úroveň“; „13. týždeň: Chiquita pociťuje tlak zameraný na zníženie cien len v Taliansku (po Veľkej noci). Obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“; „14. týždeň: Chiquita pociťuje tlak na zníženie cien v Taliansku, najmä na severe. Volá s požiadavkou, aby sme sa dohodli na stratégii na nasledujúci týždeň a aby sme sa pokúsili nezmeniť“; „15. týždeň –... hovoril som s [pánom C1] a vydá pokyny, aby všetky ceny zostali nezmenené“ (odôvodnenie 129 napadnutého rozhodnutia).

293 Komisia sa domnieva, že takmer týždennú frekvenciu týchto tajných kontaktov v období od februára do apríla 2005 okrem toho preukazuje aj tabuľka bez uvedenia dátumu nazvaná „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“, ktorá bola nájdená v papierovej podobe v kancelárii pána P2 zo spoločnosti Pacific v tom istom zakladači ako e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. a ktorá je skoršou verziou tabuľky uvedenej v tomto e-maile (odôvodnenie 130 napadnutého rozhodnutia). Komisia poukazuje na to, že zatiaľ čo tabuľka uvedená v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. sa týkala 9. až 15. týždňa roku 2005, tabuľka bez uvedenia dátumu nazvaná „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“ sa týka 6. až 13. týždňa roku 2005 a obsahuje rovnaké vysvetlivky v súvislosti s 10. a 13. týždňom ako tabuľka z e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. [ako vyplýva z použitia týchto výrazov: „10. týždeň: zvýši P & S [Portugalsko a Španielsko] na našu úroveň“; „13. týždeň: Chiquita pociťuje tlak zameraný na zníženie cien len v Taliansku (po Veľkej noci). Obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“]. Táto skutočnosť potvrdzuje, ako uviedol pán P1 v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. (v ktorom figuruje veta „Nižšie sú uvedené najnovšie informácie o cenách diskutovaných s [pánom C1]“), že pán P1 pravidelne takmer každý týždeň aktualizoval tabuľku a vysvetlivky v rámci zosúladeného postupu s pánom C1 v súvislosti s týždennými cenami zelených banánov v Portugalsku, Grécku a Taliansku (odôvodnenie 131 napadnutého rozhodnutia).

– O súvislostiach a okolnostiach e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod.

294 Po prvé žalobkyne tvrdia, že pán P1 nemal v spoločnosti Pacific nikdy ani najmenšiu zodpovednosť v oblasti predaja alebo stanovovania objemov či cien.

295 Túto argumentáciu treba zamietnuť. Treba totiž poukázať na to, že Komisia uviedla a žalobkyne to právoplatne nespochybnili, že pán P1 sa bez ohľadu na svoju funkciu v spoločnosti Pacific zúčastňoval a aktívne podieľal na interných stretnutiach, na ktorých sa rokovalo o cenách, informoval pána P2 o svojich tajných kontaktoch so spoločnosťou Chiquita a diskutoval o cenách s členmi obchodného

tímu spoločnosti Pacific, napríklad s pánom P3, ako preukazuje e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod., ktorý obsahuje najmä tieto vety: „Informoval som [pána P3] a [pána P4], že Aldi sa v 15. týždni nezmenilo“; „[pán P3] mi neustále tvrdí, že v Taliansku ceny klesajú“.

296 Rovnako Komisia predložila sériu dôkazov, ktoré majú preukázať priamu účasť pána P1 na vedení spoločnosti PFCI, konkrétne:

— rozličné úryvky jeho poznámok, ktoré preukazujú vysoký stupeň jeho zapojenia do všetkých oblastí obchodu s banánmi, najmä pokiaľ ide o otázky cenotvorby, objemov, licencií a dodávok, ako aj do kontaktov so zákazníkmi a ďalšími účastníkmi trhu (akými sú prevádzkovatelia prístavov), a svedčia o jeho diskusiách so zamestnancami spoločnosti PFCI a s pánom P2, ako aj o jeho služobných cestách,

— e-mail z 23. februára 2005, ktorý pán C1 zaslal pánom C3 a C4 zo spoločnosti Chiquita v súvislosti s dovozom, v ktorom je pán P1 uvedený ako kontaktná osoba a sprostredkovateľ medzi zamestnancami spoločnosti Chiquita a pánom P2, ako aj e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. (pozri body 290 až 292 vyššie),

— sériu dokumentov z inšpekcie spoločnosti Pacific (prílohy B.14, B.15, B.4, B.16, B.17, B.18, B.19 a A.14.1).

297 Okrem toho treba rovnako ako Komisia poukázať na to (odôvodnenie 324 napadnutého rozhodnutia), že skutočnosť, že v kancelárii pána P2 sa vo vytlačenej podobe založený v zakladači našiel ako e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod., tak aj tabuľka bez uvedenia dátumu obsahujúca informácie o cenách spoločnosti Chiquita počas 6. až 13. týždňa roku 2005, naznačuje, že spoločnosť Pacific používala informácie „pozbierané“ pánom P1.

298 Keďže žalobkyne len tvrdia, že „[pán P1] nemal nijakú rozhodovaciu právomoc, pokiaľ ide o predaj, určovanie objemov alebo cien, a ani sa nezúčastnil na nijakom rokovaní, počas ktorého sa stanovovali cenové úrovne“, a že „nijaká informácia uvedená v spise nepreukazuje, že [pán P1] skutočne poskytoval informácie týkajúce sa spoločnosti Chiquita tímu obchodných zástupcov“, treba konštatovať, že nevyvrátili dôkazy predložené Komisiou.

299 E-mail, ktorý pán P1 zaslal 11. apríla 2005 o 11.24 hod. pánovi P2 a ďalším vedúcim pracovníkom spoločnosti Pacific, na ktorý sa žalobkyne odvolávajú, nemôže toto konštatovanie vyvrátiť. Uvedený dokument totiž nemôže predstavovať dôkaz preukazujúci, že pán P1 nebol zapojený do určovania cien.

300 Žalobkyne v tomto smere tvrdia, že pán P1 v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. poukázal na to, že hoci „[pán P3] mu neustále tvrdí, že v Taliansku ceny klesajú o 0,75 až 1,00 eura“, domnieva sa, že „[PFCI] môže v Taliansku zostať na úrovni 17,00 eur“. Z e-mailu zaslaného v ten istý deň o 11.24 h, ktorý obsahoval týždennú správu o cenách počas 15. týždňa, však vyplýva, že ceny spoločnosti PFCI v Taliansku skutočne klesli o 0,45 eura z dôvodu nadzásob, čo jasne svedčí o tom, že pán P1 na rozdiel od pána P3 nebol vôbec zapojený do stanovovania cien spoločnosti PFCI a že ceny spoločnosti Chiquita, ktoré sa v 15. týždni nezmenili, nemali nijaký rozhodujúci vplyv na určovanie cien spoločnosti PFCI.

301 Komisia už túto argumentáciu zamietla v odôvodneniach 137 a 138 napadnutého rozhodnutia a žalobkyniam sa v písomných vyjadreniach pred Všeobecným súdom nepodarilo spochybniť vysvetlenia uvedené v týchto odôvodneniach. Komisia tak uviedla, že predmet oboch e-mailov je zjavne odlišný, pričom v prvom je uvedené, že ceny v Taliansku vo všeobecnosti klesajú, ale existujú dôvody pokúsiť sa udržať cenu na nezmenenej úrovni, zatiaľ čo druhý e-mail, ktorý je odrazom interných diskusií o stanovovaní cien spoločnosti Pacific, obsahuje informácie o cenách, ktoré mali byť uvedené v týždennej správe spoločnosti Pacific, v dôsledku čoho oba e-maily preukazujú, že spoločnosť Pacific

mala jasnú predstavu o cenových úrovniach, ktoré mali uplatňovať jej obchodní zástupcovia pred rokovaniami so zákazníkmi (odôvodnenia 137 a 138 napadnutého rozhodnutia). Komisia teda správne konštatuje, že prvý e-mail obsahoval *ex ante* informácie o cenových zámeroch spoločnosti Chiquita, zatiaľ čo druhý sa týkal *ex post* týždennej správy o rokovaniach so zákazníkmi v Taliansku, takže je dôvodné domnievať sa, že druhý e-mail vychádza z aktualizovaných informácií, v dôsledku ktorých sa zmenilo počiatočné hodnotenie pána P1. Pán P1 okrem toho v druhom e-maile uviedol dôvody, pre ktoré nakoniec zohľadnil pokles cien, t. j. zníženie cien na severe Talianska, množstvá novodovezených banánov a nepredané zásoby spoločnosti Pacific. Skutočnosť, že pán P1 poslal tieto dva e-maily, na rozdiel od tvrdení žalobkyní preukazuje, že sa zúčastňoval na stanovovaní cien v spoločnosti Pacific.

- 302 Nakoniec nemožno prijať ani tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého skutočnosť, že ceny spoločnosti Pacific v Taliansku klesli v 15. týždni roku 2005, zatiaľ čo ceny spoločnosti Chiquita mali zostať nezmenené, preukazuje, že ceny spoločnosti Chiquita nemali nijaký vplyv na ceny spoločnosti Pacific. Totiž nielenže samotná skutočnosť, že podnik nepostupuje podľa dohody o cenách, nemôže preukázať, že nedošlo k porušeniu práva hospodárskej súťaže Únie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 30. apríla 2009, CD-Contact Data/Komisia, T-18/03, Zb. II-1021, bod 67 a tam citovanú judikatúru), ale navyše z vysvetlení uvedených v predchádzajúcom bode práve vyplýva, že e-mail zaslaný o 9.57 hod., ktorý obsahoval tabuľku cien spoločnosti Chiquita, sa týkal cenových zámerov spoločnosti Pacific, a e-mail zaslaný o 11.24 hod. konkrétne vysvetľuje, prečo sa skutočné ceny odchyľili od týchto zámerov. Nemôže to byť dôkaz toho, že zosúladený postup v oblasti cenových zámerov nemal vplyv na skutočné ceny.
- 303 Na záver treba v súvislosti s argumentáciou žalobkyní týkajúcou sa úlohy pána P1 pripomenúť, že z judikatúry v každom prípade vyplýva, že pripísanie porušenia článku 101 ZFEÚ podniku nepredpokladá konanie ani vedomosť spoločníkov alebo hlavných riadiacich pracovníkov podniku, ktorého sa toto porušenie týka, ale konanie osoby, ktorá je oprávnená konať v mene podniku (rozsudok Súdneho dvora zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. 1825, bod 97; rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, Brugg Rohrsysteme/Komisia, T-15/99, Zb. II-1613, bod 58, a Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 581). Žalobkyne však nevyvrátili dôkazy tvorené najmä stanovami spoločnosti Pacific, ktoré Komisia predložila s cieľom preukázať, že to bol prípad pána P1.
- 304 Za týchto okolností je tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého pán P1 neniesol konečnú zodpovednosť za stanovovanie cien, v každom prípade irelevantné a treba ho zamietnuť (pozri v tomto zmysle rozsudok Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 582).
- 305 Po druhé treba konštatovať, že argumentácia, ktorou sa žalobkyne usilujú preukázať, že pán P1 uskutočňoval porovnávanie na základe verejne dostupných informácií, nemôže spochybniť skutočnosť, že získaval aj protisúťažné informácie od pána C1. Skutočnosť, že pán P2 žiadal od pána P1, aby sa zaoberal verejne dostupnými číslami, ako preukazuje e-mail z 8. decembra 2004, tak nemôže byť dôkazom toho, že spoločnosť Pacific nemala k dispozícii dôverné informácie o cenách spoločnosti Chiquita. Na základe vyhlásenia uvedeného v tomto e-maile, podľa ktorého spoločnosť Pacific nemala iný nezávislý zdroj na overenie než spoločnosť Sopisco, nemožno konštatovať, že spoločnosť Pacific nemala priame zdroje informácií o cenách konkurencie.
- 306 Nakoniec po tretie už bolo v bode 220 vyššie konštatované, že skutočnosť, že konkurenčné spoločnosti v čase skutkových okolností rokovali aj o legitímnych vzťahoch, o čom svedčí interný e-mail zaslaný pánom C1 23. februára 2005, na ktorý sa žalobkyne odvolávajú, nemôže byť dôkazom neexistencie protisúťažných kontaktov. Komisia uznala, že páni P1 a C1 viedli počas trvania porušenia rokovania o spoločnom nakladaní a spoločnom odosielaní (odôvodnenie 152 napadnutého rozhodnutia). Ako však už bolo uvedené v bode 220 vyššie, Súdny dvor zdôraznil, že dohodu možno považovať za dohodu s obmedzujúcim cieľom aj vtedy, ak jej cieľom nie je len obmedziť hospodársku súťaž, ale sleduje aj iné, legitímne ciele (pozri rozsudok General Motors/Komisia, už citovaný v bode 220 vyššie, bod 64 a tam citovanú judikatúru).

– O výklade e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. navrhovanom žalobkyňami

- 307 Žalobkyne tvrdia, že v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. nič nenaznačuje, že informácie, ktoré obsahuje, boli získané od konkurenčných spoločností alebo že ešte neboli verejne dostupné v čase, keď bol e-mail zaslaný. Tieto informácie sú okrem toho nepresné.
- 308 Po prvé viaceré tvrdenia uvedené v e-maile odkazujú na skutočnosti, ktoré boli na trhu verejne známe. V poznámkach týkajúcich sa 13. týždňa je tak uvedené, že „Chiquita pocit[ovala] tlak zameraný na zníženie cien len v Taliansku (po Veľkej noci)“. Ceny na trhu však po Veľkej noci začali klesať každý rok, čo možno pán P1 nevedel. Rovnako skutočnosť, že loď spoločnosti Wong mala dodať spoločnosti Di Leonardo významné objemy, musela byť na trhu verejne známa. Totiž vzhľadom na to, že loď spoločnosti Wong bola 4. apríla 2005 už v prístave, objem vyložený v prístave Ravena (Taliansko) bol známy najmenej niekoľko dní pred týmto dátumom, takže spoločnosť Di Leonardo informovala spoločnosti Chiquita a PFCI ako svojich dodávateľov, že od nich nebude potrebovať významné objemy.
- 309 Túto argumentáciu nemožno prijať vzhľadom na to, že je založená najmä na čiastočnom citovaní informácií uvedených v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. Žalobkyne tak neuvádzajú, že po vete „Chiquita pociťuje tlak zameraný na zníženie cien len v Taliansku (po Veľkej noci)“ nasleduje prvok preukazujúci uzatvorenie dohody o budúcom stanovení cien, a to táto veta: „Obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“. Žalobkyne rovnako zdôrazňujú, že príchod lode spoločnosti Wong počas 14. týždňa bol na trhu verejne známy, ignorujú však skutočnosť, že pán P1 jasne uviedol zdroj tejto informácie, keď poznamenal:
- „Nižšie sú uvedené najnovšie informácie o cenách diskutovaných s [pánom C1]. To on mi hovoril o Di Leonardo/Wong.“
- 310 Žalobkyne rovnako zamlčujú ďalšie prvky e-mailu, ktoré nemožno považovať len za informácie týkajúce sa všeobecných trhových podmienok, verejné informácie alebo informácie pochádzajúce od zákazníkov, ale, naopak, svedčia o tom, že spoločnosť Pacific rokovala o budúcich cenách a cenových zámeroch so spoločnosťou Chiquita. E-mail tak obsahuje najmä tieto vety: „Zavolať s požiadavkou, aby sme sa dohodli na stratégii na nasledujúci týždeň, a usiluje sa udržať ceny“; „Nižšie sú uvedené najnovšie informácie o cenách diskutovaných s [pánom C1]“ alebo „15. týždeň –... hovoril som s [pánom C1] a vydá pokyny, aby všetky ceny zostali nezmenené“. Tieto vety svedčia o protisúťažných kontaktoch medzi pánmi P1 a C1 bez ohľadu na skutočnosť, na ktorú upozornili žalobkyne, že pán P1 nenapísal správne meno pána C1, a nemožno ich vykladať ako „prikrášlené verzie všeobecných vyhlásení uskutočnených [pánom C1] počas legitímnych kontaktov na začiatku roku 2005, ktoré [pánovi P1] umožnili zdôrazniť jeho údajné vedomosti a úlohu v odvetví banánov“, ako tvrdia žalobkyne.
- 311 V tomto smere treba zamietnuť aj argumentáciu, ktorou žalobkyne tvrdia, že vzhľadom na to, že v poznámkach týkajúcich sa 13. a 14. týždňa nie je pán C1 menovite spomenutý, nie je jasné, na koho sa vzťahuje zámeno „on“, a nemožno konštatovať, že výrazy „obaja sme sa zhodli“ alebo „zavolať s požiadavkou, aby sme sa dohodli na stratégii“, sa vzťahujú na pána C1 alebo na ktoréhokoľvek iného zamestnanca spoločnosti Chiquita, lebo môžu jednoducho odkazovať na interné rokovania v rámci spoločnosti PFCI. Vzhľadom na informácie obsiahnuté vo vetách „Nižšie sú uvedené najnovšie informácie o cenách diskutovaných s [pánom C1]“ a „Hovoril som s [pánom C1] a vydá pokyny, aby všetky ceny zostali nezmenené“, keďže predmetné zmienky sú anotáciami tabuľky cien spoločnosti Chiquita, a vzhľadom na všetky dôkazy zhromaždené Komisiou (pozri body 188 a 189 vyššie) totiž bola Komisia oprávnená konštatovať, že výrazy „obaja sme sa zhodli“ alebo „zavolať s požiadavkou, aby sme sa dohodli na stratégii“, odkazujú na pána C1.
- 312 Po druhé žalobkyne tvrdia, že v e-maile nič nenaznačuje, že informácia bola získaná pred jej zverejnením na trhu ani že pochádzala od spoločnosti Chiquita, a že Komisia v tomto smere nepredložila nijaký dôkaz. V čase zaslania e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod, v pondelok

15. týždňa roku 2005, tak už informácie o cenách za 9. až 14. týždeň neboli aktuálne a boli už na trhu známe, takže pán P1 mohol tieto informácie ľahko získať od obchodného tímu spoločnosti PFCI, keby sledoval jeho rokovania so zákazníkmi, alebo prostredníctvom verejne dostupných informácií.

- 313 Žalobkyne rovnako tvrdia, že pokiaľ ide o informácie týkajúce sa 15. týždňa, osobitnú pozornosť treba venovať hodine odoslania e-mailu, t. j. 9.57 hod. Síce totiž nie je možné určiť, v ktorom okamihu pán P1 napísal niektoré ďalšie časti e-mailu, je však pravdepodobné, že informácie týkajúce sa 15. týždňa boli pridané v to ráno po tom, čo sa s jedným členom obchodného tímu rozprával o cene spoločnosti Chiquita na tento týždeň, o ktorej ho informovali jeho zákazníci. Toto vysvetlenie je v dokonalom súlade s určovaním ceny a jej zverejňovaním na trhu spoločnosťou Chiquita, ku ktorému vo všeobecnosti dochádzalo v pondelok ráno po deviatej hodine, pričom uvedená spoločnosť v tejto súvislosti potvrdila, že „je dôvodné predpokladať, že v pondelok ráno o 9.57 hod. už zákazníci poznajú cenu spoločnosti Chiquita na daný týždeň“. Navyše aj keby pán P1 nezískal informácie o cene spoločnosti Chiquita od zákazníkov, spoločnosť Chiquita uviedla, že „pokiaľ všeobecné trhové podmienky zostali viac alebo menej rovnaké, ako nám [pán C1] viackrát uviedol počas vypočítí, bolo logické a [pán P1] mohol s istotou konštatovať dokonca skôr než v pondelok ráno, že cena spoločnosti Chiquita sa nasledujúci týždeň nezmení“.
- 314 Treba poukázať na to, že Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že spoločnosť Pacific tvrdila, že každotýždenné rokovania s jej talianskymi zákazníkmi sa začínali v pondelok ráno okolo desiatej hodiny, ale v tom čase neboli nevyhnutne uzavreté, a že v priebehu týždňa sa často uskutočnilo viac rokovaní a viac predajov jednému zákazníkovi (odôvodnenie 135 napadnutého rozhodnutia), čo napokon žalobkyne potvrdili vo svojich písomných vyjadreniach, zároveň však tvrdia, že spoločnosť PFCI v čase stanovovania svojich cien v Taliansku v pondelok ráno už poznala ceny spoločnosti Chiquita od svojich zákazníkov. Pokiaľ ide o Grécko a Portugalsko, žalobkyne uviedli, že predaj sa tiež uskutočňoval na individuálnom základe. Keďže spoločnosť PFCI nedostávala pre tieto dve krajiny týždenné dodávky, ale dvojmesačné dodávky, obchodní zástupcovia začínali kontaktovať zákazníkov približne desať dní pred predpokladaným dátumom príchodu lode a rokovania pokračovali až do uzatvorenia dohody o cenách a objemoch. Zo skutočnosti, že spoločnosť Chiquita stanovovala v Portugalsku a v Grécku vo štvrtok a v piatok ceny pre dodávky na nasledujúci týždeň, vyplynulo, že spoločnosť PFCI, ktorá v týchto krajinách prijímala dodávky a uskutočňovala predaje len na dvojmesačnom základe, sa o cenách spoločnosti Chiquita vopred dozvedela od svojich zákazníkov a spolu s ďalšími informáciami zistenými na trhu ich zohľadnila pri stanovovaní vlastných cien.
- 315 Vzhľadom na to sa, prinajmenšom pokiaľ ide o ceny pre Taliansko, nezdá byť pravdepodobné, že pán P1 pridal informácie týkajúce sa 15. týždňa v to ráno pred odoslaním e-mailu po tom, čo mu jeden člen obchodného tímu oznámil cenu spoločnosti Chiquita, ktorú sa dozvedel od svojich zákazníkov. Vyhlásenia spoločnosti Chiquita v tejto súvislosti treba okrem toho chápať z hľadiska kontextu, v ktorom boli poskytnuté, t. j. v rámci obhajoby spoločnosti Chiquita po liste Komisie, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce a v ktorom Komisia uviedla, že vzhľadom na e-mail odoslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. má dôvod pochybovať o tom, že spoločnosť Chiquita skoncovala so svojim protiprávnym správaním ku dňu podania žiadosti o oslobodenie, t. j. 8. apríla 2005, čo by mohlo byť dôvodom odprieť jej oslobodenie v prejednávanej veci. Spoločnosť Chiquita mala teda konkrétny dôvod tvrdiť, že pán P1 sa mohol dozvedieť ceny spoločnosti Chiquita na 15. týždeň v pondelok ráno pred odoslaním e-mail z iného zdroja, než je pán C1, t. j. preukázať, že po 8. apríli 2005 už nedochádzalo ku kontaktom medzi pánmi C1 a P1.
- 316 Pokiaľ ide o vyhlásenie, ktorým spoločnosť Chiquita odpovedala na list, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce, uviedla v ňom, že najprv si myslela, že e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. odráža internú diskusiu v rámci spoločnosti Pacific, lebo dostala nedôvernú verziu uvedeného dokumentu, z ktorej boli odstránené všetky mená, a nesprávne ju informovali o tom, že tieto mená odkazovali na zamestnancov spoločnosti Pacific. Naopak, spoločnosť Chiquita v ňom neuviedla, ako tvrdia žalobkyne, že pôvodne sa domnievala, že spoločnosť Pacific sa dozvedela informácie uvedené v e-maile na trhu.

- 317 Okrem toho z formulácie použitej v e-maile, t. j. z výrazu „15. týždeň –... hovoril som s [pánom C1] a vydá pokyny, aby všetky ceny zostali nezmenené“, vyplýva, že informácie o očakávaných cenách spoločnosti Chiquita pochádzali od samotnej spoločnosti Chiquita, a nie od určitých zákazníkov. Spochybňuje to navyše aj predpoklad, podľa ktorého samotný pán P1 dospel k záveru, že ceny sa nezmenia vzhľadom na to, že všeobecné trhové podmienky zostali viac alebo menej rovnaké.
- 318 Pokiaľ ide o dôvernú povahu informácií týkajúcich sa 9. až 14. týždňa, Komisia správne konštatovala, že je pravdepodobné, že k výmene uvedených informácií nedošlo po prvý raz 11. apríla 2005, ale skôr v čase, keď boli citlivé, a že žalobkyne si teda nesprávne zvolili okamih na posúdenie dôvernosti týchto informácií (odôvodnenia 126 až 131 napadnutého rozhodnutia, pozri body 290 až 293 vyššie). V tomto smere treba pripomenúť, že Komisia uviedla, že skutočnosť, že e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. obsahoval informácie vymieňané v predchádzajúcich týždňoch, možno vysvetliť pravidelnou aktualizáciou tabuľky na základe diskusií so spoločnosťou Chiquita, čo preukazuje tabuľka bez uvedenia dátumu nazvaná „Chiquita – Ceny 2005“, ktorá sa týka 6. až 13. týždňa a obsahuje rovnaké pojmy ako e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod., pokiaľ ide o kontakty so spoločnosťou Chiquita (odôvodnenia 130 a 131 napadnutého rozhodnutia, pozri bod 293 vyššie). Tvrdenie žalobkyní, podľa ktorého ani na základe tabuľky bez uvedenia dátumu nemožno určiť osobu, ktorá poskytla v nej obsiahnuté informácie, okamih, v ktorom boli tieto informácie poskytnuté, a to, či boli v tom čase citlivé z hľadiska hospodárskej súťaže, teda nemožno prijať.
- 319 V každom prípade hoci si účastníci konania vymieňali aj informácie, ktoré mohli získať z iných zdrojov, treba rovnako ako Komisia poukázať na to (odôvodnenie 155 napadnutého rozhodnutia), že kontakty medzi konkurentmi sa nestávajú legitímnymi v dôsledku toho, že ceny banánov boli v danom prostredí všeobecne známe.
- 320 Výmena informácií medzi konkurentmi sa totiž nestáva legitímnou v dôsledku toho, že tieto informácie alebo niektoré z nich sú verejne známe, lebo každý hospodársky subjekt musí autonómne určiť politiku, ktorú bude uplatňovať na vnútornom trhu. Táto požiadavka autonómie síce nevyklučuje právo hospodárskych subjektov trieť sa prispôbiť zistenému alebo očakávanému správaniu ich konkurentov, je však jasne v rozpore s nadviazaním priamych alebo nepriamych kontaktov medzi takýmito hospodárskymi subjektmi, ktorých predmetom alebo následkom je buď ovplyvnenie správania skutočného alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo oboznámenie takého konkurenta so správaním na trhu, o ktorom hospodársky subjekt sám rozhodol alebo ktoré zamýšľa (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 24. októbra 1991, Rhône-Poulenc/Komisia, T-1/89, Zb. II-867, bod 121 a tam citovanú judikatúru).
- 321 V tomto smere treba okrem toho opäť poukázať na to, ako už bolo uvedené v bode 282 vyššie, že názor konkurenta na takú či onakú informáciu významnú pre podmienky ponuky a dopytu, ktorá mohla byť získaná inak ako prostredníctvom rokovaní s dotknutými podnikmi, a na jej vplyv na vývoj trhu nepredstavuje vzhľadom na svoju povahu verejne dostupnú informáciu (rozsudok Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 279).
- 322 Ďalej treba poukázať na to, že pravidelné sprístupnenie informácií týkajúcich sa cien môže mať za následok umelé zvýšenie transparentnosti na trhu, na ktorom je už hospodárska súťaž oslabená vzhľadom na osobitný regulačný kontext a výmenu informácií medzi konkurentmi (pozri v tomto zmysle rozsudky Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 281, a Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 405).
- 323 Rovnako tvrdenie žalobkyní, že informácie o cenách boli zákazníkom známe pred ich oznámením konkurentom a že z tohto dôvodu mohli byť pozbierané na trhu, treba zamietnuť. Aj keby táto skutočnosť bola dokázaná, neznamená, že v čase zaslania cenníkov konkurentom tieto ceny už predstavovali objektívny údaj z trhu, ktorý by mohol byť okamžite známy. Priame zasielanie umožnilo konkurentom poznať tieto informácie jednoduchšie, rýchlejšie a priamejšie ako prostredníctvom trhu.

Toto predchádzajúce zasielanie im okrem toho umožňovalo vytvoriť atmosféru vzájomnej istoty, pokiaľ ide o ich budúcu cenovú politiku (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdu prvého stupňa z 8. júla 2008, Lafarge/Komisia, T-54/03, neuvverejnený v Zbierke, bod 463).

- 324 Nakoniec čo sa týka opäť tvrdenia žalobkyní, že vymieňané informácie o cenách boli známe zákazníkom dotknutého podniku pred ich oznámením konkurentom a že z tohto dôvodu mohli byť odhalené informácie pozbierané na trhu konkurentmi, treba pripomenúť, že samotné prijatie informácií o konkurentoch, pričom ide o informácie, ktoré každý nezávislý subjekt chráni ako obchodné tajomstvo, stačí na preukázanie existencie protisúťažnej pohnútky (rozsudky Súdu prvého stupňa z 24. októbra 1991, Atochem/Komisia, T-3/89, Zb. II-1177, bod 54; z 10. marca 1992, Solvay/Komisia, T-12/89, Zb. II-907, bod 100; z 12. júla 2001, Tate & Lyle a i./Komisia, T-202/98, T-204/98 a T-207/98, Zb. II-2035, bod 66; z 8. júla 2008, BPB/Komisia, T-53/03, Zb. II-1333, bod 154, a Lafarge/Komisia, už citovaný v bode 323 vyššie, bod 462).
- 325 Po tretie e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 11.24 hod. nemôže preukázať, ako tvrdia žalobkyne, že informácie uvedené v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. sú nepresné, takže tento e-mail stráca celú vierohodnosť, lebo v bodoch 299 až 301 vyššie už bolo uvedené, že predmet oboch e-mailov bol zjavne odlišný, pričom prvý e-mail obsahoval *ex ante* informácie o cenových zámeroch spoločnosti Chiquita, zatiaľ čo druhý sa týkal *ex post* týždennej správy o rokovaníach so zákazníkmi v Taliansku aktualizovanej na základe poklesu cien na severe Talianska, množstiev novodovezených banánov a prepredaných zásob spoločnosti Pacific.
- 326 Nakoniec po štvrté žalobkyne tvrdia, že pohyby cien spoločnosti Chiquita uvedené v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod., ktoré sa týkajú 9. až 10. týždňa a 10. až 11. týždňa roku 2005, sú nepresné. Keby však páni P1 a C1 naozaj pravidelne diskutovali o cenách, dalo by sa prinajmenšom očakávať, že ceny spoločnosti Chiquita uvedené pánom P1 budú správne. Komisia sa teda usiluje zakryť skutočnosť, že ceny uvedené v predložených dokumentoch nezodpovedajú skutočným cenám.
- 327 Komisia toto tvrdenie odmieta a na jednej strane tvrdí, že ceny uvedené v e-maile zodpovedajú skutočným cenám, a na druhej strane, že také diskusie o cenách, aké odráža e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod., sú protisúťažné aj v prípade, že sa nezhodujú s následne dosiahnutými skutočnými cenami.
- 328 Stačí konštatovať, že v každom prípade aj keby následne fakturované skutočné ceny nezodpovedali cenovým zámerom, o ktorých si strany vymieňali informácie, uvedené výmeny informácií tým nestrácajú protisúťažnú povahu vzhľadom na to, že výmena informácií medzi konkurentmi môže byť v rozpore s pravidlami hospodárskej súťaže, pokiaľ zmiernuje alebo odstraňuje stupeň neistoty vo fungovaní dotknutého trhu, čo vedie k obmedzeniu hospodárskej súťaže medzi podnikmi. Okrem toho článok 101 ZFEÚ smeruje podobne ako iné pravidlá hospodárskej súťaže uvedené v Zmluve nielen k ochrane priamych záujmov konkurentov alebo spotrebiteľov, ale aj k ochrane štruktúry trhu, a tým hospodárskej súťaže ako takej (rozsudok Súdneho dvora zo 4. júna 2009, T-Mobile Netherlands a i., C-8/08, Zb. I-4529, body 31, 35 a 38, a rozsudok Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 545).
- 329 Osobitne skutočnosť, že zosúladený postup nemá priamy vplyv na úroveň cien, nebráni konštatovaniu, že tento postup obmedzil hospodársku súťaž medzi dotknutými podnikmi (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, Dansk Rørindustri/Komisia, T-21/99, Zb. II-1681, bod 140, a Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 546).
- 330 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že skutočne uplatňované ceny na trhu môžu byť ovplyvnené vonkajšími faktormi, nad ktorými nemajú členovia kartelu kontrolu, akými sú všeobecný hospodársky vývoj, vývoj dopytu v tomto konkrétnom odvetví alebo vyjednávacía pozícia zákazníkov (rozsudok Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 547).

331 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že žalobkyniam sa nepodarilo vyvrátiť zistenia Komisie týkajúce sa kontaktov medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific od februára do apríla 2005. Ich záver, podľa ktorého aj za predpokladu, že e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. odráža diskusie o cenách medzi pánmi C1 a P1, tento e-mail obsahuje len nepriame dôkazy nanajvýš štyroch kontaktov medzi týmito dvoma mužmi v 10., 13., 14. a 15. týždni roku 2005, teda treba tiež zamietnuť.

– O vyhláseniach spoločnosti Chiquita a pána C1 týkajúcich sa e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod.

332 Žalobkyne tvrdia, že ich výklad e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. je v dokonalom súlade s výkladom poskytnutým spoločnosťou Chiquita a pánom C1, a citujú jednotlivé vyhlásenia pána C1 v tomto smere.

333 Bez toho, aby bolo potrebné uvádzať všetky pasáže citované žalobkyňami, a s výhradou neskoršieho preskúmania argumentácie žalobkyň založenej na vyhláseniach spoločnosti Chiquita a pána C1 (pozri bod 336 a nasl. nižšie) stačí poukázať na to, ako už bolo uvedené vyššie (pozri bod 315 vyššie), že cieľom dotknutých vyhlásení bolo odmietnuť obvinenie Komisie, podľa ktorého Chiquita pokračovala v porušení po 8. apríli 2005, keď podala žiadosť o oslobodenie, čo preukazuje e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. Nie je teda prekvapivé, že spoločnosť Chiquita a pán C1 sa vo svojich vyhláseniach v tomto smere usilujú tvrdiť, že e-mail nepreukazuje protisúťažnú výmenu informácií po 8. apríli 2005.

334 Spoločnosť Chiquita a pán C1 však vo svojich vyhláseniach netvrdia, že v tomto e-maile sa neodrážajú protisúťažné rokovania, ktoré prebehli skôr, ako vyplýva najmä zo svedeckej výpovede pána C1 uvedenej vo vyhlásení spoločnosti Chiquita z 13. októbra 2009.

335 Z toho vyplýva, že argumentáciu, ktorou žalobkyne tvrdia, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita potvrdzujú ich výklad e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod., treba zamietnuť.

O vyhláseniach spoločnosti Chiquita a pána C1

336 Žalobkyne tvrdia, že Komisia úplne nesprávne vykladá vyhlásenia spoločnosti Chiquita a osobitne vyhlásenia pána C1. Podľa názoru žalobkyň tieto vyhlásenia výslovne spochybňujú závery Komisie a zdá sa, že sú, naopak, v súlade s alternatívnymi vysvetleniami poskytnutými spoločnosťou Pacific v súvislosti s listinnými dôkazmi predloženými Komisiou.

337 Komisia tvrdí, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita sa celkovo zhodujú s konštatovaním porušenia a sú v súlade s listinnými dôkazmi, hoci obsahujú určité obranné pasáže.

– Úvodné pripomienky

338 Ako už bolo uvedené v bode 182 vyššie, treba pripomenúť, že v práve Únie prevažuje zásada voľného hodnotenia dôkazov a nijaké ustanovenie ani nijaká všeobecná zásada práva Únie Komisii nezakazuje použiť voči jednému podniku vyhlásenia ďalších obvinených podnikov.

339 Pokiaľ ide o stupeň vierohodnosti, ktorý je potrebné prisúdiť vyhláseniam spoločnosti Chiquita, je potrebné uviesť, že spoločnosť Chiquita ako prvý oznamovateľ kartelu mohla v tomto prípade dôvodne dúfať, že získa úplné oslobodenie od pokút stanovené v bode 8 oznámenia o spolupráci z roku 2002. Preto nemožno vylúčiť, že to mohlo byť pre ňu podnetom na prisúdenie väčšieho významu oznámenému porušeniu s cieľom poškodiť svojich konkurentov na trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu z 3. marca 2011, Siemens/Komisia, T-110/07, Zb. II-477, bod 64).

- 340 To však neznamená, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita je potrebné považovať za úplne nevierohodné. Z judikatúry tak vyplýva, že hoci určitá nedôvera voči dobrovoľným výpovediam hlavných účastníkov nezákonného kartelu je pochopiteľná, žiadosť o uplatnenie oznámenia o spolupráci s cieľom znížiť pokutu netvorí nevyhnutne podnet na predloženie skreslených dôkazov, pokiaľ ide o ďalších účastníkov predmetného kartelu. Vzhľadom na logiku vlastnú postupu stanovenému oznámením o spolupráci totiž každý pokus uviesť Komisiu do omylu môže viesť k spochybneniu úprimnosti, ako aj úplnosti spolupráce žiadateľa, a tým ohroziť jeho možnosť mať plný prospech z tohto postupu (pozri v tomto zmysle rozsudky Všeobecného súdu Siemens/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, bod 65, a z 30. novembra 2011, Quinn Barlo a i./Komisia, T-208/06, Zb. II-7953, bod 53).
- 341 Okrem toho ako bolo uvedené v bodoch 151 až 153 vyššie, vyhlásenia, ktoré sú v rozpore so záujmami toho, kto ich robí, treba v zásade považovať za zvlášť vierohodné dôkazy, a hoci je pravda, že podnik, ktorý požiadal o udelenie oslobodenia od pokút, môže v dôsledku toho predložiť čo najviac usvedčujúcich dôkazov, nemení to nič na tom, že taký podnik si je vedomý aj prípadných nepriaznivých dôsledkov predloženia nepresných dôkazov, ktoré môžu viesť najmä k odňatiu oslobodenia, ak bolo udelené, pričom riziko, že nepresné vyhlásenia budú identifikované a budú viesť k uvedeným následkom, zvyšuje skutočnosť, že také vyhlásenia musia byť potvrdené ďalšími dôkazmi. Rovnako vyhlásenie, v ktorom spoločnosť uznáva, že sa dopustila porušenia, nesie so sebou významné právne a hospodárske riziká, medzi ktoré patrí najmä riziko žalôb o náhradu škody na vnútroštátnych súdnych orgánoch, v rámci ktorých sa možno odvolávať na skutočnosť, že Komisia zistila porušenie, ktorého sa spoločnosť dopustila.
- 342 Keďže sú však vyhlásenia spoločnosti Chiquita spochybňované zo strany ostatných podnikov, ktorým sa rovnako vytyka, že uzatvorili spoločnú dohodu, musia byť podložené ďalšími dôkazmi na to, aby sa mohli považovať za dostatočné dôkazy o existencii a rozsahu spoločnej dohody (pozri v tomto zmysle rozsudky Všeobecného súdu Siemens/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, bod 66; zo 16. júna 2011, Bavaria/Komisia, T-235/07, Zb. II-3229, bod 79, a Polimeri Europa/Komisia, už citovaný v bode 57 vyššie, bod 54).
- 343 Pokiaľ ide o povahu vyhlásení pána C1, je potrebné na jednej strane zdôrazniť, že jeho svedectvo nemožno považovať za rozdielne a nezávislé od svedectva spoločnosti Chiquita, lebo nielenže bol zamestnancom tejto spoločnosti od roku 1989, teda počas veľkej časti svojej kariéry a ešte aj počas fázy vyšetrovania Komisie, ale aj vzhľadom na to, že vystupoval pred Komisiou v mene spoločnosti Chiquita v rámci jej záväzku spolupracovať s cieľom získať oslobodenie od pokút (odôvodnenie 97 napadnutého rozhodnutia). Vyhlásenia spoločnosti Chiquita sú okrem toho zhrnutím vyhlásení pána C1 počas vypočutí a Komisia čiastočne stotožnila priame vyhlásenia pána C1 s vyhláseniami spoločnosti Chiquita (odôvodnenie 97 a nasl. napadnutého rozhodnutia). Z toho vyplýva, že vyhlásenia pána C1 nemožno považovať za ďalší dôkaz podporujúci vyhlásenia spoločnosti Chiquita v zmysle judikatúry citovanej v bode 342 vyššie, ale musia byť posúdené ako súčasť vyhlásení spoločnosti Chiquita (pozri v tomto zmysle rozsudok Siemens/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, body 69 a 70).
- 344 Na druhej strane treba pripomenúť, že svedeckú výpoveď priameho svedka skutočností, ktoré uviedol, treba v zásade považovať za dôkaz s vysokou dôkaznou hodnotou (rozsudok Siemens/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, bod 75).

– Napadnuté rozhodnutie

- 345 Komisia v napadnutom rozhodnutí uviedla, že spoločnosť Chiquita uskutočnila počas celého konania niekoľko vyhlásení týkajúcich sa obchodu s banánmi v južnej Európe, a to viacero ústnych vyhlásení predložených spoločnosťou Chiquita, odpoveď spoločnosti Chiquita na list, v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce na základe oznámenia o spolupráci z roku 2002, a vyhlásenia urobené počas

vypočúvania. Okrem toho počas vypočutia vedeného zástupcami Komisie počas inšpekcií v zmysle článku 19 nariadenia č. 1/2003 urobil pán C1 vyhlásenie v mene spoločnosti Chiquita v rámci spolupráce na základe žiadosti o zhovievavosť (odôvodnenie 97 napadnutého rozhodnutia).

- 346 Komisia poukazuje na to, že spoločnosť Chiquita uviedla, že v období od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 (dátum podania jej žiadosti v rámci oznámenia o zhovievavosti) sa zúčastňovala na porušení spočívajúcom v príležitostných protizákonných kontaktoch so spoločnosťou Pacific, ktoré sa týkali výmeny informácií o cenových trendoch na nasledujúci týždeň (odôvodnenie 98 napadnutého rozhodnutia).
- 347 Podľa názoru Komisie spoločnosť Chiquita uvádza, že v rámci viacerých rokovaní medzi pánom C1 zo spoločnosti Chiquita a pánom P1 zo spoločnosti Pacific (ktoré boli v tom čase [*dôverné*]), ktoré sa týkali najmä zásobovania banánmi v Ekvádore, opatrení v oblasti spoločného nakladania, sťažností v súvislosti s prístavnými službami v Salerne, zrušenia obchodného združenia ANIPO a predaja banánov v Portugalsku, Taliansku, Grécku a ďalších krajinách, zástupcovia spoločností Chiquita a Pacific diskutovali a vymieňali si názory aj o budúcom vývoji trhu a o cenových zámeroch, ktoré boli vyjadrené pohybmi cien (odôvodnenie 99 napadnutého rozhodnutia).
- 348 Komisia uvádza, že spoločnosť Chiquita ďalej vysvetľuje, že strany si z času na čas vymieňali názory na všeobecné trendy na trhu a z niekoľkých týchto rokovaní vyplynuli konkrétnejšie diskusie o cenových trendoch na nasledujúci týždeň. Spoločnosť Chiquita tvrdí, že pán C1 zo spoločnosti Chiquita síce výslovne alebo otvorene neposkytoval pánovi P1 zo spoločnosti Pacific údaje o cenách, ale uvádzal mu svoj názor na všeobecné trendy na trhu takými výrazmi, akými sú „trh je mäkký“, „v tomto období nie je veľa ovocia“, „nemyslím si, že trh sa prepadne“, alebo „nemám nijaký dôvod meniť“. Podľa spisu predloženého spoločnosťou Chiquita však mohol ktokoľvek, kto pozná odvetvie banánov, ľahko interpretovať tieto výrazy ako opisy obsahujúce konkrétnu informáciu o cene. Spoločnosť Chiquita uvádza, že keďže ceny sa zvyčajne menili o 0,50 eura, informácia obsiahnutá vo výraze „trh je mäkký“ znamenala, že ceny sa znížia o 0,50 eura; informácia obsiahnutá vo výraze „v tomto období nie je veľa ovocia“ znamenala, že ceny sa zvýšia o 0,50 eura, a informácia obsiahnutá vo výraze „nemám nijaký dôvod meniť“ znamenala, že ceny spoločnosti Chiquita sa nezmenia. Vyhlásenia spoločnosti Chiquita teda svedčia o tom, že informácie o cenových zámeroch boli vymieňané takým spôsobom, aby obe strany pochopili, či sa ceny v nasledujúcom týždni zvýšia o 0,50 eura, znížia o 0,50 eura alebo zostanú na rovnakej úrovni (odôvodnenie 100 napadnutého rozhodnutia).
- 349 Nakoniec Komisia poukazuje na to, že podľa spoločnosti Chiquita osobami, ktoré sa priamo zúčastňovali na kontaktoch týkajúcich sa cien, boli pán C1 zo spoločnosti Chiquita a pán P1 zo spoločnosti Pacific, pričom pán C2 zo spoločnosti Chiquita ([*dôverné*]) sa na týchto kontaktoch tiež zúčastňoval. Spoločnosť Chiquita vysvetľuje, že po prvom stretnutí z 24. júna 2004 pri príležitosti zasadnutia obchodného združenia ANIPO sa jej pracovník pán C1 stretol s pánom P1 zo spoločnosti Pacific pri stole počas obeda zorganizovaného 28. júla 2004, na ktorom sa zúčastnil aj jej pracovník pán C2. Po stretnutí z 28. júla 2004 si pán C1 zo spoločnosti Chiquita a pán P1 zo spoločnosti Pacific začali pravidelne telefonovať, spolu približne 15- až 20-krát od septembra 2004 do júna 2006. Spoločnosť Chiquita vysvetľuje, že keďže frekvencia telefonátov závisela od otázok, o ktorých sa malo diskutovať, boli častejšie na konci roku 2004 a na začiatku roku 2005, keď členovia obchodného združenia ANIPO viedli rozsiahle diskusie o jej budúcnosti a keď sa pán P1, ktorý bol na trhu nováčikom, obracal na pána C1, aby zistil jeho názory a získal informácie o trendoch na trhu a súvisiacich otázkach. Ďalej uviedla, že najmenej počas polovice z týchto 15 až 20 telefonátov sa viedli všeobecné diskusie alebo diskusie o konkrétnejších cenových trendoch, pričom približne päť telefonátov sa týkalo budúcich trendov na trhu a boli všeobecnejšie a päť ďalších telefonátov obsahovalo „konkrétnejšie cenové očakávania“ pána C1 „prostredníctvom informácií o trende na trhu“ na nasledujúci týždeň. Spoločnosť Chiquita ďalej uviedla, že tieto kontakty sa uskutočňovali pred pravidelným oznamovaním cien v Taliansku zákazníkovi obchodnými zástupcami spoločnosti Chiquita v pondelok ráno. Podľa

spoločnosti Chiquita sa telefonáty, počas ktorých si spoločnosti Chiquita a Pacific vymieňali informácie o cenovom trende, skončili najneskôr 8. apríla 2005, keď spoločnosť Chiquita požiadala o oslobodenie (odôvodnenie 101 napadnutého rozhodnutia).

– O argumentácii, ktorou žalobkyne spochybňujú dôkaznú hodnotu vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1

- 350 Žalobkyne tvrdia, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita výslovne spochybňujú závery Komisie a že Komisia ich nesprávne vykladá, aby zodpovedali jej tvrdeniam, a úplne ignoruje, že sú v ich prospech, hoci sú tieto vyhlásenia v súlade s alternatívnymi vysvetleniami uvedenými spoločnosťou PFCI v súvislosti s poznámkami pána P1 z 28. júla 2004 a s e-mailom zaslaným 11. apríla 2005 o 9.57 hod.
- 351 Žalobkyne sa domnievajú, že tvrdenie, podľa ktorého spoločnosti Chiquita a PFCI uzatvorili a následne vykonávali protisúťažnú dohodu, bolo výslovne, explicitne a nemenne popreté vyhláseniami spoločnosti Chiquita a najmä pána C1, ktorý je kľúčovým svedkom v tejto veci. Keďže pán C1 je jedinou ešte žijúcou osobou, ktorá sa zúčastnila na údajných protisúťažných kontaktoch s pánom P1, jeho názor a jeho spomienky sú zjavne zásadné pre vyriešenie prejednávanej veci a nepopierateľne je najlepšou osobou na výklad poznámok z obeda z 28. júla 2004 a e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. Osobitný význam by sa teda mal pripísať skutočnosti, že poprel výklad poskytnutý Komisiou, pokiaľ ide o tieto dokumenty, a že neustále popieral, že by rokoval so spoločnosťou PFCI s cieľom koordinovať správanie na trhu, a tým viac, že by uzatvoril dohodu v tomto zmysle.
- 352 Komisia však úplne ignorovala a nezohľadnila jednoznačné vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1, ktoré sú v prospech žalobkyní, čo predstavuje zásadný problém spravodlivosti konania. Žalobkyne tvrdia, že Komisii prináleží uskutočniť objektívne vyšetrovanie a že nemôže ignorovať dôkazy v ich prospech, najmä pokiaľ uvedené dôkazy výslovne spochybňujú jej tvrdenia. Komisia navyše neoboznámila spoločnosť Pacific s odpoveďami zákazníkov na žiadosti o informácie a nezorganizovala dodatočné vypočutie pána C1.
- 353 Žalobkyne trocha zmiernujú kategorickú povahu svojej argumentácie a predsa pripúšťajú aj to, že je pravda, že spoločnosť Chiquita možno oficiálne nenapadla konštatovanie porušenia za obdobie pred 8. aprílom 2005. Podľa názoru žalobkyní je však zjavné, že spoločnosť Chiquita a pán C1 v zásade explicitne spochybnili tvrdenia Komisie, podľa ktorých spoločnosti Chiquita a PFCI uzatvorili inštitucionalizovanú dohodu o koordinovaní cien.
- 354 V prvom rade treba poukázať na to, že relevantné pasáže vyhlásení spoločnosti Chiquita (vyhlásenia spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008, z 22. mája 2008, z 5. marca 2009 a z 13. októbra 2009) sú v podstate reprodukciou vyhlásení pána C1 uskutočnených počas vypočutí vedených zodpovednými pracovníkmi spoločnosti Chiquita alebo jej právnymi zástupcami (pozri tiež odôvodnenie 250 napadnutého rozhodnutia). Preskúmanie tejto časti tretieho žalobného dôvodu teda spočíva predovšetkým v analýze obsahu a vierohodnosti vyhlásení pána C1.
- 355 Ďalej treba zobrať do úvahy, že skutočnosti zakladajúce údajné porušenie, ktoré Komisia vyvodila z dostupných dôkazov (pozri body 187 až 189 vyššie), predstavuje stretnutie medzi pánm C1 a C2 zo spoločnosti Chiquita a pánom P1 zo spoločnosti PFCI počas obeda 28. júla 2004, na ktorom sa strany rozhodli začať koordinovať svoju cenovú stratégiu a ktorý bol teda začiatkom porušenia, a následne telefonické hovory medzi pánm C1 a P1 od júla 2004 do 8. apríla 2005, počas ktorých títo dvaja muži zosúladžovali postupy v oblasti cenových trendov spoločností Chiquita a Pacific, čím vykonávali dohodu uzatvorenú počas obeda z 28. júla 2004 (odôvodnenia 102, 103, 121 a 126 napadnutého rozhodnutia). Pán C1 je teda jeden z dvoch protagonistov údajného kartelu, takže jeho vyhlásenia sú významnými dôkazmi.

- 356 Nakoniec z judikatúry vyplýva (pozri body 342 a 343 vyššie), že keďže sú vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1 spochybňované spoločnosťou Pacific, musia byť podložené ďalšími dôkazmi na to, aby sa mohli považovať za dostatočný dôkaz o existencii a rozsahu porušenia. Komisia tvrdí, že to tak je, lebo aby podložila svoje konštatovanie porušenia, nevychádza len z vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1, ale aj z dokumentov získaných počas inšpekcii uskutočnených talianskym Guardia di Finanza v rámci vnútroštátneho vyšetrovania, a to z poznámok pána P1, ako aj z dokumentov získaných počas inšpekcii Komisie od 28. do 30. novembra 2007, a to najmä z interného e-mailu zaslaného pánom P1 pánovi P2 v pondelok 11. apríla 2005 o 9.57 hod. a z tabuľky bez uvedenia dátumu nájdenej v kancelárii pána P2 (pozri body 187 až 189 vyššie).
- 357 Z argumentácie žalobkyní uvedenej v ich písomných vyjadreniach, ktorá je zhrnutá v bodoch 350 až 353 vyššie a bola potvrdená na pojednávaní, však vyplýva, že nevytýkajú samotnú neexistenciu ďalších dôkazov potvrdzujúcich vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1, ale tvrdia, že tieto vyhlásenia výslovne spochybňujú závery, ktoré Komisia vyvodila z ďalších dôkazov. Na podporu svojej argumentácie sa žalobkyne odvolávajú na istý počet úryvkov z vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1.
- 358 Na pojednávaní však žalobkyne spresnili, že rovnako tvrdia, že vyhlásenia pána C1 týkajúce sa skutočnosti, že jeho kontakty s pánom P1 spočívali v diskusiách o všeobecných trendoch v oblasti vývoja na trhu, nie sú podložené ďalšími dôkazmi. Táto argumentácia súvisí s tým, že žalobkyne spochybňujú skutočnosť, že Komisia v prejednávanej veci riadne preukázala, že porušenie možno označiť za jediné a pokračujúce, a teda ju treba preskúmať v tomto rámci (pozri body 493 až 497 nižšie).
- 359 Teraz teda treba v prvom rade preskúmať, či vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1 výslovne spochybňujú závery Komisie, a následne v druhom rade preskúmať úryvky citované žalobkyňami a v treťom rade sa zaoberať výhradami, podľa ktorých Komisia neoboznámila spoločnosť Pacific s určitými dokumentmi a nezorganizovala dodatočné vypočutie pána C1.
- 360 V prvom rade treba konštatovať, že zo znenia vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1 (vyhlásenia spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008, z 22. mája 2008, z 5. marca 2009 a z 13. októbra 2009) vyplýva, že tieto vyhlásenia síce majú v istých ohľadoch obrannú povahu vo vzťahu k obvineniam vyvolaným Komisiou zo všetkých dôkazov, no nijakým spôsobom „výslovne, explicitne a nemenne“ nespochybňujú závery Komisie a v nijakom prípade nemôžu predstavovať „dôkazy v prospech žalobkyní“. Rovnako pán C1 „nepoprel“ závery Komisie vzhľadom na listinné dôkazy, ktoré zhromaždila.
- 361 Konštatovanie Komisie uvedené v odôvodnení 98 napadnutého rozhodnutia, ktoré žalobkyne spochybňujú a podľa ktorého spoločnosť Chiquita vo svojich vyhláseniach „uviedla, že v období od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005... sa zúčastňovala na porušení spočívajúcom v príležitostných protizákonných kontaktoch so spoločnosťou Pacific, ktoré sa týkali výmeny informácií o cenových trendoch na nasledujúci týždeň“, tak správne zhrňuje vyhlásenie pána C1 počas inšpekcii vykonaných v priestoroch spoločnosti Chiquita 28. a 29. novembra 2007 a vyhlásenia spoločnosti Chiquita počas vyšetrovania Komisie, na ktoré sa účastníci konania odvolávajú.
- 362 Tieto vyhlásenia síce nepopierajú závery vyvedené Komisiou z ďalších dôkazov, ale sú menej explicitné, čo Komisia uznala najmä v odôvodneniach 104 a 121 napadnutého rozhodnutia.
- 363 V tomto smere treba poukázať na to, že Komisia preskúmala argumentáciu, ktorou žalobkyne tvrdia, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita spochybňujú jej výhrady, v odôvodnení 158 a nasl. napadnutého rozhodnutia. Komisia tak uviedla, že hoci vyhlásenia spoločnosti Chiquita obsahujú určité obranné pasáže, tieto vyhlásenia sa vo všeobecnosti zhodujú s konštatovaním porušenia a sú v súlade s listinnými dôkazmi (odôvodnenie 159 napadnutého rozhodnutia).

- 364 Komisia tvrdí, že vypočutie pána C1 počas inšpekcií v novembri 2007 sa uskutočnilo v čase, keď pán C1 ešte len mal pripraviť určitý spôsob obrany, a že vyhlásenia urobené v tomto kontexte sú preto zvlášť vierohodné. Komisia tvrdí, že pán C1 bol síce občas neochotný priznať, že mal úplné vedomosti o kartelovom správaní, uznal však, že obe strany sa pustili do tajného konania, ktoré išlo jednoznačne nad rámec čisto náhodných konverzácií o spoločnom nakladaní a spoločnom odosielaní (odôvodnenie 159 napadnutého rozhodnutia).
- 365 Komisia navyše uvádza, že prezident spoločnosti Chiquita pre Európu e-mailom zo 17. apríla 2005 (odoslaným desať dní po žiadosti o oslobodenie) informoval svojich zamestnancov vrátane pána C1, že podnik má v úmysle začať disciplinárne konanie voči tým, ktorí do 48 hodín nenahlásia, že vedia o existencii protisúťažných kontaktov s konkurentmi. Podľa spoločnosti Chiquita sa prvé vypočutie pána C1 uskutočnilo na druhý deň po uplynutí tejto lehoty. Komisia tvrdí, že možno pripustiť, že skutočnosť, že pán C1 nenahlásil tajné kontakty so spoločnosťou Pacific v určenej lehote 48 hodín, negatívne ovplyvnila jeho ochotu oznámiť, že vedel o zosúladenom konaní, keď sa v roku 2007 začalo aktuálne konanie, lebo sa obával disciplinárneho konania (keďže v roku 2005 nenahlásil v určenej lehote kontakty so spoločnosťou Pacific týkajúce sa cien) (odôvodnenia 159 a 251 napadnutého rozhodnutia).
- 366 Komisia ďalej objasňuje, že v odpovedi na list Komisie, v ktorom bol zhodnotený stav spolupráce, spoločnosť Chiquita opísala disciplinárne opatrenia, ktoré hrozili jej zamestnancom v prípade porušenia opatrení, ktorých dodržiavanie predpísala (či už ide o pokračovanie v prípadnom protiprávnom správaní, o neprimeranú komunikáciu s konkurentmi alebo o poskytnutie neúplných, klamlivých alebo nesprávnych odpovedí), ktoré mohli ísť až po vypovedanie pracovnej zmluvy, a vysvetlila, že pán C1 bol od roku 2005 neustále informovaný o týchto následkoch. Komisia tvrdí, že z tohto hľadiska obranná povaha určitých vyhlásení, ktoré spoločnosť Chiquita urobila niekoľko rokov po predmetných udalostiach, nemôže spochybniť dôkaznú hodnotu presných a podrobných informácií uvedených v listinných dôkazoch vytvorených spoločnosťou Pacific v čase porušenia, ktoré boli podporené aj vyhláseniami spoločnosti Chiquita (odôvodnenie 159 napadnutého rozhodnutia).
- 367 Žalobkyne uvádzajú, že tvrdenia Komisie týkajúce sa hodnoty vyhlásení pána C1 sú nekonzistentné a rozporuplné. Na jednej strane Komisia poukazuje na to, že vyhlásenia pána C1 sú zvlášť vierohodné, no na druhej strane sa usiluje znížiť význam týchto vyhlásení, keď ide o ich povahu dôkazov v prospech žalobkýň. Tvrdenie Komisie, podľa ktorého treba vyhlásenia pána C1 posudzovať v súvislosti s jeho vlastnou účasťou na porušení, takže mohol mať záujem minimalizovať protisúťažný obsah svojich kontaktov s pánom P1, je špekulatívne a nemá nijakú oporu v realite. Naopak, pánovi C1 hrozilo, že dostane výpoveď a bude niesť zodpovednosť, pokiaľ počas vypočutí neoznami všetky skutkové okolnosti. Okrem toho vzhľadom na to, že tieto vyhlásenia boli uskutočnené v čase, keď sa spoločnosť Chiquita domnievala, že ak nebude spolupracovať, mohla by prísť o oslobodenie od pokút vo veci severnej Európy, ako aj v prejednávanej veci, v záujme spoločnosti Chiquita a jej zamestnancov nebolo zatajiť čo i najmenší protiprávny akt, ale, naopak, poskytnúť nadmerné množstvo informácií.
- 368 Túto argumentáciu treba zamietnuť.
- 369 Na jednej strane treba poukázať na to, že je síce pravda, že vyhlásenia pána C1 treba pripodobniť k vyhláseniam spoločnosti Chiquita v tom zmysle, že tieto vyhlásenia sa nemôžu navzájom podporiť ako dôkazy (pozri bod 343 vyššie), je však potrebné zohľadniť určité rozdiely pri posudzovaní dôvodov, ktoré môžu viesť jednotlivca k vyhláseniam pripúšťajúcim jeho vlastnú účasť na porušení a podnik k vyhláseniam v postavení žiadateľa o oslobodenie.
- 370 Ako už uznala judikatúra, jednotlivec nemôže mať na rozdiel od podniku osobný záujem na prisúdení väčšieho významu protiprávnemu správaniu konkurentov uvedeného podniku (pozri v tomto zmysle rozsudok Siemens/Komisia, už citovaný v bode 339 vyššie, bod 70), treba teda pripustiť, že je síce pravda, že spoločnosť Chiquita ako žiadateľ o oslobodenie nemala záujem zatajiť skutočnosti zakladajúce porušenie, je však celkom možné, že pán C1 ako jednotlivec nebol veľmi nadšený tým, že

musí pripustiť svoju osobnú účasť na porušení, najmä preto, že nenahlásil porušenie v určenej lehote (pozri bod 365 vyššie), a to napriek opatreniam spoločnosti Chiquita, ktoré ho mali podnietiť k tomu, aby odhalil všetky aspekty svojich kontaktov s pánom P1. Jednotlivec totiž môže pociťovať určitú neochotu priznať správanie, ktoré by sa mohlo považovať za negatívne z profesijného či dokonca osobného hľadiska, a to tým viac v takej situácii, aká je predmetom prejednávanej veci, keď je len jedna osoba v rámci podniku obvinená z účasti na porušení (pozri v tomto smere vyhlásenie pána C1 počas vypočutia, v ktorom pripustil, že „ľutuje“, čo sa stalo, a že by tak nikdy nekonal, keby si bol vedomý skutočnosti, že sa tým dopúšťa porušenia európskeho práva).

- 371 Okrem toho ako správne zdôrazňuje Komisia, vzhľadom na svoju prípadnú osobnú zodpovednosť napríklad v zmysle vnútroštátneho občianskeho či dokonca trestného práva mal pán C1 zjavný záujem na minimalizovaní protisúťažného obsahu svojich kontaktov s pánom P1.
- 372 Je teda úplne možné, že pán C1 nebol ochotný odhaliť všetky aspekty svojich kontaktov s pánom P1 a najmä pripustiť tajnú povahu týchto kontaktov napriek určitému tlaku, ktorý spoločnosť Chiquita vyvinula, aby dosiahla, že nebude zatajovať informácie.
- 373 Na druhej strane Komisia správne tvrdí, že vyhlásenia pána C1 uskutočnené počas inšpekcií Komisie v novembri 2007, keď si pán C1 ešte nepripravil určitý spôsob obrany, sú zvlášť vierohodné. Z vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1 napokon vyplýva, že aby sa zabezpečil určitý moment prekvapenia, pán C1 nebol o inšpekciách Komisie upovedomený (pozri bod 155 vyššie). Napriek vysvetleniam právnych zástupcov spoločnosti Chiquita, ktorí sa na inšpekciách zúčastnili (pozri tiež bod 155 vyššie), je teda vierohodné, že pán C1 ešte nemal čas pripraviť si určitý spôsob obrany. Skutočnosť, že pán C1 napriek spresneniam, ktoré urobil vo svojich neskorších vyhláseniach, stále v podstate tvrdil to, čo uviedol vo svojich prvých vyhláseniach (pozri vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 5. marca 2009), však hovorí v prospech vierohodnosti všetkých jeho vyhlásení.
- 374 Z predchádzajúcich úvah s výhradou neskoršieho preskúmania úryvkov, na ktoré sa žalobkyne odvolávajú (pozri bod 376 a nasl. nižšie), vyplýva, že všeobecný obsah vyhlásení pána C1 posudzovaných ako celok nespochybňuje závery Komisie, že Komisia poskytla konzistentné vysvetlenie obrannej povahy týchto vyhlásení a pri konštatovaní porušenia nevychádzala len z týchto vyhlásení, ale zo súboru dôkazov obsahujúceho najmä listinné dôkazy (pozri body 187 až 189 vyššie), takže mohla použiť tieto vyhlásenia na podloženie ďalších dôkazov (pozri bod 342 vyššie), nie je tým však dotknuté neskoršie preskúmanie argumentácie žalobkýň týkajúcej sa pokračujúcej povahy porušenia (pozri bod 358 vyššie a bod 475 a nasl. nižšie).
- 375 V tomto smere je užitočné pripomenúť, že už bolo rozhodnuté, že aj keď nedostatočné objasnenie dôkazu nesporne znižuje jeho dôkaznú hodnotu, nepredstavuje to dôvod na úplné vylúčenie jeho uplatnenia. Je potrebné pripomenúť, že pokiaľ dokument odkazuje len na určité skutočnosti spomenuté v iných dôkazoch, neznamená to, že sa oň Komisia nemôže opierať pri podpore ostatných dôkazov (pozri v tomto zmysle rozsudok JFE Engineering a i./Komisia, už citovaný v bode 42 vyššie, bod 263).
- 376 V druhom rade žalobkyne citujú rôzne pasáže z vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1, aby podložili svoje tvrdenie, podľa ktorého tieto vyhlásenia spochybňujú závery Komisie a, naopak, sú v súlade s alternatívnymi vysvetleniami poskytnutými spoločnosťou Pacific.
- 377 Po prvé žalobkyne tvrdia, že vo vyhláseniach je viackrát uvedené, že páni P1 a C1 sa po prvý raz stretli na zasadnutí združenia ANIPO v júni 2004, že pracovný obed z 28. júla 2004 bol len ich druhým stretnutím a že, ako uvádza spoločnosť Chiquita, počas tohto obeda diskutovali o „možnosti spoločnosti Chiquita zaobstarať si banány u skupiny Noboa v Ekvádore“. V týchto vyhláseniach sa nikde nespomína, že by sa počas tohto stretnutia diskutovalo o akejkoľvek cene, a tým menej, že strany by sa dohodli na koordinácii svojho správania v oblasti cien.

- 378 Na jednej strane treba poukázať na to, že aby Komisia podporila svoje závery týkajúce sa obeda z 28. júla 2004, neopierala sa o vyhlásenia spoločnosti Chiquita, ale o poznámky pána P1 (odôvodnenia 102 až 120 napadnutého rozhodnutia), pričom uznala, že tieto listinné dôkazy preukazujú, že počas obeda sa diskutovalo aj o iných témach, než sú tie, ktoré uvádzajú účastníci konania (odôvodnenie 104 napadnutého rozhodnutia). Na druhej strane skutočnosť, že pán C1 vyhlásil, že témou konverzácie na tomto stretnutí bola možnosť spoločnosti Chiquita zaobstarať si banány u skupiny Noboa v Ekvádore, a že neuviedol, že by sa diskutovalo o cenách alebo že by sa s pánom P1 dohodol na koordinovaní správaní v oblasti cien, nemožno vykladať ako popretie záverov Komisie. Pán C1 tak nepoprel diskusie o správaní účastníkov konania v oblasti cien ani nevyhlásil, že možnosť spoločnosti Chiquita zaobstarať si banány u skupiny Noboa v Ekvádore bola jedinou témou diskusií počas obeda.
- 379 V tomto smere treba navyše poukázať na to, že Komisia v odôvodnení 106 napadnutého rozhodnutia uviedla, že záver vyvedený z poznámok pána P1, podľa ktorého účastníci konania počas obeda z 28. júla 2004 vytvorili akčný plán, v súlade s ktorým sa kontaktovali nasledujúci týždeň, aby zosúladiť svoj postup v oblasti cien v Portugalsku a dohodli sa, či treba „zostať“ na rovnakej úrovni, „zvýšiť“ alebo „znížiť“, je v súlade s vyhláseniami spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008 a z 22. mája 2008, podľa ktorých si páni C1 a P1 po stretnutí z 28. júla 2004 z času na čas vymieňali informácie o konkrétnejších cenových trendoch na nasledujúci týždeň, pričom používali také výrazy, aby obe strany chápali, či sa majú ceny zvýšiť, znížiť alebo zostať na rovnakej úrovni. Komisia však poukazuje na to (poznámka pod čiarou 171 napadnutého rozhodnutia), že v čase, keď spoločnosť Chiquita poskytla uvedené vyhlásenia, nevidela ešte rukou písané poznámky, lebo prístup k nim získala až spolu s prístupom k spisu po zaslaní oznámenia o výhradách Komisie 10. decembra 2009 (pozri bod 11 vyššie).
- 380 V tejto súvislosti je užitočné pripomenúť, že vyhlásenia, ktoré urobí podnik predkladajúci žiadosť o oslobodenie, skôr než sa oboznámi s dôkazmi zhromaždenými Komisiou v rámci vyšetrovania, majú zvlášť vysokú dôkaznú hodnotu.
- 381 V tomto smere treba poukázať na to, že skutočnosť, že určité vyhlásenie bolo predložené v pokročilom štádiu konania, a to v odpovedi na oznámenie o výhradách, sama osebe neumožňuje poprieť celú dôkaznú hodnotu takého vyhlásenia, ktoré má však menšiu dôkaznú hodnotu, než keby bolo uskutočnené bezprostredne. Predovšetkým ak bol podnik, ktorý podal žiadosť o oslobodenie, oboznámený s dôkazmi, ktoré Komisia v rámci vyšetrovania zhromaždila, logika vlastná postupu na základe oznámenia o spolupráci, podľa ktorej by akýkoľvek pokus uviesť Komisiu do omylu mohol viesť k spochybneniu úprimnosti, ako aj úplnosti spolupráce podniku (pozri bod 340 vyššie), sa uplatní v rovnakej miere len v prípade spontánneho vyhlásenia bez znalosti výhrad, ktoré Komisia prijala. Ani úvahy, že vyhlásenia na základe oznámenia o spolupráci sú v rozpore so záujmami toho, kto ich robí, a v zásade sa musia považovať za zvlášť spoľahlivé dôkazné prostriedky (pozri bod 341 vyššie), sa nemusia uplatniť v plnom rozsahu v prípade odpovede na oznámenie o výhradách podniku, ktorý podal žiadosť o oslobodenie (pozri v tomto zmysle rozsudok Quinn Barlo a i./Komisia, už citovaný v bode 340 vyššie, body 108 a 109).
- 382 Po druhé žalobkyne pripomínajú, že vo vyhláseniach je uvedené, že páni C1 a P1 si po pracovnom obede z 28. júla 2004 začali sporadicky telefonovať od septembra 2004 do septembra 2006 a že hlavnými témami týchto telefonátov bola možnosť zaobstarať si banány v Ekvádore, dojednania týkajúce sa skupinového nakladania, sťažnosti týkajúce sa prístavu v Salerne, budúcnosť združenia ANIPO a občas predaj v severnom Taliansku. To však nie je spochybňované a nie je to v rozpore so závermi Komisie, keďže vo vyhláseniach je tiež uvedené, že sa diskutovalo aj o trendoch vývoja na trhu a o cenových zámeroch.

- 383 V tomto smere však žalobkyne tvrdia, že tieto diskusie možno vysvetliť skutočnosťou, ktorú potvrdila spoločnosť Chiquita, že pán P1 bol úplný nováčik na trhu s banánmi a zaujímali ho skúsenosti pána C1 a že všeobecné diskusie tohto druhu zodpovedali aj typu diskusií, ktoré viedli jednotliví aktéri v rámci združenia ANIPO, takže z týchto vyhlásení nemožno v nijakom prípade vyvodiť záver, že páni C1 a P1 vykonávali nejakú dohodu o koordinovaní cien.
- 384 Po prvé treba poukázať na to, že Komisia nevychádzala len z dotknutých vyhlásení, keď konštatovala, že páni C1 a P1 vykonávali dohodu o koordinovaní cien, ale zo všetkých dôkazov uvedených v bode 4 napadnutého rozhodnutia (pozri odôvodnenia 190 a 191 napadnutého rozhodnutia). Po druhej skutočnosti, že pána P1 zaujímali skúsenosti pána C1, nevyvracia ani nespochybňuje záver, podľa ktorého si obaja muži počas telefonických rozhovorov vymieňali informácie o cenách. Po tretej žalobkyne nielenže nijako nepodložili svoje tvrdenie, podľa ktorého také diskusie, aké viedli páni P1 a C1, zodpovedali bežnému typu diskusií vedených v rámci združenia ANIPO, ale aj keby to tak bolo, nezmenilo by to protizákonnú povahu výmeny informácií o cenách medzi páni P1 a C1. Nakoniec po štvrté žalobkyne neuvádzajú, že pán C1 nielenže vyhlásil, že s pánom P1 diskutoval o všeobecných trendoch na trhu, ale tiež vysvetlil, že z času na čas s pánom P1 diskutoval o konkrétnejších cenových trendoch na nasledujúci týždeň, pričom používali také výrazy, aby obe strany chápali, či sa majú ceny zvýšiť, znížiť alebo zostať na rovnakej úrovni.
- 385 Po tretej žalobkyne v tomto smere tvrdia, že pán C1 síce uviedol, že niektoré telefonáty, ktoré mal s pánom P1, vyústili do konkrétnejších diskusií o cenových trendoch na nasledujúci týždeň, no zároveň spresnil, že nikdy neposkytol výslovné a otvorené údaje o cenách. Spoločnosť Chiquita až pod nátlakom Komisie neskôr uviedla, že každý, kto pozná odvetvie banánov, vo všeobecnosti chápal, že tieto všeobecné opisy majú presný význam z hľadiska ceny, lebo na trhu, na ktorom bolo verejne známe, že ceny sa menia o 0,5 eura, tieto všeobecné opisy znamenali, že ceny sa znížia o 0,5 eura, zvýšia o 0,5 eura alebo zostanú na rovnakej úrovni.
- 386 V tejto súvislosti treba v prvom rade poukázať na to, že argumentácia, podľa ktorej Komisia vyvinula na spoločnosť Chiquita počas správneho konania neprimeraný nátlak, už bola zamietnutá v bodoch 106 až 172 vyššie. Okrem toho je síce pravda, že vyhlásenie o tom, že každý, kto pozná odvetvie banánov, mohol chápať všeobecné informácie pána C1 (vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 22. mája 2008), je neskôršie než vyhlásenie pripúšťajúce, že pán C1 poskytoval také všeobecné informácie (vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008), obe vyhlásenia však boli urobené, skôr než získala spoločnosť Chiquita možnosť prístupu k spisu Komisie po zaslaní oznámenia o výhradách 10. decembra 2009 (pozri bod 11 vyššie), a teda sú zvlášť vierohodné (pozri body 380 a 381 vyššie).
- 387 Okrem toho už prvé z oboch predmetných vyhlásení (vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008) pripúšťalo, že pán C1 mohol opísať všeobecné trendy na trhu takými výrazmi, akými sú „trh je mäkký“, „nie je veľa ovocia“, „nemyslím si, že trh sa prepadne“, alebo „nemám nijaký dôvod meniť“. Také poznámky sa však dajú pochopiť ako informácie o budúcich pohyboch cien, keďže výraz „trh je mäkký“ môže znamenať pokles cien, výraz „nie je veľa ovocia“ nárast cien a výraz „nemám nijaký dôvod meniť“ to, že ceny zostanú na rovnakej úrovni. Nemožno teda prijať ani tvrdenie žalobkyň, podľa ktorého pán P1 nebol skúseným hráčom na trhu s banánmi, takže nemožno predpokladať, že pochopil, že všeobecné opisy odkazujú na pohyby cien.
- 388 V tomto smere treba poukázať na to, že Všeobecný súd už rozhodol, že poveternostné podmienky v produkujúcich krajinách, ako aj v cieľových krajinách konzumácie ovocia, rozsah zásob v prístavoch a u subjektov zaoberajúcich sa dozrievaním, stav maloobchodného predaja a predaja u subjektov zaoberajúcich sa dozrievaním a existencia podporných kampaní sú zjavne veľmi významnými faktormi na stanovenie úrovne ponuky vo vzťahu k dopytu a skutočnosť, že boli spomínané v priebehu dvojstranných rokovaní medzi informovanými subjektmi, viedla nevyhnutne k sprístupneniu vnímania trhu a jeho vývoja, pokiaľ ide o ceny (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu zo 14. marca 2013, Fresh Del Monte Produce/Komisia, T-587/08, bod 360).

- 389 Nakoniec pokiaľ ide o presný rozsah týchto cenových pohybov, žalobkyne tvrdia, že vyhlásenie spoločnosti Chiquita, podľa ktorého bolo na trhu s banánmi verejne známe, že ceny sa menia o 0,5 eura, takže informácie pána C1 sa dali chápať v tom zmysle, že ceny sa znížia alebo zvýšia o 0,5 eura alebo zostanú na rovnakej úrovni, sa nezakladá na skutočnosti vzhľadom na to, že analýza skutočných týždenných pohybov cien ukazuje, že ceny nerástli ani neklesali len o 0,5 eura a určite neexistoval nijaký trend vývoja cien po úsekoch o 0,5 eura. Žalobkyne tak tvrdia, že z údajov o skutočných cenách uplatňovaných spoločnosťami PFCI a Chiquita, naopak, vyplýva, že ceny sa mohli týždenne meniť o 1 alebo 2 eurá alebo sa hýbať o 0,25 eura či menej, a na podporu tohto tvrdenia predkladajú tabuľky cien spoločností Chiquita a Pacific.
- 390 Túto argumentáciu treba zamietnuť. Ako správne zdôrazňuje Komisia, otázka, či sa ceny menili presne o 0,5 eura, nie je podstatná, pokiaľ si strany vymieňali informácie o cenových zámeroch na nasledujúci týždeň takým spôsobom, že obe vedeli, či sa ceny zvýšia, znížia alebo zostanú na rovnakej úrovni, keďže také diskusie o cenových trendoch znižujú neistotu, pokiaľ ide o správanie oboch strán na trhu.
- 391 Stanovenie ceny, aj keď len orientačné, tak ovplyvňuje hospodársku súťaž tým, že umožňuje všetkým účastníkom kartelu s primeranou mierou istoty predvídať, akú cenovú politiku budú uskutočňovať ich konkurenti. Všeobecnejšie také kartely so sebou prinášajú priamy zásah do základných parametrov hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Dotknutí výrobcovia totiž tým, že vyjadrili spoločnú vôľu uplatňovať určitú cenovú úroveň na svoje výrobky, už neurčujú autonómny spôsobom svoju politiku na trhu, čím ohrozujú vnútornú koncepciu ustanovení Zmluvy, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže (pozri rozsudok BPB/Komisia, už citovaný v bode 324 vyššie, bod 310 a tam citovanú judikatúru). Okrem toho treba bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie pokračovania argumentácie žalobkyní, pripomenúť, že článok 101 ZFEÚ bez ohľadu na ich účinky zakazuje dohody a zosúladené postupy, pokiaľ je ich predmetom protisúťažné konanie (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora z 8. júla 1999, Komisia/Anic Partecipazioni, C-49/92 P, Zb. I-4125, body 122 a 123).
- 392 Po štvrté žalobkyne bez ďalších komentárov pripomínajú úryvky vyhlásenia spoločnosti Chiquita z 22. mája 2008, v ktorom sú zhrnuté informácie pána C1 týkajúce sa účelu a počtu telefonátov medzi ním a pánom P1.
- 393 Vzhľadom na to, že pripomenutie tohto vyhlásenia žalobkyniami v rámci ich argumentácie, ktorou sa usilujú preukázať, že z vyhlásení spoločnosti Chiquita nemožno vyvodit' nijaké protisúťažné správanie, možno chápať v tom zmysle, že žalobkyne tvrdia, že podľa uvedeného vyhlásenia len malý počet telefonátov obsahoval diskusie o cenách vo vzťahu k sledovanému obdobiu, stačí konštatovať, ako už bolo uvedené v bodoch 362 až 374 vyššie, že Komisia uznala, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1 sú menej explicitné než jej závery vyvedené zo všetkých dôkazov, a poskytla vierohodné vysvetlenie neochoty pána C1 pripustiť, že sa zúčastňoval na údajnom porušení, a žalobkyniam sa toto vysvetlenie nepodarilo spochybniť.
- 394 Po piate pokiaľ ide o úryvok vyhlásenia pána C1, na ktorý sa žalobkyne odvolávajú s cieľom tvrdiť, že poznámky pána P1 o obede z 28. júla 2004 treba chápať v tom zmysle, že odrážajú spôsob, akým pán P1 informoval o stretnutí svojich kolegov zo spoločnosti PFCI, stačí konštatovať, že z uvedeného vyhlásenia vyplýva, že pán C1 nespochybnil závery Komisie týkajúce sa týchto poznámok a uviedol, že diskusia počas obeda sa týkala určitých prvkov, na ktoré Komisia odkazuje, a v zostávajúcej časti odkázať na vyššie uvedené úvahy týkajúce sa neochoty pána C1 plne odhaliť jeho protisúťažné správanie (pozri body 362 až 374 vyššie).
- 395 Po šieste žalobkyne čiastočne a mimo kontextu citujú určité pasáže vyhlásenia spoločnosti Chiquita z 13. októbra 2009 s cieľom tvrdiť, že spoločnosť Chiquita vyhlásila, že nemá vedomosť o nijakom dôkaze protiprávneho správania počas telefonických rozhovorov medzi páni P1 a C1 a že pán C1 potvrdil, že mal legitímne dôvody na rozhovory s pánom P1 a nespomína si na nijakú diskusiu, ktorá by sa týkala cenových trendov, okolo dátumu e-mailu, ktorý pán P1 poslal pánovi P2 11. apríla 2005 o 9.57 hod. Žalobkyne však neuvádzajú, že toto vyhlásenie spoločnosti Chiquita je odpoveďou na list,

v ktorom bol zhodnotený stav jej spolupráce na základe žiadosti o oslobodenie a Komisia v ňom uviedla, že v dôsledku e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. má dôvod domnievať sa, že spoločnosť Chiquita neskoncovala s protiprávnym správaním ku dňu podania žiadosti o oslobodenie, t. j. 8. aprílu 2005. Z celého znenia úryvkov citovaných žalobkyňami teda vyplýva len to, že pán C1 nemal s pánom P1 nijakú tajnú diskusiu po 8. apríli 2005, čo napokon potvrdzuje aj vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 5. marca 2009.

- 396 Žalobkyne rovnako skresľujú úryvky z posledného uvedeného vyhlásenia, podľa ktorých pán C1 vždy trval na svojej verzii skutkového stavu a tvrdil, že informácie pána P1 mohli pochádzať z iných zdrojov, a podľa ktorých počas vypočúvania všetkých zamestnancov, ktorí pracovali s pánom C1, každá osoba poskytla prijateľnú výpoveď potvrdzujúcu, že medzi konkurenčnými spoločnosťami nedochádzalo k nijakej protiprávnej komunikácii alebo spolupráci. Ide totiž o úryvky tvrdení spoločnosti Chiquita, podľa ktorých bolo porušenie ukončené 8. apríla 2005, spoločnosť už vypočula pána C1 a jeho spolupracovníkov veľmi krátko po 8. apríli 2005 a v tom čase nikto nepripustil, že v južnej Európe dochádzalo k nezákonným kontaktom medzi konkurentmi. Je však nesporné, že pán C1 počas inšpekcií Komisie v novembri 2007 po prvý raz pripustil, že s pánom P1 diskutoval o cenových trendoch, keď si uvedomil, že sa uskutoční vyšetrovanie týkajúce sa južnej Európy, a keďže nenahlásil svoje protisúťažné správanie v lehote, ktorú na tento účel zamestnancom spoločnosti Chiquita určil jej prezident po podaní žiadosti o oslobodenie podniku 8. apríla 2005 (pozri najmä bod 365 vyššie). Skoršie vyhlásenia uskutočnené pred začatím konania týkajúceho sa južnej Európy teda nemožno prezentovať ako popretie záverov Komisie v uvedenom konaní.
- 397 Nakoniec žalobkyne na základe rovnakej logiky tvrdia, že pán C1 nielenže spochybnil výklad dôkazov predložených Komisiou, len čo k nim získal prístup, ale jeho vysvetlenia sa zhodujú aj so skoršími vyhláseniami urobenými ešte pred začiatkom vyšetrovania v tomto spore. Žalobkyne v poslednom uvedenom ohľade citujú návrhy spoločnosti Chiquita vo veci COMP/39188 – Banány, v ktorých spoločnosť Chiquita uviedla, že „ceny pre Spojené kráľovstvo/Írsko, južnú Európu a Francúzsko neboli oznámené konkurentom“.
- 398 V tomto smere stačí konštatovať, ako už bolo uvedené v bode 159 vyššie, že vyhlásenia spoločnosti Chiquita, podľa ktorých „ceny pre SK/Írsko, južnú Európu a Francúzsko neboli oznámené konkurentom“, opisujú spôsob, akým spoločnosť Chiquita oznamovala vo štvrtok ráno konkurentom svoje referenčné ceny, a že vec týkajúca sa južnej Európy nesúvisela s referenčnými cenami, takže vyhlásenia spoločnosti Chiquita týkajúce sa severnej Európy nemôžu spochybníť závery Komisie v prejednávanej veci.
- 399 V treťom rade žalobkyne v rámci tvrdenia, podľa ktorého Komisia musí viesť objektívne vyšetrovanie a nemôže ignorovať dôkazy v ich prospech, uvádzajú, že napriek žiadosti o sprístupnenie pôvodnej a nedôvernej verzie odpovedí zákazníkov na žiadosti Komisie o informácie získala spoločnosť Pacific prístup len k zhrnutiam týchto odpovedí, čo jej zabránilo dostať sa k podrobnostiam týkajúcim sa potenciálnych informácií v jej prospech, ktoré poskytli zákazníci.
- 400 Podľa judikatúry je cieľom prístupu k spisu vo veciach hospodárskej súťaže najmä umožniť adresátom oznámenia o výhradách oboznámiť sa s dôkazmi uvedenými v spise Komisie, aby sa na základe nich mohli vecne vyjadriť k záverom, ku ktorým dospela Komisia vo svojom oznámení o výhradách. Prístup k spisu tak vyplýva z procesných záruk určených na ochranu práva na obhajobu a osobitne na zabezpečenie skutočného výkonu práva byť vypočutý (pozri v tomto zmysle rozsudky Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 68, a Groupe Danone/Komisia, už citovaný v bode 111 vyššie, bod 33 a tam citovanú judikatúru).

- 401 Komisia má teda povinnosť sprístupniť podnikom, ktoré sú účastníkmi konania podľa článku 101 ods. 1 ZFEÚ, všetky dokumenty v ich neprospech a v ich prospech, ktoré získala v rámci vyšetrovania, s výnimkou obchodného tajomstva iných podnikov, interných dokumentov inštitúcie a iných dôverných informácií (pozri v tomto zmysle rozsudky Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 68, a Groupe Danone/Komisnia, už citovaný v bode 111 vyššie, bod 34).
- 402 Z judikatúry ďalej vyplýva, že pokiaľ ide o odpovede tretích strán na žiadosti Komisie o informácie, Komisia musí vziať do úvahy riziko, že podnik s dominantným postavením na trhu prijme odvetné opatrenia voči svojim konkurentom, dodávateľom alebo zákazníkom, ktorí spolupracovali na vyšetrovaní vedenom Komisiou. Vzhľadom na také riziko majú tretie strany, ktoré Komisii počas jej vyšetrovania predložia dokumenty, ktorých poskytnutie by podľa ich názoru mohlo voči nim viesť k odvetným opatreniam, právo očakávať, že ich žiadosti o zachovanie dôvernosti bude vyhovené (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa z 25. októbra 2002, Tetra Laval/Komisnia, T-5/02, Zb. II-4381, bod 98 a tam citovanú judikatúru).
- 403 V prejednávanej veci Komisia v odôvodnení 253 napadnutého rozhodnutia odpovedala na výhradu, ktorú spoločnosť Pacific uviedla vo svojej odpovedi na oznámenie o výhradách a podľa ktorej mala získať prístup nielen k zhrnutiam odpovedí zákazníkov jednotlivých dovozcov banánov na žiadosti o informácie zaslané Komisiou, keď uviedla, že je legitímne odoprieť prístup k listom ich zákazníkov a zákazníkov ďalších dodávateľov podnikom, ktoré majú potenciál vyvinúť značný ekonomický a obchodný nátlak na svojich konkurentov alebo obchodných partnerov, zákazníkov alebo dodávateľov. Keďže žalobkyne sa nepokúšajú spochybníť toto vysvetlenie poskytnuté Komisiou, treba vychádzať z toho, že nepreukázali, že odopretie sprístupnenia určitých častí spisu nebolo v prejednávanej veci legitímne.
- 404 Žalobkyne nakoniec tvrdia, že Komisia nikdy nevyužila navrhnutú ponuku zorganizovať dodatočné vypočutie pána C1, čo vážne narušilo jej schopnosť uskutočniť presnú a úplnú analýzu skutkových okolností prejednávanej veci. Dodatočné vypočutie by tak Komisii umožnilo pochopiť, či vyhlásenia svedčia o „klesajúcom trende“ alebo či len prijala nesprávne poňatie a výklad jedinej vety, z ktorej vychádzala.
- 405 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že medzi záruky priznané právnym poriadkom Únie v správnych konaniach patrí najmä povinnosť príslušnej inštitúcie starostlivo a nestranne preskúmať všetky relevantné okolnosti prípadu (rozsudok Súdneho dvora z 21. novembra 1991, Technische Universität München, C-269/90, Zb. I-5469, bod 14, a rozsudok Bavaria/Komisnia, už citovaný v bode 342 vyššie, bod 222).
- 406 Ďalej treba poukázať na to, že článok 10 ods. 3 nariadenia Komisie (ES) č. 773/2004 zo 7. apríla 2004, ktoré sa týka vedenia konania Komisiou podľa článkov [101 ZFEÚ] a [102 ZFEÚ] (Ú. v. EÚ L 123, s. 18; Mim. vyd. 08/003, s. 81), stanovuje, že podniky a združenia podnikov, voči ktorým sa vedie konanie podľa nariadenia č. 1/2003 „môžu navrhnúť, aby Komisia vypočula osoby, ktoré môžu dosvedčiť skutočnosti uvedené v ich podaní“. V takom prípade z článku 13 nariadenia č. 773/2004 vyplýva, že Komisia má primeranú právomoc voľnej úvahy pri rozhodovaní o tom, aký význam by malo vypočutie osôb, ktorých svedecká výpoveď by mohla byť dôležitá na prešetrenie veci. Zaručenie práva na obhajobu si totiž nevyžaduje, aby Komisia vypočula svedkov navrhnutých dotknutými osobami, pokiaľ sa domnieva, že vec bola dostatočne prešetrená (v súvislosti s nariadením č. 17 pozri analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, HFB a i./Komisia, T-9/99, Zb. II-1487, bod 383 a tam citovanú judikatúru).
- 407 V prejednávanej veci Komisia v odôvodneniach 250 a 251 napadnutého rozhodnutia uviedla dôvody, pre ktoré sa domnievala, že nič nehovorí v prospech tvrdenia, podľa ktorého je nutné ďalšie vypočutie pána C1. Žalobkyne nielenže konkrétne nevyvrátili dôkazy, ktoré Komisia v tomto smere predložila, ale navyše ani prijateľne nevysvetlili, prečo spoločnosť Pacific nevyužila možnosť, aby sama položila pánovi C1 otázky počas vypočutia. V tomto smere nie je presvedčivá skutočnosť, že žalobkyne počas

pojednávania odkázali na rozhodnutie spoločnosti Chiquita komentovať na pojednávaní 18. júna 2010 len obdobie po 8. apríli 2005, keď podala žiadosť o oslobodenie. Z vyhlásení spoločnosti Chiquita uskutočnených počas uvedeného vypočutia tak síce naozaj vyplýva, že chcela využiť svoj čas na obranu pred možnosťou, že Komisia zruší jej oslobodenie v prejednávanej veci, čiže nechcela tento čas použiť na komentovanie obdobia pred podaním žiadosti o oslobodenie, v súvislosti s ktorým nespochybňovala závery Komisie, no nevyplýva z nich, že spoločnosť Chiquita bola proti tomu, aby spoločnosť Pacific položila pánovi C1 otázky o skoršom období. Naopak, spoločnosť Chiquita dokonca výslovne uviedla, že jej ponuka na kladenie otázok pánovi C1 stále platí.

- 408 Za týchto okolností treba konštatovať, že argumentáciu, ktorou sa žalobkyne usilujú vytknúť Komisii, že nezorganizovala dodatočné vypočutie pána C1, treba zamietnuť.
- 409 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že je potrebné zamietnuť argumentáciu, ktorou žalobkyne spochybňujú dôkaznú hodnotu vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1, a teda prvú časť tretieho žalobného dôvodu v celom rozsahu.

2. O druhej časti založenej na tom, že predložené dôkazy neumožňujú podložiť konštatovanie porušenia

- 410 Žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala existenciu dohody medzi účastníkmi konania ani existenciu zosúladeného postupu. Po prvé sa Komisii nepodarilo preukázať, že sa zúčastnili na dohode a/alebo zosúladenom postupe, po druhé nepreukázala, že konanie, na ktorom sa zúčastňovali, malo protisúťažný cieľ alebo následok, a po tretie nepreukázala, že toto správanie predstavovalo jediné a pokračujúce porušenie.

a) Úvodné pripomienky

- 411 Treba pripomenúť, že článok 101 ZFEÚ zakazuje všetky dohody medzi podnikateľmi, rozhodnutia združení podnikateľov a zosúladené postupy, ktoré môžu ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi a ktoré majú za cieľ alebo následok vylúčovanie, obmedzovanie alebo skresľovanie hospodárskej súťaže v rámci vnútorného trhu, najmä tie, ktoré priamo alebo nepriamo určujú nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky, obmedzujú alebo kontrolujú výrobu a odbyt a rozdeľujú trhy alebo zdroje zásobovania.
- 412 Pojem dohoda v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ vyplýva z vyjadrenia spoločnej vôle zúčastnených podnikov správať sa na trhu určitým spôsobom (pokiaľ ide o článok 81 ods. 1 ES, pozri analogicky rozsudok Komisia/Anic Participazioni, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 130; pokiaľ ide o článok 65 ods. 1 ESUO, pozri tiež analogicky rozsudok Súdu prvého stupňa z 11. marca 1999, Thyssen Stahl/Komisia, T-141/94, Zb. II-347, bod 262).
- 413 Pojem dohoda v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ je podľa výkladu poskytnutého v judikatúre zameraný na existenciu zhody vôle najmenej dvoch strán, ktorej forma prejavu nie je podstatná, pokiaľ je verným vyjadrením tejto vôle (rozsudky Súdu prvého stupňa z 26. októbra 2000, Bayer/Komisia, T-41/96, Zb. II-3383, bod 69, a z 19. mája 2010, IMI a i./Komisia, T-18/05, Zb. II-1769, bod 88).
- 414 Pojem zosúladený postup v zmysle toho istého ustanovenia sa týka takej formy koordinácie medzi podnikmi, ktorá síce nedospela až do realizácie dohovoru v pravom zmysle slova, ale spôsobila, že dotknuté podniky sa vedome rozhodli pre praktickú spoluprácu medzi sebou namiesto rizík hospodárskej súťaže (rozsudky Súdneho dvora zo 16. decembra 1975, Suiker Unie a i./Komisia, 40/73 až 48/73, 50/73, 54/73 až 56/73, 111/73, 113/73 a 114/73, Zb. 1663, bod 26; Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 63; Komisia/Anic Participazioni, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 115, a Hüls/Komisia, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 158).

- 415 Súdny dvor ďalej uviedol, že kritériá koordinácie a spolupráce treba chápať z hľadiska koncepcie vlastnej ustanoveniam Zmluvy týkajúcim sa hospodárskej súťaže, podľa ktorej každý hospodársky subjekt autonómne určuje politiku, ktorú chce uplatňovať na vnútornom trhu (rozsudky Súdneho dvora *Suiker Unie a i./Komisia*, už citovaný v bode 414 vyššie, bod 173; *Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia*, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 63; *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 116, a z 2. októbra 2003, *Corus UK/Komisia*, C-199/99 P, Zb. I-11177, bod 106).
- 416 Táto požiadavka autonómie síce nevyklučuje právo hospodárskych subjektov trieť sa prispôbiť zistenému alebo očakávanému správaniu ich konkurentov, je však jasne v rozpore s nadviazaním priamych alebo nepriamych kontaktov medzi takýmito hospodárskymi subjektmi, ktoré môžu byť ovplyvniť správanie skutočného alebo potenciálneho konkurenta na trhu, alebo oboznámiť takého konkurenta so správaním na trhu, o ktorom hospodársky subjekt sám rozhodol alebo ktoré zamýšľa, pokiaľ je cieľom alebo následkom takých kontaktov vytvorenie podmienok hospodárskej súťaže, ktoré by nezodpovedali bežným podmienkam na dotknutom trhu vzhľadom na povahu výrobkov alebo poskytovaných služieb, význam a počet podnikov a objem uvedeného trhu (rozsudky *Suiker Unie a i./Komisia*, už citovaný v bode 414 vyššie, bod 174; *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 117; *Hüls/Komisia*, už citovaný v bode 185 vyššie, bod 160, a *Corus UK/Komisia*, už citovaný v bode 415 vyššie, bod 107).
- 417 Pojem zosúladený postup zahŕňa okrem zosúladovania postupu medzi dotknutými podnikmi správanie na trhu vyplývajúce z tohto zosúladovania a vzťah príčiny a následku medzi týmito dvoma skutočnosťami. V tomto smere treba vychádzať z toho, že ak neexistuje dôkaz o opaku, ktorého predloženie prináleží dotknutým hospodárskym subjektom, podniky zúčastňujúce sa zosúladenom konaní, ktoré ostávajú činné na trhu, zohľadňujú pri určovaní svojho správania na tomto trhu informácie, ktoré si vymenili so svojimi konkurentmi. Tým viac to platí v prípade, k zosúladenému konaniu dochádza pravidelne v priebehu dlhého obdobia (rozsudky *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 121; *Hüls/Komisia*, už citovaný v bode 185 vyššie, body 161 až 163, a *T-Mobile Netherlands a i.*, už citovaný v bode 328 vyššie, bod 51).
- 418 Na záver treba pripomenúť, že z porovnania pojmov dohoda a zosúladený postup vyplýva, že zo subjektívneho hľadiska ide o podoby zosúladeného konania, ktoré majú rovnakú podstatu a odlišujú sa len svojou intenzitou a formami, v ktorých sa prejavujú (rozsudok *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 131).
- 419 V dôsledku toho síce pojmy dohoda a zosúladený postup zahŕňajú čiastočne odlišné znaky skutkových podstát, nie sú však vzájomne nezlučiteľné. Komisia teda nemá povinnosť označiť každé zistené správanie za dohodu alebo za zosúladený postup, ale je oprávnená označiť niektoré z týchto správania za „dohody“ a iné za „zosúladené postupy“ (pozri v tomto zmysle rozsudok *Komisia/Anic Partecipazioni*, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 132, a rozsudok Súdu prvého stupňa zo 17. decembra 1991, *Hercules Chemicals/Komisia*, T-7/89, Zb. II-1711, bod 264).
- 420 Na účely uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ je zbytočné zohľadňovať konkrétne účinky predmetnej dohody, pokiaľ sa zdá, že jej cieľom je vylúčiť, obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu (rozsudok *Aalborg Portland a i./Komisia*, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 261).
- 421 Pokiaľ ide o možnosť považovať zosúladený postup za postup s protisúťažným cieľom, hoci daný postup nemá priamu súvislosť so spotrebiteľskými cenami, je potrebné uviesť, že zo znenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ nevyplýva, že zakázané sú len zosúladené postupy, ktoré majú priamy vplyv na ceny zaplatené konečnými spotrebiteľmi. Naopak, z uvedeného článku 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ vyplýva, že zosúladený postup môže mať protisúťažný cieľ, pokiaľ „priamo alebo nepriamo určuj[e] nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky“ (rozsudok *T-Mobile Netherlands a i.*, už citovaný v bode 328 vyššie, body 36 a 37).

- 422 V každom prípade článok 101 ZFE smeruje podobne ako iné pravidlá hospodárskej súťaže uvedené v Zmluve nielen k ochrane priamych záujmov účastníkov hospodárskej súťaže alebo spotrebiteľov, ale aj k ochrane štruktúry trhu, a tým hospodárskej súťaže ako takej. Preto konštatovanie existencie protisúťažného cieľa zosúladeného postupu nemožno podmieňovať existenciou priamej súvislosti tohto postupu so spotrebiteľskými cenami (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, body 38 a 39).
- 423 Pokiaľ ide o rozlišovanie medzi zosúladenými postupmi, ktoré majú protisúťažný cieľ, a tými, ktoré majú protisúťažný následok, je potrebné pripomenúť, že protisúťažný cieľ a protisúťažný následok nie sú kumulatívnymi, ale alternatívnymi podmienkami na účely posúdenia, či sa na zosúladený postup vzťahuje zákaz uvedený v článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Podľa ustálenej judikatúry od vyhlásenia rozsudku Súdneho dvora z 30. júna 1966, LTM (56/65, Zb. s. 337, 359), alternatívna povaha tejto podmienky vyjadrená použitím spojky „alebo“ vedie najskôr k nevyhnutnosti preskúmať samotný cieľ tohto zosúladeného postupu vzhľadom na hospodársky kontext, v ktorom sa uplatňuje. V prípade, že analýza obsahu tohto zosúladeného postupu však neodhalí dostatočný stupeň škodlivosti vo vzťahu k hospodárskej súťaži, je potrebné preskúmať jeho následky, a aby sa mohol zakázať, požadovať zhromaždenie dôkazov preukazujúcich, že hospodárska súťaž bola skutočne citelným spôsobom vylúčená, obmedzená alebo skreslená (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 20. novembra 2008, Beef Industry Development Society a Barry Brothers, C-209/07, Zb. I-8637, bod 15, a T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, bod 28).
- 424 Na účely posúdenia, či je určitý zosúladený postup zakázaný článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, je teda zbytočné zohľadňovať jeho konkrétne účinky, pokiaľ sa zdá, že jeho cieľom je vylúčiť, obmedziť alebo skresliť hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora z 13. júla 1966, Consten a Grundig/Komisia, 56/64 a 58/64, Zb. 429, 496; Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/Komisia, už citovaný v bode 49 vyššie, bod 125, a Beef Industry Development Society a Barry Brothers, už citovaný v bode 423 vyššie, bod 16). Rozlišovanie medzi „porušeniami z hľadiska cieľa“ a „porušeniami z hľadiska následku“ spočíva v tom, že určité formy zosúladeného postupu medzi podnikmi možno z dôvodu ich samotnej povahy považovať za škodlivé pre dobré fungovanie hospodárskej súťaže (rozsudky Beef Industry Development Society a Barry Brothers, už citovaný v bode 423 vyššie, bod 17, a T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, bod 29).
- 425 Na to, aby mal zosúladený postup protisúťažný cieľ, stačí, že je spôsobilý vyvolať negatívne následky pre hospodársku súťaž. Inak povedané, uvedený postup musí byť konkrétne spôsobilý vzhľadom na právny a hospodársky kontext, v ktorom sa nachádza, vylučovať, obmedzovať alebo skresľovať hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu. Skutočnosť, či a v akom rozsahu tento následok skutočne vznikne, môže byť významná len pre výpočet výšky pokút a posúdenie práva na náhradu škody (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, bod 31).
- 426 V tomto smere treba opäť pripomenúť, že z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že niektoré typy koordinácie medzi podnikmi majú dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž na to, aby bolo možné dospieť k záveru, že preskúmanie ich účinkov nie je nevyhnutné (pozri rozsudok Súdneho dvora z 11. septembra 2014, CB/Komisia, C-67/13 P, bod 49 a tam citovanú judikatúru).
- 427 Táto judikatúra je postavená na tom, že určité formy koordinácie medzi podnikmi možno považovať za škodlivé pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže už z dôvodu ich samotnej povahy (pozri rozsudok CB/Komisia, už citovaný v bode 426 vyššie, bod 50 a tam citovanú judikatúru).
- 428 Preto je nesporné, že určité zosúladené správania, akými sú tie, ktoré vedú k horizontálnemu určeniu cien prostredníctvom kartelov, možno považovať za do tej miery schopné mať negatívne účinky predovšetkým na cenu, množstvo a kvalitu výrobkov a služieb, že sa môže považovať preukázanie ich konkrétnych účinkov na trhu za nepotrebné na účely uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ. Skúsenosť

totiž ukazuje, že takéto správanie vedú k zníženiu výroby a zvýšeniu cien, čo vedie k zlému rozdeleniu zdrojov predovšetkým na úkor spotrebiteľov (rozsudok CB/Komisia, už citovaný v bode 426 vyššie, bod 51).

429 V prípade, že analýza určitého typu koordinácie medzi podnikmi neodhalí dostatočný stupeň škodlivosti vo vzťahu k hospodárskej súťaži, však bude potrebné skúmať jeho následky, a aby bolo možné ho zakázať, požadovať zhromaždenie dôkazov preukazujúcich, že hospodárska súťaž bola skutočne citelným spôsobom vylúčená, obmedzená alebo skreslená (pozri rozsudok CB/Komisia, už citovaný v bode 426 vyššie, bod 52 a tam citovanú judikatúru).

430 Podľa judikatúry Súdneho dvora na účely posúdenia, či určitá dohoda medzi podnikmi alebo rozhodnutie združenia podnikov má dostatočný stupeň škodlivosti na to, aby mohli byť považované za obmedzenie hospodárskej súťaže „z hľadiska cieľa“ v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ, je potrebné sústrediť sa na obsah týchto ustanovení, na ciele, ktoré chcú dosiahnuť, ako aj na hospodársky a právny kontext, do ktorého patria. V rámci posúdenia uvedeného kontextu je potrebné takisto zohľadniť povahu dotknutých výrobkov alebo služieb, ako aj skutočné podmienky fungovania a štruktúry relevantného trhu alebo relevantných trhov (pozri rozsudok CB/Komisia, už citovaný v bode 426 vyššie, bod 53 a tam citovanú judikatúru).

431 Navyše hoci úmysel dotknutých osôb nie je prvkom nevyhnutným na určenie obmedzujúcej povahy dohody medzi podnikmi, orgánom pre hospodársku súťaž alebo vnútroštátnym súdom a súdom Únie nič nebráni v tom, aby tento úmysel zohľadnili (pozri rozsudok CB/Komisia, už citovaný v bode 426 vyššie, bod 54 a tam citovanú judikatúru).

432 Práve z hľadiska týchto zásad treba preskúmať argumentáciu žalobkyní.

b) Napadnuté rozhodnutie

433 V odôvodnení 187 napadnutého rozhodnutia Komisia uviedla, že skutočnosti opísané v časti 4 uvedeného rozhodnutia preukazujú, že podniky, ktorým je určené, boli zapojené do zosúladených činností týkajúcich sa odvetvia banánov v regióne južnej Európy, pričom išlo najmä o:

- koordináciu ich cenových stratégií, pokiaľ ide o budúce ceny, cenovú úroveň, pohyby cien a/alebo cenové trendy,
- výmenu informácií o budúcom správaní trhu z hľadiska cien.

434 Komisia ďalej uviedla, že tieto skutočnosti a toto správanie jednoznačne predstavujú dohodu v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ v tom zmysle, že dotknuté podniky sa výslovne dohodli na určitom správaní na trhu, pričom tieto činnosti majú podobu koordinácie a spolupráce, pomocou ktorej účastníci konania vedome nahradili riziká hospodárskej súťaže vzájomnou praktickou spolupracou. Komisia uviedla, že aj keby sa nakoniec nepreukázalo, že účastníci konania výslovne súhlasili so spoločným plánom, ktorý predstavoval dohodu, dotknuté správanie alebo jeho časti boli prinajmenšom zosúladeným postupom v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ (odôvodnenie 188 napadnutého rozhodnutia).

435 Podľa názoru Komisie skutočnosti opísané v časti 4 napadnutého rozhodnutia ďalej preukazujú, že počas istého obdobia dochádzalo k dvojstrannému zosúladenému konaniu na systematickom (alebo prinajmenšom pravidelnom) základe a opakovane, pričom dvojstranné dojednania zodpovedali stanovenému modelu, ktorý bol počas sledovaného obdobia súdržný, hoci časom sa menili určité špecifické prvky a intenzita komunikácie (odôvodnenie 191 napadnutého rozhodnutia).

436 Komisia ďalej uviedla, že nielenže nič nenaznačuje, že dotknuté podniky nebrali pri určovaní svojho správania na trhu do úvahy vymieňané informácie, ale navyše skutočnosti opísané v časti 4 napadnutého rozhodnutia svedčia o tom, že účastníci konania prinajmenšom čiastočne zohľadňovali vymieňané informácie o cenách a na základe toho konali. Komisia teda usúdila, že dvojstranné dohody uzatvorené účastníkmi konania mali za následok, že táto komunikácia ovplyvnila ich správanie pri určovaní cien banánov pre Taliansko, Grécko a Portugalsko (odôvodnenia 192 až 194 napadnutého rozhodnutia).

c) O existencii dohody alebo zosúladeného postupu

437 Žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala, že sa zúčastnili na dohode alebo zosúladenom postupe, a že porušila zásadu nediskriminácie.

438 V prvom rade žalobkyne tvrdia, že ak chce Komisia preukázať existenciu dohody medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI, musí dokázať, že účastníci konania vyjadrili spoločnú vôľu správať sa na trhu určeným spôsobom, a že v prejednávanej veci ani jeden z listinných dôkazov predložených Komisiou nemôže podporiť pevné presvedčenie, že to tak bolo. Z poznámok týkajúcich sa obeida z 28. júla 2004 možno vyvodiť len to, že páni C1 a P1 viedli legitímne diskusie najmä o budúcnosti profesijného združenia ANIPO a o možných dojednaniach v oblasti využívania spoločných zdrojov a skupinového odosielania, a poznámky pána P1 sú jednoducho len jeho osobnými úvahami o obsahu tejto diskusie, a nie vyjadrením spoločnej vôle spoločnosti Chiquita a žalobkýň správať sa určitým protisúťažným spôsobom.

439 Žalobkyne tvrdia, že jedine veta „obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“, uvedená v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. by sa eventuálne dala vykladať ako vyjadrenie spoločnej vôle. Tento e-mail však z právneho hľadiska dostatočne nepreukazuje uzavretie dohody, a aj keby to tak bolo, týka sa jediného dňa alebo nanajvýš jediného týždňa, v nijakom prípade však nemôže podložiť tvrdenie o dohode v oblasti koordinácie stanovovania cien počas obdobia ôsmich mesiacov a dvanástich dní. Komisia teda z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že spoločnosť Chiquita a žalobkyne uzatvorili dohodu zameranú na obmedzenie hospodárskej súťaže, ani nepredložili dostatočné dôkazy preukazujúce vykonávanie takej dohody účastníkmi konania.

440 V prvom rade treba poukázať na to, že žalobkyne opakujú niektoré tvrdenia, ktoré už boli zamietnuté pri skúmaní dôkazov predložených Komisiou v rámci celej prvej časti tohto žalobného dôvodu.

441 Ďalej ako Komisia správne pripomenula v odôvodnení 177 napadnutého rozhodnutia, dohoda medzi konkurenčnými podnikmi sa považuje za existujúcu, ak strany súhlasia so spoločným projektom, ktorý obmedzuje alebo by mohol obmedziť ich obchodnú autonómiu pri určovaní smerovania ich činnosti alebo vzájomnej nečinnosti na trhu. Nie je potrebné, aby bola táto dohoda vypracovaná písomne, nepožadujú sa nijaké formálne náležitosti a nie je nutné, aby boli stanovené zmluvné sankcie alebo vykonávacie opatrenia. Dohoda môže byť okrem toho výslovná alebo implicitne vyplývať zo správania strán.

442 Nakoniec veta „obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“, uvedená v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. na rozdiel od tvrdení žalobkýň nie je jediným dôkazom vyjadrenia spoločnej vôle strán. Viaceré ďalšie informácie uvedené v poznámkach pána P1 z 28. júla 2004 (najmä výrazy „Každotýždenná spolupráca na udržanie cien“, „Lokálna dohoda“ alebo „Akčný plán 1.- Hovoriť o Portugalsku budúci týždeň: Rozhodnutie o cene: status quo, zvýšiť, znížiť. [pán P1]/[pán C1]“, pozri odôvodnenie 105 napadnutého rozhodnutia), ako aj v e-maile zaslanom 11. apríla 2005 o 9.57 hod. (kde sa nachádzajú vety „obaja sme sa zhodli na tom, že ceny musíme udržať nezmenené“, alebo „volá s požiadavkou, aby sme sa dohodli na stratégiu na nasledujúci týždeň a aby sme sa pokúsili nezmeniť“, pozri bod 292 vyššie) totiž preukazujú, že účastníci konania vyjadrili spoločnú vôľu správať sa na trhu určitým spôsobom.

- 443 V tomto smere treba pripomenúť, že argumentácia, ktorou žalobkyne tvrdia, že poznámky pána P1 a e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod. odrážajú len osobné úvahy pána P1 sformulované na základe jednostranných vyhlásení pána C1, bola zamietnutá v rámci skúmania tretieho žalobného dôvodu a bolo konštatované, že uvedené dokumenty sú, naopak, odrazom prijímania dvojstranných rozhodnutí medzi účastníkmi konania (pozri najmä body 221 až 223, 232 až 235, 252, 255, 309 až 311 a 317 vyššie).
- 444 V druhom rade žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala, že sa zúčastnili na zosúladenom postupe.
- 445 Po prvé žalobkyne pripomínajú, že ak chce Komisia preukázať, že spoločnosti Chiquita a Pacific sa zúčastnili na zosúladenom postupe, musí dokázať, že strany zosúladovali svoje konanie, že zo zosúladenej činnosti vyplynulo neskoršie správanie na trhu a že medzi nimi existovala príčinná súvislosť. Komisia sa v tomto smere opiera o rozsudok T-Mobile (už citovaný v bode 328 vyššie, body 60 až 62), ktorý je však neúčinný v prejednávanej veci, v ktorej mala Komisia preukázať, že žalobkyne a spoločnosť Chiquita udržiavali početné a časté kontakty a že tieto stretnutia išli nad rámec dokonale legitímnych profesijných kontaktov, čo sa jej nepodarilo najmä vzhľadom na to, že neexistuje nijaký dôkaz akýchkoľvek kontaktov medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 okrem dvoch veľmi krátkych telefonátov.
- 446 Treba poukázať na to, že bez ohľadu na to, či sú odkazy na určité súdne rozhodnutia v napadnutom rozhodnutí relevantné, Všeobecnému súdu prináleží posúdiť, či bola Komisia vzhľadom na okolnosti prejednávanej veci oprávnená konštatovať, že správanie účastníkov konania predstavovalo zosúladený postup, ktorého cieľom alebo následkom bolo obmedzenie hospodárskej súťaže.
- 447 Navyše treba pripomenúť, že v rozsudku T-Mobile Netherlands a i. (už citovaný v bode 328 vyššie) Súdny dvor konštatoval, že tak predmet zosúladovania, ako aj okolnosti vlastné trhu určujú, s akou frekvenciou, v akých intervaloch a akým spôsobom musia konkurenti nadviazať vzájomný kontakt na to, aby dospeli k zosúladeniu svojho správania na trhu. Ak totiž dotknuté podniky vytvárajú kartel so zložitým systémom zosúladovania postupov vo veľkom množstve aspektov ich správania na trhu, môžu mať potrebu pravidelných kontaktov v priebehu dlhého obdobia. Naopak, ak je zosúladenie jednorazové a jeho cieľom je jediné zosúladenie správania na trhu, ktoré sa týka jednotlivého parametra hospodárskej súťaže, môže stačiť jediný kontakt na to, aby sa uskutočnil protisúťažný cieľ zamýšľaný dotknutými podnikmi (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, bod 60).
- 448 Súdny dvor ďalej uviedol, že za týchto podmienok je potrebné vychádzať z toho, že dôležitý nie je ani tak počet stretnutí medzi dotknutými podnikmi, ako skôr skutočnosť, či jeden alebo viac kontaktov, ktoré sa uskutočnili, umožnili podnikom zohľadniť informácie vymenené s konkurentmi na účely určenia ich správania na danom trhu a vedome nahradiť riziká hospodárskej súťaže vzájomnou praktickou spoluprácou. Pokiaľ možno preukázať, že tieto podniky dospeli k zosúladeniu a stále pôsobia na tomto trhu, je odôvodnené vyžadovať, aby poskytli dôkaz o tom, že toto zosúladenie nemalo vplyv na ich správanie na uvedenom trhu (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, bod 60).
- 449 Na rozdiel od tvrdenia žalobkýň je tento rozsudok v prejednávanej veci účinný vzhľadom na to, že Komisia preukázala, že diskusie o budúcich cenách, ktoré účastníci konania viedli, im umožnili zohľadniť vymieňané informácie pri určovaní ich správania na trhu, o čom svedčí najmä existencia pravidelne aktualizovanej tabuľky cien spoločnosti Chiquita nájdenej v zakladači v kancelárii pána P2 zo spoločnosti Pacific (pozri body 290 až 293 vyššie).
- 450 Argumentáciu žalobkýň, podľa ktorej neexistuje nijaký dôkaz akéhokoľvek kontaktu medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI medzi 28. júlom 2004 a 8. aprílom 2005, treba zamietnuť vzhľadom na to, že nevyvrátili dôkazy, ktorými Komisia podložila kontakty medzi účastníkmi konania od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005, a to dve poznámky z augusta 2004, dva telefonické kontakty z januára a apríla

2005, tabuľku s cenami spoločnosti Chiquita od 6. týždňa roku 2005 a e-mail s cenami spoločnosti Chiquita od 9. týždňa roku 2005, ktoré boli nájdené v zakladači pána P2 zo spoločnosti Pacific, ako aj vyhlásenia spoločnosti Chiquita a pána C1 (pozri body 265 až 287, 288 až 335 a 336 až 409 vyššie).

- 451 Argumentácia žalobkyní síce môže byť do istej miery relevantná v rámci skúmania existencie jediného a pokračujúceho porušenia v prejednávanej veci, treba ju však zamietnuť v rámci skúmania existencie zosúladeného postupu, keďže pri posudzovaní tretieho žalobného dôvodu bolo konštatované, že žalobkyne nevyvrátili súbor zhodujúcich sa dôkazov – konkrétne poznámky o obede z 28. júla 2004, poznámky z augusta 2004, výpisy telefonátov, e-mail zaslaný 11. apríla 2005 o 9.57 hod., tabuľku bez uvedenia dátumu a vyhlásenia spoločnosti Chiquita -, na základe ktorého Komisia konštatovala existenciu dohody a/alebo zosúladeného postupu medzi účastníkmi. Bez ohľadu na to, či toto porušenie možno považovať za jediné a pokračujúce z dôvodu pravidelnosti kontaktov (pozri v tomto smere bod 475 a nasl. nižšie), treba konštatovať, že dôkazy predložené Komisiou preukazujú kontakty medzi účastníkmi konania, na základe ktorých mohli zohľadniť informácie vymieňané s konkurenčnými podnikmi pri určovaní svojho správania na dotknutom trhu a vedome nahradiť riziká hospodárskej súťaže vzájomnou praktickou spoluprácou. Tým viac to platí v prejednávanej veci, v ktorej sa zosúladený postup týkal jediného aspektu správania účastníkov, a to ceny, takže v rámci systému výmeny informácií vytvoreného počas obeda z 28. júla 2004 bolo jednorazové zosúladovanie cenových trendov účastníkov postačujúce na dosiahnutie sledovaného protisúťažného cieľa.
- 452 Po druhé žalobkyne tvrdia, že Komisia rozporuplným spôsobom vychádza z judikatúry týkajúcej sa komplexných porušení, aby nemusela označiť predmetné správanie za dohodu alebo zosúladený postup. Keďže sa však prejednávajúca vec týka len dvoch podnikov, z toho jedného malého, a údajné porušenie trvalo len osem mesiacov a dvanásť dní, Komisia nemôže vychádzať z tejto judikatúry, ale musí preukázať presný spôsob a presný okamih, v ktorom spoločnosti PFCI a Chiquita údajne uzatvorili dohodu alebo sa zúčastnili na zosúladených postupoch.
- 453 Túto argumentáciu treba zamietnuť, lebo žalobkyne nemôžu Komisii vytýkať, že v prejednávanej veci nesprávne vychádzala z judikatúry týkajúcej sa komplexných porušení (pozri body 418 a 419 vyššie). Skutočnosť, že predmetné porušenie sa týka len dvoch podnikov, z toho jedného malého, a trvalo len osem mesiacov a dvanásť dní, nemení nič na tom, že Komisia nemá povinnosť označiť každé zistené správanie za dohodu alebo za zosúladený postup, ale je oprávnená označiť niektoré z týchto správania za „dohody“ a iné za „zosúladené postupy“. V tomto smere a vzhľadom na to, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu kontaktov medzi účastníkmi konania, nemožno požadovať, ako navrhujú žalobkyne, aby Komisia presne určila každý jednotlivý okamih, v ktorom účastníci konania zosúladovali svoje konanie.
- 454 Po tretie žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala, že sa zúčastnili na zosúladenom postupe, lebo nedokázala, že dochádzalo k zosúladovaniu, ani to, že také zosúladovanie vyústilo do neskoršieho správania na trhu. Domnienku, že podnik, ktorý je účastníkom zosúladeného postupu, zohľadňuje pri svojom neskoršom správaní na trhu vymieňané informácie, by bolo možné odmietnuť, pokiaľ by sa preukázalo, že zosúladovanie nemalo vôbec nijaký vplyv na individuálne správanie podniku na trhu. Ceny počas 13. a 15. týždňa v Taliansku, o ktorých páni C1 a P1 údajne tajne rokovali, však nezostali nezmenené, a teda neboli v súlade s analýzou pána P1. Komisii sa nepodarilo preukázať ani to, že spoločnosti Chiquita a PFCI koordinovaným spôsobom stanovovali svoje ceny na ďalšie týždne počas doby trvania údajného porušenia.
- 455 Treba poukázať na to, že z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Komisia preukázala, že medzi účastníkmi dochádzalo k zosúladovaniu, a že argumentácia žalobkyní nemôže vyvrátiť domnienku, podľa ktorej pri svojom neskoršom správaní na trhu zohľadňovali vymieňané informácie.
- 456 Treba pripomenúť, že ako už bolo uvedené v bodoch 328, 329 a 330 vyššie, aj keby následne fakturované skutočné ceny nezodpovedali cenovým zámerom, o ktorých si účastníci vymieňali informácie, skutočnosť, že zosúladený postup nemá priamy vplyv na úroveň cien, nebráni

konštatovaniu, že tento postup obmedzil hospodársku súťaž medzi dotknutými podnikmi (pozri v tomto zmysle rozsudky Dansk Rørindustri/Komisia, už citovaný v bode 329 vyššie, bod 140, a Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 546).

457 V tejto súvislosti je potrebné poukázať na to, že skutočne uplatňované ceny na trhu môžu byť ovplyvnené vonkajšími faktormi, nad ktorými nemajú členovia kartelu kontrolu, akými sú všeobecný hospodársky vývoj, vývoj dopytu v tomto konkrétnom odvetví alebo vyjednávacía pozícia zákazníkov (rozsudok Dole Food a Dole Germany/Komisia, už citovaný v bode 282 vyššie, bod 547).

458 Stanovenie ceny, aj keď len orientačné, tak ovplyvňuje hospodársku súťaž tým, že umožňuje všetkým účastníkom kartelu s primeranou mierou istoty predvídať, akú cenovú politiku budú uskutočňovať ich konkurenti. Všeobecnejšie také kartely so sebou prinášajú priamy zásah do základných parametrov hospodárskej súťaže na predmetnom trhu. Dotknutí výrobcovia totiž tým, že vyjadrili spoločnú vôľu uplatňovať určitú cenovú úroveň na svoje výrobky, už neurčujú autonómny spôsobom svoju politiku na trhu, čím ohrozujú vnútornú koncepciu ustanovení Zmluvy, ktoré sa týkajú hospodárskej súťaže (pozri rozsudok BPB/Komisia, už citovaný v bode 324 vyššie, bod 310 a tam citovanú judikatúru). Okrem toho treba bez toho, aby bolo dotknuté preskúmanie pokračovania argumentácie žalobkyní, pripomenúť, že článok 101 ZFEÚ zakazuje dohody a zosúladené postupy bez ohľadu na ich následky, pokiaľ majú protisúťažný cieľ (pozri v tomto zmysle rozsudok Komisia/Anic Participazioni, už citovaný v bode 391 vyššie, body 122 a 123).

459 Nakoniec po štvrté treba konštatovať, že žalobkyne v rámci argumentácie, ktorou tvrdia, že spoločnosť Chiquita a pán C1 neustále popierali obvinenia Komisie týkajúce sa zosúladeného postupu, len opakujú tvrdenia, ktoré už boli zamietnuté v rámci skúmania tretieho žalobného dôvodu (pozri body 332 až 409 vyššie).

460 V treťom rade žalobkyne tvrdia, že spis Komisie obsahuje jasné listinné dôkazy špecifických diskusií o cenách medzi konkurenčnými spoločnosťami bez účasti spoločnosti PFCI, ktoré však Komisia neobvinila z protisúťažného správania, čo predstavuje porušenie zásady nediskriminácie zaručenej článkom 20 Charty základných práv.

461 Túto výhradu treba zamietnuť. Žalobkyne nemôžu svoje tvrdenia zakladať na skutočnosti, že iné podniky neboli stíhané. Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že Komisia zhromaždila dostatok dôkazov odôvodňujúcich stíhanie žalobkyní. Aj keby sa ďalšie subjekty nachádzali v podobnej situácii ako žalobkyne a neboli by stíhané, z ustálenej judikatúry vyplýva, že skutočnosť, že vo vzťahu k subjektu, ktorý bol v podobnej situácii ako žalobca, Komisia nekonštatovala nijaké porušenie, neumožňuje vylúčiť porušenie konštatované vo vzťahu k uvedenému žalobcovi, pokiaľ bolo riadne preukázané (rozsudok Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 146; rozsudky Súdu prvého stupňa z 20. marca 2002, KE KELIT/Komisia, T-17/99, Zb. II-1647, bod 101, a z 15. júna 2005, Tokai Carbon a i./Komisia, T-71/03, T-74/03, T-87/03 a T-91/03, bod 397) a pokiaľ súd neprejednáva situáciu tohto druhého subjektu (pozri rozsudok Súdu prvého stupňa zo 4. júla 2006, Hoek Loos/Komisia, T-304/02, Zb. II-1887, bod 62 a tam citovanú judikatúru).

462 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že argumentáciu, ktorou žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala, že sa zúčastňovali na dohode a/alebo zosúladenom postupe, treba zamietnuť.

d) O existencii protisúťažného cieľa alebo následku

463 Žalobkyne tvrdia, že Komisia nepreukázala, že ich správanie malo protisúťažný cieľ alebo následok.

464 V prvom rade žalobkyne pripomínajú, že Komisia musí z právneho hľadiska dostatočne preukázať, že cieľom alebo následkom dohody alebo zosúladeného postupu bolo vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže. Zo skutkových okolností údajného porušenia však nemožno vyvodiť, že

- účastníci konania uzatvorili horizontálnu dohodu o stanovení cien, ktorej cieľom bolo obmedziť hospodársku súťaž, takže tvrdené porušenie nemožno považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa.
- 465 Žalobkyne tvrdia, že Komisia vychádza zo skutočnosti, že cieľom správania účastníkov bolo stanoviť ceny, aby konštatovala, že porušenie malo v prejednávanej veci za cieľ obmedziť hospodársku súťaž. Zo skutkových okolností uvedeného porušenia však nemožno vyvodiť, že účastníci konania uzatvorili horizontálnu dohodu o stanovení cien, a ich správanie možno nanajvýš považovať za nezávislú výmenu vágnych a sporadických informácií, ktoré sa týkali len všeobecných trendov na trhu, v dôsledku čoho ho nemožno považovať za porušenie z hľadiska cieľa.
- 466 Túto výhradu treba zamietnuť. Z judikatúry uvedenej v bodoch 411 až 431 vyššie a zo skutočností preskúmaných v rámci tretieho žalobného dôvodu vyplýva, že Komisia v prejednávanej veci správne konštatovala, že správanie strán malo za cieľ vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže na vnútornom trhu.
- 467 Na rozdiel od tvrdení žalobkýň, ktoré v súvislosti s právnou kvalifikáciou porušenia opäť uvádzajú niektoré tvrdenia, ktoré už boli zamietnuté v rámci preskúmania skutkových okolností sporu a dôkazov predložených Komisiou, tak porušenie, ktoré je predmetom prejednávanej veci, treba považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, lebo ako Komisia uviedla v odôvodnení 226 napadnutého rozhodnutia, toto správanie vykazuje všeobecné znaky horizontálnej dohody v zmysle článku 101 ods. 1 ZFEÚ vzhľadom na to, že cena je hlavným nástrojom hospodárskej súťaže a v prejednávanej veci strany výslovne koordinovali pohyby cien, pričom ich konečným cieľom bolo nafúknuť ceny vo svoj prospech.
- 468 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prvým príkladom kartelu uvedeným v článku 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, ktorý je výslovne vyhlásený za nezlučiteľný so spoločným trhom, je práve kartel, ktorý „priamo alebo nepriamo určuj[e] nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky“. Postup, ktorý bol predmetom kartelu, je tak výslovne zakázaný článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, lebo zahŕňa imanentné obmedzenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (pozri v tomto zmysle rozsudok Fresh Del Monte Produce/Komisia, už citovaný v bode 388 vyššie, bod 768).
- 469 Z judikatúry citovanej v bodoch 426 až 428 vyššie teda vyplýva, že taký typ koordinácie, aký je predmetom prejednávanej veci, t. j. koordinácia cien spočívajúca v kontaktoch medzi subjektmi, ktorých cieľom je nasmerovanie, a teda v konečnom dôsledku nafúknutie cien, má dostatočný stupeň škodlivosti pre hospodársku súťaž na to, aby bolo možné dospieť k záveru, že preskúmanie jeho účinkov nie je nevyhnutné, lebo cenový kartel možno považovať za škodlivý pre riadne fungovanie hospodárskej súťaže už z dôvodu samotnej jeho povahy.
- 470 V druhom rade žalobkyne tvrdia, že keďže ich správanie nemožno považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, Komisia mala preukázať, že malo za následok obmedzenie hospodárskej súťaže na trhu, čo sa jej rovnako nepodarilo.
- 471 Keďže táto argumentácia vychádza z nesprávneho predpokladu, že predmetné správanie nemožno považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa, dá sa len zamietnuť. Zo samotného znenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ vyplýva, že dohody medzi podnikmi sú zakázané bez ohľadu na ich následok, pokiaľ majú protisúťažný cieľ. V dôsledku toho sa preukazovanie skutočných protisúťažných následkov nevyžaduje, pokiaľ je dokázaný protisúťažný cieľ vytýkaného správania (pozri rozsudok Všeobecného súdu z 3. marca 2011, Siemens Österreich a i./Komisia, T-122/07 až T-124/07, Zb.II-793, bod 75 a tam citovanú judikatúru).

472 Na účely uplatnenia článku 101 ods. 1 ZFEÚ je totiž zohľadnenie konkrétnych účinkov dohody nadbytočné, pokiaľ sa zistí, že jej cieľom bolo vylúčenie, obmedzenie alebo skreslenie hospodárskej súťaže. To platí najmä v prípade dohôd obsahujúcich zjavné obmedzenia hospodárskej súťaže, akými sú stanovenie cien a rozdelenie trhu (rozsudok Súdneho dvora z 8. decembra 2011, KME Germany a i./Komisia, C-389/10 P, Zb. I-13125, bod 75).

473 Zdá sa teda, že Komisia v bodoch 222 až 234 napadnutého rozhodnutia správne uviedla, že porušenie, ktoré je predmetom prejednávanej veci, možno považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže z hľadiska cieľa a že nie je potrebné skúmať jeho následky.

474 Z toho vyplýva, že argumentáciu žalobkyní týkajúcu sa neexistencie protisúťažného cieľa a následku ich správania treba zamietnuť.

e) O existencii jediného a pokračujúceho porušenia

475 Žalobkyne tvrdia, že Komisia z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala dĺžku trvania porušenia, lebo nedokázala jeho pokračujúcu povahu.

476 V tomto smere žalobkyne pripomínajú, že z judikatúry vyplýva, že pokiaľ neexistujú dôkazy, ktoré môžu priamo preukázať trvanie porušenia, Komisia musí predložiť prinajmenšom dôkazy súvisiace so skutočnosťami, ktoré sú časovo dostatočne blízke, aby sa dalo dôvodne pripustiť, že porušenie neprerušene trvalo medzi dvoma konkrétnymi dátumami, pričom to, či je obdobie medzi dvoma udalosťami dostatočne dlhé na to, aby predstavovalo prerušenie, sa musí posúdiť v kontexte fungovania predmetného kartelu.

477 V prejednávanej veci Komisia nepredložila nijaký dôkaz akýchkoľvek kontaktov medzi pánmi P1 a C1 počas celej dĺžky trvania vytýkaného porušenia okrem dvoch veľmi krátkych telefonátov, ktoré sa oba uskutočnili po 20. januári 2005. Keďže rokovania o cenách prebiehali v odvetví banánov každý týždeň, z tejto neexistencie vyplýva, že nejestvuje nijaký dôkaz akejkoľvek činnosti počas viac ako tridsiatich cyklov rokovaní. V dôsledku toho keďže Komisia zjavne nepreukázala ani najmenšiu väzbu medzi poznámkami z 28. júla 2004 a e-mailom zaslaným 11. apríla 2005 o 9.57 hod., nedokázala, že vytýkané postupy predstavovali jediné a pokračujúce porušenie. Na podporu tohto tvrdenia žalobkyne opäť odkazujú na vyhlásenia pána C1, ktoré popierajú celkový plán sledujúci spoločný cieľ.

478 Treba poukázať na to, že porušenie článku 101 ods. 1 ZFEÚ môže vyplývať nielen z jednotlivého aktu, ale aj zo skupiny aktov alebo z nepretržitého správania. Proti tomuto výkladu nemožno namietiť, že jeden alebo viaceré z tejto skupiny aktov, resp. jedna alebo viaceré súčasti tohto nepretržitého správania by samy osebe, brané jednotlivo, tiež mohli predstavovať porušenie tohto ustanovenia. Pokiaľ rôzne činnosti patria do „celkového plánu“ vzhľadom na ich rovnaký cieľ skresľujúci hospodársku súťaž v rámci vnútorného trhu, Komisia je oprávnená vyvodzovať zodpovednosť za tieto činnosti v závislosti od účasti na porušení ako celku (rozsudky Komisia/Anic Partecipazioni, už citovaný v bode 391 vyššie, bod 81, a Aalborg Portland a i./Komisia, už citovaný v bode 179 vyššie, bod 258; rozsudok Všeobecného súdu z 28. apríla 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie/Komisia, T-446/05, Zb. II-1255, bod 90).

479 Ďalej je potrebné pripomenúť, že pojem jediné porušenie sa týka takej situácie, keď sa viaceré podniky zúčastnili na porušení pozostávajúcom z nepretržitého správania sledujúceho jediný ekonomický cieľ, ktorým je skresliť hospodársku súťaž, alebo tiež z jednotlivých porušení vzájomne spojených rovnakým cieľom (rovnaký účel všetkých súčastí) a rovnakými subjektmi (tie isté dotknuté podniky, ktoré sú si vedomé, že sa podieľajú na spoločnom ciele) (rozsudky BPB/Komisia, už citovaný v bode 324 vyššie, bod 257, a Amann & Söhne a Cousin Filterie/Komisia, už citovaný v bode 478 vyššie, bod 89).

- 480 Z ustálenej judikatúry okrem toho vyplýva, že pojem jediné porušenie sa môže týkať právnej kvalifikácie protisúťažného správania tvoreného dohodami, zosúladenými postupmi a rozhodnutiami združení podnikateľov (pozri v tomto zmysle rozsudky z 20. apríla 1999, *Limburgse Vinyl Maatschappij a i./Komisia*, už citovaný v bode 181 vyššie, body 696 až 698; *HFB a i./Komisia*, už citovaný v bode 406 vyššie, bod 186, a *BASF/Komisia*, už citovaný v bode 111 vyššie, bod 159).
- 481 Čo sa týka pokračujúceho porušenia, treba poukázať na to, že pojem celkový plán umožňuje Komisii predpokladať, že k prerušeniu porušenia nedošlo, hoci s ohľadom na určité obdobie nemá dôkaz o zapojení sa dotknutého podniku do tohto porušenia, ak sa tento podnik zapojil do porušenia pred týmto obdobím a po ňom a ak neexistujú priame či nepriame dôkazy, na základe ktorých by sa dalo predpokladať, že porušenie sa v rozsahu týkajúcom sa tohto podniku prerušilo. V takom prípade môže Komisia uložiť pokutu za celé obdobie porušenia, teda aj za obdobie, v súvislosti s ktorým nemá dôkazy o účasti dotknutého podniku (rozsudok Všeobecného súdu zo 17. mája 2013, *Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia*, T-147/09 a T-148/09, bod 87).
- 482 Zásada právnej istoty si však vyžaduje, aby sa Komisia pri neexistencii dôkazov spôsobilých priamo preukázať dĺžku trvania porušenia opierala prinajmenšom o dôkazy, ktoré súvisia so skutočnosťami dostatočne blízkymi z časového hľadiska tak, aby bolo možné odôvodnene pripustiť, že toto porušenie trvalo neprerušene medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 7. júla 1994, *Dunlop Slazenger/Komisia*, T-43/92, Zb. II-441, bod 79; zo 6. júla 2000, *Volkswagen/Komisia*, T-62/98, Zb. II-2707, bod 188; z 5. apríla 2006, *Degussa/Komisia*, T-279/02, Zb. II-897, body 114 a 153, a *IMI a i./Komisia*, už citovaný v bode 413 vyššie, bod 88).
- 483 Ak aj obdobie medzi dvoma prejavmi určitého protiprávneho správania predstavuje relevantné kritérium na stanovenie pokračujúcej povahy porušenia, nič to nemení na tom, že otázku, či uvedené obdobie je alebo nie je dostatočne dlhé na to, aby mohlo predstavovať prerušenie porušenia, nemožno preskúmať abstraktne. Práve naopak, treba ju preskúmať v kontexte fungovania daného kartelu (rozsudok *IMI a i./Komisia*, už citovaný v bode 413 vyššie, bod 89).
- 484 Nakoniec ak sa možno domnievať, že účasť podniku na porušení sa prerušila a že sa podnik zapojil do porušenia pred týmto porušením a po ňom, také porušenie možno kvalifikovať ako opakované, pokiaľ – rovnako ako v prípade pokračujúceho porušenia (pozri bod 479 vyššie) – existuje jediný cieľ, ktorý sleduje pred prerušením a po ňom, čo možno vyvodiť zo zhodnosti cieľov dohodnutých postupov, dotknutých výrobkov, ako aj podnikov zapojených do tajnej dohody, základných spôsobov jej vykonávania, fyzických osôb zastupujúcich jednotlivé podniky a napokon geografickej oblasti pôsobnosti uvedených postupov. V takom prípade je porušenie jediné a opakované, a hoci Komisia môže uložiť pokutu za celé obdobie porušenia, nemôže ju uložiť za obdobie, počas ktorého sa porušenie prerušilo (rozsudok *Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia*, už citovaný v bode 481 vyššie, bod 88).
- 485 V prejednávanej veci sa Komisia domnieva, že správanie účastníkov predstavuje jediné a pokračujúce porušenie článku 101 ZFEÚ, pričom zistené dohody a/alebo zosúladené postupy boli súčasťou celkového systému, ktorého cieľom bolo určiť smerovanie ich pôsobenia na trhu a obmedziť ich individuálne obchodné správanie na účel/na účely/s cieľom dosiahnutia rovnakého protisúťažného cieľa a jediného ekonomického cieľa, a to obmedzenia alebo skreslenia normálneho pohybu cien v odvetví banánov v Taliansku, Grécku a Portugalsku a výmeny informácií v tejto súvislosti (odôvodnenia 209 až 213 napadnutého rozhodnutia).
- 486 Komisia ďalej v odôvodneniach 214 až 221 napadnutého rozhodnutia uviedla, že tvrdenia žalobkyní spochybňujúce pokračujúcu povahu porušenia nemožno prijať vzhľadom na to, že konštatovanie, podľa ktorého spoločnosti *Pacific a Chiquita* uskutočňovali koordináciu cien a výmenu informácií o budúcom správaní na trhu v oblasti cien, vychádzalo zo súčasných dokumentov a podnikových vyhlásení spoločnosti *Chiquita* preskúmaných v časti 4 napadnutého rozhodnutia.

- 487 V odôvodnení 216 napadnutého rozhodnutia Komisia vysvetlila, že začiatkom porušenia bolo stretnutie medzi spoločnosťami Pacific a Chiquita 28. júla 2004, ktorého protisúťažnú povahu dokazujú poznámky pána P1, a že povaha tajného systému vytvoreného počas tohto stretnutia (konkrétne išlo o štruktúrovaný a pravidelný systém stanovovania cien pokrývajúci Grécko, Taliansko a Portugalsko), ktorý vyplýval z poznámok pána P1, sa zhodovala so správaním opísaným spoločnosťou Chiquita v jej podnikových vyhláseniach.
- 488 Komisia v odôvodnení 217 napadnutého rozhodnutia ďalej poukázala na to, že súčasné dôkazy vložené do spisu preukazujú, že spoločnosti Chiquita a Pacific po stretnutí z 28. júla 2004 pokračovali v tajných kontaktoch, pričom k prvému kontaktu došlo 6. augusta 2004 a k druhému 11. augusta 2004, a že strany počas týchto kontaktov diskutovali o cenách v Grécku a o vývoji trhu v Portugalsku. Komisia ďalej uviedla, že povaha a podstata týchto kontaktov sa zhoduje s podnikovými vyhláseniami spoločnosti Chiquita a s jej tvrdeniami uvedenými počas vypočutia, najmä pokiaľ ide o obdobie po stretnutí z 28. júla 2004, podľa ktorých si páni C1 a P1 začali navzájom telefonovať a okrem iného diskutovali o všeobecných trendoch na trhu, ako aj o špecifických cenových trendoch a cenových zámeroch na nasledujúci týždeň, a že telefonáty týchto dvoch mužov boli podľa názoru spoločnosti Chiquita čoraz častejšie koncom roku 2004 a začiatkom roku 2005.
- 489 Komisia následne v odôvodnení 218 napadnutého rozhodnutia poukázala na to, že pokračovanie pravidelných dvojstranných kontaktov, počas ktorých spoločnosti Pacific a Chiquita koordinovali svoje ceny, je navyše potvrdené interným e-mailom spoločnosti Pacific z 11. apríla 2005 a tabuľkou bez uvedenia dátumu nazvanou „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“, pričom oba tieto dôkazy preukazujú, že k týmto kontaktom dochádzalo takmer každý týždeň od februára do apríla 2005 (týždne 6/2005 až 15/2005), a že z tabuľky bez uvedenia dátumu nazvanej „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“ najmä vyplýva, že pán P1 zo spoločnosti Pacific každý týždeň aktualizoval tabuľku obsahujúcu ceny spoločnosti Chiquita a dopĺňal ju poznámkami o obsahu svojich diskusií s pánom C1 zo spoločnosti Chiquita.
- 490 Nakoniec Komisia v odôvodneniach 219 až 221 napadnutého rozhodnutia uviedla, že na rozdiel od tvrdení spoločnosti Pacific zo súboru dôkazov, z ktorých vychádza, nemožno vyvodiť záver, že v dôkazoch je sedemmesačná diera, ale skôr to, že pri posudzovaní dôkazov ako celku možno konštatovať, že zosúladené správanie preukázané e-mailom z 11. apríla 2005 a tabuľkou bez uvedenia dátumu nazvanou „Ceny spoločnosti Chiquita – 2005“ bolo pokračovaním systému koordinácie cien vytvoreného počas stretnutia z 28. júla 2004, čo potvrdila aj spoločnosť Chiquita, ktorá uviedla, že počas obdobia od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 sa dopustila porušenia spočívajúceho v príležitostných protizákonných kontaktoch so spoločnosťou Pacific, ktoré sa týkali výmeny „informácií o“ jednotlivých „cenových trendoch“ oboch strán na nasledujúci týždeň. Komisia v odôvodnení 221 napadnutého rozhodnutia dospela k záveru, že z jej predchádzajúcich konštatovaní vyplýva, že dvojstranné zosúladené konanie spoločností Chiquita a Pacific bolo pravidelné a opakované počas určitého obdobia a že dvojstranné dojednania zodpovedali modelu, ktorý bol počas celého sledovaného obdobia súdržný, hoci časom sa menili určité špecifické prvky a intenzita komunikácie. Rozličné dvojstranné kontakty medzi účastníkmi, ku ktorým došlo počas stretnutia z 28. júla 2004 a po ňom, slúžili na koordinovanie ich správania na trhu a na výmenu citlivých obchodných informácií, pričom všetky opatrenia boli súčasťou celkového plánu vzhľadom na to, že boli vykonávané v rámci sledovania jediného a spoločného protisúťažného cieľa, ktorým bolo obmedzenie alebo skreslenie normálneho pohybu cien v odvetví banánov v Taliansku, Grécku a Portugalsku a výmena informácií o tomto parametri.
- 491 V prvom rade v rozsahu, v akom možno vyjadrenia žalobkyň uvedené v bode 65 repliky chápať v zmysle spochybnenia povahy jediného porušenia, ktoré je predmetom prejednávanej veci, takú argumentáciu nemožno prijať. Vzhľadom na judikatúru citovanú v bodoch 479, 480 a 484 vyššie, ako aj na skutočnosti preskúmané v rámci prvej časti tohto žalobného dôvodu je totiž jasné, že správanie, ktoré je predmetom prejednávanej veci, treba považovať za jedinú porušenie, keďže jednotlivé prejavy porušenia spája rovnaký cieľ a rovnaké subjekty. Navyše vyhlásenie pána C1 citované žalobkyňami,

podľa ktorého si nebol vedomý toho, že kontaktmi s pánom P1 porušuje právo Únie, nemôžu preukázať, že strany neprijali spoločný plán zameraný na obmedzenie hospodárskej súťaže, keďže ako správne zdôraznila Komisia, uvedenie si porušenia práva Únie nie je nevyhnutnou podmienkou uznania existencie plánu sledujúceho spoločný protisúťažný cieľ.

- 492 V druhom rade pokiaľ ide o pokračujúcu povahu porušenia, treba poukázať na to, že z preskúmania dôkazov v rámci prvej časti tohto žalobného dôvodu vyplýva, že žalobkyne nemôžu dôvodne tvrdiť, že neexistuje nijaký dôkaz akéhokoľvek kontaktu medzi stranami od augusta 2004 do apríla 2005, teda počas viac ako sedemmesačného obdobia, s výnimkou dvoch veľmi krátkych telefonátov. Tieto dôkazy tak preukazujú, že účastníci vytvorili tajný systém počas obeda z 28. júla 2004 (pozri poznámky pána P1 o obede z 28. júla 2004,), že sa kontaktovali 6. a 11. augusta 2004 (pozri obe poznámky pána P1 z augusta 2004,) a že pán P1 telefonoval pánovi C1 20. januára a 7. apríla 2005 (pozri dva telefonáty pána P1 pánovi C1 z 20. januára a zo 7. apríla 2005). Okrem toho e-mail z 11. apríla 2005 s tabuľkou cien spoločnosti Chiquita za 9. až 15. týždeň roku 2005 a tabuľka bez uvedenia dátumu nájdená v zakladači v kancelárii pána P2, ktorá obsahuje ceny spoločnosti Chiquita za 6. až 13. týždeň roku 2005, svedčia o kontaktoch medzi stranami od 7. februára 2005 (týždeň 6/2005) do 8. apríla 2005 (koniec týždňa 14/2005). Nakoniec z vyhlásení spoločnosti Chiquita vyplýva, že v období od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 sa zúčastňovala na porušení spočívajúcom v príležitostných protizákonných kontaktoch so spoločnosťou Pacific, ktoré sa týkali výmeny informácií o cenových trendoch na nasledujúci týždeň (vyhlásenia spoločnosti Chiquita počas vypočutia,), že pán C1 zo spoločnosti Chiquita a pán P1 zo spoločnosti Pacific si po stretnutí z 28. júla 2004 začali pravidelne telefonovať, spolu približne 15- až 20-krát od septembra 2004 do júna 2006 (vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 22. mája 2008,), a že tieto telefonáty sa stali častejšími na konci roku 2004 a na začiatku roku 2005 (vyhlásenie spoločnosti Chiquita z 15. februára 2008).
- 493 V treťom rade treba konštatovať, že zo všetkých uvedených dôkazov vyplýva, že Komisia nepredložila listinné dôkazy kontaktov medzi stranami v období od 12. augusta 2004 do 19. januára 2005. Z odôvodnení napadnutého rozhodnutia zhrnutých v bodoch 485 až 490 vyššie, ako aj z argumentácie Komisie uvedenej vo vyjadrení k žalobe totiž vyplýva, že Komisia pri konštatovaní, že porušenie trvalo nepretržite počas tohto obdobia, vychádzala na jednej strane zo súboru dôkazov posudzovaných ako celok a na druhej strane z vyhlásení spoločnosti Chiquita týkajúcich sa celého obdobia porušenia stanoveného Komisiou.
- 494 V tomto smere však treba zdôrazniť, že dôkazy je síce potrebné posudzovať ako celok pri skúmaní otázky, či Komisia uniesla dôkazné bremeno v súlade s judikatúrou citovanou v bodoch 175 až 185 vyššie a z právneho hľadiska dostatočne preukázala existenciu porušenia, no cieľom posudzovania zameraného na konštatovanie pokračujúcej povahy porušenia nie je preskúmať to, či súbor dôkazov ako celok umožňuje dôvodne pripustiť, že porušenie trvalo bez prerušenia počas celého obdobia, na ktoré sa vzťahujú uvedené dôkazy, ale to, či Komisia predložila dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré sú z časového hľadiska dostatočne blízke, aby bolo možné dôvodne pripustiť, že porušenie trvalo bez prerušenia medzi dvoma konkrétnymi dátumami (rozsudok IMI a i./Komisia, už citovaný v bode 413 vyššie, body 88 až 97).
- 495 Okrem toho síce vyhlásenia spoločnosti Chiquita naozaj možno považovať za dôkazy týkajúce sa obdobia, na ktoré sa nevzťahujú listinné dôkazy preukazujúce kontakty medzi konkurentmi, a z judikatúry síce vyplýva, že vyhlásenia žiadateľa o oslobodenie majú v zásade vysokú dôkaznú hodnotu (pozri judikatúru citovanú v bodoch 151 až 153, 339 až 341, 380 a 381 vyššie), no z ustálenej judikatúry rovnako vyplýva, že vyhlásenia podnikov musia byť podložené ďalšími dôkazmi, pokiaľ ich spochybňujú ostatné podniky, ktorým sa rovnako vytyka uzatvorenie spoločnej dohody (pozri judikatúru citovanú v bode 342 vyššie).
- 496 Nakoniec nemožno prijať argumentáciu Komisie, podľa ktorej „pri posudzovaní dôkazov ako celku je jasné, že zosúladené správanie preukázané e-mailom z 11. apríla 2005 a tabuľkou bez uvedenia dátumu je pokračovaním systému koordinácie cien vytvoreného počas stretnutia z 28. júla 2004“. Na

jednej strane konštatovanie, že neexistujú priame ani nepriame dôkazy, na základe ktorých by sa dalo domnievať, že pokiaľ ide o žalobkyne, došlo k prerušeniu porušenia, môže byť relevantné až po tom, čo Komisia unesie dôkazné bremeno, ktoré jej prináleží, t. j. keď predloží dôkazy týkajúce sa skutočností, ktoré sú časovo dostatočne blízke, aby sa dalo dôvodne pripustiť, že porušenie trvalo bez prerušenia medzi dvoma konkrétnymi dátumami (pozri rozsudok IMI a i./Komisia, už citovaný v bode 413 vyššie, bod 86 a tam citovanú judikatúru). Na druhej strane v každom prípade účasť podniku na karteli nemožno vyvodiť zo špekulácie vykonanej na základe nepresných dôkazov (pozri rozsudok Všeobecného súdu z 10. októbra 2014, Soliver/Komisia, T-68/09, bod 58 a tam citovanú judikatúru).

- 497 Za týchto okolností je potrebné vychádzať z toho, že neexistencia dôkazov podporujúcich vyhlásenia spoločnosti Chiquita a svedčiacich o kontakte medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific počas približne päťmesačného obdobia (od 12. augusta 2004 do 19. januára 2005) z celkového trvania porušenia v dĺžke o niečo viac ako osem mesiacov zakladá prerušenie porušenia, a to tým viac, že ako tvrdia žalobkyne bez spochybnenia zo strany Komisie, rokovania o cenách na trhu s banánmi prebiehajú každý týždeň, čo napokon potvrdzujú tabuľky cien spoločnosti Chiquita za 6. až 13. a 9. až 15. týždeň roku 2005 vypracované pánom P1, a že teda neexistuje explicitný dôkaz kontaktu medzi spoločnosťami Chiquita a Pacific počas približne dvadsiatich cyklov rokovaní.
- 498 Vzhľadom na to, že žalobkyne po uvedenom období približne piatich mesiacov znova spáchali a zopakovali porušenie, v súvislosti s ktorým nepreukázali, že je odlišné od kartelu, na ktorom sa s prerušením podieľali, porušenie treba považovať za jediné a opakované, a teda treba vychádzať z toho, že trvalo od 28. júla 2004 do 11. augusta 2004 a od 20. januára 2005 do 8. apríla 2005 (pozri v tomto zmysle rozsudky IMI a i./Komisia, už citovaný v bode 413 vyššie, bod 97, a Trelleborg Industrie a Trelleborg/Komisia, už citovaný v bode 481 vyššie, bod 95).
- 499 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že je potrebné čiastočne vyhovieť tretiemu žalobnému dôvodu v rozsahu, v akom Komisia nesprávne konštatovala, že porušenie trvalo nepretržite od 12. augusta 2004 do 19. januára 2005, a v zostávajúcej časti tretí žalobný dôvod zamietnuť.
- 500 Na záver treba čiastočne vyhovieť návrhu na zrušenie napadnutého rozhodnutia v rozsahu, v akom Komisia na jednej strane v článku 1 uvedeného rozhodnutia konštatovala účasť žalobkýň na porušení od 12. augusta 2004 do 19. januára 2005, a na druhej strane v rozsahu, v akom Komisia určila v článku 2 výšku pokuty uloženú žalobkyniam na základe pôvodne stanovenej dĺžky trvania porušenia. Následky tohto čiastočného zrušenia napadnutého rozhodnutia budú preskúmané v bodoch 560 až 564 nižšie.

II – O subsidiárne uvádzaných návrhoch na zrušenie alebo zníženie pokuty

- 501 Na podporu svojich subsidiárne uvádzaných návrhov žalobkyne uvádzajú žalobný dôvod založený na porušení článku 23 ods. 3 nariadenia č. 1/2003 a usmernení z roku 2006 z dôvodu nesprávneho posúdenia závažnosti a dĺžky trvania uvádzaného porušenia, ako aj poľahčujúcich okolností, a na porušení zásady nediskriminácie.

A – Úvodné pripomienky

- 502 Je potrebné pripomenúť, že z ustálenej judikatúry vyplýva, že Komisia disponuje širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o metódu stanovenia sumy pokút. Táto metóda, ktorá je opísaná v usmerneniach z roku 2006, obsahuje rôzne premenné umožňujúce Komisii vykonávať jej voľnú úvahu v súlade s ustanoveniami článku 23 ods. 2 nariadenia č. 1/2003 (pozri v tomto zmysle a analogicky rozsudok Súdneho dvora z 3. septembra 2009, Papierfabrik August Koehler a i./Komisia, C-322/07 P, C-327/07 P a C-338/07 P, Zb. I-7191, bod 112 a tam citovanú judikatúru).

- 503 Závažnosť porušenia práva Únie v oblasti hospodárskej súťaže musí byť určená na základe veľkého množstva faktorov, akými sú najmä osobitné okolnosti prípadu, jeho kontext a odradzujúci účinok pokút, pričom neexistuje záväzný alebo vyčerpávajúci zoznam kritérií, ktoré musia byť povinne zohľadnené (rozsudky Súdneho dvora z 19. marca 2009, Archer Daniels Midland/Komisia, C-510/06 P, Zb. I-1843, bod 72, a z 3. septembra 2009, Prym a Prym Consumer/Komisia, už citovaný v bode 48 vyššie, bod 54).
- 504 Ako bolo uvedené v bode 26 vyššie, Komisia v prejednávanej veci stanovila sumu pokút tak, že uplatnila metódu definovanú v usmerneniach z roku 2006.
- 505 Aj keď usmernenia z roku 2006 nemôžu byť kvalifikované ako právne pravidlá, ktoré by bol správny orgán povinný dodržiavať v každom prípade, vyjadrujú konvenčné pravidlá postupu, ktorých sa správny orgán musí vo svojej praxi pridržať a od ktorých sa nemôže v individuálnom prípade odkloniť bez udania dôvodov, ktoré by neboli v súlade so zásadou rovnosti zaobchádzania (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, bod 209 a tam citovanú judikatúru, a rozsudok Carbone-Lorraine/Komisia, už citovaný v bode 142 vyššie, bod 70).
- 506 Komisia sa prijatím takýchto pravidiel postupu a zverejnením, že ich odteraz bude uplatňovať na príslušné prípady, sama obmedzuje pri výkone svojej voľnej úvahy a nemôže sa od týchto pravidiel odchýliť bez toho, aby nebola prípadne sankcionovaná z dôvodu porušenia všeobecných právnych zásad, akými sú zásada rovnosti zaobchádzania alebo zásada ochrany legitímnej dôvery (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, bod 211 a tam citovanú judikatúru, a rozsudok Carbone-Lorraine/Komisia, už citovaný v bode 142 vyššie, bod 71).
- 507 Okrem toho usmernenia z roku 2006 stanovujú všeobecným a abstraktným spôsobom metodológiu, ktorú sa Komisia zaviazala používať na účely stanovenia výšky pokút, a v dôsledku toho zaisťujú právnu istotu podnikov (pozri analogicky rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, body 211 a 213).
- 508 Usmernenia z roku 2006 definujú dvojstupňovú metodiku výpočtu (bod 9 usmernení z roku 2006) a v rámci prvej fázy výpočtu stanovujú, že Komisia určí základnú sumu pre každý dotknutý podnik alebo združenie podnikov. V tejto súvislosti obsahujú nasledujúce ustanovenia:

„12. Základná výška sa stanoví podľa hodnoty predaja s použitím nasledujúcej metodiky.

...

13. Pri stanovení základnej výšky uloženej pokuty bude Komisia vychádzať z hodnoty predaja tovaru alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci EHP. Komisia obvykle použije na výpočet hodnotu predaja podniku počas posledného celého roku, v ktorom sa podnik podieľal na porušení...

...

19. Základná výška pokuty bude súvisieť s určitou časťou hodnoty predaja stanovenou v závislosti od stupňa závažnosti porušenia a vynásobenou počtom rokov, v ktorých porušenie trvalo.

20. Vyhodnotenie závažnosti sa vykoná osobitne na každý typ porušenia prihliadajúc na všetky relevantné okolnosti prípadu.

21. Vo väčšine prípadov sa zohľadňovaná časť hodnoty predaja stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %.

22. Pri rozhodovaní o tom, či časť hodnoty predaja, ktorá sa má vziať do úvahy pre daný prípad, by mala byť situovaná v hornej alebo v dolnej časti stupnice, Komisia zohľadní určitý počet ukazovateľov, napríklad povahu porušenia, kumulovaný podiel všetkých zúčastnených strán na trhu, geografický rozsah porušenia, uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia.
23. Medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže patria svojou povahou horizontálne dohody o stanovení cien, rozdelení trhu a obmedzení produkcie, ktoré sú zväčša tajné. Tieto by mali byť na základe politiky hospodárskej súťaže prísne sankcionované. Časť zohľadňovaných predajov [Zohľadňovaná časť predaja – *neoficiálny preklad*] u takýchto porušení sa teda obvykle bude nachádzať v hornej časti stupnice.
24. Aby sa plne zohľadnilo trvanie účasti každého podniku na porušení, vynásobí sa suma stanovená na základe hodnoty predaja (pozri body 20 až 23) počtom rokov účasti na porušení. Obdobia kratšie ako 6 mesiacov sa budú počítať ako polrok. Obdobia dlhšie ako 6 mesiacov, ale kratšie ako jeden rok, sa budú počítať ako celý rok.
25. Okrem toho, Komisia nezávisle od trvania účasti podniku na porušení zahrnie do základnej výšky pokuty sumu pohybujúcu sa medzi 15 % až 25 % hodnoty predaja podľa definície v časti A, aby podniky odradila od akejkoľvek účasti na horizontálnych dohodách o stanovení cien, rozdelení trhu a obmedzení produkcie. Komisia môže takisto uplatniť takúto dodatočnú sumu aj v prípade iných porušení. Komisia pri rozhodovaní o pomere hodnoty predaja, ktorý sa má brať do úvahy v konkrétnom prípade, zohľadní určitý počet faktorov, najmä tie, ktoré sú uvedené v bode 22.“
- 509 Usmernenia z roku 2006 v rámci druhej fázy výpočtu stanovujú, že Komisia môže zvýšiť alebo znížiť základnú sumu po celkovej úvahe a s prihliadnutím na všetky významné okolnosti (body 11 a 27 usmernení z roku 2006).
- 510 V súvislosti s týmito okolnosťami bod 29 usmernení z roku 2006 stanovuje:
- „Komisia môže znížiť základnú výšku pokuty, ak zistí existenciu poľahčujúcich okolností, napríklad:
- ak podnik dokáže, že ukončil porušenie hneď po prvom zásahu Komisie. Táto okolnosť sa nepoužije v prípade dohôd alebo praktík tajnej povahy (najmä kartelov);
 - ak podnik dokáže, že porušenie bolo spáchané z nedbalosti;
 - ak podnik dokáže, že jeho účasť na porušení je významne znížená a v dôsledku toho preukáže, že v dobe, keď bol stranou dohôd predstavujúcich porušenie, sa v skutočnosti vyhýbal ich uplatňovaniu a choval sa na trhu konkurenčným spôsobom. Samotná skutočnosť, že sa určitý podnik podieľal na porušení v kratšom časovom období ako ostatné podniky, sa nebude považovať za poľahčujúcu okolnosť, pretože táto okolnosť je už zohľadnená vo výške pokuty [v základnej sume – *neoficiálny preklad*];
 - ak dotknutý podnik účinne spolupracuje s Komisiou nad rámec oznámenia zhovievavosti a zákonom stanovenej povinnosti spolupráce;
 - ak protikonkurenčné správanie bolo povolené, alebo podporované verejnými orgánmi alebo predpismi.“
- 511 Ako totiž Súdny dvor pripomenul v rozsudkoch z 8. decembra 2011, KME Germany a i./Komisia (C-389/10 P, už citovaný v bode 472 vyššie, bod 129) a KME a i./Komisia (C-272/09 P, Zb. s. I-12789, bod 102), prináleží súdu Únie, aby uskutočnil preskúmanie zákonnosti, ktoré mu prislúcha na základe dôkazov predložených žalobcom na podporu uvádzaných dôvodov. Počas tohto preskúmania sa súd

v snahe vyhnúť sa vykonaniu podrobného vecného a právneho preskúmania nemôže opierať o mieru voľnej úvahy Komisie, a to ani pokiaľ ide o výber zohľadnených dôkazov pri uplatňovaní kritérií uvedených v usmerneniach, ani pokiaľ ide o hodnotenie týchto dôkazov.

B – Napadnuté rozhodnutie

- 512 Komisia v napadnutom rozhodnutí pripomenula, že v súlade s usmerneniami z roku 2006 sa základná suma pokuty skladá zo sumy, ktorá môže v závislosti od závažnosti porušenia dosiahnuť až 30 % z predaja tovarov alebo služieb, ktorých sa porušenie v danom roku týka, a ktorá sa vynásobí počtom rokov účasti podniku na porušení, ako aj z dodatočnej sumy od 15 % do 25 % hodnoty predaja podniku bez ohľadu na dĺžku trvania jeho účasti na porušení. Táto základná suma sa ďalej môže v prípade každého podniku zvýšiť alebo znížiť, ak existujú prirážajúce alebo poľahčujúce okolnosti (odôvodnenia 313 a 319 napadnutého rozhodnutia).
- 513 Komisia ďalej uviedla, že základná suma pokuty sa obvykle stanoví s odkazom na hodnotu predaja tovarov alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo súvisí, v príslušnej geografickej oblasti počas posledného celého roka, v ktorom sa podnik podieľal na porušení. Komisia však v prejednávanej veci poznamenala, že z dôvodu krátkeho trvania porušovania presahujúceho do oboch kalendárnych rokov, je potrebné upustiť od tejto zásady a vychádzať z odhadu ročnej hodnoty predaja založenej na skutočnej hodnote predaja podnikov za osem mesiacov, keď sa zúčastňovali na porušení (odôvodnenie 314 napadnutého rozhodnutia).
- 514 Komisia tiež pripomenula, že v prejednávanej veci sa porušenie týka banánov (čerstvého ovocia), a to nedozretých (zelených), ako aj dozretých (žltých), a že dotknutá geografická oblasť zodpovedá trom krajinám južnej Európy, a to Grécku, Taliansku a Portugalsku (odôvodnenia 315 a 316 napadnutého rozhodnutia).
- 515 Komisia ďalej uviedla, že stupeň závažnosti porušenia určuje pomer hodnoty predaja zohľadneného na účely výpočtu pokuty a že na účely stanovenia časti, ktorá sa má zohľadniť, berie do úvahy určitý počet ukazovateľov, napríklad povahu porušenia, celkový podiel všetkých dotknutých podnikov na trhu, geografický rozsah a uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia (odôvodnenie 320 napadnutého rozhodnutia).
- 516 Podľa Komisie subjekty, ktorým bolo napadnuté rozhodnutie určené, sa v prejednávanej veci podieľali na jedinom a pokračujúcom porušení článku 101 ZFEÚ s jediným a spoločným protisúťažným cieľom, a to obmedziť alebo skresliť bežný pohyb cien v odvetví banánov v Taliansku, Grécku a Portugalsku a vymieňať si informácie o tomto parametri, a porušenie spočívalo v koordinovaní stratégie určovania cien, pokiaľ ide o budúce ceny, ako aj úrovne, pohyby a/alebo vývoj cien, a vo výmene informácií o tom, ako sa majú správať na trhu v oblasti cien, a teda vzhľadom na svoju povahu patrí medzi najzávažnejšie obmedzenia hospodárskej súťaže (odôvodnenia 321 a 325 napadnutého rozhodnutia).
- 517 Komisia v odôvodneniach 326 až 328 napadnutého rozhodnutia ďalej uviedla, že v roku 2004 mali spoločnosti Chiquita a Pacific celkový podiel na trhu približne 50 % v Taliansku, 30 % v Portugalsku a 65 – 70 % v Grécku, kým v roku 2005 bol tento podiel na trhu približne 50 % v prípade Talianska, 40 % v prípade Portugalska a 60 % v prípade Grécka. Komisia okrem toho uviedla, že kartel sa týkal troch členských štátov, a to Grécka, Talianska a Portugalska, a že stanovené dohody sa vykonávali.
- 518 Komisia v prejednávanej veci dospela k záveru, že vzhľadom na kritériá preskúmané v odôvodneniach 321 až 325 napadnutého rozhodnutia bolo potrebné stanoviť časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť, na 15 % v prípade všetkých dotknutých podnikov (odôvodnenie 329 napadnutého rozhodnutia).

- 519 Pokiaľ ide o dĺžku trvania porušenia, Komisia uviedla, že zobrala do úvahy skutočnú dĺžku účasti podnikov na porušení, teda osem mesiacov a dvanásť dní, zaokrúhlenú nadol, takže výpočet sa týkal ôsmich mesiacov, z čoho vyplýva koeficient dĺžky trvania 0,66 (2/3 celého roka) v prípade každého dotknutého podniku (odôvodnenia 330 a 331 napadnutého rozhodnutia).
- 520 Pokiaľ ide o dodatočnú sumu 15 až 25 % hodnoty predaja zahrnutého do základnej sumy ako odradzujúci účinok, Komisia dospela k záveru, že v prípade všetkých dotknutých podnikov treba uplatniť dodatočnú sumu zodpovedajúcu 15 % ročnej hodnoty predaja (odôvodnenia 332 a 333 napadnutého rozhodnutia).
- 521 Pokiaľ ide napokon o úpravu základnej sumy, Komisia uviedla, že nebola zistená žiadna priťažujúca okolnosť. V súvislosti s poľahčujúcimi okolnosťami Komisia pripomenula, že vo veci týkajúcej sa severnej Európy sa uplatnilo zníženie základnej sumy o 60 % z dôvodu, že odvetvie banánov podliehalo osobitnému režimu právnej úpravy a že druh koordinácie preukázaný v tejto veci sa týkal referenčných cien. Keďže v prejednávanej veci všetky tieto skutočnosti neexistujú, Komisia usúdila, že v prípade všetkých dotknutých podnikov treba uplatniť zníženie základnej sumy iba o 20 %. Komisia teda uviedla, že napriek veľkej zhode režimov právnych úprav uplatniteľných v čase porušenia vo veci COMP/39188 – Banány a v prejednávanej veci, sa v prejednávanej veci stanovenie cien netýka referenčných cien, ktoré v južnej Európe neexistovali, a že taktiež existujú dôkazy, že zosúladené konania zahŕňali aj ceny, ktoré boli na úrovni skutočných cien (odôvodnenia 336 až 340 napadnutého rozhodnutia).

C – O závažnosti porušenia

- 522 Žalobkyne tvrdia, že Komisia zjavne neposúdila správne závažnosť uvádzaného porušenia.
- 523 Žalobkyne po prvé kritizujú skutočnosť, že Komisia tvrdila, že spoločnosti Pacific a Chiquita sa podieľali na „inštitucionalizovanom a systematickom karteli, ktorý sa týkal určovania cien“, zatiaľ čo uvádzané porušenie sa veľmi odlišuje od zisteného kartelu týkajúceho sa určovania cien, pričom správanie účastníkov možno považovať nanajvýš za nezávislú výmenu nepresných a neurčitých informácií týkajúcich sa iba všeobecných trendov na trhu, ku ktorej dochádzalo sporadicky počas kontaktov s legitímnym dôvodom. Komisia v dôsledku toho zjavne neposúdila správne závažnosť uvádzaného porušenia, keďže vzhľadom na jeho povahu nemožno toto porušenie v žiadnom prípade považovať za obmedzenie hospodárskej súťaže na základe cieľa.
- 524 Táto argumentácia nemôže uspieť vzhľadom na to, že žalobkyne iba opakujú výhrady uvedené v rámci konštatovania porušenia. V rámci preskúmania tretieho žalobného dôvodu bolo už však preukázané, že žalobkyniam sa nepodarilo preukázať, že Komisia nie je oprávnená tvrdiť, že sa podieľali na inštitucionalizovanom a systematickom karteli týkajúcom sa určovania cien a že predmetné porušenie v prejednávanej veci predstavuje obmedzenie hospodárskej súťaže na základe cieľa.
- 525 Vzhľadom na to, že v bode 23 usmernení z roku 2006 sa jasne uvádza, že časť, ktorá sa má zohľadniť v prípade horizontálnych dohôd a zosúladených postupov týkajúcich sa stanovenia cien, sa obvykle bude nachádzať „v hornej časti stupnice“, a že z tohto bodu vyplýva, že v prípade najzávažnejších obmedzení by sadzba mala byť prinajmenšom vyššia než 15 %, Komisia bola teda v prejednávanej veci oprávnená stanoviť sadzbu vo výške 15 %, čo je minimum „hornej časti stupnice“ (pozri v tomto zmysle rozsudky Všeobecného súdu zo 16. júna 2011, Team Relocations a i./Komisia, T-204/08 a T-212/08, Zb. II-3569, bod 94; Ziegler/Komisia, T-199/08, Zb. II-3507, bod 141, a Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, T-208/08 a T-209/08, Zb. 3639, bod 131). Treba totiž zdôrazniť, že Komisia stanovila sumu vo výške 15 % hodnoty predaja účastníkov, a teda uplatnila pomer nižší ako polovica pomeru, ktorý možno vo všeobecnosti uplatniť v prípade horizontálnych dohôd alebo zosúladených postupov týkajúcich sa stanovenia cien, teda 30 % (pozri v tomto zmysle rozsudok Fresh Del Monte Produce/Komisia, už citovaný v bode 388 vyššie, bod 776).

- 526 Žalobkyne po druhej tvrdia, že obmedzený celkový podiel na trhu a veľmi obmedzený geografický rozsah porušenia, ktorý zahŕňal iba tri členské štáty a predstavoval iba 15 % celého európskeho trhu s banánmi počas predmetného obdobia, treba tiež zohľadniť pri stanovení základnej sumy pokuty.
- 527 Túto argumentáciu treba zamietnuť.
- 528 Pokiaľ ide totiž o zohľadnenú časť hodnoty predaja na účely stanovenia pohyblivej časti základnej sumy v súlade s bodmi 19 až 24 usmernení z roku 2006, teda v prejednávanej veci 15 % (pozri bod 518 vyššie), je potrebné pripomenúť, že usmernenia z roku 2006 v bode 20 výslovne stanovujú, že „vyhodnotenie závažnosti sa vykoná osobitne na každý typ porušenia prihliadajúc na všetky relevantné okolnosti prípadu“. Navyše usmernenia z roku 2006 viedli k zásadnej zmene metodiky výpočtu pokút. Konkrétne bolo zrušené členenie porušení na tri kategórie („málo závažné“, „závažné“ a „veľmi závažné“) a bola zavedená stupnica od 0 do 30 %, aby sa umožnila presnejšia diferenciácia. Podľa bodu 19 usmernení z roku 2006 musí základná suma pokuty „súvisieť s určitou časťou hodnoty predaja stanovenou v závislosti od stupňa závažnosti porušenia“. Vo väčšine prípadov sa „zohľadňovaná časť hodnoty predaja stanoví na úrovni, ktorá môže dosiahnuť až 30 %“ v súlade s bodom 21 usmernení z roku 2006 (rozsudky Ziegler/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 139, a Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 129).
- 529 Komisia preto nemôže vykonať diskrečnú právomoc, ktorou disponuje v oblasti ukladania pokút, a určiť tak presnú sadzbu od 0 do 30 % bez zohľadnenia osobitných okolností veci. Bod 22 usmernení z roku 2006 teda stanovuje, že „pri rozhodovaní o tom, či časť hodnoty predaja, ktorá sa má vziať do úvahy pre daný prípad, by mala byť situovaná v hornej alebo v dolnej časti stupnice, Komisia zohľadní určitý počet ukazovateľov, napríklad povahu porušenia, kumulovaný podiel všetkých zúčastnených strán na trhu, geografický rozsah porušenia, uskutočnenie alebo neuskutočnenie porušenia“ (rozsudky Ziegler/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 140, a Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 130).
- 530 Tento problém spojený s určením presnej percentuálnej sadzby je do istej miery zmiernený v prípade tajných horizontálnych dohôd a zosúladených postupov týkajúcich sa určovania cien a rozdelenia trhu, v prípade ktorých sa podľa bodu 23 usmernení z roku 2006 zohľadňovaná časť predaja obvykle stanoví na úrovni nachádzajúcej sa „v hornej časti stupnice“. Z tohto bodu vyplýva, že v prípade najzávažnejších obmedzení by sadzba mala byť prinajmenšom vyššia než 15 % (rozsudok Ziegler/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 141, a Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 131).
- 531 V prejednávanej veci z odôvodnenia 329 napadnutého rozhodnutia vyplýva, že sadzba vo výške 15 % bola stanovená iba na základe povahy porušenia, kým ďalšie ukazovatele uvedené v odôvodneniach 326 až 328 napadnutého rozhodnutia – a to celkový podiel účastníkov na trhu, geografický rozsah a uskutočnenie porušenia – nemali žiadny vplyv na percentuálny podiel závažnosti, ktorá bola zohľadnená pri stanovení základnej sumy.
- 532 Pokiaľ však Komisia uplatní iba sadzbu, ktorá sa úplne alebo takmer rovná minimálnej sadzbe pre najzávažnejšie obmedzenia, nie je potrebné vziať do úvahy doplňujúce skutočnosti alebo okolnosti. Bolo by to potrebné iba v prípade stanovenia vyššej sadzby (rozsudok Ziegler/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 142, a Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 132).
- 533 Okrem toho je potrebné poznamenať, ako uvádza Komisia, že hodnota predaja zohľadnená pri stanovení základnej sumy pokuty, a to predaj v Portugalsku, Taliansku a Grécku, už vyjadruje obmedzený geografický rozsah kartelu.

- 534 Žalobkyne po tretie tvrdia, že Komisia nepreukázala, že uvádzané porušenie by malo nejaký účinok na trh, ani nevykonala žiadnu analýzu o prípadnom konkrétnom dosahu, zatiaľ čo v prejednávanej veci nemožno s určitou predpokladať, že výmena informácií týkajúcich sa všeobecných trendov na trhu medzi dvomi dodávateľmi, z ktorých jeden bol malým dodávateľom na mimoriadne regulovanom a transparentnom trhu, mohla mať nejaký účinok na trh, a skutočné ceny a cenové pohyby počas dotknutého obdobia sa okrem toho nezhodovali s cenami a pohybmi, ktoré bolo možné očakávať, ak by došlo k uskutočňovaniu kartelu týkajúceho sa určovania cien.
- 535 Ani túto argumentáciu nemožno prijať.
- 536 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že prvým príkladom kartelu uvedeným v článku 101 ods. 1 písm. a) ZFEÚ, ktorý je výslovne vyhlásený za nezlučiteľný s vnútorným trhom, je práve kartel, ktorý „priamo alebo nepriamo určuj[e] nákupné alebo predajné ceny alebo iné obchodné podmienky“. Postup, ktorý bol predmetom kartelu, je výslovne zakázaný článkom 101 ods. 1 ZFEÚ, lebo zahŕňa imanentné obmedzenia hospodárskej súťaže na vnútornom trhu (rozsudok Fresh Del Monte Produce/Komisia, už citovaný v bode 388 vyššie, bod 768).
- 537 Článok 101 ZFEÚ smeruje, podobne ako iné pravidlá hospodárskej súťaže uvedené v zmluve, nielen k ochrane priamych záujmov účastníkov hospodárskej súťaže alebo spotrebiteľov, ale aj k ochrane štruktúry trhu a tým hospodárskej súťaže ako takej. Preto konštatovanie existencie protisúťažného cieľa zosúladeného postupu nemožno podmieňovať existenciou priamej súvislosti tohto postupu so spotrebiteľskými cenami (rozsudok T-Mobile Netherlands a i., už citovaný v bode 328 vyššie, body 38 a 39).
- 538 Zo systému sankcií za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, ako bol zavedený nariadeniami č. 17 a č. 1/2003 a ako ho vykladá judikatúra, vyplýva, že nedovolené dohody, akými sú kartely, si už z dôvodu svojej podstaty zasluhujú najprísnejšie pokuty. Účinok protisúťažnej praktiky nie je sám osebe rozhodujúcim kritériom na určenie výšky pokút (rozsudok Súdneho dvora z 12. novembra 2009, Carbone-Lorraine/Komisia, C-554/08 P, bod 44; rozsudok Fresh Del Monte Produce/Komisia, už citovaný v bode 388 vyššie, bod 770).
- 539 Okrem toho treba poznamenať, že na rozdiel od usmernení k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 [UO] (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171) v usmerneniach o pokutách z roku 2006 už nie je uvedené, že na posúdenie závažnosti je potrebné vziať do úvahy „efektívnu ekonomickú kapacitu vinníkov, ktorou môžu spôsobiť značnú škodu iným prevádzkovateľom,“ ani „skutočný dosah [porušenia] na trh, tam, kde je ho možné merať“ (rozsudky Gosselin Group a Stichting Administratiekantoor Portielje/Komisia, už citovaný v bode 525 vyššie, bod 128, a Fresh Del Monte Produce/Komisia, už citovaný v bode 338 vyššie, bod 772). Komisia teda nebola povinná zohľadniť účinok porušenia, aby stanovila časť hodnoty predaja zohľadnenú z dôvodu závažnosti v súlade s bodmi 19 až 24 usmernení z roku 2006.
- 540 Z argumentácie žalobkýň pritom nevyplýva, že by spochybňovali zákonnosť usmernení z roku 2006.
- 541 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že argumentáciu žalobkýň týkajúcu sa nesprávneho posúdenia závažnosti porušenia treba zamietnuť.

D – O dĺžke trvania porušenia

- 542 Žalobkyne tvrdia, že Komisia neanalyzovala správne dĺžku trvania porušenia. Komisia totiž z právneho hľadiska dostatočne nepreukázala, že porušovanie začalo 28. júla 2004 a trvalo do 8. apríla 2005, takže údajná dĺžka trvania porušenia by mala byť skrátená nanajvýš na jeden týždeň.

543 Treba konštatovať, že žalobkyne opakujú výhrady uvedené v rámci spochybnenia dôkazov predložených Komisiou, ktoré už boli preskúmané a zamietnuté v rámci tretieho žalobného dôvodu. Naproti tomu je potrebné pripomenúť, že v uvedenom preskúmaní bolo poukázané na to, že Komisia sa dopustila pochybenia, keď dospela k záveru, že porušenie trvalo nepretržite od 28. júla 2004 do 8. apríla 2005 (pozri body 497 a 499 vyššie). Treba teda poznamenať, že Komisia v odôvodnení 306 napadnutého rozhodnutia neoprávnene tvrdila, že dĺžka trvania porušenia, ktorého sa žalobkyne dopustili, bola osem mesiacov a dvanásť dní. Vzhľadom na to, že v rámci preskúmania tretieho žalobného dôvodu bolo konštatované (pozri bod 498 vyššie), že porušovanie trvalo od 28. júla 2004 do 11. augusta 2004 a od 20. januára 2005 do 8. apríla 2005, treba konštatovať, že dĺžka trvania porušenia bola tri mesiace a jedenásť dní.

E – O poľahčujúcich okolnostiach

544 Žalobkyne pripomínajú, že v rozhodnutí, ktoré bolo prijaté vo veci COMP/39188 – Banány, Komisia znížila základnú sumu pokuty o 60 % v prípade všetkých účastníkov z dôvodu, že odvetvie banánov podliehalo veľmi špecifickému režimu právnej úpravy a že druh koordinácie stanovený v tomto rozhodnutí sa týkal ponukovej ceny (odôvodnenie 336 napadnutého rozhodnutia).

545 Komisia výslovne uznala, že režim právnej úpravy, ktorá sa uplatňovala v čase porušenia, ktorého sa týkalo rozhodnutie vo veci COMP/39188 – Banány, a režim právnej úpravy v prejednávanej veci fungovali podľa pravidiel, ktoré boli do veľkej miery totožné, pričom však v prejednávanej veci odmietla priznať rovnaké zníženie ako vo veci COMP/39188 – Banány z dôvodu, že druh ponukovej ceny stanovený vo veci COMP/39188 – Banány neexistoval v južnej Európe a že uvádzané porušenie v južnej Európe zahŕňalo koordináciu cien, ktoré boli na úrovni skutočných cien, takže základná suma pokuty bola znížená iba o 20 % (odôvodnenia 338 a 339 napadnutého rozhodnutia).

546 Podľa žalobkýň však spoločnosti PFCI a Chiquita neuzatvorili nijakú formu dohody o stanovení cien alebo koordinácii stanovovania cien, a nie to ešte koordinovali úroveň skutočných cien, a mimoriadne sporadická výmena neurčitých informácií o vývoji na trhu počas kontaktov s legitímnym cieľom bola potenciálne oveľa menej škodlivá ako týždenné organizované rokovania o ponukovej cene, ktoré boli predmetom veci COMP/39188 – Banány. V dôsledku toho treba uplatniť zníženie akejkoľvek pokuty uloženej spoločnosti Pacific v prejednávanej veci aspoň o 60 %.

547 Túto argumentáciu treba zamietnuť.

548 Na úvod je potrebné pripomenúť, ako už bolo uvedené v bode 510 vyššie, že bod 29 usmernení z roku 2006 stanovuje prispôsobenie základnej sumy pokuty podľa určitých poľahčujúcich okolností a uvádza v tomto smere exemplifikatívny zoznam okolností, ktoré za určitých podmienok môžu viesť k zníženiu tejto sumy pokuty (pozri v tomto zmysle rozsudok Všeobecného súdu z 25. októbra 2011, Aragonesas Industrias y Energía/Komisia, T-348/08, Zb. II-7583, body 279 a 280).

549 V prípade neexistencie záväzného ustanovenia v usmerneniach z roku 2006, pokiaľ ide o poľahčujúce okolnosti, ktoré možno zohľadniť, treba predpokladať, že Komisia si ponechala určitú mieru voľnej úvahy na celkové posúdenie významu prípadného zníženia pokút z dôvodu poľahčujúcich okolností (rozsudok Všeobecného súdu z 15. septembra 2011, Lucite International a Lucite International UK/Komisia, T-216/06, bod 92).

550 Po prvé treba ešte raz zamietnuť tvrdenie žalobkýň, že spoločnosti PFCI a Chiquita nijakú formu dohody o stanovení cien alebo koordinácii stanovovania cien, ani nekoordinovali úroveň skutočných cien, keďže v rámci preskúmania tretieho žalobného dôvodu bolo preukázané, že Komisia oprávnene konštatovala, že účastníci sa podieľali na všeobecnom a inštitucionalizovanom karteli, ktorého cieľom bolo určovanie cien a ktorý zahŕňal tiež koordináciu cien, ktoré boli na úrovni skutočných cien.

- 551 Ďalej treba poznamenať, ako uvádza Komisia (odôvodnenie 339 napadnutého rozhodnutia), že priznané zníženie vo veci týkajúcej sa severnej Európy bolo odôvodnené faktormi, ktoré sa vzájomne posilňovali, a to existujúcim osobitným režimom právnej úpravy a koordináciou iba referenčných cien, zatiaľ čo druhý z týchto dvoch faktorov nebol preukázaný v konštatovanom porušení v prejednávanej veci, takže táto časť súboru zložiek, ktoré sa vzájomne sa posilňovali a odôvodňovali zníženie o 60 % vo veci týkajúcej sa severnej Európy, v prejednávanej veci neexistovala.
- 552 Napokon je potrebné pripomenúť, že Súdny dvor opakovane rozhodol, že predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie nepredstavuje právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia týkajúce sa iných vecí majú orientačný charakter, pokiaľ ide o existenciu diskriminácie (rozsudok Súdneho dvora z 21. septembra 2006, JCB Service/Komisia, C-167/04 P, Zb. I-8935, bod 205). Komisia disponuje v oblasti stanovenia súm pokút širokou mierou voľnej úvahy a nie je viazaná predchádzajúcimi posúdeniami. Z toho vyplýva, že žalobkyne sa nemôžu odvolávať na rozhodovacia prax Komisie pred súdmi Únie (rozsudky Archer Daniels Midland/Komisia, už citovaný v bode 503 vyššie, bod 82, a Erste Group Bank a i./Komisia, už citovaný v bode 112 vyššie, bod 123).
- 553 Tento záver platí aj pre nárok na zníženie pokuty založený na tom, že Komisia v iných rozhodnutiach priznala zníženie pokuty na základe „výnimočných okolností“. Samotná skutočnosť, že Komisia priznala v rámci svojej predchádzajúcej rozhodovacej praxe určité zníženie pokuty za stanovené konanie, neznamená, že je povinná priznať rovnaké pomerné zníženie pri posúdení podobného konania v rámci neskoršieho správneho konania. Komisia má v oblasti stanovovania výšky pokút priestor na voľnú úvahu, ktorý jej umožňuje kedykoľvek zvýšiť všeobecnú výšku pokút v rozsahu uvedenom v nariadení č. 1/2003, ak je to potrebné na zabezpečenie realizácie politiky Únie v oblasti hospodárskej súťaže (rozsudok Dansk Rørindustri a i./Komisia, už citovaný v bode 124 vyššie, body 190 a 191).
- 554 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že kritiku žalobkyní týkajúcu sa nedostatočného zníženia priznaného z dôvodu poľahčujúcich okolností treba zamietnuť.

F – O dodržaní zásady nediskriminácie pri výpočte pokuty

- 555 Žalobkyne tvrdia, že spis Komisie obsahuje jasné listinné dôkazy o špecifických rokovaniach konkurentov o cenách, ktoré nezahŕňali spoločnosť PFCI, a citujú v tomto smere interný e-mail [dôverné] z 2. marca 2005, ktorý znie takto: „Rozprával som sa s [dôverné], ktorý potvrdil, že sa pokúsia zvýšiť o 0,5 eura, aby bol stav 17,00 všade.“ Keďže Komisia sa rozhodla, že neuloží pokutu [dôverné] a [dôverné] napriek dôkazom uvedeným v spise, uloženie pokuty spoločnosti PFCI je zjavným porušením zásady nediskriminácie zaručenej v článku 20 Charty základných práv.
- 556 Túto argumentáciu nemožno prijať vzhľadom na to, že žalobkyne nie sú oprávnené založiť tvrdenie na tom, že ďalšie podniky neboli sankcionované, aby sa samy vyhli sankcii, ktorá im bola uložená za porušenie článku 101 ZFEÚ, keďže situácia týchto ďalších podnikov nie je predmetom konania pred súdom (pozri rozsudok Hoek Loos/Komisia, už citovaný v bode 461 vyššie, bod 62 a tam citovaný judikatúru).
- 557 Teda aj za predpokladu, že by existovali subjekty, ktoré by sa nachádzali v podobnej situácii ako žalobkyne, a neboli by sankcionované, z ustálenej judikatúry vyplýva, že taká okolnosť nemôže vylúčiť porušenie konštatované vo vzťahu k uvedeným žalobkyniam, ak bolo toto porušenie správne preukázané (rozsudok Ahlström Osakeyhtiö a i./Komisia, už citovaný v bode 176 vyššie, bod 146; rozsudky KE KELIT/Komisia, už citovaný v bode 461 vyššie, bod 101, a Tokai Carbon a i./Komisia, už citovaný v bode 461 vyššie, bod 397).
- 558 Napokon aj za predpokladu, že by Komisia neoprávnené opomenula sankcionovať [dôverné] a [dôverné], je potrebné pripomenúť, že dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania musí byť v súlade s dodržiavaním zásady zákonnosti, podľa ktorej sa nikto nemôže vo svoj prospech dovolávať

nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech iného (rozsudok Súdneho dvora zo 4. júla 1985, Williams/Dvor audítorov, 134/84, Zb. 2225, bod 14; rozsudky Súdu prvého stupňa zo 14. mája 1998, SCA Holding/Komisia, T-327/94, Zb. II-1373, bod 160, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Súdneho dvora zo 16. novembra 2000, SCA Holding/Komisia, C-297/98 P, Zb. I-10101, a z 20. marca 2002, LR AF 1998/Komisia, T-23/99, Zb. II-1705, bod 367).

559 Z toho, čo bolo uvedené vyššie, vyplýva, že výhradu založenú na porušení zásady nediskriminácie pri výpočte pokuty, ako aj žalobný dôvod, treba zamietnuť v celom rozsahu.

III – O stanovení konečnej sumy pokuty

560 Po prvé je potrebné pripomenúť, že Komisia v odôvodnení 314 napadnutého rozhodnutia uviedla, že základná suma pokuty, ktorá sa má uložiť dotknutým podnikom, je stanovená so zreteľom na hodnotu predaja tovarov alebo služieb podniku, s ktorými porušenie priamo alebo nepriamo súvisí v príslušnej geografickej oblasti v rámci územia EHP. Komisia ďalej uviedla, že aj keď obyčajne používa predaj podniku počas posledného celého roka porušovania, v prejednávanej veci bolo potrebné upustiť od tejto zásady vzhľadom na krátke trvanie porušovania presahujúce do oboch kalendárnych rokov. Komisia pri výpočte základnej sumy pokuty použila odhad ročnej hodnoty predaja založenej na skutočnej hodnote predaja podnikov za osem mesiacov, ktoré boli konštatované ako dĺžka trvania ich účasti na porušení, teda od augusta 2004 do marca 2005. Pokiaľ ide o spoločnosť Pacific, tento odhad ročnej hodnoty predaja zodpovedal sume 44 599 308 eur (odôvodnenie 318 napadnutého rozhodnutia).

561 Je potrebné konštatovať, že jediné a opakované porušovanie pripísané v prejednávanej veci žalobkyniam sa začalo 28. júla 2004 a skončilo 8. apríla 2005. Tiež treba konštatovať, že žalobkyne nespochybňujú výpočet Komisie uvedený v bode 560 vyššie a metódu použitú na účely stanovenia odhadu ročnej hodnoty predaja založenej na skutočnej hodnote predaja počas približne ôsmich mesiacov od začiatku jediného a opakovaného porušovania do jeho skončenia, ktorá bola použitá pri výpočte základnej sumy pokuty.

562 Po druhé je potrebné pripomenúť, ako uvádza Komisia (odôvodnenie 313 napadnutého rozhodnutia) v súlade s tým, čo bolo uvedené v bode 508 vyššie, že na základe usmernení z roku 2006 zahŕňa základná suma pokuty v prípade každého účastníka vstupný poplatok a pohyblivú čiastku. Vstupný poplatok zodpovedá zohľadnenej časti hodnoty predaja, kým pohyblivá čiastka zodpovedá časti uvedenej hodnoty predaja vynásobenej počtom rokov účasti podniku na porušení.

563 Komisia v prejednávanej veci stanovila vstupný poplatok na 15 % zohľadnenej hodnoty predaja (odôvodnenie 333 napadnutého rozhodnutia). Pokiaľ ide o pohyblivú čiastku, Komisia stanovila časť hodnoty predaja, ktorá sa má zohľadniť v prípade pohyblivej čiastky, na 15 % (odôvodnenie 329 napadnutého rozhodnutia), a ďalej uviedla, že skôr ako zaokrúhliť obdobia, ako je uvedené v bode 24 usmernení z roku 2006, sa rozhodla zohľadniť skutočnú dĺžku účasti dotknutých podnikov na porušení stanovenú pomerne na mesačnom základe a zaokrúhlenú nadol, aby zohľadnila v celom rozsahu účasť každého podniku na porušení (odôvodnenie 331 napadnutého rozhodnutia). Keďže Komisiou zohľadnená dĺžka trvania porušenia v prejednávanej veci bola osem mesiacov a dvanásť dní, výpočet sa týkal ôsmich mesiacov, z čoho vyplýva koeficient dĺžky trvania 0,66 (dve tretiny celého roka).

564 Vzhľadom na to, že v bodoch 498 a 543 vyššie bolo konštatované, že dĺžka trvania predmetného jediného a opakovaného porušovania v prejednávanej veci nebola osem mesiacov a dvanásť dní, ale tri mesiace a jedenásť dní, koeficient, ktorý sa má uplatniť z dôvodu dĺžky trvania porušenia nezodpovedá hodnote 0,66 (dvom tretinám celého roka), ale hodnote 0,25 (jednej štvrtine celého roka). Naproti tomu percentuálna hodnota predaja, ktorú Komisia zohľadnila pri výpočte oboch zložiek základnej sumy pokuty, zostáva rovnaká, teda 15 %. Základná suma pokuty sa teda vypočíta takto: pohyblivá časť základnej sumy sa vypočíta vynásobením 15 % hodnoty predaja (6 689 896,20 eura) koeficientom 0,25

(1 672 474,05 eura), kým pevná časť základnej sumy (vstupný poplatok) zostáva rovnaká, akú vypočítala Komisia, teda 15 % hodnoty predaja (6 689 896,20 eura), takže konečná zaokrúhlená základná suma je 8 362 000 eur. V súlade s tým, čo sa uvádza v odôvodnení 340 napadnutého rozhodnutia, treba túto základnú sumu znížiť o 20 % z dôvodu poľahčujúcich okolností, čo je teda 6 689 600 eur. Napokon treba túto poslednú uvedenú sumu zaokrúhliť na 6 689 000 eur.

O trovách

- 565 Podľa článku 87 ods. 3 rokovacieho poriadku môže Všeobecný súd rozdeliť náhradu trov konania alebo rozhodnúť tak, že každý z účastníkov konania znáša svoje vlastné trovy, ak účastníci konania mali úspech len v časti predmetu konania.
- 566 Keďže žalobkyne v tomto prípade dosiahli čiastočné zrušenie napadnutého rozhodnutia, je potrebné rozhodnúť, že Komisia znáša dve tretiny trov konania žalobkýň a polovicu vlastných trov konania. Žalobkyne znášajú jednu tretinu vlastných trov konania a polovicu trov konania Komisie.

Z týchto dôvodov

VŠEOBECNÝ SÚD (druhá komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Článok 1 rozhodnutia Komisie K(2011) 7273 v konečnom znení z 12. októbra 2011 týkajúceho sa konania podľa článku 101 [ZFEÚ] [vec COMP/39482 – Exotické ovocie (banány)] sa zrušuje v rozsahu, v akom sa týka obdobia od 11. augusta 2004 do 19. januára 2005, pokiaľ ide o spoločnosti FSL Holdings, Firma Léon Van Parys a Pacific Fruit Company Italy SpA.**
- 2. Článok 2 rozhodnutia Komisie K(2011) 7273 v konečnom znení sa zrušuje v rozsahu, v akom je v ňom stanovená suma pokuty uloženej spoločnostiam FSL Holdings, Firma Léon Van Parys a Pacific Fruit Company Italy vo výške 8 919 000 eur.**
- 3. Suma pokuty uloženej spoločnostiam FSL Holdings, Firma Léon Van Parys a Pacific Fruit Company Italy v článku 2 rozhodnutia Komisie K(2011) 7273 v konečnom znení sa stanovuje vo výške 6 689 000 eur.**
- 4. V zostávajúcej časti sa žaloba zamietá.**
- 5. FSL Holdings, Firma Léon Van Parys a Pacific Fruit Company Italy znášajú jednu tretinu vlastných trov konania a sú povinné nahradiť polovicu trov konania Komisie.**
- 6. Komisia znáša polovicu vlastných trov konania a je povinná nahradiť dve tretiny trov konania FSL Holdings, Firma Léon Van Parys a Pacific Fruit Company Italy.**

Martins Ribeiro

Gervasoni

Madise

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 16. júna 2015.

Podpisy

Obsah

Skutkové okolnosti	2
Napadnuté rozhodnutie	3
Konanie a návrhy účastníkov konania	6
Právny stav	7
I – O návrhoch smerujúcich k zrušeniu napadnutého rozhodnutia	7
A – O žalobnom dôvode založenom na porušení podstatných formálnych náležitostí a práva na obhajobu	7
1. Úvodné pripomienky	7
2. O výhrade založenej na použití dokumentov odovzdaných talianskym daňovým orgánom ako dôkazov	10
a) O dokumentoch, ktoré boli spochybnené ako neprípustné dôkazy	11
b) O prípustnosti dokumentov, ktoré odovzdal taliansky daňový orgán, ako dôkazov ..	11
c) O zaručení práva žalobkyni na obhajobu Komisiou	14
3. O výhrade založenej na použití dokumentov pochádzajúcich z iných spisov	15
B – O žalobnom dôvode založenom na nezákonnom ovplyvňovaní žiadateľa o oslobodenie a na zneužití právomoci	16
1. Úvodné pripomienky	16
a) O programe zhovievavosti	16
b) O rozsahu povinnosti spolupráce	18
2. Napadnuté rozhodnutie	19
3. O skutočnostiach, ktoré uvádzajú žalobkyne	21
C – O žalobnom dôvode založenom na neexistencii dostatočných dôkazov o porušení článku 101 ods. 1 ZFEÚ	26
1. O prvej časti založenej na nesprávnom posúdení dôkazov	27
a) Úvodné pripomienky	27
O zásadách týkajúcich sa dôkazného bremena	27
Pripomenutie dôkazov predložených Komisiou v prejednávanej veci	29
b) O posúdení dôkazov v prejednávanej veci	30

O poznámkach pána P1 a pracovnom obede z 28. júla 2004.....	30
– O vierohodnosti poznámok pána P1	30
– O výklade poznámok o pracovnom obede z 28. júla 2004 navrhovanom žalobkyňami	35
– O existencii usvedčujúcich dôkazov, ktoré môžu potvrdiť existenciu protisúťažnej dohody ..	40
O následných kontaktoch medzi spoločnosťami Chiquita a PFCI po 28. júli 2004.....	41
– O výpisoch telefonátov pána P1	42
– O poznámkach pána P1 z augusta 2004	42
O dodatočných kontaktoch od februára 2005 do apríla 2005	45
– Napadnuté rozhodnutie.....	45
– O súvislostiach a okolnostiach e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod.	46
– O výklade e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod. navrhovanom žalobkyňami	49
– O vyhláseniach spoločnosti Chiquita a pána C1 týkajúcich sa e-mailu zaslaného 11. apríla 2005 o 9.57 hod.	53
O vyhláseniach spoločnosti Chiquita a pána C1.....	53
– Úvodné pripomienky	53
– Napadnuté rozhodnutie.....	54
– O argumentácii, ktorou žalobkyne spochybňujú dôkaznú hodnotu vyhlásení spoločnosti Chiquita a pána C1	56
2. O druhej časti založenej na tom, že predložené dôkazy neumožňujú podložiť konštatovanie porušenia	65
a) Úvodné pripomienky	65
b) Napadnuté rozhodnutie.....	68
c) O existencii dohody alebo zosúladeného postupu	69
d) O existencii protisúťažného cieľa alebo následku	72
e) O existencii jediného a pokračujúceho porušenia.....	74
II – O subsidiárne uvádzaných návrhoch na zrušenie alebo zníženie pokuty	78
A – Úvodné pripomienky	78
B – Napadnuté rozhodnutie.....	81
C – O závažnosti porušenia	82
D – O dĺžke trvania porušenia	84

E – O poľahčujúcich okolnostiach	85
F – O dodržaní zásady nediskriminácie pri výpočte pokuty	86
III – O stanovení konečnej sumy pokuty	87
O trovách	88